

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hirde-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

Hol szórakozzunk?

A mult hetekben Jászapáti község
által tartott árverésen három évi idő
tartamra újból haszonbérbe adatott a
vasút mellett levő csárda helyiség. A
haszonbérbe adással újra ellett tolva
azon ideánk megvalósítása, hogy a
mostani kertészház helyén nyári mu-
latót teremtsenek. Szórakozó, nyári

Amerikai buffett Budapesten.

A mi viszonyaink úgy alakultak, hogy egy
magános egyén önfentartási költsége nem
kerül kevesebbe, mint egy 4-5 tagu csalá-
d; hogy mégis nem választják habozás
nélkül az emberek az életnek kényelmesebb
és gazdagosabbnak mutakozó módját, —
a házas életet, — annak számtalan szociális
oka lehet; nem szabad, nincs jogunk tehát
előítélet nélkül a garzon életet folytató em-
berek szeretetlen életén kárörvendeni.
Olyan vidéki vásokban és jelentékenyebb fal-
vakban, ahol intenzív konkurrenzia és piaci
árszabás az élelmiszer árusításnál nincs és
annak vidékéről a kistermelők özönével szál-
litják terményüket a gócpont felé — a fo-
gyasztó község köztudomása szerint, olyan
hallatlan árakat kénytelen adni az élelemért,
hogy — a fővárosi vásárcsarnokban jóval
olcsóbban, megfelelőbben, nagy választékban
be lehet szerezni mindent. Ezen élelmiszer,
útsórá jászák it. közeli és messze szá-
akkal, — hogy az életmód és az árakban

mulató, nyári táncmulatságok tartá-
sára alkalmasabb helyet nem is lehet
kivánni nálunk mint a városi faiskola-
lában levő kertészlak előtti teret,
mint hacsak kezdetben azzal a gon-
dolattal alakított volna, hogy az
idők multával mulató helyé fog áta-
lakulni.

Nincs nyári kiránduló helyünk, hova
a forró nap és porfelhők elől elhu-
zódhatnánk, nincsen hely, hol egy
nyári táncmulatságot rendezhetnénk,
erről nem gondoskodik senki, nem
akarják az igen alkalmas és megfe-
lelő helyet szórakozó helyé átalaki-
tani, hogy azzal a község kényel-
mére és a község hasznára legyenek,
mert hihető, hogy egy vasuti vendéglő
létesítése esetén nagyobb hasznosa-
dája lenne a községnek, mint a mos-
tani lebuj kinézésű csárda épületből.

Elhisszük, hogy a község újabb
megterhelhetéseivel ez idő szerint nem
építközhetik, de adatott mód arra,
hogy egy fillér költségében sem ke-
rül a községnek tíz évi használatáért
egy helybeli vállalkozó terv szerint
felépíti olyan módon, hogy a legelő-
kelőbb község befogadására is, de
meg egy öt száz pár tánczolására is
alkalmas fedett nyári épületet emel.

A mulató megcsinálása esetén sem
terület, sem épület vesztese nem lenne
a községnek, mert kertészlaknak sok-

kal megfelelőbb lenne a mostani csárda
helyiség. A terület pedig egyforma
nagyságban foglaltat nék el a most
szabadon levő hasznót nem hajtó
csárda előtti térrel, mi nagyságánál
fogva igen megfelelne a célnak.

Tudjuk, hogy süket fülre fognak
találni ezen sorok, mert a nem törő-
dőség korszakát éljük, nem veszik
semmibe a község ilyen jogos ki-
vánságát, nem akarják megteremteni
a községnek egy nagy hasznóhajtó
vállalatát. Hogy miért? Keressük az
okot talán ott, hogy a vezető embe-
reink nem tudnak szívükön elviselni,
hogy az újabb generáció különb he-
lyen szórakozzon, mint hajdanában.

Karácsonyi ünnepélyek.

A mult héten még két szép ünne-
pélynek volt színhelye Jászapáti. Az
egyik a zsidók „hanuka”, a másik pe-
dig a kis dadósok „karácsonyi ünne-
pélye” volt.

A zsidók „hanuka” ünnepélye de-
cember 23-án d. u. 4 órakor folyt le
igen szép úri község jelenlétében, a
helybeli izraelita iskolában, hol szava-
latokat versek és héber imákat adtak
elő a tanítványok, majd Polgár Jenő
tanító ismertette hosszabban az ünne-
pély emlékezetét, felsorolva, minek az

vannak is. Jön a felszolgáló pincér és étlap
szerint választjuk ki a 3-4 tálal ebédet;
(kenyérért külön nem kell fizetni.) De ha va-
laki nem a megszabott választékos ebédet
akarja, van alkalma külön étlap szerint ren-
delni és 1 koronánál olcsóbban, vagy drágáb-
ban. Pompás barna, vngy világos sör pohá-
ranként 14 f. korsónként 22 fill. Minden étel
vagy csemege amit az inyencz fantázia kitalál,
a legfrissebb, kifogástalan minőségben,
fele áron kapható sőt olcsóbban is, mint a
megszokott éttermekben. Gyümölcs piaczi
áron kapható.

Nincs arrogáns fizető pinczér. Mindent ki-
ki maga fizet a pénztárnál és az ott kapott
blokk ellenében figyelemmel és gyorsan szol-
gálják ki a vendégeket. Vacsora blokk 80
fillér. A hatalmas éttermü labirintusban —
dacára a nagy forgalomnak — a kelő vilá-
gosság, jó levegő és fényes világítás van.
Pompás tükrök, fali ornamentumok. 8 tagú
család v. társaságnak is megfelelő helyes kis-
tálal vannak ahol a kényelmes elhelyezke-
dést és beszélgetést nem zavarja semmi. Az

Társam vált két ebéd blokk 2 fogásért.
Kényelmes helyet találunk, bármilyen sokan

emlékére szokták évenként megtartani ezen jeles napot. Az ünnepélynek impozánságát az egyszerű magyar előadások adták meg, melyet a jó tanuló gyermekek előadásával szerepeltetett tanítójuk. Elvezetés látván volt a sok ajándék kiosztása, melyeket dr. Büchler Pál, Löwy Emil és a szülők a ajándékoztak, mit egyforma mennyiségben osztottak ki a jelenlévő gyermekek között. Itt említjük meg, hogy a kath. nőegylet ezen ünnepélyre egy doboz szaloncukorkat küldött.

A kisdédvó karácsonyi ünnepélye december 27-én délelőtt 9 órakor tolt le az oroda helyiségében, igen szép uri közönség és sok szülő jelenlétében. A gyűjtés folytán összejött összegből gyönyörű nagy karácsonyfát állított fel Soti Terike óvónő és egész nagy halmaz ajándék került kiosztásra a száznál több jelenlévő gyermek között.

Megható látvány volt az apróságok előadása. Csoda számba ment a kis szindarabok bemutatása is s az ügyes, talpraesett szavallatok igazán nagy élvezetet nyújtottak a jelenlevőknek. Az eredményt az óvónő nagy és fáradságot nem ismerő szorgalmának ismerték be. Az ünnepélyt Markovits Pál dr. plebános hosszú beszéde zárta be, mit a játékszerek kiosztása követte. Minden gyermek kapott babát vagy puskát, dobót vagy olyan játékszeret, mi legjobban tetszett neki.

üzem soha nem szünetel. Éjjele, vagy bármely nappali órában egyformán lehet étkezni. Nagy gondot fordítanak itt a tisztaságra is és az itt megforduló közönség maga is segít ezt a rendet és tisztaságot fenntartani és biztosítani. Általában ez a helyiség, amint kétértelmű látásból és érdeklődés után meg tudhatom, nem a hangos mulatozásra, hanem a kényelmes, jó étkezésre és arra van berendezve, hogy különösen a vidéki jövés-menésben elfáradt ember ott meg is pihenjen. Megfordulnak itt a legelőkelőbb emberek is, van számtalan abonált vendég, akik az amúgy is amerikai olcsó árakból még engedelményt is kapnak és egy magányos ember kitűnő ételmezeje havi 40 koronánál többre nem kerül. Ezt az olcsó árát a nagyban előállítás teszi lehetővé és nem volna érdektelen megismerni egy ilyen üzem belső berendezését és technikáját is. Érdekes volna bemutatni az étlapokat is, amiről meggyőződhetik bárki, hogy itt az olcsó árak ma szokatlan rekordjairól van szó, azonban erről akalon:adátán módjában van mindenkinek magának meggyőződni és azt hiszem, hogy nem teszék hiába való dolgot, ha a Bpestre feliranduló közönség érdeklődését az Amerikai buffett-re felhívom, amelynek minden érdekességén felül a fogyasztó közönségre nézve az a haszna is nyilvánvaló, hogy az összes éttermek árait is állandóan és polgáriasan mérsékelik.

Egész napon át lehet látni, mint hordják hazafelé a kis csemeték a kapott játékszeret és édességeket.

Az ünnepély sikeréért mi is első-sorban Soti Terike óvónőnek, másod-sorban az áldozatkész közönségnek fejezzük ki elismerésünket. Előbbinek fáradságtalan munkásságáért, utóbbiaknak pedig adakozásukért, hogy megteremtik az ilyen nemes, lelket művelő ritka szép ünnepélyt.

HIREK.

Kinevezés. Az előző számban írtuk, hogy Bartal József jászapáti kir. járásbírói irnokot irodatíszíté nevezték ki. A szorgalmas tisztviselőre ugy látszik, csöstől hull az áldás. Most újból kitüntetés érte. Az igazságügyi miniszter a nagybányai járásbíróshoz telekkönyvezetővé nevezte ki.

Helyettesítés. A törökszentmiklósi főszolgabíró Lipták Géza Jászapáti községnél alkalmazott segédjegyzőt Szabolca helyettes községi jegyzővé kinevezte.

Eljegyzés. Grosz Malvint Jászapáti-ról eljegyezte Körner József nagy-szombati lakos. Gratulálunk!

Köszönet nyilvánítás. Alulírottak a legnagyobb köszönelünket nyilvánítjuk mindazoknak, kik a 23-án tartott hankuka-ünnepély sikeréhez hozzájárulni szívesek voltak. Kitüntetettebb elismeréssel tartozunk Dr. Büchler Pál, Löwy Emil, Jászvidéki Takarékpénztár, Jászapáti Róm, Kath, Nőegylet és az Adria papirkereskedésnek. Tisztelettel Vámos Manó, iskolagondnok, Polgár Jenő tanító.

A villámhárító tolvajai. A karácsonyi ünnepek alatt a most épülő jászapáti gimnázium-épületre feltenni szándékolt villámhárítók közül két darabot elloptak. Most nem tudhatni, hogy az ismeretlen tolvaj tudja-e, hogy mit lopott el? Mert ha nem és levezető nélkül dugja ki házatetején a lopott villámhárítót, ugy csiklandós mulatóságban lesz része egy nyári zivataros éjszakán. — Jó lesz tehát tolvaj ur szakoktatás végett jelentkezni a csendőrségnél.

Gyujtogatás. Balathy Andor tiszasülyi földbirtokos mintegy 10 szekér takarmányát a most h 22-én reggeli 5 óra tájban ismeretlen tettes kigyujtotta s az teljesen leégett. Hogy gyujtogatás történt, onnan következtethető, hogy az időben még mindenki aludt a háznál és a káza a Tisza part felelő részén, hol szabad terület van, gyulladt ki. A kár biztosítás révén megtérül.

Adakozás. Panyik Dezső jelenleg Jászladány községben székelő táncz-tanító deczember 26-án tartott próbából jövedelméből a Jászladányi Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek 13 K. 5 fillért adományozott, mit ezuttal nyugtáz Bornemissza Jenő tűzoltó főparancsnok.

Tűz. Csoma Ferenc jászkiséri lakos tanyáján lévő 24 méter hosszú gazdasági épület Pető László béres és 16 József nevű fia gondatlansága folytán kigyulladt és leégett. A tűz a jöszágok alatt levő alomban keletkezett, még pedig úgy, hogy a szabad tűzre kellően nem vigyáztak. A tűz oly erővel tört ki, hogy a bent lévő jöszágok megmentéséről szó sem lehetett. Megszenesedett 6 darab jármos ökör, 4 darab 3 éves tinó, 1 darab bika, 4 darab vemhes tehén, 5 darab egy-éves horju, igen sok gazdasági eszköz és takarmány. A kár meghaladja a 20.000 koronát.

Megrepedt a templom. A köteleki róm. kath. templom középső boltozata deczember 23-án megrepedt, abból 3 összekötő téglakiesett. Tekintettel a vészélyességére, Komor Arnold műszaki tanácsos véleménye alapján a hatóság a templomot 24-én bezáratta s helyébe egy magánépület rendeztek be ideiglenes templomul.

Részeg garázdálkodása. Zámbo Károly jászkiséri lakos igen garázdálkodó kedvében volt a mult hét egyik napján. Előbb belekötött az utcán haladó Rusvai Lászlóba, kin 8 na pig tartó testi sértést ejtett ki s hogy előle elmeneküljön, betért Juhász István szatócs üzletében, hová Zámbo is követte és a nála lévő bottal bevverte az ablakot és sok más üzleti tárgyat, mivel Juhásznak 160 korona kárt okozott. Zámbot csak nagy nehezen tudták megfékezni.

Az árvízkarosultak javára megejtett gyűjtés vármegyénkben 5775 K. 74 fillért eredményezett Ezen összeget illetékes helyre való juttatás végett vármegyénk alispánja a belügyminisztériumhoz utalta át.

A jászalsószentgyörgyi nőegylet az elmult hó 24-én osztotta ki a szegényeik részére összevásárolt ruházatok, élelmiszert és fűtőanyagokat a község háza nagytermében. Ezen igazán szép, nemes cselekedet dicséretre nem szorul, mindamelltt elismeréssel kell adoznunk Streitmann Lajosné elnöknek s a nőegylet igen tisztelt tagjainak önfeláldozó humánus törekvéseiért.

Lapunk olvasóinak boldog újévet kíván a szerkesztőség.

Erzsébet Motor Malom Részvénytársaság tulajdonát képező árló malom — mi allig egy évvel ezelőtt épült — a deczember hó 30-án tartott birói árverésen gazdát cserélt. A Magyar Általános Gépgyár Részvénytársaság budapesti cég vásárolta meg, a mellette levő lakással együtt 32900 koronáért.

Hivatal vizsgálat. Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró és Ambrus Antal járási számvevő deczember 29-én Jászsent-andrás, deczember 30-án pedig Jászladány községek 1913 évi ügyvitelét vizsgálták meg.

Iskolák bezárása. A Jászapáti tömegesen fellépett roncsoló toroklob és vörheny járvány arra készítette a hatóságot, hogy az elemi iskolák valamennyi osztályát bezárják. Az iskolák bezárása bizonytalan időre történt.

Vasuti lopások. Tömerdek a panasz ami a kereskedőjeink ajkát elhagyta. Se szeri, se száma. Hiába jajgatnak szegények, hogy az érkezett árujaik között igen sok a hiány. Kárpótlást nem kapnak, mert egy rég óhajtott kívánságuk az ellenőrző hidmérleg hiányzik. Megrőttént már, hogy egy waggon áruromány 25 százalékgig megdézsmálódott. Erre csak akkor jött rá, amikor haza szállítva odahaza kicsibe megmászálta. Több mint százan kérték már a hid mérleg felállítását. S mi történt? A kérelem siket fültre talált, a kívánság nem teljesült. Minek is teljesülne, hisz a károkat egyesek jobban elszivelik, mint a milliókat jövedelmező vasuti kincstár!

Járda meg a mécsés. Hallatlan dolog az, hogy vasuti járdánkkal nem törődik senki, a vásár alkalmából rá hordott nagy tömegű sár még mindig rajta diszeleg, oly vastag mennyiségben, hogy az utasok majdnem elakadnak a nagy fényű lámpa világítása mellett. Igazán különös, hogy ezzel nem törődik senki sem, nem jár arra községi ember? Szegények lehetünk az idegenek előtt, hogy parányi figyelemmel sem vagyunk azok iránt, kik községünkben igen sok pénzt költeni eljönnek. S az idegenek, akik a legnagyobb megbotránkozással s felháborodással szemlélik mind éme nyomoruságunkat, megértően fogadják őszinte fohászunkat:

„Tisztított gyalogjáró, becsületes világitás, jöjjön el a te országod.“

Tíz gyönyörű művészi képpel egy egész lakás arculatát meg lehet változtatni. Jóformán ingyen juthat ilyen tíz színes művészi kép birtokába, ha eziránt egy levelező-lappal a Képes Hét kiadóhivatalához (Budapest. a Visegrádi-u. 13 a) fordul.

Az „ANKER“ Élet és Járadék biztosító társaság, mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának, ajánlja Életjáradékos, valamint 30%-os garantírozott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőit lapunk felelős szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinél a bővebb felvilágosítás megtudható.

A cigaretta csak akkor jö, ha a papír RATIO

Eladó ház. Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll **3 szoba, 2 üzlethelyiség, konyha, éléskamra, cseledszoba, pince** s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó. Megvételhez 5000 K. szükséges. Ritka alkalmi vétel. Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Hirdetések olcsón felvételnek

Ezer áldást jelent a háznál a „Háztartás Könyvtára.“ A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesen találják meg ezekben könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát Páratlanul áll a könyvpiacra a „Háztartás Könyvtára“ elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el, — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára“ a magyar könyvpiac slágerje! A tanulás nem szegény, — palotában vagy kunyhóban méltóságos asszony vagy szakcsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára“ asszonyoknak-leányoknak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha sem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára“ eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincsesháziájának. A „Háztartás Könyvtárát“ KÜRTHY EMILNE szerkeszti.

Egy-egy **csak 20 fillér.** Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: **lapunk kiadóhivatala.** A könyvek címei: Hus és bőjti levesek. Levesbe való tészta és egyébék. Különféle előételek. Tojás ételek. Marha, borjú és sertés húss ételek. Szárnyasok és szárnyas vadak. Nyul és egyéb vadhusok. Halak elkészítése. Különféle főzelekek Gyúrott és kifőtt tészta. Elészős tészta és rétesfélék. Torták könyve. Sós és édes mártások. Édességek és cukorkák. Vegyes sütemények. Különféle italok. Józsi kenyérsütés. Fagyaltok, kocsonyák, krémek. Gyümölcs-befőzés. Zöldség, uborka stb. eltartása. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.) Szépségápolás. Illatszerek. Az egészség ápolása. Lakás (Jókarbantartás.) Takarítás. Az asztal diszei. (Asztaltalarterítés.) Fűtés, világítás. Mosás, pécsetisztítás. Mosószappanok. Háztiszta. (Házi gyógyszerter.) Hasznos tudnivalók. A bevásárlás művészete. A konyha. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tálalás) Egyszerű ételsorok. (Ebéd, uzsonna, vacsora.) Az éléskamra. A pince. A burgonya elkészítése 25 féle módon. Teasütemények. Konyhakert és gyümölcsös. Diszkrét és szobakertészet. A vendéglátás művészete. Hölgyek tanácsadója. A nők sportja. Gyermekek higiénia. (Betegségek és azok gyógyítása.) Fog, száj, és köröm ápolása. A női test ápolása. Folttisztítók. Hogyan ruházkodjunk. Baromfi betegségek. Baromfi tenyésztés. Feltujtak és pudingok.

CSARNOK.

Az angol meg a töltött káposzta.

Mostanában — azt hiszem — elég időszere téma a disznótorról csevegni s éppen azért elhatároztam, hogy csevegek róla.

Teszem ezt abban a szent meggyőződésben, hogy — noha disznóságot találók fel — nem fog senki sem neveltennek tartani érte.

Régebben a disznók halálát mindig disznótor követte; ma nem követi minden disznó halálát a disznótor, mely körülményt viszont előbb-utóbb a disznótor halála fogja követni.

Kár pedig, mert ez direkt egy jó szokás. Most pedig elmondom annak a disznótor-nak a történetét, melyen legutóbb részt vett szerénységem.

A disznón kívül, aki halálával szolgált eme üssejövetele, jelen voltak a következők:

- a házigazdám
- a felesége
- a fia
- annak a felesége
- annak két rossz kölyke
- meg a fivére
- az angol
- és én.

Hogy ki volt az angol? Nevelője a fent említett, vásott és neveletlen 2 gyermeknek. Állott különben:

- egy kockás sapkából
- egy papipából

s magából az angolból, de ez nem fontos. Született Indiában, hol atyját, ki mint katonatiszt ott szolgált, megették az indiánerek.

Ő — atyja haláláért elégtetelt veendő — boszút esküdött az indiánerek ellen s a cukrászdában mindig megette az összes indiánereket.

Kezdődött a disznótor töltött káposztával, azután a véres és májas hurkák légióján berezstük végződött tepertős-pogácsával.

Hogy mi az a töltött káposzta azt minden ember tudja a világon, ha magyar. Nem tudja ellenben senki, ha angol.

Mikor a rémes nagy tál bekerült az asztalra az angol kíváncsisága olyan piramidalis mérvet öltött, mint ama indián-hegy, melyet fellehetett volna építeni, az általa — atyja halála óta — elfogyasztott összes indiánerekből.

— Fogjon hozzá barátom, ne kínáltsa magát.

Ezt a gazdám mondta.

— Tessék miszter!

— Parancsoljon!

Ezeket mondtuk mi. Hogy az angol mit mondott, azt már nem tudom, csak azt tudom, hogy ette a töltöttkáposztát, mint egy magyar (jó nagyot mondva.) Jöttek a többi ételek. Az angol csak kóstolgatta. Tepertős-pogácsa. Bor.

Nem evett, nem ivott többet. Vacsora után azonnal eltűnt.

Nyolc hét múlva találkoztam vele. Nagyon sáppadt volt.

5479/1913 szám

HIRDETMENY

Jászapáti község képviselő testülete általa község tulajdonát képező négy országos vásáron szedhető helypenzszedési jognak az 1914—1916 évekre nyilvános árverés útján leendő bérletbe kiadására határidőül az 1914 évi január 7-ik napján d. e. 10 órája a község közházához kintezetik.

Kikiáltási ára: 2500 korona.
A kikiáltásár 10 százaléka az árverés megkezdése előtt befizetendő,
Bérleti feltételek hivatalos órák alatt a község főjegyzői irodába megtekinthetők,

Jászapáti 1913 évi dec. hó 19-én

Khindl Gyula s. k. főjegyző

Berontho Miklós s. k. főbíró

Karácsonyi vásár az ADRIA könyv és papírkereskedésben.

A legszebb karácsonyi és ujévi ajándékok, ugymint: imakönyvek, fénykép-és levelezőlap albumok, emlékkönyvek, naplók, levélpapír-és festett dobozok, továbbá ifjúsági- és mesekönyvek, társasjátékok, képes- és verseskönyvek, szivar-, pénz- és oldaltárcák, zsebkések, valamint mindenféle karácsonyfadíszek és karácsonyi szentképek nagy választékban kerülnek eladásra.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagár R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá (disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos** és **hódárku**

tetőfedő cserép nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelvigyázó.

Osan.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészeteiből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Estélyekre,

lakodalmakra izléses **frizurákat** készít **Rosenthal Margit** fodrásznő. Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett, elvállal.

Gecsón -leszállított árban karácsonyi vásárt rendez,

dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhából **NYITRAI JÁNOS** jászapáti szabó mester.

Tiszta, elsőminőségű olvasztott

disznó zsír

nagyobb vételnél versenyen alóli árkban kapható **BOLYÓS JÁNOS** hentes mesternél.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk melyen tisztelt közönséget, hogy evék óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviseletével

Knöpfler Géza

férfi- és női divataru kereskedőt bizta meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyenmő ruha festés, tisztítás, galler, kezelő, keztyűk tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölteini.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rófos és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatruhára Jászapáti. — **Kovald Péter** és **fia** vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Aram verseny nélküliek

Kényelmes amerikalcipők

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: **NIGRINYI FERENC.** LAPKIADÓTULAJDONOS: **IMRIK GYULA.**

A JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4 .
- Negyed évre 2 .

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Bucsuszó.

Kérdéssé vált azon kérdés, hogy a lapszerkesztés összeférhető-e a köztisztviselői állással. Törvény, vagy rendelet ily irányban nem rendelkezik, csupán szokás az, hogy mindig a fölöttek hatóság engedélye szükséges hasonló esetekben. Így tehát nekem a törvényhatóság engedélye kell s hogy emiatt összeütközésbe ne jöjjenek saját hatóságommal, engedélyem megszerzéséig a lap szerkesztését félbenhagytam.

Nagy gondot adott lapom szellemi vezetésének átadása s hogy az elposványosodástól megmentve legyen, akként oldottuk meg a kérdést, hogy engedélyem megszerzéséig, lapom szerkesztését Nigrinyi Ferenc, a Jászárokszállás és Vidéke, felelős szerkesztője veszi át. Az új szerkesztőt rég kipróbált hírlapíró, a garanciát tehát ez adja meg. Egyénisége ismeretes arról, hogy saját lábán jár, befolyásoktól mentes, szókimondó. Őneki a kezében találok legjobban biztosítva az adott program betartását, ismerve ebbeli tevékenységét, bizom, hogy a közönség meglepésére ezen állását is befogja tölteni.

Hogy a helyzetről hű képet kapjon az új szerkesztő, egyezségünk szerint a hétnek több napján Jászapáti fog tartózkodni, hol látogatásokat tesz és irodájában a közönségnek rendelkezésére áll. Felkérem tehát az igen tisztelt előfizetőimet, hogy ne vonják meg tőlem a lap támogatását; legyen továbbra is bizalommal s ezzel adják meg az alkalmat arra, hogy lapom életképes legyen.

De most már átadom a szót kollégáimnak, lássuk mit tud.

Imrik Gyula.

Beköszöntő.

Eljött hozzám az én kedves barátom, Imrik Gyula és megkért, hogy legyek lapjának a felelős szerkesztője. Elpanaszolta, hogy rajta kívül álló okok miatt le kell mondani a lapszerkesztőségéről. S miután én életem egyrésztet ugyis Jászapáti töltöttem el s barátaim és nagyszámú rokonaim a közelet máját is fölboncolták már előtem, tehát ismerem azt, engem tart legalkalmasabb utódjának.

Hát ami az alkalmasságomat illeti, ezt egy pillanatig sem vontam kétségbe. Dacára ennek rém féltem az olvasó közönségnek ezen változás feletti véleményétől. Gyula barátom azonban azt mondotta, hogy ne féljek. Miután pedig az én Gyula barátom egy öles természetű ember és olyan koponyában végződik, hogy rendkívüli nagyságánál fogva minden orvostanár szerint né megnézni, hogy milyen a belső berendezése, sőt a rossz nyelvek szerint egy professzor addig huszonegyezett vele, míg a koponya halála utáni haszonélvezetét is meg nem nyerte, szóval ez az elefántlábkaú óriás azt mondta, hogy ne féljek, hát egy pillanatig sem féltem tovább, hanem az ilyként principálisommmá vált barátomat megkérdeztem, hogy hát mi a program?!
— Talán egy kis jámbor személyeskedéssel vezetnék be az ügyet az érdekeség kedvéért — mondom én.

Ah komám, itt nem személyeskedünk! — mondja ő.

— Akkor talán valami testületről kellene leszedni a szentelt vizet? — Ez nem olyan bántó! — mondom én.

— A testületek?! No ezt a jogot fentartom magamnak! — mondja ő.

— A gimnázium előtti tér parkirozásáról írnek talán egy cikket?

— Az már el van határozva!

— Te komám, üssük a mungókat!

Egy lesujó nézés volt a felelet.

— Kérjünk katonaságot!

— Reá értünk!

— Akkor a fináncok létszámának felemeléséért jajgassunk!

— Meg vagy te kergülve? kérdezte roppant csodálkozó arccal.

— Nem én! Hanem a nagyságos laptulajdonos úr parancsát várom, hogy miről írjak?

— Ne írjal semmiről!

Elpirultam. No hiszen szép felelős szerkesztő vagyok én. Ez aztán program! De aztán magamhoz jöttem. Mit szégyenkezek? Hány száz ilyen magamforma szerkesztő úr van, aki nem ír semmit. És aztán élvezik a vasuti szabadjegyeket s a tekintélyt. Mert az ilyen nem író szerkesztők mind nagyon kedves, békeszerető úri emberek. Mélyen tisztelt Olvasók, nem írok semmit.

Nigrinyi Ferenc.

Az ujságírás diadala.

Egy vidéki hírlap nagy szolgálatot tehet a közönségnek, ha nemcsak az események krónikása az, hanem a helyzet magaslatára emelkedve az elhanyagolt közérdekű ügyeket elintézésre kényszeríti. Az ilyen közmunkálkodás terén elérhető eredmények legszebbikét a Jászárokszállás és Vidéke című lap érte el, melynek mostani kényszerszerkesztőnk a felelős szerkesztője. Az úgy előzménye a múlt század közepére vezethető vissza. Az árokszállási közbirtokosság azon időben 32 köblös földet adott haszonélvezetre „lótartás” címen a Pethes-családnak; az ottani postahivatal tulajdonosának. Ezen földeket 1910. augusztus haváig hábortalanul haszonélvezte is a Pethes-család, akkor azonban fenti lap a Közbirtokosság-

hoz intézett nyílt levélben kényszerítette a vezetőket arra, hogy ezen földeket vegye a postától vissza. A Közbirtokosság képviselőtestülete a felhozott indokok alapján a földek visszavételét el is határozta és utasította ügyészét, dr. Móczár Lajost az eljárás megindítására. Ezen eljárás már kezdetben azon szép eredményre vezetett, hogy a földek adóját, melyet mindig a Közbirtokosság fizetett, fenti lap egyik cikke nyomán a posta tulajdonosra, Pethes Mihály kijelentette, hogy ezután ő fizeti az adót. A diadal teljessé azonban a múlt hónap 20-án vált, amikor ugyanis a postakincstár határozata beérkezett a Közbirtokossághoz, mely szerint a telekkönyvből a földek hasznélvezetének törlesztését megengedte és a földet a tulajdonosának visszaadni rendelte el.

Jászárokszállás közönsége méltányolta is lapjának tevékenységét, mert szerkesztőjét már régebben községi képviselővé választotta, majd mikor éppen Pethes emberei telebbezése folytán megsemmisítette a közigazgatási bíróság ezen választást, a múlt hó 30-án tartott új választáson óriási többséggel újból megválasztották.

Midőn ezt, mint az újságírás diadalát megemlítjük, mindenféle előfordulható akadályoskodással szembe helyezték ezen beszélő tényeket.

HIREK.

Panaszos levél. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kedden reggel fél 3 órakor a helybéli állomásra mentem, hogy a 3 órai vonattal elutazzak. Fontos dolgaim voltak, inkább korábban mentem, mintsem lekéssek. Így egy jó félórát kellett várnom; — Igen várnom. Azért ismétlem ezt meg, mert tulajdonképpen nem vártam, hanem kintlódtam. A hajnali maró hideg elől először a lég-huzatos, csapó nélküli és így mindég nyitva lévő ajtókkal ellátott folyosón töpörögtem. Gondolkozva a meleg tavaszról, amikor a golya emelgeti a langyos vízben úgy a lábait mint most én a vékony cipőtalpon átperzselő hidegétől a kockaköveknek. Inkább tőröm a hideget, mint a bűzösödést, azért a III-ad osztályú váróterem ajtaján bedugott orromat visszataszította a piszok, a lámpafüst, a fohagyma szaga. Kidíthatatlanná vált azonban a helyzetem, nem bírtam a hideget. Tessék csak megpróbálni Szerkesztő úr, hajnalban egy fél óráig állni mostanában a folyosón! Bemegyek az egyik felirat nélküli ajtón. Sötét volt bent. Gyufát gyújtva látom, hogy egy gavalléros kélással berendezett I. osztályú váróteremben vagyok. A peronra, nyíló ajtó azonban nyitva volt. Ami a piszkot illeti, az is nyitva volt s nem a szemetes ládába zárva. Behuzom az ajtót, — ki nyílik. Magától. Igen. Magától. és magától.

keltem az egyik padon és melengettem vékony bordáját és a melengető piaci serpenyő hirtelen feltűnő roppant nagy értékmelkedését magyarázhattam magamnak. Mert, hogy a nyitott ajtón nem afrikai forrószag jött be a peronról, talán mondanom is felesleges. Nem kérem. A hideg jött be, meg később egy vasuti éjjeli ór. Gyufát gyújt. Etalszik. Káromkodik, de nem a gyufa. A másik meggyulik. Az asztal előtt elnyúló karcsú pad egy pillanat alatt a szoba közepére és — ezt látva Hunyor, — a nagy csizmás, fiatal pufóknak ípduló képű magyar a locán terem s lámpát akar gyújtani. Olyan volt ez a durva paraszt azon a drága fényes padon, mint bársonyon a rög. Szerettem volna lerugni onnan. Mintha részeg is lett volna, mert minden gyufája elaludt. S mindegyikhez bután, szentelenül káromkodott. Láttam, hogy azt akarja kifejezni, hogy semmi se veszlek zsidó. Tehát nekem káromkodik. Kikartartam menni, de roppant érdekes volt, hogy durva kezei közt nem tudja a lámpa üveget, a gyufadobozt és egy gyufát elhelyezni. Hiányzott neki a harmadik kéz. Végre sikerült meggyújtania a lámpát, aminek az örmőre megint káromkodott egy nagyot. A padot helyrelokte s kiment. Még jobban nyitva hagyva maga után a terem ajtaját. Egy viharedezett cirokseprővel jött vissza. S elkezd söpörni. Gyorsan és szegletesen, azaz gömbölyűen, csakúgy hányta a port. Megnéztem az órát. Tíz perc múlva indul a vonat. S ez most söpör. Reakáltok, hogy ne söpörjön. Nem szól semmit. Megállj, tudok én nagyobbat is kiálltani. S falrengetően reáordítottok, hogy ne söpörjön. Ő azt mondja, hogy ne kiabáljak, semmi közöm hozzá. Hozza be a panaszkönyvet. Azt mondta, hogy várjak, de ebbe a szoba befoglaltatott az is, hogy csak addig várjak. Beláttam, hogy igaz van. Ott hagytam hát melengetett helyemet, és bementem az irodába. Egy álmos fiatalember volt ott. Bemutattuk magunkat egymásnak. Urbánnak hívják. Kértem tőle a panaszkönyvet. Kedvetlenül nyomogatta oldalba a rengaeg aktát, majd azt mondta, hogy nincs még a panaszkönyv, de ez nem baj, mert más állomáson is beírhatom a panaszomat. Megkösöztem a tanácsot és kijöttem. Majd becsalt az emlék elébbi harcaink színhelyére. Óriási petroleum gőz volt. Mint ahol petróleummal futenek be, de sokkal vasuti petróleummal. Ezt látta volna dr. Hunyor, a vasutársaság igyekvő, takarékos titkára. (Aláírás.)

Kinevezés. Az egyi érsék az üresedésben lévő kőteleki lelkeszi állásra Lipták József jásszentandrásfi plébános nevezte ki.

Fegyelmi egy tanító ellen. Góder Antal kőteleki lakos községi elemi iskolai tanító ellen többrendbeli szabálytalanság miatt a vm. közigazgatási bizottság a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

Kegyetlen suhancok. Fodor István jásskiséri lakos karács másnapján éjjeli 2 órakor hazafelé bandukolása közben minden ok nélkül megtámadták és úgy aranyra leverték, hogy eszméletlenül

maradt a színhelyen. Sebe 30 napon tul gyógyuló, tehát életveszélyes. A Fodor Istvánra reá akadó polgárok csendőrkért futottak, kik a nyomozás bevezetése után hamarosan elcsípték a kegyetlen suhancokat Lázok István, 22 éves, Birkás Balázs 21 éves, Balog László 18 éves, Hajdu Imre 22 éves, és Benke István 23 éves ottani bérös legények személyében. Feljelentették őket a kir. ügyészséghez.

Mének kiosztása. A jássberényi állami mén telepen elhelyezett ménék az egyes fedezeti állomások részére 1914. évi február hó 11-én fognak szétosztatni.

Nagy bolt tűz Jászkiséren. Schwarcz Sándor jásskiséri lakos piac téren levő vegyes kereskedése folyó hó 1-én éjjel 2—3 óra között kigyulladt s a benne felhalmozott sok árú 24000 korona értékben mind porrá égett. A tűz miként keletkezett kideríthető nem volt, csak annyi volt látható, hogy a legnagyobb zsarátnok a kályha cső kivezetése körül volt. Biztosítás révén a kár egyrésze megtérül.

Jászládányi fajgyermek. Tóth Endre, Ádám István, Kálmán Béla, Vincze Lajos és Szalóki József jászládányi legények a múlt hét egyik napján az ottani csárdában alaposan beboroztak. Aztán azzal el távoztak, hogy belekötnek az uton abba, akivel legelőször találkoznak. Alig tettek egy pár lépést egy közlegő automobil püfogését hallozták. Azonnal az ut közepére, az automobil elé ugrottak, felemelt botokkal, iszonyu káromkodások között megállásra kényszerítették. Az automobilban Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró és a söfförült, kik az első pillanatban nem tudták maguknak megmagyarázni a feltartóztatást, csak akkor jöttek az uton állásra rá, mikor botokkal az autót ütni keztek. A főszolgabíró erélyes fellépése elriasztotta a legényeket. Most a büntető eljárás elé ugrottak.

Egy epizód a kaszinói választásról. A Jászapáti Uri Kaszinó a múlt év végén tartotta meg tisztújító közgyűlést, mikor is az összes tisztviselőket megválasztották. A közgyűlés iránt igen kevés volt az érdeklődés, mi mellett az tanuskodik, hogy a szavazók száma összesen 17 volt. A szavazás megejtése után — mikor a leszavazó cédulákat össze olvasták — az tünt ki, hogy két jelenlevő választmányi tag 17 szavazatot kapott, tehát annyit, amennyien éppen jelen voltak. Na tessék a nagy úri érzés mire nem viszi az embereket, hogy leszavaznak önmögükre, hogy a féltett népszerűségükön a választás után azonnal visszavonuljanak.

Iskola kinyitása. A Jászkiséren régebbi idő óta uralgó vörheny járvány szűnő félben van, miért is a bezárt iskolákat a hatóság megnyitotta.

Hamispénzek forgalomban. Szokatlanul sok hamis pénz van mostanában a forgalomban Jászapáti s ha nem vigyáz az ember apró pénzei közé észrevétlenül becsuszik egypár koronás és kétkoronás ólom pénz. Valami jó forrás van a közelmében, vagy pedig lehet, hogy a pénzgyártó gépek rossz sikerült produktumai jönnek elő rejtekhelyükből.

Athelyezés. Bartal József irodatisztnak nagybányai kir. telekkönyvvezetővé való kinevezése folytán megüresedett járásbírói irnoki állásra Timár Gyula budapesti kir. törvényszéki irnokot helyezte át az igazságügyi miniszter.

Hivatal átadás. Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró szabadsága folytán helyettesítő Dr. Szénássy Lajos t. b. főszolgabírónak folyó hó 9-én fogja átadni a jársági alsó járás főszolgabírói hivatalát Dr. Küry Albert alispán.

Öngyilkosság. Tajti Albert Károly 19 éves Tegény folyó hó 5-én hajnalban hevesiványi tanyájukon az istállóban felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

Betörtek a dohányért. Az utóbbi időben igen elszaporodott a betörések lo-pások száma. A közel múltba három dohány pajtát törtek fel és dézsmálták meg az ott felhalmozott illatos dohányt. A legutóbbi betörés Kis A. Sándor földbirtékén történt folyó hó 3-án éjjel-hoi az ajtó befejezése után mintegy 2 mázsa simított dohányt vittek el. Gyanút fogott, hogy ezen betöréseket egy és ugyanazon személyek követték el, tehát a nyomozás ily irányban is folyt s mint lapzártakor értesültünk, a tettesek nyomában vannak, de a nyomozás érdekében a neveket titokban tartják.

Hogy ismerik az apáti embert? Érdekes eset történt Jászberényben a legutóbb tartott országos vásár alkalmával. Ezen eset élenken bizonyítja azt, hogy milyen hírnévre tett szert a jásszapáti ember. B. B. jásszapáti földbirtokos a jássberényi vásárba ment lovat árusítani. Közben meglátogatta a közelben levő lacikonyhát, hol jólüzien evett és ivott. Majd fizetett s átadott a tulajdonosnőnek 1 drb 5 koronásat. Az asszony azonban mielőtt visszaadott volna, észrevette, hogy az adott pénz hamis. Lármát csapott, elmondta az esetet az oda-

siető rendőrnek, ki aztán a hivatalos eljárást ekként vezette keresztül:

— Hova való atyafi? kérdezte a rendőr.

Apáti vagyok kérem alássan, — válaszolt a magyar.

— Apáti!! itthon vagyunk már, gyerünk csak előre! Pénzhamisítók közé tartozik kend is, majd elrántják kigyelmednek a nótáját! Eljön ide értékesíteni az otthon csinált hamis pénzt! Befelé a kapitányságra!

A kétségbeesett magyar csak nagy sokára és kellő igazolás után tudott megszabadulni a rendőrségtől, de azért, a hamis pénz forgalomba hozatala miatt folyik ellene az eljárás.

Női kántorok. Csernoch János hercegprimás elrendelte, hogy az esztergomi főegyházmeze területén a kath. tanítónőképzőkön szentul a kántori teendőkre vonatkozó ismereteket, mint rendes tantárgyat tanítsák. E rendelet értelmében néhány év múlva már lesznek női kántorok is.

A nagysága és a cseléd. A piacon történt. A nagysága találkozik a piacon a régi eselédjével, aki egy ismerős-hez ment el szolgálni.

— Julecsa. — szólítja meg — hát Grünbaumne önagysága mindjárt felfogadta magát, mihelyt megtudta, hogy nálam szolgált?

— Igen. — felelte Julecsa, szélesre húzva a száját. — Azt mondotta, hogy aki a nagyságánál két hónapig szolgált, annak — a ugy a l a n a k k e l l e n n i . . .

Uj nemzedék címmel új politikai hetilap indult meg Budapesten dr. Milotay István szerkesztésében. Ára negyedévre 4 K. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal: Budapest, V., Vajkay-utca 1, küld.

Búcsú vacsora. Bartal Józsefnek nagybányai telekkönyvvezetővé való kineveztetése alkalmából, barátai folyó hó 13-án a nagyvendéglőben búcsúvacsorát rendeznek.

Milyen lesz az időjárás 1914-ben. A Sirius időjós kiadta most a jövő év első negyedének időjárásáról szóló jövendölését. Eszerint jan. 1-től hideg, szeles időjárás ígérkezik, több helyen havazással, 14-től ködös, enyhe idő 21-ikéig. 22-től hidegebb idő jön. Helyenkint hóesapadékkal és több ködökben fogunk részeseülni. Január hó 13-ika és 34-ike között több helyen nagyobb földrengések, különösen Délolaszországban és még több helyen lesz észlelhető. Februárban az időjárás

rás átlag véve hidegnek ígérkezik és több helyen nagyobb havazások várhatók. Európa több részében hóviharak jönnek, mikből nekünk is fog jutni, febr. 25. és 28. között. Több helyen II. rendű földrengés ígérkezik, Rómában. Madridban. Keeskemét és Félégyházán és még több helyen lesz észlelhető. Márciusban az időjárás elég szeszélyes lesz. 1-től 17-ig hideg szeszles, itt-ott eső hóval vegyes fog esni. Közben ígérkezik egy kis enyhe idő (?), de ez ismét vissza kívánczozik. 17-től a hónap végéig szép enyhe napok várhatók. Földrengés márc. 10. és 14. között több helyen fog átvonulni, a többek közt Bulgárián és Szófián is.

Robbanás a moziban. Az elmúlt vasárnap este a nagyvendéglőben levő moziban óriási riadalmat okozott a vetítéshez használt oxigén felrobbanása. Nagy tolongás támadt s mindenki az ajtó felé igyekezett a zsufolásig megtelt teremből. Szerencsére semmi különösebb szerencsétlenség nem történt. Az előadást a gépek megrognálása miatt félbe kellett szakítani.

Ujtás. Legközelebbi számunkban egy ujtással fog megjelenni. A lap fő lapján «Esetek a hétről» állandó rovat fog következni, mi jeles színezetekben fogja leadni mindazon dolgokat, melyekről a közönség szívesen vesz tudomást.

Hirdetések

olcsón felvételnek

Hirdetmény.

Ertesítem a n. e. közönséget, hogy a

Martfői Téglyagyár R.-t.

képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfin-

o mabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(disztégla), továbbá **hornyolt vör-**

rös, hornyolt kátrányos és

hődfarku

tetőfedő cserép

nalam mindenkor a legutányosabb

árakon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a

jászapáti vasútállomás mellett, az

előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPAR

máv. pályafelügyelő.

CSARNOK.

A piz.

- Csértesen a Jézus.
- Mindörökké.
- Gyon Isten jó reggelt.
- Adjón Isten.
- SÉBE imádságunkba risze legyen azoknak is akik oda nem vótak.
- Köszönöm. No mi-járásban öregem?
- Elgyűttem vóna . . .
- Helyes, helyes. Mit akar öregem?
- Hát tuggya, azi gyűttem vóna . . .

Ez a különös párbeszéd köztem és Kis Pál Bangyi bácsi közt folyt le tegnapelőtt. Én idevaló ember vagyok, Kis Pál András piáne idevaló és így lesz valahogy megérthető, hogy a szükséges feleleteket, nemkülömben a kérdéseket is körül-belől eltaláltam. Igaz, hogy az ezután következendők nem találtam el s most az én szegény olvasóim kénytelenek megint egy közép-proszaszáság Csarnokot elszenvadni emmián. Közép-proszaszáságát — mondom, — mert a Csarnok akkor jó, ha rossz, tehát akkor rossz, ha jó, vagyis a tűrhetően jó: tűrhetlen rossz. Tessék:

- Reggel rendszeren „jókor” szoktam kelni, mert, ha korán kelek, még nincs reggeli. Ha nincs reggeli mikor felkelek, dűbe gurulok s dűhöm addig tart, míg teával le nem csillapítom.
- Tegnapelőtt korán keltem. Nem volt kész a reggeli. Dűhös voltam.
- Jön Kis Pál. Jön a párbeszéd. Jön a folytatás:
- Nene, de mirges teccik lennyi, pegyig ecsepp pizt hoztam vóna.
- Ja az más. Úljön le Kis Pál bácsi.
- Úgy-úgy! Köszönöm a szives meg-kinálását.
- Hát nekem hozta a pénzt Kis Pál bácsi és mennyit hozott?
- Magának. Magának ám! Honne.
- Mondok sok-e
- No csak éppen . . .
- (Ó vén számár) olvassa le kend hamar. Ké szépen, nézze, kedves Kis Pál bácsi!
- Mer hát a fiam a Jóska . . .
- Mi van vele? . . .
- Rigen nyagagt irta.
- Miért?
- A piz! Annak künném!
- Akkor mi az ürdögnek hozta ide?
- Hogy írja meg neki az atrecot.

(Szerencsére a reggelit behozták.) Ossza

Az „ANKER”

**Élet és Járadék-
biztosító társaság,**

mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának. ajánlja Életjárdékos, valamint 30/0-os garantizozott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól. 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőjét lapunk felelős szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinél a bővebb lellvilágosítás megtudható.

Ezer áldást jelent

a haznál a „Háztartás Könyvtára.” A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát Páratlanul áll a könyvpiacra a „Háztartás Könyvtára” elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el, — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára” a magyar könyvpiac slágerje! A tanulás nem szegény, — palotában vagy kunyhóban méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára” asszonynak-leánynak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha sem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezzük ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincseskamrájának. A „Háztartás Könyvtárát” KÜRTHY EMILNÉ szerkeszti.

Egy-egy kötet ára **csak 20 fillér.**

Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: **lapunk kiadóhivatala.**

A könyvek címei:

- Hus és bõjti levelek.
- Levesbe való tészták és egyebek.
- Különléle előételek.
- Tojás ételek.
- Marha, borjú és sertés-hus ételek.
- Szárnyasok és szárnyas vadak.
- Nyul óz és egyéb vadhusok.
- Halak elkészítése.
- Különléle főzelékek
- Gyúrott és kiótt tészták.
- Élesztős tészták és rétesfélék.
- Törtek könyve.
- Sós és édes mártások.
- Edességek és cukorkák.
- Vegyes sütemények.
- Különléle italok.
- Jóízű kenyérsütés.
- Fagyaltok, kocsonyák, krémei.
- Gyümölcs-befőzés.
- Zöldség, uborka stb. eltartása.
- Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
- Szépességápolás.
- Illatszerek.
- Az egészség ápolása.
- Lakás (Jókarbantartás.) Takarítás.
- Az asztal díszel. (Asztaltalarterítés.)
- Fűtés, világítás.
- Mosás, pecsétítisztítás. Mosószappanok.
- Háziszerek. (Házi gyógyszer-tár.)
- Hasznos tudnivalók.
- A bevásárlás művészete.
- A konyha.
- Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tálalás)
- Egyszerű ételsorok. (Ebéd, uzsonna, vacsora.)
- Az éléskamra.
- A pince.
- A burgonya elkészítése 25 féle módon.
- Teasütemények.
- Konyhakert és gyümölcsös.
- Diszker és szakakertészet.
- A vendéglátás művészete.
- Hölgyek tanácsadója.
- A nők sportja.
- Gyermek higiénia (Bétegség és azok gyógyítása.)
- Fog, száj, és köröm ápolása.
- A női test ápolása.
- Folttisztítók.
- Hogyan ruházkodjunk.
- Baromfi bétegségek.
- Baromfi tenyésztés.
- Felfújtak és puddingok.

Nigrinyi könyvnyomda és áruszállítás.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állanó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Estélyekre,

lakodalmakra izléses **frizurákat** készít **Rosenthal Margit** fodrásznő.

Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett elvállal.

Olcsón leszállított árban karácsonyi vásárt rendez,

dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból **NYITRAI JÁNOS** jászapáti szabó mester.

Tiszta, elsőminőségű olvasztott

disznó zsír

nagyobb vételnél versenyen alóli árakban kapható **BOLYÓS JÁNOS** hentes mesternél

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviseletével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg **Jászapáti,** hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyenmő ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztük tisztítása a legújtanysabb és kifogástalanul fognak esz-közöltetni.

Arany vörény nélküliok

Könyvelmes amerikalokpók

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legutánysabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbizottja.

Csak nálam kapható

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

LAPKIADÓTULAJDONOS: IMRIK GYULA.

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetési és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4
- Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névelárrással küldenek be, minden közzétételre kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

ESETEK A HÉTRŐL.

„Letettek egy legényt a sir fenekére”. Azt mondja Tóttöm Méri, hogy szerelmi bánatában halt meg. A nép szereti a romantikát és szívesen szövi úgy az öngyilkosság eseményét, hogy a szive is sir belé. A nép előtt az a legény sem lett egyéb oknál fogva öngyilkos, mint hogy szerelmes volt. Ha még most a világtól távol eső tanyák istállóiban égő rőzse tűz mellett egyet-mást, egyebet is beszélnek, törlődik az az emlékeztetőből s megmarad a kialakult vélemény emlékezete.

„Világosságot kérünk.” Ha szabad igényekkel bírnunk, úgy villanyfényt kérnénk s nem fagygyertyát. Mert a fagygyertyát is szeretjük, de csak a nótában, amiként azt a nóta mondja, hogy „fagygyertyát égetek én, barna kis lányt ölelek én.” Se haj! A boros pincében, a hordóit jól fest a fagygyertya. De utcát világítani vele, vagy cimborájával, a kőolajjal, magyarul a petróleummal, hát ez túlhaladott álláspont! Morognak is érte. De hogy a hét esete gyűlljek ki a dologból, most tudtuk meg, hogy egy magánmérnök foglalkozik a helyi villanyvilágítás ügyével. Ha kész lesz, a képviselő-testülethez benyújtja tervezetét. Addig sőtétben botorkáló uraim, csak énekeljék, hogy „villany, villany, gyere már elő.”

Seinni sínes a néppel úgy össze-forrva mint az anyaszentegyház. Annak szokásaj, törvényei szentek — a hívők előtt. Évezredes búban-bajban való együttélés az alapja ennek a tekintélynek. Mégis vannak esetek, amikor a jámbor hívő a bíralatrágadtatja magát azok ellen, akiknek a tisztelendő nevet adta. Most is zugott, háborgott azért, mert az öngyilkos legényt nem a szokásos végítisztességben részesítette az egyház. Hogy ezen morajlás rontja-e az évezredes tekintélyt, nem tudjuk, nem is törődünk vele. Azonban, hogy a gyászolókat fájdalmasan érintette, annyi bizonyos. Egy cseppelsem vigasztalóan. Hogy a legényt alaposan megbüntették az öngyilkosságért, mondjuk, hogy ez a cél, az meglehet és lehet az is, hogy most már az Uristen épen ezen oknál fogva a büntetés hátralevő részét elengedi.

Hátra marad az egyház eljárásának magyarázására eg ok. Ne légy öngyilkos, mert nem részesülsz a végítisztességben! — Dejszen kérem, akiket az élet az öngyilkosságig ijesztett, nem ijed meg az az — árnyéktól.

Holnap utazunk.

Irla: Annos.

Van az egerszegi Barány kávéháznak egy nagy, négyzetes márványasztala, melynek különös sajátsága, hogy minden újságot magához húz. Nincs abba semmi búhajóság. Csak hát olyan vendégek ülnek körül ezt az asztalt, akik fájnak az újságot. Így aztán 6 óra tában már egy lapot sem talál az újságtörő alványon, mind chez az asztalhoz vándorolt már az akkorra. Garmadában hevernek az asztal közepén magyar, német napi és heti lapok, meg elclapok pazar összevisszaságban. Az asztalnál néma csend van. Fájnak a betűt az asztalt körvezők. Külön kis világot alkotnak s nem látszanak tudomásul venni arról a fűbántó vásári zajról, melyek nagybárá üzletemberektől látogatott kávéházban mindenütt fölfűthető.

Van aki elkésvo érkezik az asztal tagjai közül s az nemán helyet foglal, követve társai példáját elmenni a lapok tönktelegebe. A

piacér díxret némasággal szolgálja föla a szokásos kapucinert, vagy feketét s amily zaitalanul jött, oly halikán tövözik. Hangtalan némaságha merülve ül az egész asztal s nem zavarja a csendet az sem, aki átböngészve a lapokat, hazafelé indul. Nesztelenül áll föl a favozó s számláját azalatt egyenliti ki, míg a pincér szolgálat készen át nyújtja a favozó kalapját.

Igy szállágoznak el egyenként s mire az órá 3-at mutat már csak kettes-maradnak az asztal mellett.

Az egyik robusztus terméti óriás. A másik allig úti meg az átlag magasságát s termete inkább karesu. Az óriás arcát dus szakáli környezi, élénk ellentétet képezve ifjabb társának tejfehér, nőiesen lány arcével.

Féltre teszik mindketten az újságot s valami olyan féle melegséggel tekintenek egymásra, mintha apa és fia volnának. Így ülnek sokáig — szólanul. . . Olvasnak egymás lelkéből. Azaz csak az egyik — az óriás — olvas. A másik az ujjab az csak, szenved. Nemrég átült s rövid időre elfojtott fájdalom úz re-

Dehogy nótarovatnak ne nevezzék el ezt a rovatot, hát egy nagyon szomorú dologról is megemlékezünk. Egy gyászról, akasztófáról, ágyúgolyóról. Amit ha hírül adunk, sirni fognak — a hegyek is. Beborul az ég is és sőtét köpönyegével bevonja a lelkeket. Mert borzasztó dolog ez. Borzasztóbb, mint a borbély acélszörű kefeje. Ez a szörnyű tragédia korántsem a Madáché. Az kismiska chez képest. De ez lesz az igazi embertragédiája. Amely után

mes játékot arvonásaival. Szemei mérhetetlen keserűséget tükröznek. S a másik . . . felfogja ezeket a gyűrelemeket bar tekinteten át mintha enyhültebbé válna az.

Ez a részvét úgy hat fájdalmára mint a transzformátor a nagyfeszültségű áramra. Háborgó lelkének oceánján lassanként lecsillapítják gyűrelemeinek haragos hullámait a részvét olajcseppjei.

Vad kétségbeesése csönés banattá tómpul. Szeme sem foszfórenkál már oly vad tüzzel. Arcát az enyhült fájdalom kifejezése foglalja el. Vonásai megnyihölnek.

Lelkére balzsamként hullnak barátjának nyhet adó, vigasztaló szavai.

Hát megtörtént fiam! Szakítottál vele? Nagy jeleneted volt? szenvedsz? vigasztalódj! Fogadd mai kínjaidat úgy mint a beteg a keserű orvosságot. Lásd, annak is nehéz bevenni a kellemetlen medicínát, de bevesszi, mert tudja, hogy utánna jön az enyhülés, a gyógyulás.

Te is beteg voltál. Betegé voltál egy meg-gondolatlan lépésednek. S én csak attól resz-

volt szerkesztőnk fogja mondani: „Nincs a természetben vesztés csak én, nincs árva, csupán az...“ Ja, igaz, nincs is gyermeke. Elég az hozzá, hogy a „kezit csokolom“ egylet feljelenítette lapunk volt felelős szerkesztőjét. Hogy miért és miként, majd megírjuk. Most csak vigasztaljuk ex kollégánkat. Van olyan rugás is, ami nem fáj.

Fehérbe.

Amióta a kecskeméti rendőrfőkapitány kiadta ismert rendeletét, talán 8 évvel ezelőtt, melyben kötelezte husárúritóit arra, hogy nyomtatás nélküli fehér papírba szorgalmazzák ki a husát, azóta édes-keves haladás mutatkozott e téren. Ezt a rendeletet a hatóságok egymásután adták ki, de nemcsak hogy nem gondoltak újabb, a közönség előnyére való intézkedésekről, hanem fenti rendelet betartására sem ügyeltek kellően, sőt legtöbb helyen el is felejtették azt.

Pedig ha lenni való van valahol, úgy e téren rengeteg sok baj vár orvoslásra. Nem vagyunk szakemberek, de nem találjuk például megengedhetőnek, hogy este, lámpa mellett készítsék a hentes árúkat. Mert hisz világos helyiségben, nappal kellene azt végezni, amikor könnyen észrevehető minden hus közvéletlen idegen anyag. Különösen őszön, legyek alkonyán nem tanácsos ez az estéli munka.

A hentesek szakképzettsége különösen 3 évi tanulási időhöz kötendő. Ezt nagyon fontos kérdésnek tartjuk. Mert most más ipari pályán boldogulni nem tudóbból áll a hentes ipar-

sok 50 százaléka. Az ő-nem tudásuk levét meg rendesen a közönség issza meg. Az összeroncolt hus között még jobban összeroncolt, tüstérű csontdarabokat hányszor szedjük ki a szájunkból?

Ki kell jelentenünk, hogy a mi keresettebb husárolóink szakemberek, akiknek gondosságuk közismert, amit épen a keresettség igazol. De hogy paraziták itt is vannak, az bizonyos és különösen ezekre nagyon is reáférne egy kis kordázás.

Tudják ezt a hatóságok is. Most nem kisebb helyről, mint a belügyminisztériumból jött egy rendelet, mely fehér köpönyvet parancsol a husárúrokra. Egy újabb egyenruha vonul tehát az utcára s a mészárszékekbe, a fehér köpönyeg. Igazán szép viselet lesz, csak megőrizték a maga tisztaságában.

Kár, hogy más élelmiszer árusokra és készítőkre is nem terjedt ki a miniszter figyelme. Hogy ha nem is fehér köpönyvet, de hogy fehér kezzet parancsolt volna reájuk. Az üzletekbe egy csappal ellátott viztartály s a naponként többszöri kézmosást is el nem rendelte. A sütemény kihordókat ugyancsak kézmosásra és zsebkendő használatra nem utasította! Itt pedig igazán szükség volna a jelszóra, hogy fehérbe!

HIREK.

Ki a község házára! Az önbecs ápolása sok fattyu hajtást eredményez különösen a műveletlen embernél. Sok gazdaember, mert tisztelik a nagy földjét, dícsérik a lovat, ökröt, szemétdombját,

Megleptél ma. Mert bármint akartad is elrejteni lelked viharát, ezek előtt a léha, minden mélyebb érzéstől idegen jennese dorcok előtt, engem nem csalhattál meg. És mindjárt észre vettem rajtad, hogy megtörtént amit, amit úgy óhajtottam s amitől mégis úgy féltél. Féltél hogy lelked nem lesz elég erős, e nagy megpróbáltatáson átessni. Féltél, hogy összeroppansz! Féltél, hogy nem vagy az a nemes anyag, amire a költő mondja, hogy az ére tisztul a köhőben, szemmaszálok mind elégnék.

Most pedig füzettünk és megyünk. Itt hagyjuk ezt a füstös, szomorú fészket s jösz velent Dére... fűrődni a perzselés napsugarakban, mert jegyezd meg fiam, hogy a napsugár nemcsak a hideges verte pillangót támasztja új életre, de mámorító melegséggel tölti el a csüggedt, szénvedő embereket is.

Elmentek Dére, fürödtek napsugárban s felejték a fiu. Usztak a tengerben, asszony mosolyban, leány könyben... s azután megint meg... ősz, megint sápadtá vált

azt hiszi, hogy tulajdonképen ő nem is ő, hanem egy olyan földi kiválóság, akinek minden szabad. Az alanti eset élenken illusztrálja állításainkat. E hó 5-én Jászszentandráson, a Banka-féle korcsmában mulattak Ballagó Mátyás, Rédei Alajos, Terjék Antal és Nagy M, János ottani lakosok. A szesz feloldotta a nyelveket és kinyitotta a szívüket, hogy csak úgy tódult be az egymásiránti szeretet. A boldog órák azonban repültek, mint a madár úgy, hogy mikor tetőpontra hágott a jókedv, akkor lett záróra. Dehát a jászszági finek nem paranesol senki. A községi belrendőr is hiába kérlete a tekintélyeket, hogy elmúlt 11 óra, menjenek haza, rá sem hederítettek, hanem mulattak tovább és szidták a belrendőrt, hogy a zárórára figyelmeztetni merete őket. Annyira méltatlannak találták azt az eljárást, hogy a bosszura gondoltak. A gondolatot tett követte. Amikor az 1 óra elérkezett, felmentek a község házára egyenesen a belrendőr szobájába és se szó, se beszéd, egyszerűen kiverték hivatalából a belrendőrt. A bravur után küszkén ballagtak haza. A belrendőr jelentést tett ellenök s így valószínű, hogy nemsokára kevésbé büszkén ballagnak a dunkliba.

A főbíró elé ment. Marossy Endre jászberényi járásbíró, ki régebb idő óta cukorbetegségben szenvedett, Debrecenben meghalt. Temetése folyó hó 11-én nagy részvét mellett ment végbe. Marossi kedvelt, ifju tagja volt a berényi társadalomnak s megemléztendő nemes vonása volt épen fiatalága dacára, hogy sajnált bűntetni. Az országban ő hozta legtöbbször a legenyhébb, az 7 — 10 koronás ítéleteket.

A fiú örca s megint panaszkodott... Jaj fiacskám, nagyon tévedsz, ha azt hiszed, hogy én megmentésedre megint agyon fúrasztom magam a tavalyi díkedoval. No nem! Sokkal praktikusabb vagyok minthogy ezt tegyem.

Ne ess kétségbe... Tanácsaim nem vonom meg tőled, csak másra bízom tolmácsoltságát. Ne, nézz rám megüődve, józan vagyok.

De egy kicsit tapasztalt is és nagyon jól tudom, hogy az akkori nagy fájdalom csak eisó volt és nem az utolsó is.

Én hát, hogy felesleges ismétléstől megkíméljem magam, egy diktófont helyzettem akkor el az asztalunk alá s most ha megint szenvedsz urfi, hát a diktófont rendelkezésedre áll. Küld el érte az inasodat. Egyékként Dére elkísérlek... a csökök, a könnyek és a sós hullámok várnak... Holnap utazunk!... Szervusz!

Érdekes statisztikai adatok. — Magyarországon 42 ezer emberre esik egy kórház, 2 ezer emberre esik egy népiskola, 200 emberre esik egy korcsma és egy emberre esik átlag évi 9 korona alkoholadó, tehát jogosan hirdettük, hogy: — le az alkohollal!

Páratlan gyógyszer. Évtizedek óta felülmul minden más szert a világhírű Kriegner-féle Reparatör, mert csusz, köszvény, szurás, szaggatás, derék és hátfájást csontjárdalmak ischias stb. bajoknál biztosan és gyorsan használ. Orvosok és tanárok ajánlják! Üvegje 1 korona a gyógyszerárakban. Postán 5 üveget 5 koronáért franco küld az egyedüli készítő Kriegner gyógyszerárak Budapest, Kálvin tér.

Kinevezés. Horváth Lajos vármegyei törvényhatósági állatorvosunkat a földmivelésügyi m. kir. miniszter főállatorvossá nevezte ki

Kamat teherbevallások bevallási határideje. Az általános jövedelmi pótdadó kivételénél leendő figyelembe vétel végett az ingatlanokat terhelő kölcsönök kamatait e hó 20-áig kell az adóügyi jegyzői hivatalba bejelenteni.

Katonai beadványok. Az új véderőtörvény értelmében a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a katonai ügyekben a hatóságokhoz intézett beadványok, így a tartózkodási helyen való sorozás megengedése, vagy a fegyvergyakorlat elhalasztását sbit kérő beadványok mind bélyegmentesek a jövőben. Nem különben bélyegmentesen lehet ezen rendelet értelmében megfelelőbbezni a hatóságok mindazon határozatait is melyeket katonai ügyekben hoztak.

Hivatal vizsgálat és hivatal átadás. Dr. Küry Albert alispán és Dr. Pethes László vármegyei jegyző t. b. főszolgabíró folyó hó 10-én a jászszági alsójárás főszolgabírói hivatalt megvizsgálták. Ugyancsak ezen napon adta át hosszabb szabadságra távozó Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró a hivatalt Dr. Szénássy Lajos h. főszolgabírónak.

Vásár. A jászladányi országos vásár folyó hó 18-án fog megtartatni.

Dohány lopásokról már a mult számunkban megemlékeztünk. A betörés folytán ellopott dohányok egy részét a csendőrség megtalálta a Cs. Nagy Ferenc helyi tanyai lakos tanyájának kazlában, hova a tolvajok eldugták. A betöréses lopás tetteseinek kiderítése nagy gondot ad a csendőrségnek, mit vel az egyik gyanúsított öngyilkos lett. mi a nyomozást a holt pontra jutatta.

Tolvajlás. Schvarcz Sándor jászkeséri lakos kereskedőnél folyó hó 1-én történt tüzesetnél Marosi Sándorné 51 éves ottani lakosnő a zavart arra használta fel, hogy magának valamit eltalajdonítson. De meg járta szegény ősz feje, mert mikor épen egy tekercs szönyeget akart elcipelni, rajta ütött a csendőrség s elfogta. Az eljárást elene folyamatba tették.

Helyettesítés. Üresedésben lévő jászszentandrási községi orvosi állásra járásunk főszolgabírója Dr. Grosz Jenő orvost helyettesítette.

Vásár. A köteleki országos vásár 1914. évi január hó 19-én fog megtartatni. Vészmentes helyekről minden fajta állatok felhajthatók.

Az idei fősorozás. A jászszági alsó járásbeli 1892 és 1893 évbéli születésű hadköteleseket éz évben a jászszapáti működő fősorozás március hó 2, 3, 4, 5, 6 és 7-én fogja megvizsgálni.

Nincs csunyább a lakás üres falainál. Irjon a Képes Hét kiadói hivatalához és Ön jóformán ingyen tiz művészi színes, — legkényesebb művészi ízlést kielégítő képpel díszítheti fel lakása csupasz falait.

Denaturált iparsó ára. A m. kir. Pénzügyminiszter a denaturált iparsó árát az 1014 évre változtatlanul a következőkben állapította meg. Ezek szerint a tiszta iparsó ára egyszáz métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 2 korona 57 fillér, a tisztátalan iparsóé pedig 2 korona 17 fillér. Egyszáz métermázsá vagy azon felüli mennyiségnél az ár métermázsánként a tiszta iparsónál 2 kor. 20 fillér, a tisztátalan iparsónál 1 kor. 80 fillér. Ez az ár az iparsónak a vezérügynökség szigetkamrai és macosujvári denaturáló telepein való átvétele esetére bir érvénnyel.

Itthon maradt nyulak. Köztudomású, hogy rengeteg élő nyulat szállítanak Magyarországról külföldre, különösen Németországba, hogy az ott tényező patkányi mezei nyul helyett az Alföld bárány nagyságú nyulait telepítsék le. A régi világban a németek telepedtek le nálunk, most a magyar nyulak telepednek le Németországban Itt elgermanizáltak a népet, ott elgermanizálják a nyulainkat, szóval mindkét telepítésből a német húzza a hasznát. Szinte jólesően halljuk a hírt, hogy egyes uradalmak az idén nem fogják élő mezei nyulakat s így természetesen, nem is szállítanak a német puskának. Mert csakugyan igaz a vadászok panasza, hogy kevés a nyul.

Igy a százbereki báró Köhner-féle birtokról is tervbe volt véve a nyulszállítás, de utóbb lemondták. Innen pedig több ezer darabot szoktak évenként kiszállítani, Ami kész nyeregsége a vadászoknak, mert a nyulak buzgalmát ismerve, ök elég jó soroznak 2000 X nyárral 100.000.

Bucsu vacsora. Bartal József jászapáti kir. járásbírói irodatisztnak, nagybányai kir. telekkönyvvezetővé történt kinevezetése alkalmából folyó hó 13-án kedd este, a jászapáti községi nagyvendéglőben, barátai és tisztelői bucsuvacsorát rendeztek. A közszerebben álló tisztviselő bucsuzására Jászapáti község minden társadalmi rétegéből mintegy hatvanan gyűltek egybe s az ünnepi felköszöntőt Travnik Pál kir. telekkönyvvezető mondotta. Majd Tábor János igazgatótanító mondott hosszabb bucsuzót a távozóhoz, rámutatva közszerebetére és a távozásával pótolhatatlanul hátrahagyott helyzetre. Bucsuzó elérkezé nyúlten köszönte meg tisztelőit egybegyűlteknek a részére adott kitüntetést s mint mondá, nagy sajnálattal távozik azon barátai és ismerősei köréből kik között szeretetben több mint három évtizedet eltöltött. A jó hangulatban lévő társaság reggelig együtt maradt.

Eljegyzés. Szalkáry János helybeli iparos eljegyezte Urbán István helybeli iparos kedves leányát Erzsikét.

Házasság. Dósa Bertalan helybeli földhírtokos folyó hó 17-én Kocséron örök hűséget esküszik özv. Pataky Miklósnénak.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll, **3 szoba, 2 üzlethelyiség, konyha, eléskamra, cselédszoba, pince** s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Megvételhez 5000 K. szükséges. Ritka alkalmi vétel.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bizott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Ezer áldást jelent

a haznál a „Háztartás Könyvtára.“ A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesebben találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát. Paratlanul áll a könyvpiacra a „Háztartás Könyvtára“ elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el, — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára“ a magyar könyvpiac slágere! A tanulás nem szegény, — palotában vagy kunyhóban méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára“ asszonynak-leánynak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha nem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára“ eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezzük ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincseskamrájának. A „Háztartás Könyvtár“ KÜRTHY EMLÉNE szerkeszti.

Egy-egy kötet ára **csak 20 fillér.** Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: **lapunk kiadóhivatala.**

- A könyvek címei:
- Hus és bőjtí levesek.
 - Levesbe való tészta és egyébek.
 - Különféle előételek.
 - Tojás ételek.
 - Morha, borjú és sertéshus ételek.
 - Szárnyasok és szárnyas vadak.
 - Nyúl- és egyéb vadhusok.
 - Halak elkészítése.
 - Különféle főzelékek.
 - Gyúrot és kifőtt tészta.
 - Elesztős tészta és rétesfélék.
 - Torták könyve.
 - Sós és édes mártások.
 - Édességek és cukorkák.
 - Vegyes sütemények.
 - Különféle itatók.
 - Jóízű kenyérsütés.
 - Egylaltok, kecsenyák, krémek.
 - Gyümölcs-befőzés.
 - Zöldség, uborka stb. eltarthatása.
 - Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
 - Szépápolás.
 - Illatszerek.
 - Az egészség ápolása.
 - Lakás (Jókarbantartás.) Takarítás.
 - Az asztal díszei. (Asztaltakarítás.)
 - Fűtés, világítás.
 - Mosás, pécsettisztítás, Mosószappanok.
 - Háztartási (Házi gyógyszerár.)
 - Hasznos tudnivalók.
 - A bevásárlás művészete.
 - A konyha.
 - Társas étkezések rendezése (L. komák, találás)
 - Egyszerű ételcsop. (Ebéd, uzsonna, vacsora)
 - Az éléskamra.
 - A pince.
 - A burgonya elkészítése 25 féle módon.
 - Teasütemények.
 - Konyhakert és gyümölcsös.
 - Diszkrét és szobakertészet.
 - A vendéglátás művészete.
 - Hölgyek tanácsadója.
 - A nők sportja.
 - Gyermek higiénia. (Betegségek és azok gyógyítása.)
 - Fog, száj, és köröm ápolása.
 - A női test ápolása.
 - Folttisztítók.
 - Hogyan ruházkodjunk.
 - Baromfi betegségek.
 - Baromfi tenyésztés.
 - Felfújtak és pudingok.

KIENTZL NÁNDOR eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Estélyekre, lakodalmakra izléses frizurákat készít **Rosenthal Margit** fodrásznő. Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett elvállal.

Olcsón szállított árban farsangi vásárt rendez, dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból NYITRAI JÁNOS jászapáti szabó mester.

Tiszta, elsőminőségű olvasztott **disznó zsír** nagyobb vételnélversenyen alóli árkban kapható **BOLYÓS JÁNOS** hentes mesternél

Elég tönkre tehotetlen cipők.

Kovald Péter és fia Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselővel **Knöpfler Géza** férfi- és női divatárú kereskedőt bízza meg Jászapátián, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel, keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi-női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapátián — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Teglagyár R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló-ó **préselt téglá** (dísztéglá), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legjutányosabb árakon szerezhető be. Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van. **FINTA GÁSPÁR** máv. pályafelügyelő.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült **hidog felvágottakat** ajánl. Állandó raktár kitűnő izletű minden fajtajú hentes árukból **Sonka, szalámi, parizer, szafoládó, virsli stb. stb.**

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldönc útján kézbesítetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggei teljesíti **STERN GÁBOR** kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetések olcsón felvételnek

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

A JÁSZAPÁTI UJSÁG TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR. Hirdetéseket díjszabás szerint veszel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 .
Negyed évre	2 .

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

ESETEK A HÉTRŐL.

Szerkesztőségünk most a megtévesztés megbotránkozás. Az esetet a körülményeiteszik naggyá. Sajnos, ezidő szerint megbotránkozásunkat el kell tojtani. Most csak azt jegyezzük meg, hogy ázsiai hajszja folyik lapunk ellen, mely nyugodt, közérdekűt való munkalkodó kedvünket megzavarja és belesodor a megtorlás zür-zavarába. Az eset körülményeit nyilvánosságra hozzuk s ámulni fog a világ, ha látni fogja azt, amit mutatunk neki. S a világ lesz a megtévesztült megbotránkozás azután. Most még egyet adunk az igen tisztelt Olvasók tudomására. Amit írni fogunk, szent igaz. Ne féljenek bennünket se sajtópörölt, sem egyik s bajok ilyen tönktelegében már megdedződünk s az általunk felkevert piszok bűzébe nem szédültünk bele. Az érdekesség bennünket nem esábit, ha nem igaz az, s akkor is lemondunk egy-egy érdekességről, ha teljesen nem bizonyítható az. — Tehát csak türelem. Jön még a kutyára dér!

Papagálykalitkához hasonló járási székházunk gyönyörűségeivel ezideig sem teltünk el teljesen. Ha elmegyünk mellette, büszkén legettettjük szemünket szép külsője cifraságain és olyan becsben tartjuk ezt a polgári házak között hivalkodó palotát, mint a 10 koronás bankjegyek között az ezres bankót. A nagy meglepédest égettettük annak idején az építészvállalkozóval is; — jó magyar szokás szerint meg is köszöntük neki, amit jól megfizettünk. Ő így boldogan eltávozott. Itt hagyván a rendeltetésének átadott épületet, amint az már szokás. De kár volt pedig úgy elsietnie! Mert a hirtelen elválás fájdalomait nem bírták el a műmárványok és szétrepedtek. Az ajtókat meg összezsúgorította a fájdalom úgy, hogy léghuzatosak lettek a helyiségek. Mondjuk, kár volt elsietni a vállalkozónak, egy felévigitt maradt volna.

Okuljunk a dologból. A gimnázium építőjét marasztaljuk egy kicsit.

— Jó napot tanár úr! Hol járt? Jöjjön velem gyorsan, majd visszatelessük az agyvelőjét.

— Köszönöm -- mondja nevelve a tanár, — már nincs reá szükségem, mert kineveztek Píripócsra igazgatónak. Az orvosok mit tehettek egyebet, odaadták az agyvelőt a disznónak. (Csak valahogy el ne hidjék.)

Hát Apponyi a kerékkötő?!

Már ezerszer tudtuk adtuk a hatalmasoknak, a hivatali, vagyoni és egyéb vezetőknek, hogy a nép rovására való politizálásukat nem tűrjük. Politizáljanak maguk, egymás közt és egymás bőrére, úgy ahogy akarnak, csak dicséretes tisztelettel hajlunk meg félrevonulások előtt, de, hogy céltalan céljuk elérésének a nagy közönség igma meg a levét, az ilyen törekvéseket gátolni, esetleg megakadályozni a legerősebb kötelelességünknek tartjuk. Szó volt már lapunkban arról a dicséretes igyekezetéről, melyet Jászdózsa közönsége tanusított azon eszménkből kifolyólag, hogy községük közigazgatásilag és igazságügyileg Jászapáti községhez csatoltassék. A község képviselőtestülete is tárgyalta ez ügyet s csak egy halasztó indítványon mult, hogy határozattá nem emeltetett az. Hogy ha szavazásra kerül az ügy, bizonyos, hogy meg szavazzák, s ezt a halasztó indítvány bizonyítja. Ezért a két község vezetői között meg is indult az átszatolásra vonatkozó tárgyalás, melyek során azon megállapodásra jutottak, hogy a képviselőtestület határozatáig függőben tartják a további megbeszéléseket.

S itt kezdődik a nép rovására üzött politika, jobban mondva Apponyi-kultusz. Tudnivaló, hogy Jászdózsa most Jászberényhez tartozik. Amellyel egy kerülő kövezett ut köti össze a községet, úgy, hogy 6 vagy 10 koronába kerül egy kocsi bére, mellyel az ügyes-bajos polgár a járási székhelyre el tud jutni. Teljesen a nép érdeke volna tehát, hogy néhány filléért vonaton Jászapátiira jutna ott

intéznél el dolgait, mintsem a nagy költségbe, fáradságba és az esetleges megfázás folytán betegségbe is kerülő kocsin való utazással akármilyen kis ügy miatt is Jászberénybe járjon.

Jászárokszálláson a vezetőemberek munkapártiak. Tehát ezek azzal korteszkodnak a Jászapátihoz való csatlakozás ellen, mert Pityi Palkónak a tanácsja közelebb van Berényhez, mint Jászapátihoz. Dözsán azonban független elvű a vezető, hát ez elszörnnyűködve beszéli most kortesprogramját, hogy mit szól Jászberény Apponyinak, ha Jászdzósa elszakad Berénytől? Mert hát már elvitték a törvénytől, elvitték a huszárokat, elakarták vinni a munkáshiztosító pénztárt, hát mi lesz akkor ha Jászdzósa is elszakad tőle. Nem kisebb ember, mint az ottani plebános kérdezték ezeket a községi képviselőktől, azok meg meggyőződve bólingatnak, hogy: biony, biony! Arra édes-keveset gondolnak, hogy ők nem azért népképviselők, hogy azzal törődjenek, mit mond Jászberény közönsége Apponyinak, hanem az a becsületbeli kötelességük, hogy a község népének érdekeit lelkiükön viselve a legjobb belátásuk szerint mozdítsák azt elő. Különösen pedig e kérdésnél, mert annyi hasznót nem tudnak ők hozni Apponyinak, mint amennyi kárt csinálnak maguknak, amire egyébként maga Apponyi is felvilágosítja őket, ha a helyzetű leírásával hozzá fordulnak tanácsért?

Apponyi személyét tiszteljük, mi is és tiszteli minden magyar ember. Az ő érvényesüléséhez ezidőszereztünk még nincs szükség a dözsániai áldozatkészségére.

Papválasztás.

(Egybekötve egy kis szerkesztői előgedetlenséggel)

Az áthelyezés folytán megüresedett jászszentandrás plebánosi állásra megkezdődött a jelölések sorozata. Azaz inkább az önjelölések és találgatások sorozata. Mert maga a község népe még nem igen határozott ez ügyben. Vagy határozott? — A jó Isten tudja ezt megmondani. Mert ha mi mondjuk meg baj lesz. Nagy baj lesz. Mert mint árokszállási újságírók csak azt írhatjuk, hogy kedves földink, Aczél József egykori segédlelkész méltó a jászszentandrás plebánosi székbe, nemcsak kiváló képességeinél fogva, hanem azért is, mert Jászszentandrás Jászárokszállás leányközsége, annak templomépítéséhez tekintélyes összeggel hozzájárult s a község lakosainak

90 százaléka árokszállási származású. Csak természetes tehát, hogy az anyaközség szülötét fogják megválasztani. Mint apáti újságírók, kötelességünk a helyi érdekeket támogatni. Apáti meg köztudomású, hogy Magyar János apáti segédlelkézt nagyon előnyösen ismerik Jászszentandrason és hallani kellett, hogy a közbirtokosság küldöttségét szándékozik küldeni Magyar Jánoshoz, hogy a plebánosi állásra való pályázásra felszólítsa.

Csak természetes volna, hogy ilyen előzmények után az apáti újságba Magyar János mellett az árokszállási újságba még Aczél József mellett írjunk. De akkor meg jön a nagyszemű „Független Lap” és reámutat, vagy nézzétek csak ez a gazember mit csinál. Miután pedig ez megint baj, ezt a módot sem választhattuk. — Hanem elkésredetten a „Jászapáti Újság” szerkesztéséről való lemondáson törjük a fejünket. Ha a kiadó a lemondást nem fogadja el, akkor, amint ez már szokásos, hát felmondunk. Rögtön felmondunk, mielőst a legkisebb alkalom meg lesz erre.

Reá terve a tárgyra, fentebb önjelölteket is emlegettünk. Vannak ilyeneket is, buknak is teljes bizonyossággal, de talán erre maguk is elvannak készülvé.

A feketekéz Jászárokszálláson.

Dr. Kőczyán Géza orvos, bankigazgatónak a múlt héten egy levelet vitt a posta, melyben a zsarolásnak a maga nemében nem új, de annál nehezebb módjával próbálkozott valami szerencsétlen. Azt írta, hogy szombaton estére tegyen az ablaka alá 1000 koronát. Dr. Kőczyán Géza a kívánságnak eleget tett, a fekete kéz azonban nem nyult le érte, érintetlenül maradt ott reggelig, amikor aztán dr. Kőczyán Géza egyik örséget teljesítő barátja bevitte a borítékot. Az éjjeli órákban két gyanús alak ölékodott ugyan a ház körül, de a zajos örségi előkészületek miatt nem kísérelték meg a pénz felvételét. Dacára ennek a rendőrség a levél irójának nyomában van s hír szerint már is megállapította, hogy helyi és vidéki emberekből áll a zsaroló banda.

Szabályrendelet

a borbély műhelyek tisztántartásáról.

Elelthé léptetés határideje február 1.

1. §. A borbély és fodrász üzlet körébe tartozó munka megkezdése előtt tartoznak

ugy az üzleti helyiségben dolgozó, mint a házhoz járó tulajdonosok és segédmunkások kezeit szappannal tisztára megmosni és 2 százalékos lysoform oldatba mártani tartoznak, továbbá fehér mosható köpenyben, vagy kabátban dolgozni.

Ragályos borbélyban, vagy bujakórban szenvedő borbélynak vendéget kiszolgálni tilos.

2. §. A nyírógép naponta más nyíró és vágó eszköz pedig használat előtt minden minden egyes alkalommal 50 százalékos és célra külön állandóan fedett s a vendégek által látható helyen levő edényben tartott, tiszta borszeszes vízben, vagy 2 százalékos lysoform, vagy 5 százalékos karbol oldatban megmosandó s tiszta ruhával gondosan letöröndő.

3. §. Kefék, ecetek naponta 2 százalékos lysoform oldatban jól kimosandók. Körhengerkefék, valamint piszkos, ócska hajkefék, fésűk használata tilos.

4. §. Állandó hintó, arc és hajporos pamacskok használata tilos, hanem e helyett vagy porfúvók hasznalandók, vagy pedig minden egyes esetekben fedett edényben tartandó külön tiszta vatacsomók használtassanak, melyek használat után megsemmisítendők.

5. §. Az ülőszéken használt fejtámasztók papírral fedendők, s ezen papírlap minden egyes használat előtt a vendég szemelattára letépendő.

6. §. Hajnyírás után az összes hulladék tartályban összegyűjtendő és az üzlet zárása után elégetendő, vagy elásandó.

7. §. Az érvágó eszközök mindig tisztán és jó karban tartandók. Az érvágás (kopolyozás) csakis mindig egyes alkalomra kiadott és felmutatott orvosrendelvényre teljesíthető.

8. §. Azok a borbélyok, kiknek a fogházra hatósági engedélyük van, tartoznak legalább 4 darab foghuzót beszerezni és foghuzó eszközeiket a legtisztábban tartani és minden használat előtt 10—15 percre forró vízben tartani, vagy 2 százalékos lysoform, vagy 5 százalékos karbol oldatban megmosni.

Folyt. köv.

Válasz.

Lapunk 2-ik számában egy panaszos levelet közöltünk, mely egy csomó rendetlenséget sorolt el, melyet írója az állomáson tapasztalt. Ezen, egyébként közismert bajokon lapunk megjelenése után segítve lett. A váróterem fűtött, tiszta. A javulás egyebekben is tapasztalható. Ezek ellenére is leközzöljük a vasutársaság főtitkára, dr. Hanyor Istvánnal e tárgyban hozzánk intézett levelét:

A Jászapáti Újság Tekintetes Szerkesztőségének

Jászapáti.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Beeset lapjának folyó hó 8-án megjelent számában olvastam a hírek között leközzölt panaszos levelet. — Miután egy kis vonatkozást magamra is találtam benne, szükségesnek tartom pár sorban tudatni szerkesztő Urral, hogy

helyi érdekű vasutunkat a M. kir. Államvasutak kezeli és annak a hatáskörébe tartozik úgy a vágányok, mint az állomások épületeknek a karban és tisztán tartása. Minden esetre sajnálatos dolog, hogy ilyen rendetlenségek fordulnak elő, nekem azonban nincs módomban ezen direct segíteni. Olvasva a panaszos levélben foglaltakat beláttam, hogy a helyzet így tarthatatlan épen azért direct nem is segíthetek rajta, de azonnal átírtam a m. kir. Államvasutak Igazgatóságához és a helybeli főnökséghez, kérve ezeket az állapotoknak a megszüntetését.

Szólnok, 1914. január hó 17.

Kiváló tisztelettel:
Hanyor István.

HIREK.

Footbalozás a jászvasúttal. A nagyváradi üzletvezetőség ez év augusztus havában megkezdte működését. A vasutasok közt az a felfogás uralkodik, hogy a jászvasutát ezen új üzletvezetőséghez fogják beosztani. Miután pedig a jászvasut nem rég csatlakoztatott át az aradi üzletvezetőségtől a miskolci üzletvezetőséghez, most, ha ismeret a nagyváradihoz osztatik az be, meg van hírünk címének magyarázata. A közönségre nézve ebből semmi hátrány nem keletkezik, sőt, ha az új üzletvezetőség azon ambícióját vesszük, hogy különb akar lenni a többinél, csak előnyösnek ígérkezik ezen átcsatolás.

Fősorozás. A katonának való fiúk kiválasztása járásunkban március elején fog megtörténni. Jászszentandrás és Tiszasüly községek 180 hadkötelesét vizsgálják meg március 2-án, azután 3-án Jászapáti 249, 4-én Jászladány 208, 5-én Jászalsószentgyörgy és Besenyszög 173, 6-án Nagykőrös és Kőtelek 159, 7-én Jászakisér 127 legényei kerülnek mérték alá.

Leverték három testvért. A tiszasülyi legények sokszor észrevették, hogy egyesülésben van az erő, amikor a 3 Vargatestvér összetartva, győztesen került ki minden verekedésből. Az ilyen híressé vált legényeknek persze vetélytársai akadtak, akik szintén rábírták az erő dicsőségére s miután a bajnokcsapat levése nélkül nincs dicsőség, ezek ellen zövetkeztek. Vasárnap este a szövetkezett jómadarak, Szabados Mihály és Kálmán. Fehér István, Rédey Ignác és Turcsányi István az utcán nem reátpadtak a Varga-testvérekre s mind hármat le-

verték. 30 napon tul gyógyuló sebeiket ejtettek rajtuk

Bodega Jászapáti. Mi nem igen vagyunk hozzá szokva, így nem is hiányozhatik, de a városi ember nagy hiányát éreznék egy olyan üzletnek, honnan egy-kettőre előkerül az az uszonna, vagy a vacsora. Városba, ha öngyátsága vagy a szolgáló elstálja az időt, ott a hentes. Ha mucuskám nem tudja meg mondani, hogy mi esne jól neki, ott a hentes. Egy korona áru felvágottban akad olyan falat is, a haladok is megenné, — a mucuskám is megesz, — az étvágya is megjön s a felvágott eltűnik s a mucuska rossz kedve is eltűnik. Ha vendég jön, nem kell avas, kemény puszi-kat adni neki, mert ott a hentes. Ott van Szigethy Béla hentesárú boltja a sok, eddig még nem is látott hentesárú különlegességével.

Ipari szaktanfolyam. A m. kir. ipari technológiai muzeum Jászapáti az ipartestület helyiségében, 6 heti időre terjedő szabó ipari tanfolyamot rendez. Önnepélyes megnyitása folyó hó 18-án volt, hol Andrássy János ipartestületi elnök mondott megnyitó-beszédet. A tanfolyamon 25 hallgató vesz részt.

Kántorválasztás Jászladányon. A múlt év közepén elhalálozás folytán megüresedett jászladányi róm. kath. kántor választás folyó hó 21-én folyt le. Megelőző napon, vagyis 20-án volt a próba énekítés. Pályáztak összesen 34-en. Ének és zene bírálók voltak Harmath János detki plebános, Megyesy Ferenc szolnoki főkántor és Lukácsovics Sándor jászladányi tanítók. Folyó hó 20-án d. e. 10 órakor Varga Sándor kerületi esperes vezetése mellett a róm. kath. templomban zsufolásig megtelt hívők előtt megkezdtek a próba énekítéseket. Két feladott és egy választott éneket kellett elmondani és kísérni orgonán. Valami gyönyörű élvezetet adott a hallgatóknak a szebbnél-szebb ének és orgona játék, mi egész késői délután ért véget. A képviselőtestület, a megtartott próba után 21-én d. e. 9 órakor Németh András jánosalmi, Réffy Károly debreceni és Kertész Károly jászberényi okleveles kántorokat, mint a legmegfelelőbbet, ajánlotta megválasztásra. Nagy érdeklődés mellett folyt egész nap a választás s minilapzártakor értesültünk az állást Németh András jánosalmi kántor fogja elnyerni. A választást a Jászladány községben párbéti fizetőhívők teljesítették.

CSARNOK.

Köri élet.

A község házával szomszédos kör esti 6 órakor népesedni kezd. Az első „nép” természetesen nem társalaghat, mert épen elsősege jelenti azt, hogy egyedül van a teremben. Csak a ki-be szaladó szolgáló képezné a valakit, miután azonban a szolgáló is csak akkor szalad ki-be, ha sokan vannak a körben, ilyenkor meg bent ül a szerszáma mellett, hat teljes az elsősege is, az egyedül lét is az első és egyedül jött körtagnak. Ilyenkor a köri élet esendélet, a körtag mozdulatlanul olvas a hosszú asztal mellett. Két jóképű bácsi érkezik. Kezüknek és bor mellett külön ülve folytatják félbe maradt beszélgetésüket. Bordás és Bathó érkeznek meg egymás után. Rövid tanácskozás után hosszú botokat vesznek kezükbe és lökdösik vele a billiárd-golyót. Egy újabb kép. A főbíró jön. Megkülönböztetett tisztelettel fogadják. Kissé szétveti szarvasbőr cipős lábait és pipára gyújt. Egy nagyon nagy pipára. Szvitek bujjik be. Roppant fázós ember és így összezsugorodva ahogy a kályha felé siet, olyan mozdulatokat tesz, mint ha a levegő sűrűbb, nehezebben átfurható massa volna, mint amilyen. Előkezéző, feltűnő fűrgességgel jön az adóügyi jegyző. Igaz, hogy ő is a hidegtől fűrgé. A vállas Imrik Gyula is félti a nyakát a hidegtől, mert ő is a vállai közzé húzva tartja még a szobában is.

Leülnek a kályha köré. Szvitek anekdottáznai kezd.

— Gyula, megkaptad az írást a község házatól.

— Miféle írást?

— Hogy a fejed kiveszik halastónak!

Ujabb csoportok jönnek, már teljes a köri élet. Az elébb jöttek csoportokra osztva kártyáznak. A zaj elül, csak néha hallik Imrik Gyula torok kiáltása. Esetleg éneke:

— Mi piroslik, ott a síkon távolba talán bizony Szvitek orra a hóban!

Szvitek prózába mondja el Imrikről a véleményét, de mindez a szeretet jegyében történik.

8 órakor vacsoráznai mennek. A kör megürül s masnap jönnek újra a régi emberek s az új gondolatok.

Lapkiadó tulajdonos: Imrik Gyula

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Munkatárs. A tolvaj legény nevét nem közölte velünk s így mi a hírt nem közölhetünk.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: *Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők*

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

ESETEK A HÉTRŐL.

Egy úri ember, régi, gazdag család sarja, amiatt a végzet parancsolta, reáhangott a nemesi jussra a magyar nemes virtusságával. Abban sem hagyta lepipálni magát a többtől, hogy egy csomó adósságot szerezzen. Mikor aztán megakadt a szekér, akkor szokása

Zórika menyasszony.

Irla: Annos.

Zórika szerelmes. Csodálatosan hangzik, de úgy van. Sör, mi több már. Féligmeddig menyasszony is. Igaz, hogy még csak a hirt adta őket össze! De hát — nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél. S most az egyszer atapos oka van a széleok zörgetni a harasztot. Ki hallott már ilyet? Zórika és — a szerelem? Hisz még én magam is összerazzenek, mikor Zórika neve után leírom azt a három szótogot. Pedig én legyeivel díszekedhetem.

Úgy bizony! Zórikának tudnillik legkedvesebb passziója a babaöltöztetés. És hát Zórika már anyai, de anyai babát felöltöztetett, hogy a mi kis falveskánk boltjába be sem férne anyai. S most én hetenként beszoktam látogatni Egerszegre, hát legfontosabb komuszóma a babák összevásárlása. Az egyik bölcs kisleánya már mint ismerős szokott üdvözölni, hogy jó napot babás bácsi!

ellenére elővette nemesi előnevét és önvigasztalására azt biggyesztette a neve elé.

Meglátja ezt egy öregebb úri nemes ember és nézi. Nézi, nézi az uj azaz elővett előnevet és csóválja a fejét. Majd beszélni kezd. Az ő családjukban is volt egy könyv, amelyben ősei le származása megvolt írva. Mint gyermek, örömmel lapozgatta a könyvet és büszke várakozással kérdezte az apját, hogy így volt-e, úgy volt-e, ahogy írva van?!

— Igaz, igaz, mondja az apja, de egynek sem volt egy krajcárja sem.

Csörtás Balázs lopott. A csendőrség elfogta ée mult vasárnap délután szuronyok mellett kísérté végig a főútcán. Történetesen akkor, amikor a topánuság fiatalága is ott korzózott. Csörtás Balázs, ha pirulni tud, pirulhatott. Ha nem tud pirulni, biztosan kinezta a tehetetlensége felett érzett düh. Megvagyok róla győződve, hogy Csörtás Balázs, ha kikerül a börtönből, nem fog lopni ismét. Az is meggondolja, hogy lopjon-e, aki ezt a felvonulást látta. Elég volt-e az szuronyos kíséret elretentő példának is, elég volt büntetésnek is. Ha én Csörtás védőügyvédje lennék, megmondanám a bírónak, hogy Csörtást vasárnap délután szuronyok közt kísérték végig a főútcán.

Ákárhányszor mesélik velem, hogy ha kevés a baba Egerszegben, hát annyit lótkötök utánna, hogy végül a saját dolgaimat felejtsem s bizony olyankor félve emlékezem jó öreg gazdasszonyom nyelvére, aki fejlesztve s hatvan perces prédikáció kíséretében veszi majd tudomásul, hogy mindent elfelejtettem, amit a konyhára kellett volna bevásárolni.

De hát ott van Zórika! Ő megéri bánatom, megvigasztal s jóvá teszi hibámat. Csakhogy jó kedvvel segítsek babákat öltöztetni. Konyhámon hát pótlódnak a hiányok s én kedvem visszanyerem.

De most már nagy tévedés volna azt hinni, hogy Zórika valami csitri backfish leány. Hogyisne! Zórika már húsz éves söt, mi több két éve: „okleveles tanítónő!”

Ugy bizony! Szinte sertés számba veszi, ha gyermek éveinkről beszélve megemlítem — hogy nem is olyan rég még a terveden ülve hallgatta mesénél az aranyhajú királyfiót, aki majd eljön Zórikáért, elrabolja és úgy megszeretik

Az iskolaszék nem olyan szék, amelyiken ülnek. Ez egy magasabb hivatást teljesítő szék. Van neki feje is. Amelyik gondolkozik és tudatában van annak, hogy milyen szék ő. Ez a szék a padok ura. Ő választja a tanítót, ő mond véleményt, hogy mi történjék az iskolában s hogy történjék, s a képviselőtestület, amelynek szülöttje ez a szék, parancsot vesz a széke őhaját. Talán ez a magasrangúság, elkényeztetés az oka annak, hogy egy-egy pillanatra meg-meg inog a szék és orra beleütődik olyan dolgokba is, mely nem az ő dolga. Most is a ragályos betegségek miatt bezárt iskolákat korábban kiakarta nyitattani. Hohó! Ez nem az iskolapad, illetve szék hanem az alispán fejének a gondja.

Haladjunk a megkezdett uton.

Községünk fejlődését azzal az örömmel nézzük, amilyen örömmel az apa nézi kis fia fejlődését. Örömmel tölti el a gyermek gyagyogása, a gyermek mosolygása és később, az a tudat, hogy fia az első tanulók közé tartozik.

Örülünk neki, hogy a község természetes fejlődésén kívül a község atyái gondolkoznak arról, hogy módokkal is elősegítsék ezt a fejlődést.

egymást, hogy Zórika már nem is fog reánk gondolni.

Nem! Zórika már hat éves korában megfogadta s azóta — ahányszor csak alkalma nyílik rá — mindig megis újítja fogadalmát, hogy ő minket és a babáit nem hagy el soha. De igen! Majd egyszer, ha nagy lesz és apáca lesz.

Es most Zórika mégis csak szerelmes. Hányszor megjósoltam én ezt neki. Különösen mostanában. Mióta társaságba jár. Hány-szor láttam, amint egyik vsgy másik fiú végtelen gyönyörűséggel, mindent igéző hűség-gel nyugtatta tekintetét a Zórika anyagi szép arcán, kecses természetén. Ilyenkor mindig oda sügtam Zórikának: „Itt az aranyhajú királyfi.” És ő olyan hideg lenézéssel viszonozta ilyenkor a fiúk olvadozó, meleg tekintetét, hogy minden legika ellenére, hinni kezdtem Zórika fogadalmában. Úgy magamban még sajnáltam is. Mert hát elgondoltam, hogy a legedesebb babákból is, türetetlen agaszúzek lesznek, ha — nem jön el érük az aranyhajú királyfi. Vagy legalább elő-

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bizta meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztyük tisztítása a legújtanosabb és kifogástalanul fognak eszközöletni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legújtanosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Árami verseny nélküliek

Kényelmes amerikalcipők

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Martfői Téglyagyár R.-t.

képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(disztégla), továbbá hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legújtanosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelvigyázó.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő izletű minden fajtájú hentes árukból Sonka, szalámi, parizer, szafoládé, virsli stb. stb.

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészítettek, vidékre postán, vagy küldönc útján kézbesítettek.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra hazhoz megy.

Olcsón

leszállított árban farsangi vásárt rendez, dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból NYITRAI JÁNOS jászapáti szabó mester

A drótféreg ellen. Minthogy a drótféreg, drótkukac több évig él a föld alatt s ott a gyökereket rágja, magától értedődik, ha nagy számban ellepi a veteményt akkor oly kárt tesz, hogy felér egy lermészeti csapással. Ellene a legcélszerűbb védelem a talajt késő őszkor felforgatni és poralaku mésszel jóbehinteni. Egy hold területre legalább 5—6 mm méssz szükséges. A meszes talajt a drótkukac nem kedveli és a felületen bujkál. Ilyenkor háziszárnyasokkal irtható. A konyhakertekben alkalmas még a vetemény között salátapalántát ültetni, mivel a drótkukac igen kedveli a saláta gyökerét. Valamennyi drótkukac a saláta gyökerét támadja meg, amit a fonynyadásról észre is lehet venni. Kora reggel vagy alkonyatkor célszerű a salátát véteményágyakat, valamint a salátával kevert ágyakat átvizsgálni és ahol egy fonynyadt saláta mutatkozik, azt tövestől földdel együtt kiemeljük, mert rajta megtaláljuk a drótféreg, melyet azután megsemmisítünk. Erre a munkára gyermekmunkások is alkalmasak, miáltal az irtási napidíj kisebb, mintha felnőttekkel végeztetjük a munkát.

Könyvtárak ajándéka. A Magyar Pénzügy közismert közgazdasági szaklap könyvkiadó hivatala közli az érdekeltekkel, hogy a kiadásában megjelent kiváló irodalmi értékű munkák bármelyikét, tehát egyenként is fél áron szállítja az ország bármely közkönyvtárának, nevezetesen kereskedelmi és ipari tanintézeteknek, kereskedelmi és ipari testületeknek, kereskedelmi és iparkamaráknak, gazdasági egyesületeknek és kaszinóknak. Ez a kedvezmény azonban ahhoz a feltételhez van kötve, hogy a vonatkozó megrendelések 1914. évi február 1-ig eszközöltessenek.

Gazdasági tanfolyam Jákóhalmán. Paray Imre községi főjegyző Jákóhalmán egy 8 hetes gazdasági tanfolyamot rendezett. A tanfolyam az előjáróság összes tagjai jelenlétében 7-én nyílt meg 60 tanfolyam hallgató kiszagzával. A tanfolyam előadói Vénis Gyula földműves iskolai igazgató, — Elekes István és Sulajhai Titusz tanárok. Az előadást a hallgatók szépen látogatják s a tanfolyam végzésével bizonyítványt nyernek.

Hirdetések olcsón felvételnek

Legjobb gyomorlikőr az országos vásáron kitüntetett „MILLENIUM“

Kapható minden vendéglőben. Gyártja: Hazai Likőr Rum és Szeszárugyár R. T. Budapest Forgách utca 5/6.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészeteiből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban

Estélyekre,

lakodalmakra izléses frizurákat készít Rosenthal Margit fodrásznő. Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett elvállal.

S nem a jelennek hanem az újabb nemzedéknek élve ne a garaszkodnak, hanem tekintélyes summákat adoznak a fejlődésért. Mi is volna ezután az emberből kikivánczó óhaj egyéb, mint hogy ez a község mielőbb élvezze áldozataink gyümölcseit.

Lapunk múlt számában egy humoros cikket irtunk a jászszentandrási papválasztásról. A cikk megírásánál az volt a törekvés, hogy egy homályos kérdés tisztázzódjék. Vajjon Jászszentandrás közönsége az apáti, vagy az árokszállási érdekeket támogatja-e?

A cél eléretett. Hallottunk nyilatkozatot mely keléghet bennünket. Mely nyilatkozat gyümölcse a községért hozott áldozatoknak, amelyiben a haladás vonzó hatása alatt olyan népi szeretetteljes ragaszkodással viselkedik községünkhöz, amely nép egy rivális népének leszármazottaitól áll.

Ezen tény feletti örömet csak fozkozhatja az, hogy nemcsak erkölcsi, hanem anyagi előnyök is származnak községünkre nézve eme rokonszenvből, mert hisz' azokhoz, akikhez bizalmunk van, bizalommal megyünk vásárolni is, bizalommal megőrök eladni is, az ilyen több oldalról megnyilvánuló bizalom, meg kereskedelmi gócpontjává teheti ezt a községet egy óriási környéknek.

Tehát haladjunk a megkezdett uton. Ha élénk kereskedelem elérésére törekedik e község vezetősége, a vállalkra vett teher nagyobb részét átveszi a kereskedő és iparos osztály. Miután pedig ezek jóvedelmét a környék adja meg, végérményében a község fejlődéséért hozott áldozatok egy nagy részét a környék fogja megtéríteni. Miként, máshol. Csak előre, a megkezdett uton!

Szabályrendelet

a borbély műhelyek tisztántartásáról.

Elelbe léptetés határideje február 1.

(Folytatás.)

9. §. Tartoznak a borbély üzlet tulajdonosok személyzetük egyéni és ruházati tisztaságára a legszigorubbán felügyelni, ugyszintén állandóan gondjuk legyen arra, hogy üzlethelyiségük az üzletben használt edények, tárgyak, butorok, valamint az eszközök tartására szolgáló táskák tisztaságát fentartsák.

10. §. Tartoznak a borbélytulajdosok üzleteikben a használatra szükséges különféle fehérneműeket oly tisztán és mennyiségben tartani, hogy minden munka alkalmával tiszta fehérnemű legyen használható.

11. §. Különös gond fordítandó az üzletek szellőztetésére gond fordítandó a padozat tisztántartására, köpöcsésze minden asztal mellett tartandó. A köpöcsésze tiszta vizet, vagy megfelelő fertőtlenítő folyadékok tartalmazzon. A földre köpködő vendég felszólítandó az illetékes viselkedésre, avagy a távozásra.

12. §. Az előirt rendelet a borbély és fodrász üzletben szembeálló helyen kifüggesztve tartandó.

13. §. Paróákhoz, hajfonathoz stb. ragajos, fertőző betegségben szenvedők, vagy elhaltak hajzatának felhasználása szigoruan tiltva van.

14. §. A borbély és fodrász üzlet tulajdonosok, valamint alkalmazottjaik azokat, akiknek arc, bőr, haj, vagy szakáll betegség ismerhető fel, csak abban az esetben szolgáltathják ki, ha az illetők saját tulajdonukat képező fodrász és borbély műszerekkel rendelkeznek.

15. §. Közös bajuszkötő alkalmazása tilos. Bajuszkötő csakj is annál a vendégnél használható, akinek az saját tulajdonát képezi.

16. §. Ragályos, fertőző betegségben levőknek, vagy elhaltaknak nyírása, borotválása tilos.

17. §. Borbély mesterséggel foglalkozó, a fertőző betegségben levőknek mint apoló s ha elhalt, az öltöztetés körül nem segédkezhetik.

18. §. Orvosok ellenőrzési szemléje alkalmával az eszközök ruhaneműek s előirt berende-

zések felhívására felmutatandók s a tapasztalt hiány miatt az ellenőrző orvos a feljelentést azonnal megtenni köteles.

19. §. Az a ki a jelen szabályrendelet rendelkezéseit megszegi, meg nem tartja, amencselekménye súlyosabb beszámítás nem vonható, kihágást követ el s 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén öt napig terjedhető elzárással büntetendő, ismétlés esetében a pénzbüntetésen felül 5 napig terjedhető elzárás is alkalmazható.

(Vége.)

A tisztviselő szabadsága.

Akik érdekeik istápolását kezdték remélni a hatalomtól és a befejezett tények komolyságának látszata régebbi nézeteinek megváltoztatására birta reá, bizonyára átalakulásuk között megrettenve állnak meg egy pillanatra, ha az alanti kis jelentéktelennek látszó ügy felett gondolkoznak egy kicsit.

A magyar nép szabadság szeretete, az egymás meggyőződésének tiszteletben tartásával homlokegyenest állnak itt a kormány exponensének, a főispánnak cselekedetel amelyet egy alárendeltjével szemben a legundorított hatalmaskodással vitt keresztül.

Körülbelül 8 hónappal ezelőtt Imrik Gyula jászapáti járási irodatiszt megindította a Jászapáti Ujság-ot. Egy ujság persze csak úgy ujság s ez a legjobb sajtótörvény, ha előfizetője van. Vannak ugyan előfizető nélküli időszakonként megjelenő betűs papírosok is, de a tartalma elárulja, hogy érdekes-e irni bele vagy nem.

A főispán úr is azt gondolta, hogy a lap majd megszűnik s várt. A lap azonban erősödött miért is újév előtt pár héttel levelet irt Imrik főszolgabírójának, hogy Imriket tiltsa el a lap

roztól: „Megtaláltalak! Szeretlek! Akarlak! Enyém leszel!”

Aztán kikapcsolódott tekintetük! Egyiket erre, másikat arra vonta el a tarsaság. De tekintetük kereste egymást. Egy szót se szóltak még s már egymáséi voltak.

Aztán az asztalnál össze kerültek! Ugy beszéltek, mintha régi ismerősök volnának már. Figyeltem őket. A fiu csupa rajongás, Zórika csupa odaadás.

Mikor bucsuztunk csak annyit mondtak: „Ugye eljössz?” „Elmegyek!”

És most már Zórika boldog. Várja Őt. Össze is illelnek. S már nem hogy haragúdná ha mondom neki: „Hát megjött az aranyhajú királyfi.” Csak mosolyog boldogan, ábrándosan. Elfelelte babáit, el a zárdát, el engem. S vén gazdaszonyom most olyan elégedetten fogad mindig. Semmit sem felejt el a konyháról.

Hanem azért sokszor önkénytelenül is bevasárlom a babákat s mikor haza érek akkor jut eszembe, hogy nem kell már, hisz Zórika menyaszony s nemsokára asszony lesz!

szerkesztésétől. A meglepődött Imrik kihallgatásra ment a főispánhoz, de nem volt kegyelem. Csak azt engedte meg, hogy újévig még a lap fején maradhat a neve, de aztán letűnjön onnan. Ezért vált meg tehát Imrik a lap szerkesztésétől, ez volt az a rajta kívül álló ok s ezért kellett egy nem falubeli embernek Nigrinyinek a lap szerkesztését elvállalni.

Imrik Gyula azonban a lap tulajdonos. A lap olvasottságánál fogva ma már érték, a legszolidabb számítással is 4 vagy 5 ezer koronát ér, ilyen összeget meg nem ajándékozhat oda senki sem senkinek főispáni parancsra sem. A sajtótörvény meg, az igazi, megkívánja, hogy a lapkiadó és tulajdonos neve a lapban közzé legyen téve. Így a felelős szerkesztő Imrik helyett a lapkiadó Imrik szerepelt a lapon. A főispán kijátszva érezte magát, s dühében Imriket áthelyezte Kunhegyesre. Imrik Jászapáti született, élt s hivataloskodott 15 év óta, hivatalfőnökei meglegedésére s a nép előtt olyan becsülésre tett szert, mely a legnagyobb népszerűséget kívánja alapul. S most a kis haragos főispán tulteszi magát mindezekben, nem törődik a néppel és birálatával, hanem üt vág a biztonságban levő ember bátorságával.

Imrik távozásával azonban, a lap nem szűnik meg, mert hisz' a közönség belátja, hogy önmagát csapná be, ha meghagná szűnni a lapja áldozatának a lapját és a főispán óhaját ilyként teljesitené. Ezt a főispán nem fogja megélni, legfeljebb csak azt érte el ezen eljárással, hogy akik a munkák felé hajladoztak, elriasztotta őket. Mi pedig kívánjuk és várjuk a főispán mielőbbi bukását és olyan ember jóvefelét, aki visszafogja helyezni Imrik Gyulát.

Egész más kérdés, hogy akik Imrik felől a főispánt informálták, kik voltak s miért tették azt. Ez még érdekesebb a fentieknél, de várjunk vele egy kicsit.

HIREK.

Jászladányon minden csendes. A múlt szerdán megtartott kántor választásról sokat beszéltek a héten is. Az általunk már jelzett zendülés ugyanis a komolyság minden jelleget magán hordta, s hogy emberélet áldozatot nem követelt az, az a csendőrség higgadtságának köszönhető. Az a gondolat volt ugyanis kiforrva a jászladányiaknál, hogy Zúbek Bertalan, Makrai

József vagy Kózler Oszkárt választja meg, míg a megválasztott kántornak nevét sem hallotta soha. Ezek azonban nem is jelöltettek, a nép meg, körülbelül 600 fónyi tömeg az elébe állított helyzettel megbarátkozni nem tudott, elégedetlenkedni zugolódni kezdett, mely annyira fokozódott, hogy majdnem tettelegességre került a sor. Az izgatok ugyanis kiadták a jelszót, hogy felmenni a község házhoz és összerombolni mindent, az előjáróságot meg kiverni! S nagy zajjal megindultak. A hangulat mindegy paprikásabb lett, ugyanígy, hogy a 12 főből álló csendőrség láttára sem tudták elfojtani elégedetlenségüket. Neki mentek a csendőröknek is, mire a csendőrség bevégelt a nép közé. Több kisebb sérülést okoztak, a lázítókat meg Tóth Fekete Mihály, Rimóczy János s Takács Károlyt elfogta. Az erősen izgatott hangulatot azonban felváltotta a hétköznapi csend, csupán egy aláírási iv jár házról-házra, mely a választás megsemmisítését kéri. Az ilyen felebezésekbe öntik ma már keserveiket a fokosos magyarok.

Tolvaj világ. Ha a környéken történő összes lopásokról beakarnánk számolni, a fél ujság megtelne vele. Eme ocsmány bűn különösen a közönséges nép körében annyira terjed, hogy a legtöbb esetben a kenyéradója iránti hűségéről is megfeledkezve épen eltartó gazdájukat lopják meg. A eseléd és gazda közötti régi családi viszony ilyként gyűlöletes ellenségeskedéssé vált, mely helyzet gyökere orvoslására már szükségessé válik a szigorú mogtorlás. Mi az ilyen gyönyörű alakoknak szoritunk helyet az ujságban, hogy megőrökítsük a nevüket. Szabó Erzsébet 16 éves konyhabőlgly gazdájától mindent lopott, amit lothatott. Egész halmaz lopott holmit találtak meg szülei lakásán — Csajági István is gyönyörű béres, aki nemesak a gazdáját, hanem a lovát is meglapta. Takarmányt lopott Balog Józseftől. — Most jön a legszebb alak. Ez meg egyenesen a feleségét lopta meg. F. Szabó Sándor jásziskéri, lakos a felesége selyem fejkendőjét, sőt egész kelengyét ellopta és eladta, az árát megitta. Amikor kijózanodott, elment Gál Istvánné házához és ellopott 10 drb. tyukot. — Berényi Benjámín jásziskéri lakos ezen is tultett. Ő meg a vendégét lopta meg. Folyó hó 14-én özv. Tóth Ferencné vendéglőjében mulatott ifj. Czinka László és Tallósi Szilveszterrel. Záróra

után Berényi lakására mentek és 21-et jászottak. Közben ifj. Czinka aranyláncát eltűnt. A csendőrség a szives házi gazdánál megtalálta a láncot, ez azonban kölesönt emlegetve tagadta a lopást. De a csendőrség nem igen adott hitelt Berényinek, mert a körülmények ellene bizonyitanak s ezek közt az is, hogy Berényi — cigány. — Ezután pár napra, 18-án, maga a károsult, ifj. Czinka László is szerencsét próbált Jászladányon. A vásárban kilopta Ország József jászberényi lakos zsebéből a 44 koronát tartalmazó penztárcát. Elfogták. — Jászladányon az éjjeli lopások is napirenden vannak. Legutóbb Antal Ignác, Czeizler Herrmann és Nyolczas Albert kárára követtek el lopásokat. A csendőrség nyomoz.

Nem volt robbanás. Székely Fábián egy régebben megjelent hírünkre vonatkozólag annak a közlésére kért fel bennünket, hogy a mozijában robbanás nem volt soha, amennyiben robbanó anyag nem kell a mozgóhoz s így nem is lehetett.

Vásár. A jásziskéri országos vásár folyó évi február 8, a jászapáti országos vásár pedig február hó 22-én fog megtartatni.

Felgyújtott dohánypajta. Báró Dr. Kohnér Adolf szászberki uradalmában levő 54 méter hosszú dohány pajtát, — mi tömve volt simított dohánnyal — Nász Miklós dohánykertész vigyázatlanságból felgyújtotta. A kár meghaladja a 10.000 koronát. A gondatlan kertész a csendőrség feljelentette a kir. ügyészséghez.

Elgázolta a vonat. Özvegy Bottyán Józsefné jásziskéri földbirtokosnő folyó hó 27-én kocsiával Jászapátira akart menni. A jásziskéri kőút keresztelésénél azonban a sorompó nem volt leeresztve s ép akkor értek a sinekre, amikor odaért a Jászapátiról este induló vonat. A vonat a kocsi elütötte, a lovak elszaladtak. Özv. Bottyán Józsefné meg kirepült a kocsiából, egy karónak esett s rövid idő múlva kiszüvedett. A kocsis eltűnt, — eddig nem találták meg.

Búcsulakoma. A Kunhegyesre áthelyezett Imrik Gyula tisztelére ma csütörtökön este barátai búcsuestélyt rendeznek. Az estélyen előrelátólag sokan fognak résztvenni.

Ki a lapkiadó? Imrik távozása folytán s a további kellemetlenségek elkerülése végett mint lapkiadótulajdonos Nigrinyi Ferenc fog szerepelni.

haladott éveikben a kényszerűségből választott férj. De tán még ez is többet ér a véleányságnál.
Istenem, mily nagy is a hasonlóság a nő és a fa sorsában. Ennek is — annak is el kell égnie. A nő; ha szerelmessére talál s vele egyesülhet, úgy jár, mint az egészséges, száraz fa, mely ha az epedve vágyott tűz karjaiba dobhatja magát — elég, hogy hamvaiból Főnixként támadjon fel. Égése közben még jótékony meleget is áraszt.
És a szerelem nélküli házasságba is elég a nő, mint a nedves beteges fa — ha villám sújtja — de lassan, kinosan. Nem áraszt meleget, csak nehéz, fojtó kellemetlen füstöt.
S az aggszűz: mint a korhadt fa. Elpusztul, mert minden mulandó, de jótékony meleg s új élet reménye nélkül.
De hát hohó, hisz nekem Zórikáról kell beszélnem, meg nem is szeretném ha Zórika fülébe jutna fenti elmélkedésem. Hiszen volna akkor nemulass!
Hát Zórika kinevetett, mindig. Azaz nem mindig. Mert bizony a legutóbbi „Faluk ün-

nepe“ után nem nevetett ki. (Ez a Faluk ünnepe magyarázatra szorui. Hát erre a hegyes Zalában, kicsinyek a falvak. Egyik a másikat éri s mind apró. Jó ha négy-öt úri család van egyben. Hát ha igazi társas életet akarunk, megüzenjük 4—5 faluba, hogy holnap X-ben vagy Y-ban leszünk Z-éknél. Másnap aztán van szomorúság az elhagyott falukban s öröm a meglátogatottban. Ideális szép társas élet. Nincs pletyka, nincs szapulás. De hogy is volna?! Hisz vágyunk egymás után. Örülni vigadni akarunk. Ha meg neheztelünk, hát otthon maradunk.)
Ígaz, hát úgy történt! Itt is volt új fiu s ez is melegen nézett Zórikára. Én megint a fülébe sugtam: „Itt az aranyhajú királyfi.“ Zórika összereszt, de a megvető pillantás — amitől úgy fáztak a fluk — most elmaradt. Ennek a fiúnak a meleg tekintetét hasonló meleg, önfeléd pillantással viszonozta s az a pillantás olyan hosszúra nyúlt. Éreztem, mint kiáltja forró tekintete: „Megjöttél aranyhajú királyfi! Szeretsz? Akarsz? Tied vagyok.“ És a fiu szeme visszasugá-

Pályázati hirdetmény.

Jászsószentgyörgy községében a községi szülészeti állás megüresedett elhalálozás folytán, miért is ezen állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás évi 240 korona fizetésével van összekötve.

Egyes születési eseteknél 2 korona díj jár.

Egyéb szakszertű teendőikért esetenként legalább 40 fillér.

Ha nagyobb távolságon kell mennie vagy természetben fuvarot kap vagy kilométerenként 30 fillért. A szegényeknek a segélyt tartoznak díjtalanul nyújtani.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket február 10-ig terjesszék be.

Jászapáti 1914 január 17.

Dr. Szénásy Lajos h. főszolgabíró

295/914

Pályázati hirdetmény!

A megüresedett jászszentandrás községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1600 kor. fizetés, 1000 kor. helyi pótlék, továbbá 500 kor. lakbér javadalmasz jár.

A község 4600 lakossal bíró vagyonos hely, melynek műútja is van.

Megválasztott orvos tartozik mindazon leendőket végezni, melyet a törvény vagy rendeletek kötelezőségévé tesznek.

Megjegyzem, hogy a községben gyógyszerész nincs és így a megválasztandó orvos kézi gyógyszerért is kaphat.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hivatalomhoz legkésőbb **február hó 5-ig** nyújtják be, mivel később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Jászapáti, 1914 január 24

Szénásy Lajos h. főszolgabíró

**Hirdetések
olcsón felvételnek**

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Töglagy R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá (dísztéglá), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku**

tetőfedő cserép nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR máv. pályafelügyelő.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő ízletű minden fajtájú hentes áruk: Sonka, szalámi, parizer, szafoladé, virsli stb. stb

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldőnc útján kézbesítetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít **STERN GÁBOR**

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Estélyekre,

lakodalmakra izléses frizurákat készít **Rosenthal Margit** fodrásznő. Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett elvállal.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyenmő ruha festés, tisztítás, gajler kézzel, keztyűk tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rófs és modern cikkeinre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Araini verseny nélküliek

Kézelmes amerikai cipők

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Olcsón

leszállított árban farsangi vásárt rendez, dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból NYITRAI JÁNOS jászapáti szabó mester

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll 3 szoba, 2 üzléhelyiség, konyha, éléskamra, eselédzsoba, pince s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Ritka alkalmi vétel. Megvételhez 5000 K. szükséges.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névelőírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

ESETEK A HÉTRŐL.

— — — — Szegény kerestetik! Milyen jó is, ha a kulturembernek eszébe jutnak szegény embertársai. Ha a szapulás, pletykázás, divatlap nezegetés, regényolvasás között arra is gondol, hogy sok nyomorult ember van a földön, aki családot alapított, de elfelejtett Afrikába menni és így

Esőkor.

Íra: Kócsin Ottó.

Az eső nagyon esett. Ezüstvonaltú eső volt, mely egyenes sorokat húzott a levegőbe. Olyan szép volt nézni ezt, ablaküvegen átbámulni egymás mellett állva, de félőn a testeket nem érinteni, s a sötétben felesillanó villám pillanynyi fényénél egymás szeméit esedálni és mikor már a szemekbe is lassu esőpek jöttek, újra az esőre nézni és arra gondolni, hogy mi váltott fenn, ahonnan jönnek a esőpek (és mi van ott benn? és mi van ott lenn, s még csendesebb sírok és a sír, szóval síri kezdeni . . .)

En álltam az ablaknál és Jolán. Igen, újra Jolán.

Mi ketten néztünk ki a csukott ablakon, kissé előrehajtott volt a nyakunk, de remegéstelen a kezünk és reszketéstelen a estünk.

(Ezen az estén azt hittem, hogy a semmibe fogok menni és meghalni fogok a semmitlenség csendes nyugalmában. De valahon-

ruha is, meg enivaló is kellene az ártatlan apróságoknak, de nincs. S habár az úrhölgy nem ismeri az éhség által előidézett gyomorfájdalmat s nem tudja milyen rossz az, ha fázik valamije az embernek s nem takarhatja azt be, csak az olvasztó tavaszi nap utáni vágyaival, — mégis megborzong és ad a szegénynek, sőt gyűjt is. A nemes lélek ilyen megnyilatkozásait meglehetősen sokszor kellett látnunk a múltban, annyiszor, ahányszor szükség volt erre, s nem a szegények előtt kellett ajtót zárni, hanem a perselyre kellett akasztani a sietésünk közben a villamoson mindég látható kis táblát, hogy: MEGTELT.

Nem állítjuk ezt teljes bizonyossággal, hanem azok a hölgyek, akik egy kicsit később kezdtek el jótékonykodni, akár meg is esküdnek reá. Mert velük csakugyan megtörtént, hogy a jótékonykodás gyakorlására alkalmasabb médiumot nem találtak, mint egy életerős embert és asszonyt, akiknek nem is annyira a szükségén, mint inkább a kényelmén lehetett segíteni. De ha fő nincs számár is jó. A jótékonykodási düh is csak olyan, mint a más düh, kitörik az emberből. Aláírásit ívet csináltak s egy-kettőre összegyűjtöttek 60 koronát. Aztán vitték a kényelem szegényeihez s már

élvezték előre a hálakönyvet ölelgető szívárványát, a 60 korona által terjedésbe hozott boldogságot, amikor egy előre nem számított dolog történt. Akiknek gyűjtötték a pénzt, a spanyol grand göggyével utasították azt vissza, hogy ők nem koldusok.

Szegény kerestetik! Szerényebb igényű, aki 60 koronát is elfogad.

A jutalom.

Sokszor nem értjük meg egyes emberek tetteinek az okát. Hozzá vagyunk ugyanis szokva, hogy az önzetlenség olyan luxusszerű valami, amit nem minden ember engedhet meg magának, mert hisz' van ennél sokkal olcsóbb multság is.

Az önzőség feletti gyanu halvány vagy sötétebb árnyéka ott lappang különösen a közérdekű küzdő bajnok nyomában, s tetteik hírére felámad a kérdés, vajjon milyen érdeknél fogva kívánja, hogy például ez az ut ki legyen köveze, vagy ez a ház közpénzen meg legyen véve, vagy ez a középület felemeltessek. S a könnyen tápot nyerő gyanu különösen a tudatlan emberről tudatá válik és így ha szeplőtelen multu közéleti férfiu akadna is néha, annak önzetlensége nem domborodhat ki egyeniségében.

és megtört egy másik leányok as taira alított képen, csak akkor ébredtünk mámoros fasultságból, amikor ledől a kép és akaratlan is ránk esett a lámpa lángja és akkor felé fordultunk és bámultuk sokáig.

Csendesek voltunk, mind két, az őszben elhaló virág. Nem szólunk, mert féltünk, hogy illatunk és szavunk hervadt lesz, és alig, alig fog emlékeztetni minket a nyárra. Bucsuztunk szótlanul és a szemünk csendes Ave Máriát zongorázott. És belső tüzek gyultak bennük s a sarga lámpa is mind fényesebb lett.

Azután kinyult íróasztalom legfelső fiókja is nagy csendességgel és előjöttek belőle a fekete sorokkal megbántott szűz papírok, éjszakák lélekfájdásai s a lélekfájdások alatt megirt versek: csak nagy jajok és én lassan a sarokba húzódtam és kezembe esett a fejem és csendesen mondani-mondani kezdték őket. Lassan, sorba és csak mondtam őket és ő a falnál állott, egyenesen s a fal két színe egybevegült ruhájának csodás kékjével, csak az arcán a fehér nézett komoly, lehuny szemekkel reám és fekete

eme ragvógó tulajdonsága, nem tündökölhet elő a maga nagy értékében, mert a nagyközönség szemét megzavarták már ezüstpapírra rakott üveggyöngyök fényével, a zajjal, a nagyképtűköddéssel, a hazugsággal, a becstelenséggel eme sikerült álarcával.

S ha akad néha olyan közmunka, amelyből sápot nem húzhat a közérdek embere, azt a helyzetet is a maga javára aknázza ki. Feltolja magát alkotónak. Bár sohasem gondolt arra, amiből hasznót nem láthat, a természet szerűleg fellobbanó eszmék belefajtottak önzőségébe, de azért, ha valaki csinál valamit, ő azt a maga munkájának hazudja s részt követel a dicsőségből, mellyel szépen betakarja az imitt-amott kilógó lólábakat.

Olyan kevés az önzetlenül működő ember, hogy az általánosítás könnyebbségénél fogva a nép ezen keveset észre sem véve, mindenkit hasonlósónak gondol. De akinek becsületességéről meggyőződik, azt követi árkon-bokron, valósággal üldözi szeretetével. Aki mult hó 29-én a jászapáti nagyvendéglőben tartott Imrik-Fele bankettén részt vett, annak észre kellett venni, hogy az ünnepelt egy kisebb állású vagyontalan ember, de oly magas polcra emelte a nép szeretete és becsülése, melyet nem minden halandó érhet el. Nyolcvanöt ember jelent meg, közöttük több szegény ember, aki a bankett költségeit a hétköznapi hangulatban is szívesen feláldozza, hogy az ő becsületes uri barátjának elmondhassa megérdemelt dicsőreiteit s töle bucsut vegyen.

Szép volt, hogy egy önzetlennek ismert embert miyen fanatikus szeretettel vettek körül, — szép volt a népszerűségnek az ilyen megnyilatkozása. Ezt látva, elgondolta az ember, hogy önző munkálkodással szerez ugyan előnyöket és aranyat magának, de mi az ahhoz a jutalomhoz képest, mint

haja az éjjel folyt egybe,

Hallgattá, vagy másra gondolt, de miszó nem volt köztünk, csak én mondtam a verseket és ezek mind zengők voltak, bár fáradt volt a hangom és minden rim volt, bár a sorok végén lecsuklott szavam.

Hallgattá, és látott is engem tán máskén, mint ahogy voltam: fehér kezekbe csuklott fehér fejjel, lassu vermormolással, talán nem is hallotta, de valószínűleg hallotta, mert sirt, meliből szakadó sirással zokogott úgy a falnál állva és még a keze sem ért az arcához, nehogy megbontsa a mozdulatlan némaságot, még a keze is csendben csúngott a valiból és nagyon fehérén — nem is zokogott csak a könnyei folytak. Amikor az ember egy nagy temetőben találomra egy sírnál és siratja magát, akkor ilyen.

Az én szemem szárazan meredtek a papí-

amit az a sok ember adott jutalmul ezen estén az ünnepeltnek: az őszinte közbecsülést és közszereketet.

Ennél értékesebb kiűntetést császárok sem adhatnak.

Bucsulakoma.

A Kunhegyésre áthelyezett Imrik Gyula járási irodatiszt tiszteletére barátai mult hó 29-én, a nagyvendéglő termeiben bucsulakomát rendeztek. A nagyterem hosszában felállított U alakú asztalt teljesen körülték az ünnepélyre megjelentek s csendes beszélgetésben várták a vacsora kezdetét. A megjelentek között az iparosok, kereskedők, hivatalnokok s földbirtokosok voltak nagyobb számmal, melyek szürke csoportjaiban a csendőség szép egyenruhái tarkállottak. A vacsora még kezdetét sem vette, az asztal U alakját elrontották, mert az ujjban érkezők részére egy asztalt tettek a végére, mellyel a két végét összekapcsolták.

A vacsora folyamán több felkászöntő hangzott el. Először is Nigrinyi Ferenc állott szólásra s felkászöntötte Imrik Gyulát s azon reményét fejezte ki, hogy mielőbb viszont fogják látni. Feltűnt neki a banketten megjelentek nagy száma s ebben a nép iránti szeretete és munkálkodása jutalmát látta s így amit Imrik a közönségnek tett, nem tette hiába.

Draveczy Balázs és Sallagovics Géza beszélték még, majd Szvitek Ferenc felolvasta dr. Horváth József tb. főszolgabíró szívélyes hangú levelét, melyben elmaradását igazolva az ünnepeltől búcsúzott. A levél meleg hangja jó hatást tett s megéltjezték íróját.

Ezután Imrik Gyula állott szólásra és egy kerek beszédben megköszönte az iránta tanusított sok figyelmet.

rokra, nem láttam a szárazságtól a betűket csak nagy feketeséget, egy tengert kínai tusból és nagy fehérséget, egy erdőt japán — krizantémából, Mégis mondtam a verseket, pedig sosem tudtam, hogy milyenek azok a szeszélyes betűrakások, melyeket egy szomorú pillanatomban úgy odadoztam. Talán egész mások voltak.

De én csak olvastam.

S nagyon késő éjen mégis elment Jolán, akkor sem szólt és én se szóltam, végső, utolsó, fájdalmas szavakat mi nem tudtunk mondani. És mikor már rég messze járhatott, akkor is csak mondtam hangosan és mondtam és mondom a verseket.

Amikor abbahagytam, csak akkor kezdett jönni a nap.

Fájó szívvel távozik Jászapátiról nem mer arra gondolni, hogy örökre elszakadjon innen.

Bankett után a Torna Club ajándékát, egy gyönyörű tea, szegfü és gyöngyvirág csokrot osztott szét a megjelentek közt, majd kezdetét vette a sirva vigadás, amely egy dúsz, pezsgős reggelben ért véget.

A „csontszárnyú madarak”-ról.

Mostanában egy különös, mert ezen a vidéken ismeretlen madárfajta jelent meg vidékünkön.

A csinos madarak tekintélyes számban és 30—40 tagból álló csoportokban mutatkoznak s éppen nem látشانak túlságosan óvatosoknak.

Legelőször Gyöngyösről hoztak híreket felőlük, ahová úgylátszik tényleg a zöme érkezett, de azután a környék összes falvait megkeresték jókora feltűnést keltve mindenütt.

Nagyságuk körülbelül a seregély nagyságának felel meg, tollazatuk színe azonban eltérő az itt közismert hasonló nagyságú madarak bármelyik fajtájáétól.

Az egész testet fedő apró, tollazat erősen kékbe-hajló pala-szürke, a nagy szárny és farktollak feketék, sárgával tarkáztak s gyakran fehérral szegettek. A szárnyak tövével s némely példánynál ezenkívül a farkban is 5—6 élénk vörös kis tollacska van, mely meglehetősen ellentéte a még ezek mellett képviselve levő szürke és pasztelekké színű vexillumoknak.

Éles füttyben nyilvánuló hangjukkal s kellemes megjelenésükkel nemcsak a hivatásos ornitológusok figyelmét keltették fel s azért véljük helyesnek, ha a zoológiában kevésbé jártas, de a kis vendégek iránt szimpátiával viseltető közönségünk kedvéért jelen ismertetést közöljük.

Mint hogy Európában 417 madárfaj él s ezen fajok közül igen sok szorítkozik szigorúan bizonyos helyre, úgy az éghajlat s evvel kapcsolatosan a flora miatt, mint egyéb — szintén természetrajzi — okok miatt: nehéz megállapítani teljes biztossággal, hogy mi a neve e madárkának, annyit azonban tudunk — mig illetékes faktorok minden kétséget kizáró határozottsággal meg nem állapítják az igazi nevét — hogy nem csontmadár, mint ahogy itt jobb elnevezés híjján megkülömböztetik s azt is hogy nem Skandináviából került ide.

Nagyon valószínű, hogy inkább Franciaország déli részéről v. Korszika szigetéiről jöttek.

Bizonyos, miszerint a genovai-öböl partvidékén Genovában és Páduában is megjelentek már több ízben a hogy a leírás szerint azonosságuk emezekkel megállapított, nemkülömbben az is valószínű, hogy ama vidékeken kevésbé ismeretlenek s még sem kerültek el a közfigyelmet.

Amennyiben teljesen pozitív adat kerül a kezeinkhez a kis ismeretlenekről még lehetséges, hogy újra megfogunk róluk emlékezni.

—OSAN.

HIREK.

Eljegyzés. Boros Sándor eljegyezte Baross Blankát. (Minden külön értesítés helyett.)

Helyreigazítás. A mult heti lapszámbunkban „Tolvaj világ” cím alatt többek közt megemlítettük, hogy Berényi Benjámin lakásán két társával 21-et játszott s e közben ifj. Czinka László aranylánca eltűnt. Berényi Benjamin ellen ifj. Czinka László fejelentést tett a csendőrségnél, mely ez irányban nyomozást is indított. A napokban megjelent Berényi Benjámin szerkesztőségünkben s kijelentette, hogy Tóth Rozália, Medveczy Gellért és Duka József előtt adott a láncra 40 korona kölcsönt s így lopásról vagy erőszakos elvevésről szó sem lehetett. Különben is a bírói tárgyalás folyamán az teljes tisztázást fog nyerni.

Az állat. A kis gyermekek őrzőangyalának a pajzsa az ő kedves gyámoltalanságuk, mely vonzza a gyermek felé a felnőtt segítő kezét. Alig alig is fordul elő, hogy nemes szívű népünk szó nélkül eltűrje az utcán a gyermekirást, hanem részvétellel kérdi tőle, hogy mi bajod kedves. A mi népünk „kedves”-nek szölli minden idegen kis gyermeket és segít rajta s, e tekintetben harmonikus is a faluk e nagy családok élete. Nem igen fordul elő olyan eset, mint Tiszasülyön, ahol Birk Mihály, ki már 28 év terhe ennek a földnek, úgy elverte Bagi Orbánné ottani lakos 20 hónapos gyermekét, hogy testi sértései 14 napig gyógyulnak. Szeretnénk látni, hogy ez a hős miként viselkedik a falu verekedő legényeivel szemben?

Baleset. A véletlen majdnem az életét oltotta ki Agocs Ferdinánd 14 éves jászladányi mészáros tanulóknak. A mészárszékből a késeket vitte kőszűrőlni. Az uton az egyik a kosárból kiszorodott, melybe aztán Agocs

ugy bevágta bal könyökét, hogy a kés az ütő eret elvágta. A gyors orvosi segély mentette csak meg az életnek.

Csak 8-ig! A Gyöngyösi kereskedelmi Csarnok igazgatósága elhatározta, hogy tagjal közé nőket is felvesz. Belátták végre, hogy a nő jobb kereskedő, mint a férfi, sőt a nő a tulajdonképeni kereskedő, ez ad el és vesz, mig a férj a szoknya után futkos; a nő az esze sok bankigazgatónak s fél éjszakákon oktattja az urát új és újabb pénzügyi műveletekre. Az öreg kártyások nagy szégyenkezve belátták ezt és beeresztették a Kereskedelmi Csarnokba „Merkurt”, de csak délután 5-től 8-ig, mert másra is kell a Csarnokban az idő, csak ott sem foglalkozhatnak örökké a kereskedelemmel.

Az időjárás. A Meteor jelentése: Február eleinte száraz jelleggel és változó hőmérséklettel, míg 5-6 és 7-iki változási napok erős hideggel, csapadékkal, esetleg széllel köszöntenek be, melyeket követően inkább a száraz jelleg fejlik ki, amit támogat a 10-iki holdtölte. Ha azonban a felhőzetet a tölte felé haladó Hold nem tudná kellő mértékben eloszlatni, úgy 10-ike után igen erős havazás várható, tartósabb hideg jelleggel. A 17-iki gyenge változási nap, míg a 22-iki erős hatású, még hideg és szeles jelleggel. 24-iki változó befolyást gyakorol, melyet követően, már fokozatosan enyhébb lesz az időjárás jellege, különösen 25. és 26-iki változási napok hatás körében fejlik ez ki leginkább, úgy, hogy február hó vége enyhébb hőmérséklettel, derültnek ígérkezik. Februárnak változási napjai a következők: 3. változó; 6. hideg, szeles; esetleg viharos; 8. hideg, szeles; 10. változó; 12. csapadékos, leginkább havas; 24. enyhe; 25. szeles; 26. enyhe; 28. változó, inkább száraz, mint csapadékos. Legerősebb hatásúak a 6—8—12—22—24 és 28-iki változási napok.

Országos vásárok. Hatvan nagyközönség legközelebbi országos vásárjait ez év február hó 9. és 10. napjain tartják meg és pedig az első napon állatvásár, melyre vészmentes helyről szabályszerű járattal csak lovak hajthatók fel, mivel a hasított körmű állatok felhajtása be van tiltva, a második nap pedig kirakodóvásár lesz. — A jászkiséri országos vásár pedig febr. hó 22-én fog megtartatni.

Olcsóbb lett a táviratlevél. A kereskedelemügyi miniszter rendeletben közli, hogy a táviratlevelek díja február elsejétől szavanként az eddigi két fillér helyett 15 fillér lesz a beltöldei forgalomban. Elrendelte továbbá a miniszter, hogy február elsejétől kezdve egy a féljelli, mint az egész éjjeli távirat szolgálatot tartó táviratváltalok délután hat órától kezdve kötelesek táviratleveleket elfogadni.

Táncmulatság. A „Jászapáti Gazdasági és Polgári Kör” 1914 év február hó 7-én (szombaton) Jászapáti, a Kör összes helyiségeiben, saját pénztára gyarapítása javára, zártkörű táncvigalmat rendez. — A vámosgyörki MAV. altiszti kar 1914 évi február hó 7-én Weiner Bertalan vendéglőjének összes termeiben Pihis Aladár ellenőr, állomásfőnök vednöksége alatt jótékony célú táncestélyt rendez.

Az új adótörvények életbejöttését a m. kir. pénzügyminiszter 3 évre elhalasztotta, az erre vonatkozó értesítést most közölte a kir. pénzügyigazgatóságokkal.

A csendőrök tanúdíja. Eddig igen sok nézeteltérésre adott okot az, hogy a csendőröknek nem minden esetben állapították meg tanúdíjat. Így a rendőri büntető eljárások alkalmával akárhányszor szerepelnek tanúként a csendőrök, de egyáltalán nem kapnak semmiféle tanúdíjat. Most a belügyminiszter körrendeletileg értesítette az összes alispánokat, hogy a jövőben a rendőri büntető eljárások alkalmával a tanúként megjelent csendőrök rendes tanúdíj jár. Ez a rendelet az új évvel lépett életbe.

SZERKESZTŐI ÖZENETEK.

Névtelen. Gondolatai nemcsak szépek, de igazak is. Így versben megírva azonban nem sokat érnek, mert a vers technikája, mint a penész, bevonja az értelmet. Próbálja meg prózában megírni az időszerű dolgokat s az olyan helytelenségeket, amelyeket meglát, azt szívesen közöljük, mert a szükséges javítás után közölhetjük, a nevét azonban feltétlenül írja a cikk alá.

Többeknek. Imrik Gyula már Kunhegyesen veri a mellét s az asztalt s talán a kártyát. Tehát ne hozzá, hanem minden a laphoz tartozó ügyben a „Jászapáti Ujság” szerkesztősége Jászapáti, vagy pedig „Nigrinyi Ferenc Jászárokszállás” címre írott levelekben a szerkesztőhöz méltóztassék fordulni.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és béli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százként nyomtasal is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hiru-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

ESETEK A HÉTRŐL.

Az iskolaszék később nyitotta meg a járványos betegségek miatt bezárt iskolákat, mint amikor akarta. Azaz akkor, amikor más akarta. De még így is baj lett. A betegségek ott lapogattak még a gyermekek puha testein, és a betegségek terjesztésére (jobban mint a tanulásra) alkalmas iskolalevegőben megerősödtek az ártatlan gyermekek legyilkolására. Azt hisszük kevés gondos családapa van abban az iskolaszékben. inkább tulhajtott ambíciójú emberek. Akiken fognak a jelezni. Hogy meghalni a honért. A esásárért. a bibliáért! Vagy tudj, vagy halj meg! — Szép, szép! Csak hogy a szülő nincs frázis érzésekkel megáldva!

Vasuti szerencsétlenség volt megint. Nem valami szerencsések a bő fantáziával megáldott emberek, mert ilyenkor mindég elképzelik ezt eset lefolyását, látják a prűszkölő vasszörnyeteget, mely a kiálló vassinen robozva sok száz mázsa súlyával szempillantás alatt vagdossa szét az ember csontjait. — Egy velőt rázó sikoly, egy roppanás és oda egy emberélet, — vagy pedig több van egy lábatlan emberrel. A szerte frecs-

csenő vér, a szétszóródott vétagok, a huszafatok nagyon szomorúvá teszik az embert és gondolkozóvá, hogy mégis csak gyámoltalanul vagyunk mi akik a lángelmék alkotásait nem tudjuk javunkra fordítani anélkül, hogy ahhoz embervér; sokak siralma ne kellene. A bajok feletti sirás azonban nem szokta magát a bajt meggyógyítani. Az embernek fell kell emelnie a fejét és meglátni a baj előidézőjét és követelni kell annak orvoslását. A vassinen gögösen tovább haladó vonatot nem lehet felrugni, arról kell hát gondolkodni, hogy véletlenül sem szaladjon neki senki. Egy nagy köd, egy kis részegség, nagy hidegben a fülek bepólyálása már megteremthetik a helyzetet, hogy kocsinak szalad a vonat és mi olyan roncok leszünk, mint a képzetünk előtt levő szerencsétlen embertársunk. Meg kell tehát tenni a legegyszerűbb óvintézkedéseket. Sorompót építeni a forgalmasabb utakra. Annál inkább meg kell ezt tenni, mert úgy látjuk, hogy vasutunk jó vasut, azaz jó üzlet. Van meglehetősen személy, és kitűnő teherforgalma. Ne válják ezek haszna teljese a kocsin utazó közönség életveszedelemre, hanem a haszon kis részéből építsenek órházakat, és tegyenek bele egy-egy szegény embert, aki vigyáz, ha jön a vonat. Így néhány ember nyomorúságán is segítenének, a veszedelmektől sem remégnének mindég, mert a szükséges óvintézkedéseket megtevével megadták az embernek azt, ami az emberé, hogy életét biztonságba helyezték.

Osztályharcok.

Feláldozzuk a vezércikk méltóságos formáját a lényegért. Aféle kabarészerű bevezetést kell tennünk, hogy cikkünk teljesen érthető legyen. Ki kell jelentenünk, hogy ezen cikkünk újból két lap részére íródott, tehát ami nem szüre az egyik falu szóbanforgóinak, azt a másik falu szóbanforgóira kell érteni. Így teljesen megértjük egymást, mert a legismertebb hibákra is azt mondjuk, hogy a cikkíró azt nem mi roánk értette.

Azonban nehogy becsapva érezze magát az előfizető közönség az ilyen két lapnak íródott cikkekkkel, ki kell jelentenünk, hogy a kormány sajtóirodája a vidék lapjai 70 százalékát ellátja egyforma cikkekkkel. Ezen cikkeknél persze nem lehet helyi vonatkozást találni s így a helyi lapok a napilapokba való cikkeket közölnék, — ennél meg csak többet ér a két egyforma falu társadalmi bajairól írott cikk.

«Társadalmi bajai.» E cikk írója is volt olyan helyzetben hogy a «Mucsai híradó» társadalmi cikkein mosolygott. A «kaszt-rendszer» «társadalmi osztály», sibi kifejezések hemzsegése csak olyan utálatos volt előtte is, mint minden jó gyomru ember előtt. S megfogadta, hogy sohasem ír ilyen cikket, ha mindjárti kedves munkatársát, dr. «olló»-syt kell is elővennie.

A falu azonban nem azért falu, hogy elkerülhessünk benne valamit. A jászság demokratizáló léghőre átalakítja az embert s minden arisztokratikus kinövés természetellenesnek tartva elfordul tőle a jász, ha elfordulhat. Sokszor azonban nem fordulhat el, nem kerülheti ki, mert a kinövés beteget hirtelen szembe köpjék őket.

Ugy vettem észre mindkét községben, hogy évtizedeken keresztül csendes békeességben éltek együtt az emberek, minden határolás nélkül. Hogy a gazdaember a gazdaember mellé állt, az iparos meg az iparos mellé, ebben nem volt semmi különös. Jobban elbeszélgettek együtt a természéről, a csizmákról. De ha együtt ültek, iparos és gazda, általános dolgokról diskurálgáltak, humorizáltak, s így szépen megvoltak.

Hogy rajtuk kívül más is van a faluban, soha említeni sem hallottam. Bizonyos büszkeséget is vettem észre abban, hogy nem vették észre a «kaszinót». Hogy a világot sem lássák az, mintha közéjük kíváncznának, mert hiszen a lelke mélyén ott van a vágy az emberben, hogy a műveltebb embert jobban szereti, az okos beszédet szívesen hallgatja, de szégyelli a vágyát a másik előtt. Pedig ezen vágy annyira ősi eredetű lehet, hogy

Ezer áldást jelent

a haznál a „Háztartás Könyvtára.” A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát. Paratlanul áll a könyvtárban a „Háztartás Könyvtára” elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el. — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára” a magyar könyvpiac slágere! A tanulás nem szégyen, — palotában vagy konyhában méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára” asszonynak-leánynak egyaránt, mert nemcsak süni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha sem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincseskamrájának. A „Háztartás Könyvtára” KÜRTHY EMILNE szerkeszti.

Egy-egy kötet ára **csak 20 fillér.**

Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: Az „Adria” papírkereskedés Jászapáti. Egy db 20 fill.

Elég tönkre tehetetlen cipők

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig egy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, kézzelő, keztük tisztítása a legújabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktárunkban lévő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, diszek, rőtös és modern eikkeimre, melyek legutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-haza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Olcsón

leszállított árban farsangi vásárt rendez, dusan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból NYITRAI JÁNOS jászapáti szabó mester.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Marfői Téglagyár R.-t.**

képviselőt **Jászapáti és környékére** elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(dísz-tégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos** és hódfarkú

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legutányosabb árakon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Allandó raktár kitűnő izlotú minden fajtájú hentes áruk, ből Sonka, szalám, parizor, szafoládó, virsli stb. stb.

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészítettek. vidékre postán, vagy küldönc útján kézbesítik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít

STERN GÁBOR

kereskedő, hol allandó raktáron vannak képek és tükrök. Izzó-ses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

KIENTZL NÁNDOR

műkerteszetéből való virágok allandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Halálozások. Rónay Ferenc jászkiséri lakos, földbirtokos mult hó 26-án 80 éves korában hosszas szenvedés után Jászkiséren elhalálozott. Megboldogult a függetlenségi eszmék régi harcosa volt. Több évtizeden keresztül volt a jászkiséri függetlenségi párt elnöke s mint Hyen, igen sok tevékenykedése emlékekben fog maradni a jövőben is. Temetése 28-án délelőtt 10 órakor nagy részvét mellett ment végbe. — Almay Gyula nyugalmazott, Szeged városi tisztviselő 86 éves korában Jászládán nyon mult hó 26-án elhalálozott. Megboldogultban Andrássy Béla jászládányi és Goor László koteleski főjegyzők apósukat gyászolják.

Jeges fürdő. Nem a legkellemesebb élvezetek közé tartozik, ha télviz idején a sors jeges fürdő vételére kényszeríti az embereket. A közelmúltban a jászapáti jégpályán Sárosy Bandi és Kihindl Pál vettek ilyen kényszerfürdőt. Leszakadt alattuk a jég s mind a ketten nyakig megmártották magukat. Ugy látszik, hogy a hidegvíz nem árt, mert mind ketten a legjobb egészségben vannak.

Sok beszéd. A köznép, ki szereti a pletykát csinálni s jobban elhiszi a hangzatos hazugságokat, mint a megtörtént valóságot s igen sokat gyárt olyan dolgokat, amelyek szinte kényszerhelyzetbe hozzák azokat, akiknek erre felügyeleti joguk van és az ellenőrzésre hivatottak. Nem tulajdonítunk mi sem valami nagy fontosságot a Jászapáti ez idő szerint lévő pletykának; de annyi oldalról halljuk, hogy kénytelenek vagyunk megszólalni. A pletyka tulajdonképpen az, hogy a mult hetekben öngyilkossá vált Tajti Károly gazda legény — állítólag — bűncselekmény áldozata lett. Egész halom meséket hallani, hogy már meghalva akasztották fel, megverték, belső- elvérzése volt, az a legvalószínűbb feltevést pedig, hogy büntetés elől való félelmében menekült a halálba, egyszerűen ráfogásnak tekintik. Az orvosrendőri vizsgálat hivatott, hogy az öngyilkosságot megállapítsa, nincsen-e küllerőszak nyomai. Ez az orvos rendőri vizsgálat megtörtént, semmi gyanus nyomokat nem talált, miért is a temetés engedélyezését véleményezte. Nyugodjon tehát bele a háborgó köznép abba, hogy a halált az öngyilkos saját kezei okozták, mert ellenkező esetben egy életerős fiatal ember felakasztása körül bizonyára maradt volna valami gyanus dolog, aminek folytán a bűncselekmény kiderítésére a nyomozást megindították volna.

talán az ő ember is vágyódott az élelmesebb után, aki a gyümölcsös fát, az epres helyet megkereste neki s lezede a tojást a fán levő fészkekből.

De sem ember, sem asszony, sem a fiatalság nem tett soha semmit, hogy a „Kaszinó” gögjét keresztül vágja. Elszennvedtek a lenézést, mely élénken észre lett vétetve azzal, hogy kerültek mindenütt az iparos és gazdaközönséget. Vagy ha véletlenül egy fedél alá kerültek is, olyan fenséges hidegséggel néztek el emezek feje felett, mint valami trónkövetelők.

Pedig a bevándorlottakon kívül illetve azok egynémelyikén kívül nincsen ma sem jász ember, akinek a nagypapja is úr lett volna. A jász kiváltságokat élvezett nép volt ugyan, de földművelő nép. Talán kiváltságaik tették lehetővé, hogy osztatlan birtok volt a jász határ a XII-ik századik, de ez csak mind azt bizonyítja, hogy ennyire egyszerű testvérnép legfeljebb a kannibálok között van s ennyire megkülönböztetett társadalmi osztályok meg csak a züllött törökök között vannak.

Ezek ellenére élt ez a nép békeségben, a lenézett nép nem vett tudomást a lenézéstől, s a különváltokról sem. S ezen helyzetet úgy megszokta, hogy a maga körében levő, kiválóbb embereket vezetőinek ismerte el, az így a nép által vezetőinek ismert embert meg körülvette az újabb kor tanult fiatalsága is s egy kettőre olyan erkölcsi súlyuk lett, ami mellett eltörpült a „Kaszinó”.

Az úri fiatalság az iparos és gazdák multságán táncol, és ezeknek rendez multságot, az úri hölgyek multságáról meg tüntetőleg távol tartják magukat. (Lásd árokszállási cabaré; hölgy táncestélyt.) A nép is átalakul. Nem a vagyoni helyzetet, hanem közmunkásságot és barátságát nézi, ha pedig a helyi mesterséges arisztokrata csoport vonul végig az utcán, nem vonul félre isteni félelemmel, hanem ki sem térne az utból, bizonyos semibevevést árul el tekintetével. Mintha azt mondaná, hogy örülj a pénznek, nehogy még hencegjen.

Az arisztokrata csoport azonban a maga szívósságával tartja fenn az orrát. Csak mikor az idegenek előtt s azok által észrevett kudarc, a polgárleányok hangos jókedve a nemtörődomség érzete bántja őket, akkor sziszszenek fel. És az évtizedes béke után elkezdik sértegetni azokat, akik egyszerűbb ember létükre is voltak olyan

urak, hogy nem törődtek velük s nem csak nem sértették őket, de nem is beszéltek róluk.

„Jó lötyögtessek meg őket,” mondja az egyik úri hölgy az egyik fiatalembernek, reá célozva a gazdaemberek és úri, de más vallásfelekezethez tartozó leányok táncmultságára. A másik meg egyenesen bogarakat emleget, melyből nagy herce-hurca is keletkezik, de nehezen ki lesz magyarázva az ügy. A harmadik a jégpályán nem akar a zsidóval egy levegőt szívní. A negyedik ezt, az ötödik am azt mondja. Teljes napjainkban a zavar, melynek előidézője a különváltak türelmetlensége s talán ezen türelmetlenségre reá mutatva, kérjük, hogy kereste-e valaha ezek közül a fiatalok közül az „arisztokratá”-ink társaságát, ha benn volt is ezen társaságban, nem-e a saját jó belátásából jött el onnan?

De bármilyen is a válasz, azt a népet, aki nem szol hozzánk, nem törődik velünk, nem szabad s a legnagyobb fokú helytelenség bántani. S mint ezt fentebb láttuk, ezt a hibát nem a polgárság követte el. Hagyják tehát őket menni a maguk útján, legalább ismét 20 évig, se nem hívják őket maguk közé, se ne bántás és különösen, ne kérjenek tőlük semmit.

Levél a szerkesztőhöz.

A következő levelet vettük:

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Mint az én kedves szülőföldem sajtóorganumának vezetője — szeretve a jászságot és jász érdekeket — a jászszentandrási plebániára pályázók között nevémet is emlegette újságjában. Megvallom, a szeretet és ragaszkodás jásztestvéreimhez a gondolatot megadta a cselekvéshez. De megálltam a gondolatnál, mert értesültem, hogy Kiss Balázs, jászberényi káplán, kinek bölcsője szintén a jászföldön ringott, aki szintén ismeri a jászszentandrási érzés és lelki világát, ohajtja az ő lelki vezetésüket átvenni. Az ő sokkalta több élettapasztalata, érdemesebb személye az említettekén kívül annyira praedestinálja őt velem szemben a nevezett plebániára, hogy vele a versenyt felvenni nem akarhatom és nem is akarom, bár oly kedves a nexus árokszállási és szentandrásiak között.

Mikor e sorok közlésére kérem fel, a Szerkesztő urat, a tisztalátás kedvéért, tessék, amit Ön is szeret s azért,

hogy lássák, miszerint az említett kedves viszonyt a két jászköztség között ismerem s nagyrebcsülöm, de ez esetben érdemben vele élni nem akarhatok.

Hazafias üdvözléttel

Egyeken, 1914 febr. 2.

Aozél József
köplárf.

HIREK.

Közgyűlés. A Jászapáti Iparosok és Kereskedők Önszegélyző Szövetkezete folyó hó 19-én este 7 órákor tartja az Ipartestület helyiségében III-ik évi rendes közgyűlését.

Letárt bimbó. Az unalgó vörheny járvány felkeresi a címeres házakat ép úgy, mint a kunyhókat és letépi az anya kebléről az ő reménységét, ártatlan kis gyermekét. Az elmúlt napokban is egy szép családot fosztott meg disztétól; dr. Pataky István ügyvéd polgártársunkat, kinek mástól éves kis fiacskáját követelte ezen járvány áldozatul. A mélyen sujtott szülők iránt általános a részvét.

A gyöngyösi főorvos találmánya. Érdekes köpöcsészt szabadalmazott dr. Prindt F. József közközházi igazgatófőorvos, aki találmányával azokon a bajokon akar segíteni, amelyet a köpöcsésze idézett elő. Az elmebetegségeket ugyanis igen gyakran egymás fejéhez, sőt az ápolók fejéhez is odavágták a régi eszékéket és megtörtént az is, hogy kiitták a csésze tartalmát. Az új találmánnyal ezt nem teheti meg az elmebeteg, mert a teljesen higiénikus csésze eszében egy könnyen kezelhető kétkarú kulcs segítségével emelhető ki a körhízi folyosó kőköcsökai közül, hová le van sülyesztve. Magán a köpöcsésze két oldalán egy-egy biztonsági rugó van, mely a kulcs nyomásának engedve, elválnak a besülyesztett s vízzel telt alsó tartályától és az) egyszerűen fogantyúnak szolgáló kulecsal együtt kiemelhető, ami által a mindennapi tisztítást egyszerűvé és könnyűvé teszi.

A honvédelmi miniszter két rendelete.

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter legutóbb két érdekes rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. Az egyik utasítást tartalmaz a sorozási eljárásra nézve, különösen abban a tekintetben, hogy a mérték alá álló legénységet az orvos alaposan vizsgálja meg, hogy a hadseregbe csak

egészséges katonákat sorozzanak.

— Nem kevésbé érdekes a honvédelmi miniszter egy másik rendelete is, mely a közlegénység oktatására irányul. Azok a kísérletek, hogy a legénységet az írás és olvasásra tanítsák, annyira beváltak, hogy a miniszter a legénység elemi oktatását általánosítani kívánja. E végből érintkezésbe lépett a közoktatásügyi miniszterrel és a törvényhatóságokhoz intézett rendeletében intézkedik a besorozott legénység elemi oktatásáról.

1914 év pirosbetűi. Hatvanhat pirosbetűs nap van 1914-ben. Mindössze egy ünnep esik vasárnapra. A kettős ünnepek száma bizonyára ki fogja elégíteni azokat, akik szeretik a vakációt. Husvét április 12. és 13-ára esik. Pünkösd ünnepe az idén két hónapban van. Pünkösd vasárnap május 31-én lesz, s pünkösd hétfő pedig június elsején. — Augusztus közepén is kettős ünnep lesz. 15-én, szombaton Maria mennybemenetele, 16-án pedig vasárnap. November egyetlen ünnepnapja: Mindszentek, vasárnapra esik. A karácsony harmas ünnep lesz. Pénteken karácsony, szombaton István és vasárnap a harmadik ünnep. A farsang 49 nappól, vagy ha jobban tetszik éjszakákból áll. Január 6-án kezdődött a tánc és csak február 25-én lesz a hamvazószerda. Csillagászati érdekességben sem lesz hiány az új évben. Így például augusztus 21-én dében teljes napfogyatkozás lesz. A ritka jelenségeknek kétségkívül már előre is örülnek azok, akik a csillagászat iránt érdeklődnek.

Bankgyűlés. A Jászvidéki Takarékpénztár február hó 21-én délelőtt 10 órákor Jászkiséren tartja meg évi rendes közgyűlését.

Vásár. A múlt számunkban tévesen jelzett vásári nap helyreigazítására közöljük, hogy a jászapáti országos vásár e hó 15-én lesz megtartva. Mindenféle állat felhajtható.

A kincstári lovak szemléje e hó 9-én tartatott meg.

136 millió kell a vidéki városoknak. Ismeretes, hogy a belügyminiszter minap körrendeletet intézett a vidéki városokhoz és felszólította őket, hogy sürgősen közöljék vele mennyi kölcsönre volna szükségük. A városok kölcsönigényeik nagyságát és beruházási programjukat már közölték a belügyminisztériummal. A városok sürgős szükséglete az egybegyűjtött hivatalos adatok szerint 136 millió korona. Legtöbb pénzre Pozsonynak, Aradnak és Ujvidéknek van szüksége. Pozsony 13 millió koronát, Arad 12 és Ujvidék 10 milliót óhajtaná kölcsönvenni.

Táncmultság. A Jászapáti Ipartestület február hó 23-án saját helyiségében zártkörű táncmultságot rendez.

Véletlenségből — halál. Tóth [Sándor felsőszászberki cseléd jan. 31-én munkaközben vigyázatlanságból megszurta a vasvillájával Baróth István legénytársát, Baróth a szúrás sérülésébe meghalt.

Betöréses lopások. Jászapáti, folyó hó 8-án virradóra két betöréses lopás történt. Vágó Imre földbirtokosnál törtek be, honnan ágyneműket loptak és Pataky Sándor takarékpénztári könyvelőnél, honnan 300—400 korona értékű ezüstneműket loptak el. Mindkét betörés a ház utcai ablakán át történt s a belső szobában alvók csak reggel jöttek reá a pusztításra. A betörőknek se hire, se hamva.

Kapuk a vonat alatt. A Jászapátirol hajnalban Vámosgyörk felé haladó egyik vonat Jászárokszállás mellett, a berényi-uti átjárónál három utcakapun ment keresztül. A nagy receség roppásra figyelmeztetett személyzet 3 hosszában szétvágott kaput talált a sínek mellett. A megejtett csendőri nyomozás kiderítette, hogy a kapuk özv. Kóczian Alajosné, Agocs András és Faragó Alajos árokszállási gazdák tulajdonát képezik illetve tőlük lopták el Kaszab Sándor és Szerző Béla tanyai legények és helyezték el a síneken. Közveszélyes cselekmény miatt a csendőrség feljelentette az ötleteskedő magyarokat.

Kiseleztezt hadihajók, mint szanatóriumok. Az amerikai iskolaegészségügyi kongresszuson Knopf, híres amerikai orvos, aki nagy szerepet visz a tuberkulózis elleni küzdelem terén, azt ajánlotta, hogy kimustrált hadihajókat alakítsanak át gyermekszanatóriumokká, a melyeken a legjobban, a legtöbb sikerrel lehet eltartani és meggyógyítani azt a sok görvélyes, tuberkulózus gyermekeket, akiknek számára, úgy látszik, sehol sincs elegendő hely. Ezt a politikát már az olaszok is megkezdték, pedig Olaszországban elegendő a tengerparti vidék, ahol szanatóriumok volhának föllálíthatók és mégis a régi hadihajók ily elhasználatára mutatkozik a legjobbnak és leggazdaságosabbnak. Olaszország három hadihajót szerelt fel ily célra. Nálunk Magyarországon is, úgy látszik, hogy ez volna az egyedüli mód, amellyel a sok szegény tuberkulotikus gyermekek segíthetnének.

A magyar gyújtóipar tömörítése. A foszfor tilalom a tultermelés és a szervezett osztrák gyújtóipar által

sokat szenvedett magyar gyújtóipar vezetői sokhavi tárgyalás után végre oly megállapodásra jutottak, mely hivatva van ennek az egyik legfejlettebb hazai iparágak a normális prosperitás alapját biztosítani. A magyar gyújtógyárosoknak vasárnap Budapesten megtartott alakuló közgyűlésen Magyar Gyújtóértékesítő Részvénytársaságot alapítottak, melynek az lesz a hivatása, hogy a magyar gyújtóiparban egységes elvek alapján végezze az eladást. Kétféle millió korona értékű gyújtógyártmány kerül ily módon közös ellenőrzés alá, anélkül, hogy ezáltal a nagyközönség gyújtót drágábban fizetné.

Előfizetések s minden egyéb a szerkesztőség és kiadóhivatalnak szánt küldemények Nigrinyi Ferenc Jászárokszállás, címre küldendők.

Tűz. Pléh János jászárokszállási lakos nádfedeles háza kigyulladt és leégett. A tűz martaléka lett sok fehérnemű és füstölthos. A ház biztosítva nem volt.

Lopás. Még a múlt év szept. 13-án ellopták Tóth Alajos jászárokszállási lakos 2 lóra való szerszámát. Az nap vette dr. Margonyai örökösaitól s éjjel az istállóból eltűnt. A csendőrség Szabó Ignácnál e hó 6-án megtalálta a szerszámot, Szabó meg Agocs János és egy legénytársától vette 10 koronáért, még azon éjjel, tehát az olcsó szerszám vétel orgazdaságot jelent.

Szám 464/1914.

Pályázati hirdetmény!

Jászalsószentgyörgy községben halálozás tolytán megüresedett irnok segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni szándékozókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket folyó hó 18-ig adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ez állásra csak jegyzői oklevéllel bírók pályázhatnak.

Az állás javadalma a községtől 600 korona, kiegészítés 800 korona. A választás idejét később fogom kitűzni.

Jászapáti, 1914 február 5.

Főszolgabíró helyett

Dr. Horváth, tb. főszolgabíró.

Gyerunka moziba!

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGY-EGY KÖTET ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

BORONA.

Kapukat tettek a vonat elé. Nem a szántóföldek között, nem is valami dülösti átjárón, hanem a berényi országúton, mely ut a budapest-miskolci országútból ered s a felvidék egy óriási részét köti össze az Alfölddel. Autóbilok, kocsik nagyforgalmát bo-

FERIKE.

Irta: Schaffer Vilmos.

Ferike aranyos kis gyermek, mamája szerint pedig okos, kedves és a legszebb gyermek a világon. Talán igaz is volt. Ferike még csak 18 hónapos, de már szépen tudja ám mondani a pá-pá-t, a bú-t és rögtön mozgatta szájakáját ha pipát lát. Legjobban szereti környezetében a nagyapát.

Valami kedvesen tudja az összegyűjtött hírlapokat rendezni. Ez a legkedvesebb foglalkozása, helyesebben játéka. Hanem van is azután olyan hírlapkiállítás a padlón, székeken, diványon, hogy olyat csak Ferike tud produkálni. — Ferike mindenkire mosolyog, mindenkit gyorsan megkedvel; megsimogatja az arcát és meghúzza a fülét. Járni még ugyan nem tud, de haneki szabadulhat össze mászkálja az egész házat. Ferike olyan, mint egy kis madár, egész nap csörgöl.

nyolítja le ez az ut s ide raknak kapukat, duhaj legények a vonat elé, ahol egyszerre az összes járműveken haladók keresztül haladását veszélyeztethetik. Ez egy okkal több, hogy vasúti órházakat kérjünk a forgalmasabb utak keresztesítéséhez, mert azoknak a tanyai legényeknek jövőre kapuk helyett üllöket, ékeket jut eszükbe a sinre rakni, amellyen ha egy nagyot zökken a mozdony s néhány utas feje, tehet olyan kárt, amelynek összegén 10 órházat is lehet építeni, 10 embert is el lehet tartani.

A múlt heti betörések, hogy megtörténtek, mi előttünk, éjjel alvó emberek előtt érthető, de hogyan magyarázzák ezt meg maguknak az éjjel fellevő emberek, különösen az éjjeli örök? Kifogásnak kitűnő, hogy az az éjjeli ór nem lehet mindenhol. Az is igaz azonban, hogy alvó éjjeli örökkel nagyon sok tréfát elkövettek már. Pá-pirsüveget dugtak a szájába s meggyújtották. Mire az álmából feljött éjjeli ór tüzet kiabált. Az is megessett, hogy a falhoz szögelték az alvó éjjeli ór. Az egyik szomszéd községben meg a képviselőtestület a közpénztárt biztosította betörés ellen. Egy képviselő indítványozta, hogy betörés ellen az éjjeli öröket is biztosítsák be, mit azon-

ban a másik képviselő feleslegesnek találta, mert az éjjeli örök párosával járnak. Az az vigyáznak egymásra. — Itt lesz a baj oka. Az ilyen betöréses világban az előjáróság „oszolj”-t kiálthatna az éjjeli öröknek.

Rendet a ház körül.

A jó gazdát — úgy mondják — a trágya dombjáról ismerni meg. Mert akinek a szemét dombja is rendben van, az előbb rendben hozta házat, udvarát, szérűskertjét, tehát általános a rend. S míg a rend jólesőn tölti el a szemlélot, addig hasznát is hoz az, mert a földek abrakja — érik s nő vele a remény.

Ami egyes embereknek a porta, az egy községnek az utcája és a község környéke. Ha egy idegen vetődik hozzánk, szemé bizonyára megakad az előtte szokatlan, a községet majdnem körül vevő gödrös helyeken és az ilyen kicsi dolgokból következtet a község népének rendszeretére. Mert más- hol, akármilyen nagy is a határ, egy talpalatnyi földet sem hagynak kihasználatlanul, hanem vagy a szemnek tesz az kelleme, vagy pedig hasznat hajtó területté alakítják azt át.

A világot sem népszerűtlenének el lapunkat azzal, hogy valami költséges

Még egy utolsó erőfeszítés, egy utolsó próba, egy hihetetlenül merész, végső próba, hogy megmentsük Ferikét. — Csend a beteg szobában, szinte félfelmes csend, csak egy-egy fájdalmas sóhaj kél a szerető anya kebléből s nehéz könyecsképek csordulnak ki szeméinkből. Eltakarjuk a vonagló gyermekarcot, lehetetlen azt nézni. Mélységes fájdalom, nehez fojtogató érzés. . . . Ferike angyal lett mert az Egnek angyal kell, sok angyal. Ferike Jézuskához ment s itt hagyta a csendeséget, a nagy szomorúságot. . . Mindenki lábujhegyen jár, mert . . . Ferike . . . alszik. Ferikének nyugalom kell. . . Ferikét nem szabad felkeltetni, nem szabad habortgatni.

Eltűnt a mosoly, a jó kedv, a pá-pá! Helyébe lépett a láztól piros arc, a minden ízében vonagló test. A szemek, azok a szép szemek beesettek, a légzés gyors, az a picike angyali sziv rettenetes munkát végez, hogy legyőzze, legyűrje a bajt, mind hiába. Az orvos, az a derék filantrop tetteitől áll, az a megkövült látom az arán, hogy fáj neki e gondolat: „nincs mentés”. Az orvosi tudomány Jeles apostola mondotta. —

Ezer áldást jelent

a haznál a „Háztartás Könyvtára.” A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát Páratlanul áll a könyvpiacra a „Háztartás Könyvtára” elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el, — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára” a magyar könyvpiac slágere! A tanulás nem szégyen, — palotában vagy kunyhóban méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára” asszonyoknak-leányoknak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanít meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha sem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezk ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincseskriptájának. A „Háztartás Könyvtárát” KÜRTHY EMILNE szerkeszti

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: Az „Adria” papírkereskedés Jászapáti. Egy drb 20 fill.

A könyvek címei:

Hús és bõjti levelek. Levesek való tészták és egyebek. Különféle előételek. Tojás ételek. Marha borju és sertés hús ételek. Szárnyasok és szárnyas vadak. Nyul, öz és egyéb vad-husok. Halak elkészítése. Különféle főzelékek. Gyurott és kifõit tészták. Élesztõs tészták és rétes félek. Torták könyve. Sós és édes mártások. Édességek és cukorkák. Vegyes sütemények. Különféle italok. Jóízû kenyérsütés. Fagylaltok, kocsonyák, krémek. Gyûntes befõzés Zöldség, borka stb. eltartása. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.) Bzapség ápolás. Illatszerek. Az egészség ápolása. Lakás (Jókarbantartás.) Takarítás. Az asztal díszel. (Asztaltalarterítés.) Fûtés, világítás. Mosás, peccsítés. Mosószappanok. Háztiszerek. (Házi gyógyszertár.) Hesznos tudnivalók. A bevásárlás mûvészete. A konyha. Társas etkezések rendezése. (Lakomák, tállás) Egyszerû ételsorok. (Ebéd, uzsonna, vacsora. Az éléskamra. A pince. A burgonya. elkészítése 25 féle módon. Teasütemények. Konyhakert és gyûmölcsös. Disz kert és szobakertészet. A vendéglátás mûvészete: Hõigyek tanácsadója. A nõk sportja. Gyermek higéina. Betegségek és azok gyógyítása. Fog, száj, és köröm, ápolása. A nõi test ápolása. Folteltávolítás. Hogyan ruházkodjunk. Baromfi betegségek. Baromfi tenyésztés. Felfújtat és pudringok.

A cigaretta csak akkor jó, ha a papir **RATIO**

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Martfűi Téglagár R.-t. képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préslött téglák

(disztégla), továbbá hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendelésével a

Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és béli meghívókat.

Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kertületi képviseletével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, kézöll, keztyük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőtös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb áron kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-úton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll 3 szoba, 2 üzleti helyiség, konyha, éléskamra, cselédszoba, pince s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből.

eladó.

Ritka alkalmi vétel. Megvételhez 5000 K. szükséges. Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő izletű minden fajtajú hentes áruk: bõl Sonka, szalámi, parizer, szafoládé, virsli stb. stb.

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldõnc útján kézbesíttetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít

STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

KIENTZL NÁNDOR

mükertészeteiből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

tervvel álljunk elő. De különösen a község környékének rendezésére felesleges is ez. Mert a bilindekterelő helyek ép úgy megtermik a fákat is, mint a bilindeket, csak kérni kell néhány ezer ingyen facsemetét a földmivélségi kormánytól és közmunkában leszurkáltatni azokat. Pár év eltelik és olyan erdő létesül a gödrök helyén, hogy az útállattal került helyeket bizonyos előszeretettel keresi fel a közönség. Különösen a vízzel telt helyeknek vizállófákkal való beültetésével lehetne szép eredményt elérni s talán anyagi eredményt is, amennyiben a füzfaesszökét gazdasági eszközök: kosár, kas stb. kötésére még pénzért is megvennék.

Teljesen az ezen munkálatokat vezető ízlésétől és kedvétől függne, hogy a rendezés között ladikázás céljára kihagyná az alkalmas mélyebb helyeket s esetleg ilyen mélyebb helyeket mélyítéssel egybekötne. Egy kis jóakarát, egy kis fáradtság és a szivarfüstös helyekről a természet ölébe szokik a fiatalág, ahol jó levegőt, kártya helyett testet edző szórakozást, egymás pénzére való sóvárgás helyett meg családias életet talál.

A törvény által előírt népfürdő létesítésére is megadatott minden alkalom. Van víz is, van hely is és a tisztaságra nevelt ifju nemzedék tisztában van a fürdés előnyeivel — tehát van közönség is. Csak egy kis jóakarát kell, amellyel az alkoholizmus karjaiban sinlódó népünket kiragadjuk a természetbe, hol teste, szelleme erősödik s ahol örülni tud az életnek.

Csonttollú madár.

Olvastam a Jászapáti Ujság című újságban a csonttollú ma-

maid ha szép, napos idő lesz és Ferike ki-mehet megnézni a kalambocskákat, majd ha sok újság lesz együtt, Ferike rendez azokat el, majd nagyapa szép, piros pipát vesz ám Ferikének. — Ujra hangos lesz a ház, csendjét Ferike kedves kacagása veri fel, nem lesz mindenki szomorú, nem esorognak a fájdalmas könnyek, de madár dal, vígság...

Es mi így gondolkozunk, így biztatjuk egymást: Ferike nem halt meg, Ferike itt van közöttünk és csak alszik még. Majd ha tavasz lesz az életet hozzá tavasz, újra vissza adja drága kicsikéket, — az anygalkák meg leszoktak jární e sivár nyomorúsággal teli földre és vigasztalják a szomorú emberiséget és örömet hintenek szét a szegény, gyarló, földi emberek között. Karácsonykor is jönnek a Jézuskát kísérvén, akkor Ferike is eljön, bizonyosan eljön s akkor ismét miénk esz. — Lelkünkben cseng a Te kicsike, de annál dragább tudományod s én ezzel bu-

darokról szóló ismertetést, amely eddigi tanulmányaim ellentétéként arra tanít, hogy a vándor madarak nem a hideg tájakról vonulnak a melege. hanem a melegeiről a hidegre. Amint ez a szegény csonttollú madaraknál van, melyek szegények a cikkíró szerint Korzika szigetéről, vagy honnan jöttek el hozzánk. Bizonyosan a gutaütéstől félelmükben, hűsölni. Ezt eddig nem tudtam s kétségbe esve kutattam könyvek után, hogy meggyőződjem a valóságról.

Nem bolygatnám a dolgot, ha a közlemény végén kommentárul 2 sorban azzal nem biztatná a nyájas olvasót, hogy majd még folytatja. Igyekszem megelőzni a cikkíró urat, nehogy legközelebbi közlendőjével fejtetőre állítsa összes természetrajzi ismereteinket. Az alábbiakat a nagyíró természettudós, Herman Ottónak könyvéből állítottam össze.

„A csonttollú madár, selyem farkú selymeg; tudományos néven: Selyem farkú Locska. (Ampelis garrula. L.) a légykapófélek A) alsaládjának 108 neméhez tartozik.

Jegyei: Valamivel kisebb mint a se-regély, tollazata finom, selymes hosszú, fején jókora bóbita. farka fekete, begye sárga, szárnyán fehér csík, hosszanti sárga foltok, másodrendű evezőinek hegyén élénk vörös stb. stb. stb.

Ez a szép madár északon, a sark-köri tájak mocsaras, nedves talajú, nagy fenő erdeiben költ úgy Európának, mint Ázsiának északi részén és Észak-Amerikában. Hazájából némely kemény téiben, délibb tartományokban vonul s a téli hónapokban nagy csapatokban mutatkozik különféle bogycsókák és bokrokban gazdag erdőszeleken, kertekben. Megesik néha, hogy egész Dél-Európáig is le-vonul. Nálunk bizonyos években szintén látható, de a felső magyarországi Kárpátokban többször van, mint nincs s a fenyővirágokkal egyetemben nagy mennyiségben kerül a lószórtörökbe s csomókba kötve a piacra. Husa izletes. Észlelték már Fiume vidékén is. A csapatok egyes fákat lepnek el s folyton falatoznak. Reptük gyors, nagy ívekben történek. A fán ülve lomha, lusta benyomást tesznek, nem igen vadak s kíváncsian tekingetnek a fel-léjük közeledő idegenre.

Tavasza visszátérnek hazájukba.

Hazájukba temérdek szunyogot fogyasztanak s a nyári hónapokban azokból élnek. Télen bogycsókával táplálkoznak. Különösen kedvelik a boróka-

Végül hozzá fűzi, hogy:

„Szépsége és ártalmatlan volta parancsolják, hogy ne öldössük, mert pusztításukkal azt cselekedjük az északi népeknek, amit nekünk az olaszok tesznek, amikor énekes, hasznos madarainkat öldössik.”

Fellebbent tehát a fátyol a kicsiny idegenekről s az egészről levonhatjuk a konzekvenciát, ne írjunk és ne beszéljünk addig, még a való igazságról meg nem győződünk.

Faragó László.

Levonhatjuk a konzekvenciát e két cikkből a való igazságnak megfelelően. Ez pedig az, hogy Osan munkatársunk pár pillanatnyi megfigyelés után is majdnem úgy írta le a csonttollú madarat, mint Herman Ottó. Hogy Korzikára is elkalandozott, talán fantáziáját a madár színessége vonzotta oda. Egyébként tartsuk azt, hogy „az újságíró mindenhez ért, de semmit se tud”, s ekkor megértjük, hogy nem kutathatót „kétségbeesve” a falun meg sem található könyvekben, mert a madarak tovább szállnak, mint ahogy tovább is szálltak és akkor nem újságot ír, hanem históriát az az újságíró. Ezt megérteni egy kis szeretet kell s akkor meg van a gáncs helyett a méltánylás is, mint sokak részéről meg is volt. Sajnos azonban, ma kevés szó eshetik a szeretetről, még rokonok között is. Szerk.

Utóhangok

a Jászárokszálláson, 1914 január 31-én lezajlott „Az Urinők” által rendezett estélyhez.

Van a XX-ik századnak egy szuette korhadó öreg faja, egy végelgyengülésben beteg vejj leány: ez az időnkben tengődő társadalmi rendszer.

Az ember társas lény, írják a tudósok, de ezt mi magunk is érezzük és mint ilyen már az őskorban otthagya erdei és hegyi rejteket és csoportokba tömörült, amelyekben egyéniségében rejlő képességeit és munkáját jobban tudja gyümölcsöztetni, mint saját erejére utalva. Az ősember leginkább anyagi szükség, ügyszólván a kényszer ösztönözte arra, hogy társaságot alapítson. Ebből a tömörülésből fejlődött ki aztán, fokonkint haladva az a nagy társadalom, amelynek egyik kasztjában az ú. n. középosztályban mi is vegetálunk.

A patriarchalis világ lettinte után rohamos léptekben kezdett fejlődni a társadalom, mert az anyagiakat már könnyebben előteremteni tudó embernél, az erkölcsi és szellemi szükségek mindinkább nagyobb számban kezdenek jelentkezni és ezen szükségletét pedig, már csakis a társulás keretein belül elégít-hette ki. Később pedig mikor már a szórakozás, vagyis a művelődés alapján az

egyéni distingció is szükségessé válik, akkor kasztokra bomlott a társadalom és aminő szellemi és vagyoni képességgel bírt az egyed, aszerint és abba a kasztba illeszkedett bele, ahol legjobban érvényesülhetett és acqualéseket talált.

Minden idők valamennyi társadalmának volt vezéreszméje, amelynek odaadó és törhetetlen harcosává szegődni, minden az illető társaságbeli egyed, szent kötelességének tartotta s így érthetjük meg aztán az avult fölánosok sárga lapjain feljegyzett ama nagy és dicső emberi eszmék diadalát, amelyek gyümölcseit mi utódok méltatlanul élvezzük. Igen méltatlanul, mert sajnos mi már lassan lassan ismét oda süllyedtünk, ahol az ősember kezdte, azonban csúf, torz formában, mert mi azt az emberi társulást, amelynek nemes eszméiként es: célokért kellene küzdenie, immár civakodó, irigy, anyagiságot kapaszzkodó, egymást gyűlölő, koncon marakodó és önző érdekeink kivívására nemtelen eszközöktől egyáltalában vissza nem riadó, minden erkölcsi alapot nélkülöző tumultussá alacsonyítottuk le.

Hála azonban az emberi józanságnak, ügylatszük, még most sem vesztett ki az emberek közül az idealizmus, mert ebben a csúf egoista világban most is találunk még kis szigeteket, melyek szikla szilárdan ellentállnak a lucskos haboknak és a gyűlölőködő „emberi kebleknek” nevezett, de valójában bűzös orkusokból eredő förtötegeknek, s amely kis szigetekeken lakók templomot építenek a nemes emberi érzéseknek, ahol apolják a felebaráti szeretetet, a megértést, akik még tudnak let-kesedni a szépet, a jóert és akik meg ismerik azt a sajnos már-már feledésbe menő fogalmat, hogy „jellem és igazságos meggyőződés.”

Egy ilyen kis szigeten kötöttem én ki, akkor, amikor a közleményem címében jel-zett társaság szives hívására nevezett estélyen megjelentem.

Hogyha mindazon kellemes és nemes impressziómat papírra akarnám vetni, melyet ezen az egy estélyen tapasztaltam, akkor hasábotkat írhatnék! Elég legyen azonban megemlítenem azt, hogy azt a közvetlenséget, fesztelenséget, nemes lelki melegséget, melyet ott szerencsés voltam élvezni, ma-napság talán már csak a mesében találhatnók fel!

De meg kell még emlékeznem ezen gyönyörű emberi consonancia másik színté már elmaradhatatlan következményéről, arról is, hogy azok akik Árokszálláson már ecsetelt irigylésemelő társaságban élnek, mekkora vonzó erővel, mily magnetikus korrel rendelkeznek illetőleg birnak! Hiszen ez természetes is és hogy analógiával éljek, tudjuk azt, hogy a Nap tiszta élető melegevel árasztja el a rendszerbe tartozó bolygókat s azok hűen követik és körölkötte forogván ügyszólván udvarolnak neki, mert a fenséges természeti törvény szerint tudják, hogy nélküle a nagy kihaltság és örök botetség életészetében vesznek el. Ilyen formán vonzottak bennünket is fiatalemberek „nagy sokaságát” a messziből is az árokszállási Urinők kedves körükbe és amely körben valamennyien sütkéreztünk nemes sympathyjukban és örültünk velük együtt az „életnek” és szórakozásnak érezük magunkat a jövőben is, ha ismét körükbe vonzanak!

Igazán irigylésemelő embereknek, sors kegyeltjeinek tartom azokat a férfiakat, akik állandóan az ő légkörükben tartózkodhatnak és érezhetik szép lelkük melegét s ha netalán bárki ezt értékelni nem tudná, akkor az csak szájalomra méltó.

Szerény consequenciám ezekután meg-lehetősen quadrál azokkal a tanokkal is, amelyek azt hirdetik, hogy ép testben ép lélek és minden emberi társulás alapja a tiszta erkölcs, a nemesesség, mert csak szép és ép lelkeknek lehetnek nemes eszmék és a nemes cél elérésében sikereik!

Ilyen erkölcsi sikert vívott ki magának a jászárokszállási Urinők társasága is, megbirkó-zván ellenségeivel s azok intrikáival; épen és szeplőtelenül, de aranystújásokkal gazdagabban hozta ki zászlaját abból a küzdelemből, melyet a „társadalmi félszég” ellen indított és hogy mi jelenvoltak ily zászló alá állhattunk: arra büszkéek vagyunk és leszünk!

ifj. Bazsó Tivadar jogszigorló.

HIREK.

Kitüntetés. Ó felsége Ramzsa János nagykörűi tanító az aranyéremkereszttel tüntette ki. Egy életen való buzgó és eredményes működés jutalmául ragyogott reá a királyi kegy, hogy bearanyozza vele öregsége napjait.

Elhalasztották a fősorozást. Ez idei fősorozást Magyarországon éppen úgy mint Ausztriában, további intézkedésig elhalasztották.

Gyilkol a vörheny. A teljesen urrá lett járvány ugyancsak szedi áldozatait és sok szülőt gyászba döntött ezideig is. A most Jászapátira helyezett dr. Szénássy Lajos főszolgabíró tragikus esete legfeketébben domborodik ki e fekete-teségek közül, mert családja még előbbi helyén tartózkodik és a főszolga-bíró hazalátogatása alkalmával Jászapátiról vitte magával a vörheny csirá-ját. Egy fiú és egy leány gyermeke közül a 7 éves kis fiacskája kapta meg a betegséget és hiába volt orvosi tudomány, a kis fiú kiroz szenvedés után meghalt. A mégrázó esemény vigasztalhatatlanná tette a szülőket, kik iránt, bár még alig ismerik, az egész község közönsége őszinte sajnálatot érez.

Táncmulatság. A jótékony nőegylet, mely újabb alapon való szervezkedése után a népszerűség felé halad, folyó hó 22-én a Kaszinóban táncmulatságot rendez. Tánc előtt a leányok bemutatják az Eleven Ujságot.

Megdráguít a kenyér. A nagyobb haszonra való törekvés ötletszerűen megdráguította a kenyeret a pékekkel. Eme országos nyavalya közönségünkben is urra lett, minék következménye a kenyér árak felemelése lett.

Uj ut a megyében. Régebbi törvényhatósági rendelkezés alapján, hozzá-fognak a Jászakisér, Jászladány és Uj-szász között tervezett kőút kiépítéséhez. Az első lépés, a közigazgatási be-járás ma, csütörtökön történik meg.

Ebzárlat. Jászteleken egy veszett kutya több egyént megmárt és elkóborolt. Sérülteket a Pasteur intézetbe szállították. Miután alapos a gyanu, hogy a kutya Jászapáti felé menekült, a hatóság Jászapáti és Jászakiséren 40 napi ebzárlatot rendelt el.

Kigyulladt a kamra. Balog János jász-szentandrás lakos kamrája kigyulladt és 300 korona értékű szalonna, butor ágy és ruhanernő égett meg. Biztosítás utján megtérül 200 korona.

Postai frankójegek új színekben. A kereskedelmi miniszter értesítette a m. kir. posta összes szerveit, hogy a jelenlegi készlet elfogytával a 12 filléres ibolya színű frankójegek fehér alap helyett aranyárga, az 50 filléres frankójegek fehér alap helyett égszínké, a 50 filléres olajzöld színű frankójegek pedig fehér alap helyett rózsaszínű alapnyomású papíron fog-nak előállítani. A színek megváltoztatásának oka az, hogy különösen mesterséges megvilágításnál, az ibolyaszínű 12 filléres frankójegek a magentapiros 35 filléresekkel, a sötétpiros cseresznyeszínű 50 filléres-ek az élénkszínű 10 filléresekkel az olajzöldszínű 60 filléresekkel a sötét-acélszínű 16 filléresekkel könnyen összetéveszthetők.

Halálos végű családi viszály. Folyó hó 11-én Barna János hevesi lakos a közjegyző előtt családjá között a va-gyonát elosztotta. Este 6—7 óra között Barna János, amint a vele együtt elő László nevű fiával s annak családjá--val vacsorához ült, bement Gusztáv nevű fia is, a hátsó lakásból s az atyját korholta, hogy sok vagyont el-pazarolt anyja halála óta, amiből he-ves szóváltás lett, melynek hevében Barna János egy zsebkéssel Gusztáv nevű fiát szíven szurta, ki azonnal meghalt. Barna János az eset után önként jelentkezett a esendőrségnél, mely a gyilkos apát azonnal letartó-ztatta.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kifűnő feketehomok. Gazdasági épületek. Megfelelő pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly ye-vőknek bővebb felvilágosítást ad el-a-pok szerkesztője. Ügynökök kizárva.

CSARNOK.

Pletyka.

Megint itt ülök egy hosszú palajbással a kezemben a redakció ismert íróasztalánál s rovom e sorokat.

Veszettül bé van fűtve s én önkénytelenül azokra gondolok, akik fáznak — tölem.

Minthogy én az én édes kicsi olvasócskáimat, rendesen leszoktam hűteni ezen pár sor irással — mondom — Így melegbe adok le egyszer egy pletykát: hátha felmelegszenek irántam.

Természetesen most van az a bizonyos „egyszer“, tehát már mondom is:

A dolog ott kezdődik, hogy egy jó barátom azt mondja nekem tegnap:

— Azon gondolkoztam ma egész nap, hogy valyon mért van olyan feltűnően kevés lagzi Vámos-Györkön.

Én erre azt mondtam neki, hogy:

— Azért van olyan kevés lagzi Viszneken, mért az adácsi lányok borzasztóan rátartósak oszt hát az erki legények nem szeretik azt a nagy rátartóságot.

— Hod-hod — aszonygya.

— Úgy, hogy . . . már majdnem megmondtam, hogy hogyan, de váratlanul bejött egy másik barátom. Ez a másik barátom cinikus egy legény, de nagyon fájin okos ember.

Olyan okos, hogy nem istudta miről beszélünk, mégis megfelelt helyet-teret az én másik barátomnak. Annak, aki majdnem olyan okos.

Azt mondta — folytatván az én „úgy hogy“ kezdetű mondatomat —:

— . . . rettentően megnősülhetnéken van. Van pénzem, van cserepes tanyám, van szőlőm, mi egymás s nincs nejem. Ugy vágyom egy kis jó családi-életre, egy egy kis jó, édes-okos feleségre, hogy még. (A teremtisit ennek a kutya világnak, mert mindjárt dűbe jövök.) És — képzeljétek — sehol se adják ide a jányt.

Hát úgy!, vagyis: így!!

Előbb azt gondoltam, talán még sem tudja az öreg, miről van a szó, hát rávezetem:

— Visznekről beszélünk Koma. Visznekről. Nehogy azt gondold, hogy nem.

— Tudom, — feleli — nagyon jól tudom, hogy az adácsi jányokrú van a szó: nem azért vagyok én erkilegény.

Mást nem mondott.

Én se.

— O.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfűi Téglyár R.-t.**

képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló

préselt téglá

(disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos** és hódfarkú

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodo szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. **Állandó raktár kitűnő izletű minden fajtajú hentes áruk-ból Sonka, szalámi, parizer, szafoládó, virsli stb. stb.**

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldőnc útján kézbesítetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít **STERN GÁBOR**

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

KIENTZL NÁNDOR

műkértészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

A cigaretta

csak akkor jö,

ha a papir

RATIO

Elég tönkre tehetetlen cipők

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kertületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti,

hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, kézzellő, keztyűk tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőfös és modern cikkreimre, melyek legjutányosabb áron kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Araim verseny nélküliek

Kényelmes amerikai cipők

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a **Jászárokszállás**

Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készül: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papirok százanként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

Gyerünk moziba!

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4 „
- Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

BORONA.

Most, a lezajlott jászapáti országos vásáron ugyancsak megkerülgették a vásárosok a gimnázium épületét. Népes, jobban mondva állatos vásár volt, melyen a külföld is szépen volt képviselve, részben svájci marhák részben galíciai kereskedők által. A vásárosok-

Rólam, meg Róla.

Egy régebbi ismerősről, akit akkor ismertem meg. Hallgatta a hangom s másként értette tán a szót, de hajlandósággal biztosan volt s nem haborgatták a következesek. Nem azért nem, mintha nem érezte volna, hogy lesznek ilyenek, — másban volt ő kivétel, — hanem, mert erősebb olyikban az életétség. Szüzi lelke hurján buja nótát zongorázott az én fajó, halk-jajongásom s ő vágyta, kívánta az ismeretlen furcsa gyönyörűséget, a titkosat, melyet — én tudtam — nem ismer meg könnyen.

Tudtam én, hogy magamnak mondhatom mindjárt vagy hamar s mégis becsukott-ajkón kívülről láttam — fehérnek bukásán és a mások-haját közvetítők hazug vagy sokat nyújtó szereimén kiiktatott — mindentudó megkívánásomat.

Tudtam azt is, hogy hamarabb mondja az ajka a Miatyánkot, mint az ilyen szerelemnek a kéjes sikolyát, mégis majdnem azt hittem: bűnös vagyok.

nak a vásár a fő, minden egyéb cél eltörpül mellette. Ezért sok vásáros nem tudta megérteni, hogy mi a kőnek építették ezt a nagy fene épületet a vásár és a község közé, de minék is építették? — Ha beljebb kerül a vásáros a községbe, a sok szép uri ház között megint egy nagy épületet talál. Elolvassa, hogy e mán mi. „M. Kir. Adóhivatal Jászapáti“ Szép épület, gondolja a magyar s csakugyan Jászapáti van, nem hiába írták reá. Vagy méit is írták, tán hencegni akarnak vele? Igazán érthetetlen. Nem vasuti csomag az az épület, hogy így még van címezve, se nem bélyegző, mely a falukra szálló papíron ijeszgeti az adófizetőt, a bélyegcsontkitőt. Érthetlenné válik a magyar előtt a címzés, de kezdi lassan megérteni, hogy az ökor állások helyére miért vált szükségessé az a sok téglá!

Az új Árpádok, a hon és térfoglalók, a háztulajdonosok. A napokban is egy cserkészni indult, meglátta a szép egyenes főutcát és kaptá magát elfoglalt belőle egy darabot. Odatoldá udvara mellé s hogy a képviselőtestületi szépitő kuruc csapatok vissza ne tudják foglalni, vaskerítéssel bástyázta körül. Az ilyként kicselezett szépitő kurucok panaszra mentek fel-

Jólesett tudni, hogy már jólesik szeretőnek lenni, bizzar kéjek nélkül. Igaz, hogy muzsikás szobában voltunk, olyan helyen, ahol partfogó volt meg virág, csak hogy nem magam voltam ott, akiről hihetik, hogy pozitív-szerelmét adhatok s aki trakkot viseltem akkor.

Az is igaz, hogy mások is beszéltek vele, ha nem is úgy és arról, ahogyan és amitől én beszéltem neki, csak hogy nem könnyű megállítani az asszonyt akaratban s nem is lehet szüzi-akarás akadályok nélkül.

Hallgatta a hangom s másként értette tán a szót, pedig könnyű volt másként érteni; nehéz: csak másra. És én ismerem az asszonyt, nem azért nehezebb az életem mások életénél, hogy ne ismerjem. Másokénál, akik nem is akarják ismerni, csak szeretni akarják. Reggel lett. Leégtek a gyertyák a csillárokban. Bőnynyadt virágok szaga, meg por-szag volt s menni kezdtek. És mentek fehér ágakra sok fekete vággyal, elfáradt testtel, hát: bűn nélkül.

lebbvalójukhoz, ki terepszemle után ki mondta a szentenciát, hogy ésszerűtlen volna neki menni a vasbástyának, ezért vasderekát meghajtja és alkuba száll a térfoglalóval. Fizessen évenként 5 rhénes forintot, a mostaniak szerint 10 koronát annak bizonyítására, hogy az a föld, ami az övé, — nem az övé. És majd idők mulva, kiábrándulva a térfoglalásból s ha történetesen összevág a vaskerítés összevágása a kiábrándulással, akkor adja azt vissza a főutcának, a községnek. — A hú apórodok csendben hallgatták vezérük bölcs szavait és engedelmesen tudomást vettek a foglalásról.

A tők király, ki egy személy vala a tőkfilkóval, tudomást vett arról, hogy egyik alattvalója nem szolgáltatja be rendszeren a tőkmagdezsomát. Felugrott hát egy tőkzárra és elnyargalt renitens alattvalójához, hogy fenséges szájjával és kezeivel hozza rendbe a dolgot. Alattvalója azonban biztosan a tőkmagstuba volt és így kedves neje fogadta ijejtséggig menő meglepetéssel a fedelmet, ki egész lovagiatlanul reátámadt az asszonyra a dözsméért. (Nem hiába, hogy tőkzáron lovagol.) Majd a saját fenséges kezeivel lefoglalta a butorokat s aztán eltávozott. A makk király rossz szemmel nézte tők király

Mi is haza mentünk. Én a kapuig kísértem őt, az ő karujukig, aztán elváltunk. Az uton nem szóltunk, mert nem akartuk, hogy reszkessen a hangunk és hogy ezt a másikunk észre vegye. Azért nem mondtunk jóéjszákát se. Mégis megtudtuk, hogy reszkettünk s hogy nem a hidegtől van ez a reszketés.

Nem álltam a kapuban soká, azonnal mentem, csak ő hitte, hogy ott állok lábzan, dideregve.

Nem álltam ott mondom, hanem haza siettem s lefeküdtem. Aludni szerettem volna. Nem aludtam, Egy sápadt virágnak a szagát szagoitom s almodtam furcsa álmot: „Látod milyen bűn büntelennek lenni sok bűnnel“ mondtam benne saját magamnak s mondta a másik én — vállat vonva —: „Kinek-kinek.“ Csak sokára jött az est, az én hajnalom s akkor almodtam igazi álmot. Fehérruha volt rajta, egészen állatszó, meg fehér denevér-szárnyak. Az arca is fehér volt. Mindene. Azért nézett úgy ki, mint fehérnek elképzelt feketeség.

demokratikus eljárását és különösen arra kérte, hogy alattvalóit rendelje máskor magához, s a hölgyekkel udvarias legyen, mert könnyen lerombolódik a korona tekintélye.

Az éjjeli őrség szervezése.

Vagyonbiztonságunk a lehető legrosszabb lábón áll.

Ezt az bizonyítja, hogy a község-ház mellett levő Szabari-féle fűszeres üzletbe is bemertek törni. Még egy lépés és legközelebb elviszik a közpénztárt.

Az utóbbi időkben ismétlődő betörésekkel a legnagyobb bűn volna nem foglalkozni, ezen események felett napi-rendre térni s nyugodtan várni az újabb betörésekről szóló híreket. Az adófizető polgárság ugyanis elvárja a már neki törvényben is biztosított jogát, hogy vagyona megőriztessék. S külön elvárja az előjáróságtól, hogy az állam ezen törekvését helyi őrsei szervekkel is megkönnyítse. Várja ezt akkor, amikor a ház feje egy éjjel sem meri magára hagyni a családját, mert nem tudni, hogy mikor bontják ki a tolvajok házában falát, s várja ezt azon természetes aggodalommal, melyet a sűrűn ismétlődő betörések minden emberben felkeltének.

Az eddigi őrsei rendszer nem jó. Amíg tolvajok nem voltak, fényesen bevált ez, de manapság a munkátlan-

Jött, csókolt és azt mondta meleg szájjal, hogy szeret. Azt mondta, amit már elmondott a szemé; azt mondta, amit kibeszelt kemény mellének huilamzása már amott, vagyis emitt. (Mindegy: az emitt is amott és megfordítva, ha jó, hát jó, ha nem jó: rossz; utánna más jön: akkor még nem tudjuk mit.) És mikor felébredtem már sokat beszéltek. Úgy látszik mások is fogtak el kimondatlan szöveget, hogy kibeszélhessék; de azért illembírákú szegődtek. Ők, akik illembírákú tartják másoknál azt, amit szeretnének, ha mások tartanák náluk illembírákú.

Mondom: sokat beszéltek. Nem nekem. Nekem csak ő mondta maga. Elhittem. Másnak soha és semmit, ha érzelmekre tartozó csak távolról is s ha fehérséptől eredő valami.

Elhittem s azt mondtam rá: ha sokat beszélnek mikor semmi sem történt; többet alig, ha történt volna. Ilyenek vagyunk. Sáppadt arccal. kék-karikás szemekkel nem merünk ideált keresni, de elhiszük; hogy ideállokká lettünk, ha sáppadt arccal jön az, akin nem mullott, hogy nem lett szeretőnké.

S akkor jutott eszembe, hogy a másik-oldali szomszédom egy fekete asszony volt, egy szép fekete asszony akihez nem beszéltem ezen a jószágú éjszakán, de aki régen, vagy nem is olyan régen az ideálom lehetett volna.

—Osan.

ság terjedése folytán mindég jobban szaporodó veszedelmes elemek szükségessé teszik, hogy a polgárok vagyónának és nyugalmának őrzését hozzáértő, illetve erre képesítéssel bíró emberekre bizzuk.

Az eddigi rendszer szerint ugyanis a polgárok felváltva és pedig minden-nap 12 éjjelig, tízenkettő meg hajnalig tartott őrsei szolgálatot. Ezen nagyobb részt kedvetlenül teljesített szolgálatban persze, hogy nem volt köszönet. Az az idősebb polgár, aki egy évben egyszer kerül ki éjjel az utcára, olyan idegenül mozog a sötét utcákon, mint egy teli zsák, nem tudna biz' az tolvajt fogni. A sihedereknek a játékon, a legényeknek a leányokon jár az eszük s azok házatájukat kerülgetik. Mindennel törődnek, csak az őrzéssel nem s így fordulhat elő, hogy a Vágó és Pataky-féle betöréseket holdvilágos éjjel követték el, bár mindkét ház korcsma mellett; tehát éjjel is forgalmas helyen van. S csak így történhetett meg, hogy a betörők idegen öltözötű, bocskoros emberek találkoztak az örökkel, ki is kerülték őket, jó meg is nézték egymást s az örök a világért sem mertek volna arra gondolni, hogy ezek gyanus emberek, akiket szemmel kellene tartani.

Ellenben az állandó ör ismeri az éjjeli életet, ismeri az éjjel mászkáló embereket s minden rendkívüli feltűnik előtte és figyel. Figyelemre kész-teti önkéntelenül a fentartási ösztön is, a hivatás átérzése és a hiuság is.

Felmerül tehát a kérdés, hogy mennyit ér a vagyonbiztonság és mennyit ér az ember éjjeli nyugalma? Bele-gedjünk-e az eddigi rendszerrel, vagy pedig változtassunk azon? Tagadhatatlan, nehéz a kérdés közt választani, mert ezidőszarint az eddigi helyzeten való lényeges javulás alig-alig volna várható egy-egy költséges változtatás után is.

Mert például Árokszálláson 12 hivatásos éjjeli őr van, kik fejenként 360 korona fizetést kapnak s egy őr-vezető. Lomha, nagy csizmás emberek, akiknek lassú lépéseik kopogását messzire elhallani s így a tolvaj mindig tudja, hogy mikor kell csendben lenni. Az ott ugyancsak gyakran előforduló betörések azt bizonyítják, hogy ilyen éjjeli őrökre gondolni sem érdemes.

Nagyon időszerű és észszerű volna azonban utánna nézni, hogyan és miben áll a rendőrség államosítá-sának az ügye? S nem-e vétkes mu-lasztást követnénk el, ha most nem szerveznénk a rendőrséget, melyet ké-

sőbb az állam átvenne és képzett, fegy-verzett, jól fizetett embereivel olyan vagyónőrző testületet teremtene, mely a csendőrséggel egy szintvonalon fog állni.

Hogy híret sem halljuk a falfurá-soknak és az ilyen középkorba illő, polgári őrsegeknek!

A muzeum érdekében.

Haugh Béla főgimnáziumi igazgató Jász-apátin egy muzeumot létesített és fardhatatlanul gazdagította azt. Az eredményes mű-ködés egyesek előtt már feltűnt és elismeréssel adóztak a muzeum megteremtőjének. Most a közigazgatási hatóság feje, a vár-megye alispánja részéről hangzik fel az el-ismerés és az alanti körrendelet és felhívás-ban siet Haugh Béla segítségére:

Körrendelet.

„A jászapátin főgimnázium igazgatója, amint örömmel győződtem meg róla, egy esztendő alatt minden támogatás nélkül mintegy 1200 darab muzeális értékkel bíró tárgyat gyűjtött össze és őriz azon szép cél által vezérelve, hogy megvesse a járásban egy muzeum alap-ját s megemlíse a kultúra javára a mult em-lékeit. E nemes célú fáradozás nem lehet a közigazgatás szervei előtt közömbös, sőt er-kölcsi kötelezettségünk azt tőlünk telhetőleg tá-mogatni.”

A körrendelet felhívja a hatóságokat a se-gédkezésre s legyenek azon, hogy a közön-ség érdekében e kulturális cél iránt felkel-tődjenek.

Majd a következő felhívást küldte le a hatóságokhoz.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye al-ispánjától.

2352/1914. szám.

FELHÍVÁS

a Jászapátin létesülő muzeum érdekében.

Az ország legnagyobb részében lá-zas buzgalommal gyűjtik a mult em-lékeit, hogy — amit még lehet — meg-ővjék a pusztulástól, s megmentsék a jövő nemzedék számára. A történel-mileg nevezetes járszágban is folyt és-folyik ily irányú mozgalom, de hatása még nem oly általános, hogy a la-kosság nagy részét áthatotta volna a gyűjtés fontosságának tudata. A mult-nak igen sok emléke pusztul el a hozzá-nem értés és közömbösség miatt, s ha most a modern kultúrának a hagyó-mányokat elsőpró áradatában meg nem ragadjuk az alkalmat, 1—2 évtized-mulva nyoma is alig marad a régi magyar élet jellemző tárgyainak. A Jászapátiban alakuló muzeum, a mely-nek számára minden támogatás nél-kül egy rövid év alatt 1200-at meg-haladó tárgyat sikerült az enyészettől megmenteni, — azt a célt óhajtja szolgálni, hogy a községnek és kör-nyékének a járszági alsó járásnak minden muzeumi értékű emlékét egy-később állami felügyelet alá helyezendő-intézménybe összegyűjtse, rendezze, közszemlére kiállítsa, s ily módon a

környék multjának tudományos feldol-gozására is módot nyújtson. De ezen cél elérésére szükséges, hogy minél-többen megbarátkozzanak a gyűjtés gondolatával s kívánatosnak tartom, hogy a község előjárósága a vezeté-sére bízott nép figyelmét erre felhívja s buzdítsa azoknak a tárgyaknak a járszapáti múzeumba való beszolgálta-tására a melyek az egyesekre nézve semmi vagy kevés értéket sem képviselnek, de muzeumi szempontból nagy jelentőségűek.

Az ily nemű a környéken gyűjthető tárgyak kétfélék. — Vagy a földek mélyében rejtőznek s a föld művelése, forgatása közben kerülnek napfényre, vagy olyanok, a melyek a házi eszközök és tárgyak között kiselejtezve, használatlanul hevernek. A föld mélyéből előkerülő régiségek /; anyag edények, cserépek, kőből, csontból, bronzból, rézből, vashól, igen ritkán ezüstből vagy aranyból készült csatok, kés-ek, nyílhegyek, kardok, kengyelvasak, dár-dák, fejszék, gyűrűk, karperecek, érmek, üvegyöngyök stb. stb. : rendszeren csontok vagy csontvázak mellett találhatók s az ilyen leleteket a tudatlan találó a legübször összezuza vagy széthányja, mi sokszor pó-tolhatatlan kárára van a régészeti tudomány-nak. Főelőbb kívánatos a község lakosainak figyelmét erre a körülményre felhívni s rá-beszélni arra, hogy az ilyen esetleges leletek haladéktalanul jelentsék be a község előjárósága utján a jászapátin főgimnázium igaz-gató-nak, aki gondoskodni fog a szakszerű megvizsgálásról és kiadásról.

A másik fajta, muzeumban való tárgyakat alkotják: a régi könyvek, nyomtatványok, irások, térképek, képek, puskák, pisztolyok, kardok, sarkantyúk, páncélok, sisakok, érmek, bankók 48-as emlékek; — ruhák, ruhadiszek, fém-ből, porcelánból, anyagból készült edények; — céhládák, céhkorsók a régi iparosoknak már nem használt eszközei stb. stb. a mi-lyenek kétség kívül még nagy számban lap-panganak egyes családoknál; a melyek el-fognak kallódni, ha nem kerülnek muzeumba.

Különös érdekűldésre számíthatnak s a kör-nyéken bőségesen gyűjthetők a régi népviselet tárgyai s a nép használati eszközei. Ilyenek a himzett kendők, párták, konyt-diszek, már nem használt cifra szűrők, köd-mönök, bundák, pruszlikok, ingek stb. hus-véti himes tojások, kerepelők, karácsonyi bellehemek, — tányérok, régi kancsók, kor-sók, poharak, háronlábak, fazekak, nyársak, diszes faragott festett szökek, faragott laka-rítás-részek, kis kapuk; régi vadászati eszközök: török, csapdák, puskaoptartók; halászati eszközök: horgok, hálók varsák, szigonyok, egy darabból vajt csónakok, csontkorcsolyák; a pásztor élet emlékei: ka-rikások, csibolók, tűzszerszámok, dohány-zacsok, juhász botok, birkarovások, kirakott tullok, kezi tükrök, sötartók, — rokkák, csipeverők lilolók fűekék, régi kosarak ka-sok, béklyók, stb. stb. minden olyan tárgy, — bármily jelentéktelennek is látszik — amely emlékeztet a régebbi nép életére a mely megvilágítja kiveszében levő eredeti snajtsá-gát, szokásait.

Szolnok, 1914. évi január 29.

Kéry
alispán.

HIREK.

Eljegyzés. Csik János tekintélyes jászapátin iparos eljegyezte Rusvay Róza kisasszonyt, Rusvay Ferenc földbirtokos leányát.

Az ipartestület közgyűlése folyó hó 26-án este 7 órakor az Ipartestület házában tartatik meg. — A közgyűlés lefolyása nem ígérkezik nyugodtnak.

A kitűnő segéd. Egyik egri kereskedő új segédet keresett. Az ajánlkozók közül egyik megtetszett.

— Józan ember?

— Hogyne.

— Beszél franciául?

— Kitűnően.

— Tud hazudozni?

— Az a specialitásom.

A segédet felfogadták. Jól is végezte a dolgát. Egyszer azonban beállt az üzletbe egy francia hölgy és kísült, hogy a segéd egy szót sem tudott vele beszélni.

— Hiszen maga azt mondta, hogy kitű-nően beszél franciául?

— De azt is megmondtam, hogy a hazu-dozás specialitásom.

Halottor után. Folyó hó 20-án temet-ték el Jászárokszálláson Barócsy Ferenc gazdálkodót. A temetésen s az ezt követő halottoron résztvett Szabó F. József 32 éves napzámos is, ki az este beálltával ott hagyta a társaságot és hazafele indult. A fő-téren, az iskola mellé érve hirtelen összeesett és meghalt. Szív-bajos volt és szívszélhűdés ölte meg.

Inkvizíció a jászberényi rendőr-ségen. Az Est hozta az alábbi hírt, hiteles-ségéhez azó sem férhet. Kommentár nélkül hozzuk, hiszen magától beszél: „Tegnap-előtt éjjel Jászberény városában Kóczian Kálmán fűszerüzletbe, Volentár István pék-üzletbe, Klein Gyula fűszerüzletbe és Pesenyánszky Alajos koporsós üzletbe he-törttek. A betörésekkel a jászberényi rendőr-ség Burgai Boros Ferenc percest vette gyanúba. A rendőrség detektívjei Burgai Boros Ferencet éjjel negyedkettőkor kirán-cigálták ágyából, bekísérték a rendőrségre és vallatásra fogták. A vallatás a máig is emlé-kezetes mocsai inkvizíció szerint folyt le. Boros kezein ujjai közé szúrós pálcikákat tettek s összeszorították, hogy vallomásra kényszerítsék. A dr. Visznecki Béla jársi orvos által felvett négyoldalas orvosi látlelet szerint Burgai annyira össze van verve, hogy felgyógyulása 6—10 hétig is eltarthat. Hogy Burgai követte volna el a betöréseket, vagy hogy a legkisebb része is volna azok-ban, az egész város hishetetlennek tartja, mert nevezett jómódú ember, aki 25 év óta foglalkozik perccarúlasal, de még soha nem volt a rendőrséggel összelütközése. Burgait ma délelőtt hallgatta ki dr. Kondor Jenő kir-jásbíró, ki előtt alibit igazolt és azt vallotta, hogy a rendőrség őt azért verte el, mert a jászberényi szocialdemokrata párt által fen-tartott analifbóta iskolába jár tanulni. Emiatt Oláh Liba István rendőrmester már figyel-

meztette őt előzőleg, hogy ha oda fog járni, meggyűlik a baja a rendőrséggel. Burgait jelenleg a járásbíróóság fogházának kórházá-ban ápolják.”

Husárok Szolnokon. Helyi lapársunk legutóbbi számában azt a szenzációs hírt hozta, hogy a legközelebbi jövőben huszár-ságot kap Szolnok, még pedig a híres jász-kun huszárokat. Egy ottani lap munkatársa érdeklődött a szenzációs hír igazsága után, még pedig a legilletékesebbektől, a Szolnokon állomásozó gyalogezred vezető tisztjeitől, akiknek elsősorban kellene hallani a huszár-ok odahelezeséről. Semmit sem tudtak a dolog-ról, de még azokról a tisztekről sem, akik — állítólag — az odahelezés előnyeit és hátrányait voltak volna hivatva tanulmányozni. Ha lenne is valami igaz a hírekből — mon-dották — a terv megvalósítása évekbe kerülné. Talán kaszánya is kell a huszár-roknak? Korai volt tehát az öröm, mert a jász huszárezred katonáinak sarkantyú pen-gését csak nem halljuk, ha Szolnokra megyünk, a dunántúli szép leányok szívei tik-takolnak annak csengő üteteire.

Sír Eger és Gyöngyös. Azaz inkább káromkodik. Mert a Mátra magyarjai erős szívű gyerekek, akiket nem tör meg a baj, hanem erősít. Az erő meg dühössé teszi az embert, a düh meg káromkodtatja. Külön-ösen, ha olyan megszégyenítés éri, mint őket. A 28 ezer lakóval bíró Eger és a 18 ezer lakóval bíró Gyöngyös eddig 1—1 képviselőt választott, a kerületek új beosztása folytán azonban községetek is adtak nekik segítségül. Ezt meg az ilyen élelmes nép nem szereti. Mert például Gyöngyös ha egy véleményen is van az első jelölt mellett, akkor is állít másik jelöltet, mert egyébként sem kortes-kodás, sem ivászat, sem „cabalás” nem lesz, már pedig ezek az alkotmányosság adta élvezetek a többivel nem is igen törődnek.

Ajándékok a muzeumnak A jászapátin muzeum legközelebb ismét értékes régiségek-kei gazdagodik. Utassy Kálmán 3 drb. ezüst-pénzt, Ficsek Lipót jászárokszállási kovacs-mester meg egy drb. a betyár-világból való béklyót ad a muzeumnak. A pénzek 1507 és 1611-ből valók. Ezenkívül 1 drb. kitűmött selyemszarnyú locskával (csontollú madár) fogja Utassy gyarapítani a muzeumot.

Bükkösség és öngyilkosság. Folyó hó 24-én, kedden este Jászszentandrason Banka János 20 éves mérsáros legény agyonlőtte kedvesét, Tóth Terézt, majd önmaga ellen emelt fegyvert. Mindkettő meghalt.

Alkotás előtt. A hevesi városháza ud-varát két oldalról övező üzlethelyisé-gek néhány héttel ezelőtt leégtek. Töb-bek előtt az a terv merült fel, hogy a régi városháza helyére egy modern, emeletes új városháza építtessék. Úgy-látszik az ottani gazdák — tehát az adófizetők nagyobb része — a 114% pótdóra való tekintettel nem örülnek az újabb, hasznot nem hozó beruhá-zásoknak és ellene vannak az új vá-rosház építésnek. A füstös romok fe-llett még jóideig elfognak vitakozni a hevesiek.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖNKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre	8 korona
Fél évre	4 .
Negyed évre	2 .

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

A kártya, mint a társadalmi élet rákfeneje.

A vitakozás szenvedélyessé válik és legszebb csatájukat vívják a szellemek, mikor feláll egy tökfilkó a társaságban és kártyázásra unszolja a társaságot. A vitakozók félig felkelésnek készülve folytatják a vitát, majd a kár-

Sárosi emlékek.

Irta: Annos.

Csöndes magányomban sokszor, nagyon sokszor visszasírom azokat a csendes órákat, melyeket jó egynehány éve Sáros székvárosában töltöttem.

Magáról a városról és környékéről is sok szépet lehetne mondani. Az erdőkoszorúta bércok ormain dallás idők sasfészkeinek romlálékai feketéllenek körös-körül.

Az ómladozó falak régmúlt idők dicsőségéről regélnek. Maga a város is, mintha egy roppant múzeum volna. Főutcáját szinte mindentől szeretné az ember egy elképzeltetetlen nagy múzeumba látni. XVI. és XVII. század építészeti remekeinek szoros egymástól távol, hogy több mint egy kilométeren még mellékutcát sem látni. Középtájon ugyan közvetlen a N. Lajos király édes anyja által építtetett remek templom előtt kereztet egy utca, de az is a városház és törvényszék épülete alatt torkollik be. Pár lépéssel odább

dést eldöntetlenül hagyva, felkelnek, hogy a kártyaasztal mellé leüljenek.

S folyik a kártyajáték csendben, csak időnként hallik egy káromkodás. A játékos idegei ki-ki feszülnek, sokszor a reszketésig s feldulják az arcukat. Az agy is egy irányban való működésre terelődik s megszűnik reá nézve a világ, hanem mint a holdkóros a lépéseire, úgy vigyáz a kártyára. Még az emberi érzéseiből is kivetkőzik a játékos. Láttam puritán jellemű embereket, akik egy hosszú életet töltöttek el hasznos közmunkálkodásban és egy vagyont adtak jótékony célra, amikor tévedtek. Nehány fillér volt ugyan ez a tévedés, de a szándékosságot a legjobb akarrattal se lehetett letagadni. Láttam az egyik embert akkor, amikor idegenből jött, rég nem látott édesapja felkereste a kártyaasztal mellett. Az első pillanatban öntudatlanul bámulta a játékos, aztán ijedt kifejezést öltött az arca, majd mosolygott, de rém keserűen. Ödvözlés után meg engedelmet kért még pár percnyi játékra, hogy kigyógyulhasson, mert egyszerre nem tudta félbehagyni a játékot, mint ahogy nem tudja veszély nélkül félbehagyni az iszákot az ivást.

S ha félbehagyja is, egy félóra kell neki, amig teljesen magához jön.

Amíg rendes, komoly emberré válik, akinek szelleme működik és gondolatokat termel. Egy félóra kell, míg apa a fiára, a nő férjére, a fiú az apjára ismer — kártyázás után.

Az anyagi károsodásról nem is beszélve, nem-e közveszélyes örült az a tökfilkó, aki ezekben a feketekávé felett vitakozókba szuggerralja a kártyázás gondolatát? A vitakozásból eredő, a közre is hasznos gondolatoktól nem-e megfosztotta az emberiséget s a hallgatókat nem-e megfosztotta a legszebb élvezetét? És még is engedtek neki, mert szellemük mással lévén elfoglalva, nem gondoltak arra, hogy aki most őket kártyázásra biztatja, az annyira félkegyelmű alak, hogy nem érti beszédjüket sem s annak a szavára nem egy esztelen dolognak nem érdekes neki menni, hanem értelmes ember egy lépést sem tenne utána. — Szem előtt tartva azt, hogy aki bogár után megy, ganéjba lép.

A régi világban hire sem volt a nappali kártyázásoknak. Csak mikor berugtak őseink, akkor vették kezükbe a kártyát — épéssel sosem. Hanem összeültek és pipaszó mellett, borozgatás között hányták-vették meg falujuk és az ország sorsát. Nem is igen voltak a maihoz hasonló helyzetek. Ma már az öregek okos beszéde nem

Ezer áldást jelent

a haznál a „Háztartás Könyvtára.” A keadó háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt házi asszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát. Páratlanul áll a könyvpiacra a „Háztartás Könyvtára” elterjedése. Háromnegyed év alatt 800 000 példány fogyott el. — ezért joggal állítjuk, hogy a „Háztartás Könyvtára” a magyar könyvpiac slágerje! A tanulás nem szégyen, — palotában vagy kunyhóban méltóságos asszonnyal vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a „Háztartás Könyvtára” asszonyoknak-leányoknak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el. A jó tanács soha sem késő, már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „Háztartás Könyvtára” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezzük ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a háziasszony kincseskamrájának. A „Háztartás Könyvtárát” KÜRTHY EMILNE szerkeszti

Egy-egy kötet ára **csak 20 fillér.**

Mind az 51 eddig megjelent kötetet 10 K. 20 fill. beküldése ellenében bérmentve küldi meg: Az „Adria” papírkereskedés Jászapáti. Egy drb 20 fill.

A könyvek címei:

Hus és bűjti levelek. Levesek való tészta és egyéb. Különböző előételek. Tojás ételek. Marha borjú és sertéshus ételek. Szárnyasok és szárnyas vadak. Nyul, őz és egyéb vadusok. Halak elkészítése. Különböző főzelékek. Gyúrott és kifőtt tészta. Elszórt tészta és rétes félék. Torták könyve. Sós és édes mártások. Edességek és cukorkák. Vegyes sütemények. Különböző italok. Jóízű kenyérsütés. Fagyalok, kocsonyák, krémek. Gyümölcsbefőzés. Zöldség, borka stb. eltarítása. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.) Szépség ápolás. Illatszerek. Az egészség ápolása. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás. Az asztal díszei. (Asztaltalarterítés.) Fűtés, világítás. Mosás, peccsítisztítás. Mosószappanok. Háztartási (Házi gyógyszerár.) Hűszos tudnivalók. A bevasárlás művészete. A konyha. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, találás) Egyszerű ételsorok. (Ebéd, uzsonna, vacsora. Az éléskamra. A pince. A burgonya elkészítése 25 féle módon. Teasütemények. Konyhakert és gyümölcsös. Diszkrét és szobakerítés. A vendéglátás művészete. Hölgyek tanácsadója. A nők sportja. Gyermek higiénia. Betegségek és azok gyógyítása. Fog, száj, és köröm ápolása. A női test ápolása. Folttisztítók. Hogyan ruházkodjunk. Baromfi betegségek. Baromfi tenyésztés. Feltűntek és pudringok.

A cigaretta csak akkor jó, ha a papír RATIO

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti,

hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, kézzel, keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, diszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a Jászárokszállási

Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készül: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokkal. Körlevelek, falragaszok és báli meghívókat.

Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként négyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

Gyerünk moziba!

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Martfői Téglyagyár R.-t. képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(dísztéglá), továbbá hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarkú

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb árakon szereshető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő ízletű minden fajtajú hentes árukból Sonka, szalámi, parizer, szafoládó, virsli stb. stb.

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldönc utján kézbesíttetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít

STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészeteiből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint fészakított állapotban.

alakítja az ifju generációt. A kártyázás rákfenéje közük furdott, szétmarta őket. Ha néha egy csoportba kerülnek is, nincs meg a diskurzushoz szükséges megszokottság, az egymás felfogásának az ismerete, mely a legtöbb esetben kicsalja azt a szellemi szikrát, mely megindítja a vitaközös áradatát. Csak a napokban fordult elő, hogy egy 12 tagból álló ilyen társaság 7 óra hosszat ült együtt s a társalgás egyszer sem terelődött egy mederbe. Nem voltak egymáshoz szokva.

Aki kártyázik, az magának a napnak sem tud örülni. Most tavaszra természet gyermekei sűtkéreznek a tavaszi nap sugaraiban, a kártyások meg a fűtött, füstös helyiségekben gubbasztanak. Pedig próbálnák csak meg, sétálnának ki a határba és beszélgetnének a közügyekről, hogy milyen jó gondolatokat és milyen alkotókedvet kapnának!

Ápolónői tanfolyamok.

A Magyar vöröskereszt egyesület, belátva annak a nagy szükségességét, hogy a háború esetén kellő számú ápolónő álljon a sebesültek ápolására, az ország egyes városaiban betegápolónői tanfolyamokat létesít.

El lehetünk rá készülve, hogy egy nagy háború esetén a monarkianak mintegy 100 ezer sebesült és 250 ezer egyébként beteg katonája lesz, amely számból Magyarországra 140 ezer beteg esik. Ezek ápolására a katonai betegápolónőkön kívül mintegy 7000 betegápolónőre lesz szükségünk; szükséges tehát, hogy önkéntes ápolónőket képezzenek ki a nemes cél érdekében.

Németországban egy ilyen mozgalom dúsgyümölcsöket termelt. A német nőegyesületek honleányai kötelességként tűntek fel, hogy midőn férjeik és fítestvéreik harcba indulnak, ők a vöröskereszt jelvényével azonnal készen álljanak.

Mindenki vagonnal adta a gabonát. — Sárosban egy század alatt sem terem annyi búza, mint amennyit itt egy nap eladott egy asztaltársaság. Itt vagy tegnap ebédelt valaki a főispánnal, vagy ma siet oda, vagy holnapra hivatalos. Más lehetőség nincs. Az idegen megilletődve nézi a kifogástalan zsakettban sűrű uraságokat; nem tudja, hogy az a zsakett az egyetlen felvennivaló s a zóna, sör, pezsgőfröccs aufschreiben.

Ha tudná széhhámósoknak nézné őket. S talán igna volna. De tudja Isten ezeknek jól áll s elvégre senkinek sem tesznek vele kárt. Ezt a képet különben — kissé élesen — már rég megrajzolta a „jó öreg palóc”, hát nem is folytatom. Más az, amiről én különösen meg akarok emlékezni.

Még ma is élő emberek, akikkel ottlétemkor összehozott a sors. Akiknek képét, bár élesen élek lelkemben, nyomtatásban akarom megörökíteni látni.

Egyik-másik nem is tartozott szorosan ahhoz az intim kis társasághoz, melynek állandó tábor helye a „Nemzői” kistermében egy

Hozzánk legközelebb, Egerben az egri irgalmas rend kórházában tartják meg a tanfolyamokat. A tanítás, mely már március 15-én megkezdődött, hetenként 5 napon át történik s naponként reggel 9 órakor veszi kezdetét. Dél előtt a tanfolyam rendezője által meghatározandó órákban a kórház egyik orvosa előadást tart és begyakorolja a tanulókat a betegápolási teendőkre.

A tanulók ruhájuk felé egy az egész ruhát befedő, egységes szabás szerinti készült fehér vászonruhát vesznek fel. Ez a munkaruha minden tanulónak a saját tulajdona és belőle legalább 3 darabra van szüksége mindenkinek.

A tanfolyam befejezésével a tanulók vizsgát tesznek, arról bizonyítványt kapnak és Magyar Vöröskereszt-Egyesületi önkéntes betegápolói címet nyernek. Megkapják továbbá a vörös kereszt jelvényt viselő karszalagot és az ajánlati lapot, amelyen fel van tüntetve az a kórház, amelybe háború esetén mindenkiknek be fog hivatalni.

A jelvények átadása nyilvános ünnepélyes ülésen történik. Ez a szolgálat teljesen önkéntes, annak teljesítésére még háború esetén sem lehet kényszeríteni senkit sem.

Bővebb értesítéssel a tanfolyam vezetői szolgálnak a közönség részére.

A tanfolyamra március 5-ig lehet jelentkezni az Irgalmasok kórházának felvételi irodájában.

A feketekez Jászárokszalláson.

Annak idején hírül adtuk, hogy dr. Kóczián Géza orvos, bankigazgató a „Feketekéz” től egy zsaroló levelet kapott. Azt kérte a levél írója, hogy dr. Kóczián Géza 1000 koronát tegyen ki az ablak alá, mert egyébként egy fél éven belül családjával együtt felrobbantják. Dr. Kóczián Géza a csendőrségnél jelentést tett, mely eredménytelenül nyomozott az ügyben. Közben az árokszallási csendőrségnél változás állott be. Az Árokszallásra helyezett Oláh László csendőrmester

sarok asztala volt. Sok derűs, meleg estét töltöttünk itt együtt. Jogászok voltak többségben, bár képviselő volt a hadsereg is. Kezdő témánk a jog és politika volt, de sorra kerültek a divat, irodalom, sőt a hadászat is. Ha meg már belemeledtünk, hát személyes dolgainkat tárltuk fel s ilyenkor gyakran elrészegényedtünk. Mi fiatalok álmodoztunk, az öregek meg emlékeztek. Szerettük egymást ideális bensőséggel!

Elnökünk L. Miska bácsi volt, a polgári életben ügyvéd. Olyan meleg szeretettel viseltetett irántunk, mintha fia lettünk volna. Jóakarattal hallgatta eszünkünket, merész álmodozásunkat.

Mert sikerekről, diadalokról álmodoztunk még akkor. Ők, az öregek már tudták, hogy mit érnek ezek az álmok, de nem akartak bennünket felébreszteni. Tudták, hogy csalódnunk kell, de nem akarták ők beadni az álmok e keserű orvosságát. Hagytak bennünket örülni az életnek. Sőt ifjú fellángolásunk szügesztív ereje néha őket is ellágyította s ilyenkor olyan boldogok voltunk.

átvette elődje ügyeit s ezek között azt a levelet is, melyet dr. Kóczián Gézának írtak. A tapaszalt, ügyes embernek nyomban feltűnt, hogy az árokszallási mozgósítható plakátjain rajzolt betű nagyon hasonlít a „Feketekéz” levelének betűihez. Új irányba terelte tehát a nyomozást, melynek végeredménye az lett, hogy folyó hó 1-én Györfy Imre csendőrrrel tartóztatta az épen költözöben levő mozgósítható egyik tulajdonosát, Fehér László hatvani születésű 20 éves géplakatosot.

Fehér László a terhére rótt cselekményt tagadta, de azért fogva tartották. Rajzoltattak vele nyomtatott betűket s a betűk feltűnő hasonlatossága alaposra tette az őrmester gyanúját. Hétfőn reggel, a községi fogházban eltöltött éjszaka után Oláh László csendőrmester újból kihallgatta Fehér Lászlót, ki sirva ismerte be, hogy ő írta a levelet, de ittas állapotban s minden komoly cél nélkül. A levelet Hatvanban, szülei házában január 16-án írta meg és a mozgópostára dobta be. Fehért a szolnoki ügyészségnek adták át. Fehér Feketekézének levele a következő:

„Tisztelet uram

a Feketekéz! az ön fejére mint váltság adót 1000 koronát rőt mely összeget készpénzbe 17-én este a háza hátulján levő kis ház tére eső zug helyre néző (abla) ablakai alá tegyen. föl nem tűnően be csomagolva. Ebben, ha eszt nem teszi és a rendőrséget vagy más valakit eről értesít, úgy akor várja egy fél éven belül minden órában maga és családja légbe röpülését. csak egy morzsát a sokból! ha eszt nem akor!! Életet!! tisztelettel a Fekete kéz. melynek akarata Szent és Sérthetetlen!.”

De voltak asztalunknak más forma tagjai is. Ezeket nemcsak mi, de mások is valami megkülönböztetett tisztelettel környeztük. A tömeg érdekelt emberekként tisztelte őket, átélte kalandos életük után. Míg mi, — kiknek körében lelkük felolvadt s látni engedték, hogy egy átadja a nyilvánosságnak, annyit, de annyit szenvedett. Siratta lelke kincseit s mi még vigasztalni se tudtuk. Pedig amennyit szenvedett, oly nagyon szeretett. Szemei méhetetlen háláról beszéltek, ha élét kálváriájának elmondásakor, lelkünk a részvét könyveiben olvadozott.

Ritkán volt közlekeny s csak kevesekhez én szerencsés voltam ezek közé tartozhatni. Ma is élesen emlékezem arra a csendes, borongós nyári estére, melyen föltárta előttem olyan hűvös változatos, de egyszersmint gyönyörűteljes múltját. Családi körülményeiről nem szólt. Talán sejtette, hogy azt ismerem. Föltételezhettem Hisz' oly gyakran fordultam meg édes atyja vendégszerető házában. Prófétai kort ért, apostoli lelkű, vérbeli öreg úr. Évtizedeken át volt az Andrássyak családi muszájának kormányzója. Úri jólétben élt nagy családjával. Tivadar volt a tizenhármadik élő gyermeke.

Vérbeli úrifü volt. Külsőségekben választékos, de egyszerű. Modorában bársnyosan finom, de nyílt és szokimondó. Bekintete sokszor elmelező. Mikor én megismertem, már tul járt a harmincon, de nagy lelki szenvedései és fizikai megpróbáltatásai dacára testi és szellemi erőinek teljes birtokában. Sokoldalú tudása mellett a műzsa esztje is költőkhöz hasonlított. Műzsa nem aljasodott

BORONA.

Jászdózsa vár. Vár, vár. Szép szemét tágra nyitva forró vágyakozással vár, vár. Vár hosszan elmerengve akkor is, amikor a kilincsre teszi kezeit s háttal fordulva az ajtónak szeméi sugarával átakar hatolni a föld páráján és nézni, hogy jön-e már Berény és — hoz-e már valamit. Valamit, amivel kiszúrhatná a szemét az elégedetlenkedőknek, akik régi szerelmüket, az öreg Berényt elhagyták s a feldarutolt Jászapáti felé kacsingatnak. És sürgetik a főjegyzőt s a többi előjárót, hogy adják ki az utját, Berénynek . . . de Jászdózsa, a konzervatív, hűségese Jászdózsa még küzd ezen érzelmek ellen s várja Berényt. — Berény meg a furcsa öreg legény, mint ha félkegyelmű volna tudomást sem látszik venni arról, hogy a szomszédban mennyire az ő bóréről folyik a szó. Tudomásul sem veszi és ez Jászdózsa híveinek a legnagyobb bosszúság, mert elrontja velük az ő dolgukat. A Jászdózsa hívek letagadtak minden hűt, vagy szépítették azt, letagadták az együttélés hátrányait és most a nemtörődömségével Berény elárulja magát, miszerint ő a saját javára sem kívánhatja ennek az örült helyzetnek a fentartását és nagyon örült annak is, hogy eddig is övé volt Jászdózsa és csak most kezdi fonak helyzetet észrevenni. De azért Jászdózsa vár, vár!

HIREK.

Egy hírlapíró ünneplése. Vadász Lajos, a Gyöngyösi megjelenő Hevesme-

le, kenyérkereső szerszámán. Műzsa banatos, borongó volt s lelkében még nagy szenvedései idején születtek dallai. De magának tartogatta, feltette. Megtöltünk, meghittjéni is, Dédelgette őket. S mikor végre rabirtuk, hogy átadja a nyilvánosságnak, annyit, de annyit szenvedett. Siratta lelke kincseit s mi még vigasztalni se tudtuk. Pedig amennyit szenvedett, oly nagyon szeretett. Szemei méhetetlen háláról beszéltek, ha élét kálváriájának elmondásakor, lelkünk a részvét könyveiben olvadozott.

Ritkán volt közlekeny s csak kevesekhez én szerencsés voltam ezek közé tartozhatni. Ma is élesen emlékezem arra a csendes, borongós nyári estére, melyen föltárta előttem olyan hűvös változatos, de egyszersmint gyönyörűteljes múltját. Családi körülményeiről nem szólt. Talán sejtette, hogy azt ismerem. Föltételezhettem Hisz' oly gyakran fordultam meg édes atyja vendégszerető házában. Prófétai kort ért, apostoli lelkű, vérbeli öreg úr. Évtizedeken át volt az Andrássyak családi muszájának kormányzója. Úri jólétben élt nagy családjával. Tivadar volt a tizenhármadik élő gyermeke. (Folyt. köv.)

gyei Lapok szerkesztője folyó hó 17-én tölti be hírlapírói működésének 25-ik évfordulóját. Gyöngyösi kartársai a társadalom bevonásával ünneppé avatják ezet évfordulót, mely ünnepség este 8 órakor kezdődő, a Bruckner-ünnepkörben tartandó társasvacsorával lesz egybekötve.

Helyreigazítás. Mult lapszámunkban leközöltük a lapzártakor telefonon kapott azon hírt, hogy Banka János jászsentandrasi legény meggyilkolta kedvesét s aztán önmaga ellen emelt fegyvert. Mint később értesültünk, a leányt nem Tóth Teréznek, hanem Tüzkő Máriának hívják s a leány nem halt meg, hanem súlyos sebesülést szenvedett.

Nincs segély. A Tisza folyó mentén a mult évben vízkárokat szenvedettek segítséget kértek az államtól. A főispán leírata a napokban érkezett le a kérvényezőkhöz, melyben közli, hogy máshol súlyosabb vízkárokat szenvedtek s azok részére kell a segélyezésre egybegyűlt összeg.

Gyilkosság. Oláh István besenyszögi lakost a mult hó 19-én lakásán meggyilkolva találták. A besenyszögi csendőrs azóta fáradszónakul nyomozott, míg végre a napokban alapos gyanu alapján Kovács Ferenc és Pöré József ottani lakosokat letartóztatta. Beismerő vallomásuk után a gyilkosokat a szolnoki törvényszék börtönébe szállították.

Tűz. Grósz Ármin jászalszentgyörgyi kereskedő udvarán folyó hó 25-én tűz ütött ki. Egy kazal szalma és a kerítés égett meg.

Részegen lövöldözött az utcán Takács József 18 éves jászalszentgyörgyi legény. Apja házához érve a házat ostromolta meg, összelövöldözte annak falát. A megrémült házbellek csendőrökért szaladtak, kik ártalmatlanná tették a háborusdit játszó részegét.

Megszűnt a mozi. Jászárokszalláson a 9 hónap óta kinlódó mozi beadta a kulcsot. Ugy járt, mint a cigány lova, hogy akkor dögölt meg, amikor megszokta a koplalást. A mozitulajdonosok is akkor mennek. Kezdetől fogva reáfitettek az üzletre s a pénz hiány volt az oka hogy elnem menekültek az első napokban. Nem értjük a mozi halálát. Mert máshol 3000 lakosu községben is megél.

Falasi parancs. Veszéltség miatt ebzárlatot rendelt el a főszolgabíró s a

községi bíró megkapta a felhívást, hogy zárlatot hirdessen ki a faluban.

A bíró a hirdetményt így adta ki: A főszolgabíró ur elrendelte, hogy veszéltség miatt minden gazda, akinek kutyája van, megköttessék, mert különben meglövődik s meg is büntetődik . . .

Lopnak mindent. Már egyizben beakartunk számolni e környéken egy hét alatt történt összes lopásokról. A második hasáb közepén azonban abahagytuk a cikkírást, mert a bőséges anyag nagyobb lapterjedelmet kíván. Csak a fontosabb eseményeket említjük meg, de ez is elég annak igazolására, hogy a régi betyárvilágban ideális vagyonbiztonsági állapotok voltak a maihoz képest. Utóbb Czako Illés besenyszögi lakos záratlan istállójából kötek el egy lovat. 4 drb hámot és 1 drb gyeplőt is vittek ráadásnak. Ugyan az időben Danyó Józseftől gazdasági eszközöket Horváth Kálmántól meg egy kocsi és egy féderes ülést loptak el. Léven ilyként kocsi, ló, számszám, könnyen búcsút mondtak a falunak, hol most a csendőrség nyomoz.

Megrugta a ló. Hevesről írják: A méntelepről érkezett lovakat pénteken szállították ki Kömlőre. Szállítás közben egyik katonát úgy megrugta egy ló, hogy a szerencsétlen lábát törte. Súlyos sérülésével az egri katonai kórházba szállították.

Hernyóirtás. Mint minden évben, az idén is, a földmivelésügyi miniszter szigorú körrendeletet bocsátott ki a hernyóirtásra vonatkozólag. A rendelet szigorúan meghagyja az összes kerttulajdonosoknak, hogy gyümölcsfaikat legkésőbb március 31-ig megtisztítsák a hernyóktól, mert különben kóltésükre a hatóság fogja azt elvégeztetni és ezen felül azok, akik a rendeletnek nem tesznek eleget, meg is büntetnek.

Jászárokszallási régiségek. Jászárokszalláson, a helyilap és Utassy Kálmán h. postamester buzgólkodása folytán a muzeális értékű régiségek összegyűjtése mindég fokozódó kedvel folyik. A községség rokonszenvez a Jászapáti létesítendő nagy muzeum gondolatával és tőle telhetőleg segíti az eszmét a megvalósulás felé. Több régiség között most Futó Kálmán kovácsmester egy disznóbőr hüvelyű régi kardot adott át Utassyknak, ki az árokszallásiaktól a muzeum számára, adományozott tárgyakat összegyűjti és személyesen adja át azt a muzeum igazgatójának.

Nincs otthon. Jelenet egy előkelő garzon ember szobájában.

Csöngetnek. Az inas bejön és jelenti: — Kérem — nagyságos ur — egy hölgy van itt.

— Hm, — mondja az ur — mondja neki, hogy nem vagyok itthon.

Az inas kimegy, de kis vártatva visszajön.

— A hölgy nem hiszi. Azt mondja, hogy a nagyságos ur itthon van, csak letagadtatta magát.

Az ur dühösen jár fel s alá a szobában és gondolkodik. Hirtelen ötlet támad. Így szól az inashoz:

Vegye ki a szivaros szekrényemből a legnagyobb szivart.

— Az ipas bámul.

— Ne féljen — biztatja a gazdája, csak vegye ki, hagyja rajta az aranyos karikát, gyujtsa rá, lépjen a hölgy elé és mondja neki, hogy nem vagyok itthon. Erre csak elhiszi, hogy nem vagyok itthon.

Az ötlet csakugyan kitűnően bevált és azóta akár hölgy, akár hitelező az, akinek számára nincs otthon a gazda, — a hazugság mindig egy finom szivarba kerül.

A cigaretta csak akkor jó, ha a papír RATIO

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti, ahol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, kézzelő, kezyük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és bál meghívókat.

Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagár R.-t.**

képviselőt Jászapáti és környékére elváltattam. A legfinomabb minőségű falburkoló o **préselt téglá**

(disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku**

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb árakon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPAR

máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Gyerünk moziba!

Nyomatja, kiadja a tulajdonos Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít **STERN GÁBOR**

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő izletű minden fajtajú hentes áruk-ból Sonka, szalámi, parizer, szafoládé, virsli stb. stb.

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek, vidékre postán, vagy küldönc útján kézbesíttetik.

AKI magot vet fákát ültet virágot tenyészt

és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon **Mühle Árpád**

kertészeti nagytelepéhez **Temesvár.**

Díszfőárjegyzék ingyen és bérmentve.

Jegyőn ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS HÉTFŐREMENTES ÚJ PÁNCÉL
TAKARÉKPERSELYT BÁRKINEK
Tízén **PESTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR**
BUDAPEST, IV. KÖLŐ UTCA 8.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névelőírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Márc. 15.

Csak egy röpke nap az idő végtelenségében, csak egy huszonnegyóra az emberiség történetében, egy homokszem az élet sivatagának tengerében egy harmatcsepp, a kelő nap csókjától üdvözölt beláthatatlan mező harmattengerében. Ilyen parányi vagy március idusa a mindenségben. De

Sárosi emlékek.

Írta: ifj. Andrássy János.
(Folytatás.)

Hát tudod — mondta barátom — a Rozsnyó alatti birtok kastélyában laktunk, innét jártam iskolába. Jogi tanulmányaim elvégzése után nemsokára már szolgabíró voltam Rozsnyón. Kisistennek hittem volna magam. Basáskodhattam volna hivatalomnál fogva s zórhattam volna a pénzt atyám jóvoltából. De tudja isten, nekem egyik sem volt guszpusomra. Minden liú vágyamat bőven kielégítette az a tudat, hogy a legszebb négyest én hajthatom Rozsnyó utcáin.

Hej! Szép napok voltak azok fiam! Az a négy szürke a szelek szárnyán röptető a Balázdyak Remete-utcai udvarháza felé. És mintha villam sujtotta volna őket, úgy álltak meg egy szentpillantás alatt annál a kövirózsa lepte ódon kapuboltozatnál. Ott lakott Rozsnyó legelső bírája, Balázdy Flóra. Klasszikus szépség volt s én a bolondja

nekünk mégis mindenünk! Szülünk, megváltunk, éltetünk!

Hatvanhatéve már, hogy leszálltál közénk!

Meguntad látni Clio könyvében azt a sötét lapot, melynek a címe volt: „Magyar história”.

Nem tudtad elviselni, hogy legyen egy jobb sorsra méltó nép e földön, mely elfelejtse hinni, remélni, örülni! Fölttedd magadba, hogy ennek a földre gázolt, haldokló nemzetnek messiása léssz! Hogy visszaadva hitét, melyet 1426-ban eltemettek Mohács alatt; hogy reményt gyújtasz szívébe, mely kiragadja őt a tespedés mocsarából az élet küzdőterére, hol szenvedéstől sáppadó arcán újra nyilhatnak az öröm rózsái!

Lejöttél közénk, hogy felold a bilincseket! Vagy csak meglátsz, hogy a leláncolt öserő szétőrje azokat!

Kerested az alvó oroszánt. Kerested a leláncolt rabot, kit ólomszeges korbáccsal őriz a szolgál had. A palotákban kerested s ott nem találtad, de a kunyhókban sem! Onnét a dözsölés orgiája sikoltzott feléd, innét a síró kétségbeesés! Vigasztalan kép volt! Szemedre könny borult! De a könnyek fátyolán egy fényugár hatolt keresztül! A Pilvax kávéház márványasztalán egy sóvány arcú villogó szemű

lettem. Minden józan megfontolás nélkül kezébe adtam sorsomat s ő játékszernek használta azt.

Nem akart csak szolgabíróné lenni és én igyekeztem kielégíteni fektelen nagyravagyását. Atyám hiába intett.

Bizva páratlan népszerűségemben fölléptem képviselőjelöltnek. Atyám nem tagadta meg támogatását, bár óvva intett lépésem esetleges következményeitől.

Allásomról hát lemondtam. Barátaim, jóakaróim biztos sikerrel kecségtettek. És legszebb álmaim közepette vettem a hirt, hogy ellenjelöltem egy Andrássy gróf lesz. Kétségbe voltam esve s közel álltam a megőrüléshez. Tisztán láttam helyzetem súlyát. Ha győzők, atyám pályája török derékba s ha elbukom, szívem török össze. Harmadik lehetőség már nem volt. Mert visszavonulásról szó sem lehetett már. Fölvettem hát a küzdelmet. Én, az alkalmazott fia, a dúsgazdag főnemes.

Elbukom, de ellenfelem sem dicsekedhetett diadalával. Ő hatalmas mignás csak

ifjüdrögte „Talpra magyar! utána meg: „A magyarok istenére esküszünk. Rabok tovább nem leszünk!”. Egy-két könyv még alágördült arcodon, de az már az örömkönyve volt.

Láttad e kisded csoportot ellenálhatatlan tömeggé nőni, láttad a síró kétségbeesést büszkén villanó nemzeti öntudattá válni. Lépten-nyomon csodát láttál!

Félmillió ember járt a Kárpátoktól az Adriáig, ki szégyelte e nevet — ember — s nemesnek hívatta magát. Ővé volt a hatalom, a föld, a hit, a remény, az élet Fél isteni magasságából megvetette azt a tíz millió páriát, kitől megtagadta az — ember — nevet s legjobb esetben jobbágnak hívta. A te csököd varázsa; a szabadság, egyenlőség, tavaszi fuvallatának hatására leszállt pidesztáljáról az a félmillió s szívére ölelte testvérként a tízmilliót!

Magasztos pillanat volt! Nincs párja a történelemben! Hiszen másutt is bukott a nemesség s diadalmaskodott a tömeg, de nem így mint nálunk: Nem csókkal, szeretettel, örömkönyvekkel intézték el a revóluciót. Másutt a nemesség végvonaglásában is nyakzatott és a győztes tömeg bosszútilihgve tépte izekre zsarnokait.

súlyos százezresek árán birt néhány szótöbbségre vezetni, szert tenni velem, az alkalmazottjának fiával szemben. S most enged el annak a jelenetnek a leírását, amely Flóra és köztem lejátszódott búkásom után. Házokból úgy távoztam, mint egy összeürt roncs. Megfosztva álmaimtól, kirabolva hitemből, reményeimből. Keserű volt a pohár, de érzetem, hogy még nincs vége. A család bosszúja atyámat nyugdíjazta s én — — — — — egy évnel tovább voltam csendes, bús lakója az éők sírjának — — — — — az — — — — — nem volt itthon maradason.

Fájt látnom családom vergődését. Nem panaszkodtak, sőt fokozott szeretettel vettek körül, de én legféltőbb pillantásukat is szemrehányásnak vettem. Nem bírtam elviselni. — — — — — Új hazát kerestem s nem jutott eszembe: „Szívet cseréljen az, aki hazát cserél!”

Pár hét múlva már az új haza földjét taposom lábam. Dolgozni akartam, de az új és szokatlan világ eleintén elviselhetetlennek lát-

A megszületett szabadságot mindenütt átkos vérrrel szennyezték be, csak nálunk fűrösztötték édes örömkönyvekbe. Olyan makulátlan szűztiszta voltát, mint a kikelet első hirnőke, a hóvirág. Áldott legyen azok emléke kik ily vakítóan széppé tettek! Még azoknak is legyen bocsánat, akik később megirigyelve szépségedet vérrrel szennyezték. Hiszen csak egy rosz álom volt az, melyből hál' Istennek régen felébredék. S azóta legszebb ünnepünk vagy te március idusa.

Minden áldott évben megülünk, tán kevesebb fénnel és pompával mint elődeink, de annál bensőségesebben. Lélekben ünnepelünk! Hisz többen tanultuk, hogy a hazáért, az édes szabadságért lelkesülni s reá emlékező dolgoznunk kell fáradhatatlanul.

Tetőled tanultuk, hogy a szabadság egyedüli talaja a testvériség!

És hogy tartozzék valaki ehhez, vagy ahhoz a társadalmi osztályhoz, legyen politikai hitvallása 48 vagy 67, legyen sloven vagy kozmopolita, ha jó magyar akar lenni ezen a napon szent fogadást kell tennie, hogy drága hazánk boldogulásánál mi sem lesz szentebb előtte. Hogy dolgozni fog honfivérzattal rögeért legjobb lehetőségére a béke napjaiban s áldozik érte a harcok zivatárjában vére hullásával.

Hozd el szíveinkbe, a mindennapi nehéz küzdelmektől elfásult szíveinkbe, a béke olaját! Érezzük mindnyájan ma azt a fenséges nagy honszerelmet, melyet éreztek születésed perczében a márciusi ifjak! Engedd, hogy úgy tekintsen ma egymásra e haza minden polgára, mint testvérré. Hozd el közeink szereteted szent tűzét március idusai üdvözlégy!

Ifj. Andrassy János

Vágó Pál műtermében.

Kedden délután odaát voltunk Jászapáti s a szerkesztővel megtekintettük Vágó Pálnak, a híres magyar festőművésznek a műtermét.

Az ott nyert impressiók nyomán elvezetem oda a kedves olvasót is, biztosra véve, hogy nem fogja megbánni ha követ.

Az ottöltött idő nagyon rövid volt ugyan, de azt hiszem, akármennyi idő rövid volna arra, hogy hosszúnak lehetne mondani s viszont a legrövidebb is elég, hogy sokra becsüljük s hogy sok kedves benyomást kapva, sokat beszélhesünk róla.

Déli egy órakor léptük át az öreg kúria küszöbét, ahol a nagy világ zajától eléggé elvonulva él — ha nem is egész nyárspolgáriasan — Vágó Pál.

Egy vörös mellényes inas vette át a kártyáinkat s kifutott vele a parkba. Nem sokára jött az egyik uton a Mester, hatalmas esbukot szorongatva a kezében.

Bemutakoztunk. Vendégszerető barátsággal szorított kezét velünk s belessékelt egy kisebb szalonba. A kúria mellé épített modern s nagy arányú villának, vagyis a műterem épületének mellék helyisége ez s valami előszobafélén át jutottunk be oda.

Helyet kínált jeles házigazdánk, de alig vártam, hogy kinyílják az officina ajtaja. — Pedig itt már voltak képek, lett volna mit nézni, ám a festékszag nagyon izgatta a kíváncsiságomat.

Nem is vártunk rá soká, noha nem sürgettük egyenes szóval, csak a vonat indulást emlegettük, meg azt hiszem az arcunk sürgetett. Egy ala-

csony ajtón keresztül csakhamar bejuthattunk azok közé a vásznak közé, melyek testvérei uralkodók palotáiban, híres képtárakban v. középületekben pompáznak.

Itt alkotta meg a művész a „szegedi árvíz“ c. hatalmas munkáját is s itt készül most egy — arányaiban is ennek megfelelő — másik nagy kép: „Budavár visszavétele“.

Mint hogy a nagysága folytán is e kép hívja fel magára azonnal a néző figyelmét s mint hogy ennek az elkészülését várja az egész ország művelt közönsége a legnagyobb érdeklődéssel s különösen, mint hogy az ottlévő — kész és félig kész — művek közt csakugyan az a legszebb: először és főleg erről akarok írni. Vágó Pál is erről beszélt nekünk legtöbbször s a legszívesebben:

— Nehány évvel ezelőtt — mondta a másfél méteres kis színvázlatra mutatva, mely a nagy vászon mellé van felállítva — mikor szóba állt velem a székesfőváros a képre vonatkozólag tárgyalni, ez már természetesen meg volt. A nagy képhez azonban nem foghattam hozzá míg alkudoztunk s a festés lassan is halad.

Ha már így volna az is. Mert ez itt készen van... Nézzétek ezt az alakot. Ezt arra is ráviszem. Ez kedvenc alakom. Ezt legjobban szeretem, mert ez a fiam.

Egy sápadt, ideges arcú, vékony hadnagyoeska igyekszik ott felfelé a sáncre. Szép fehér kendővel van bekötve a feje. Megsebesült. Kezében kard. Szemében bátorság, elszántság... Vagy emez itt...

A várfal aljában egy fekearcú honvéd áll s veri a dobot. A golyózápor elől akarván magát védeni. Nézem.

És még más valami is voltam ott. Talán könyvekből te is ismerted, mily rettenetes hatalom Amerikában a gyerek. Elettét nagyrészt az utcán él le s ő az, akit a kéréltelentlen szigorú Amerikai rendőr is kénytelen respektálni. Hát még a magam fajta szegény idegen!

Elég az hozzá, hogy — mert mód felett bosszantott kihívó tolokodásuk — egy rettenetes grimasz vágtam felejük. Gondoltam, elszaladnak! De képzeld! Az édesek éktelen bahottában törtek ki s mind többen gyülekeztek ajtónk előtt Hangosan ordítva, hogy lássuk a majom embert. Engem elemtén mulattatott a dolog, de végre megsokaltam s rendőrt hívtam. Ez alatt gyermekek csődülete már szinte megakasztotta a forgalmat s a polisz már épen erre tartott, hogy megtudja a csődület okát.

En előadtam a rendőrnök a dolgot s kértem a gyermekserget megfenyítést. Tudod mit felelt: „Uram, ha nem akarod, hogy ránk törjék az ajtó: teljesítsd óhajukat“.

Hát kénytelen voltam — ott az ajtóban

Cigány — mondja a Mester — ez ott volt. Egy parasztember beszélt nekem, aki látta.

S mi is láttuk és kihallottuk a kutyabőr tompa hang foszlányát a csata zajából.

Amott fent már elhallgattak az ágyuk. Elhallgattattuk! — Nézzétek az eget, milyen tiszta. Ott már nem takarja el a puskapor füstje.

Minden alak csupa lelkesedés, mindenik hús és vér. Hallom a parancsnok harsány hangját. A haldoklók hálhörgését. A puská rofogást, ágyúdörgést. Hallom a golyó sivalkodását, a kard suhanását. Érzem az életet, érzem a halált.

Szinte megzavar a művész hangja: „nincsenek modelljeim; a mellék-alakok csaknem mind képzeletbeliek... Ni, hát nem Budavárban vagyunk.“

Nem. Jászapáti vagyunk Vágó műtermében.

— Ezekkel a studiumokkal mentem neki — magyarázza aztán — s néhány ceruzavázlatot szed elő valahonnét.

Most tovább megyünk. Havas úton találjuk magunkat. Szánkó siklik tovarajta. Szalmák, rozszak, szegény faszánkó. Meg van rakva falusi muzsikusk cigányokkal. Fázósan szorongatják szerszámaikat, a bőgőt, pikulát. Lagziba viszik őket; az ut mellett pedig hóbasztó cipőcsizmákkal egy fehér eselőd áll s hosszasan utánnuk tekint...

— „Ez az én zsánerem“ hangzik a felvilágosítás. Tényleg ez a kép tiszta Vágó zsáner.

Tovább megyünk. Itt egy tájkép, amott egy fej, egy idyll, élet, csendélet...

megismételni a grimaszt! S a gyermekserget óhaját teljesítve látva; zajongva eloszolt. Boldogan mesélve otthon, hogy milyen volt a majom ember. És ez a majom ember én voltam, a volt rozsnyói szolgabíró!

Egy vasárnap délután aztán bankrót lett a bank. A megmaradt ima könyvekkel balagtam haza a bankba és képzeld meglepésemet! Asztalomon a következő sorokat találtam: *En harminczerezzel örökre elutasom. Ön értékesítse amit tud és zárja be a bankot. Gud bej!*

Igaz a páncél szekrény nyílván volt és én boldogan ledeztem föl benne egy 10 centest. Ez volt az ércalapunk. Szép hivatalomnak hát befejezett s néztem új állás után. Föl csaptam rikkancsnak s aztán újságíró lettem. Itt aztán lassan szép pozícióra tettem szert. Sokat tudnék neked beszélni azokról a napokról, amikor a koalíciós kormány egyik tagjával az extlex idejében még egy amerikai invázióról folytattunk komoly tárgyalásokat. Szerkesztőségünkben egymás kezébe adták a kiíncset a legnagyobb világlapok riporterei.

Nem tudjuk melyiket nézzük.

— „No gyújtatok rá!“

Csakugyan, még „pipázni“ is elfelejtettünk.

— És mikorra készül el a nagy festmény — kérdeztem?

— Nem tudom. Ha kedvem van festeni, nem szép az idő; ha szép az idő nem mindig vagyok hozzá dispoználva.

Végre én is előhuzakodom szerény művészetemmel. Elindulásom előtt ugyanis a zsebembe dugtam egy kis képecskémet, mely nemrég jelent meg egyik fővárosi élelapon, — gondoltam — már csak bemutatnom.

— Á, karikatúra! No ez jó művészet. Gyorsan megy. S igazán nem rosz a kép. — Szegény fiú! Hát te is belekóstoltál a művészetbe.

— De Vágó Pálnak bezzeg senki se mondja, hogy „szegény-fiú“ replikáztam.

— Ráköltöttem a vagyonom fiam...

— Keveset méltóztatik dolgozni...

— És ha sokat dolgozom és mégis jót csinálók? ... Nos? Szegények vagyunk! Ki tudná azt megfizetni?

Hát bizony a művészetet nem is lehet csak pénzzel megfizetni.

Mint hogy már a szerkesztő negyedszer figyelmeztetett, hogy lekéssük a vonatot: búcsuzni kellett.

Egészen a kapuig kísértettünk, miközben még a falfréskőről kérdezősködtem.

— Sajnálom, de tönkre kellett tenni az építési átalakítással. Nagyon jónak tartottam.

Jobb volt, mint...

— Mint?

— De csak mint most. Ez még nincs készen.

OSAN.

Aztán egyszerre itthonról lesújtott mindent! Ugyan az a vezető politikus ezzel a rövid válasszal zárta le tárgyalásunkat.

„Nem tartom elérkezettnek az időt arra, hogy ilyen óriási megpróbáltatásnak legyem ki nemzetem.“

S ezzel vége volt. Ti idehaza még csak nem sejtettétek, hogy ég a föld lábaitok alatt. Aztán engedtem szüleim szerető hívásának s haza jöttem. Nem hoztam magammal kincseket, de kincsel jölvén tapasztalatot s energiát. Ott tanultam ismereni aranyzavú költőnk örökszép mondásának mély igazságát: „Nincs veszte senmi, sors alatt, ki elnem csüggedett!“

És ezzel talán még „gyűlöletországban“ is megélhetek.

Ezeket a szavakat már kapujában búcsúzva mondotta ő, az élet vihárában diadalmasan helyt állt férfi. Életkedve és energiája előtt meg kellett hajolnom, bár eszméletem horizontjáról kajánul vigyorgott felém lord Byron e sora: „Tis something better not to be.“

Agyam van harcot vívott a hit és tagadás. Csak a kimerülés hozta el az emléme a jótékony álmot.

(Vége)

Fenti cikk írója ezen cikkét az árokszállási lapnak írta. Ez meg csak érdekesebbé teszi az olvasó előtt már különállóságánál fogva is, de különösen azért, mert a közel, de tőlünk nagyon messze levő Jászárokszállás is megszólal — a világsajtó után — községünk nagy szülőteréről.

HIREK.

Hátralékos vidéki előfizetőinket tisztelettel felkérjük, hogy előfizetésüket ezidőszert Jászapáti Ujság szerkesztősége Jászárokszállás, címre a postán méltóztatassanak beküldeni.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

Uj könyvnyomda. Egy-egy község kulturája fokmérőjének egész bátran mondhatjuk a könyvnyomdát. Egy ilyen költséges vállalkozás nem annyira a reménybeli mint inkább biztosított üzletkőre alapul, azaz bebizonyodott a vállalkozó előtt, hogy Jászapáti közönségének kell a nyomtatott betű. Jászapáti a jövő héttől kezdve két nyomda működik. Az egyik az Imrik József-féle, a másik az Adria papirkereskedés nyomdája. Ezen utóbbi új nyomda a Szolnokon megszűnő Bakos-féle könyvnyomdából vásároltatott s fő üzletága a községi nyomtatványok készítése lesz.

Tűzek. Nagykörűben a szövetkezeti korcsma udvarán tűz ütött ki. Egy meljéképület és egy kazal szalma leégett. Jászárokszálláson, folyó hód 10-én kétszer is felröppent a vörös kakas. Reggel a IV-ik kerületben, este pedig a III-ik kerületben. Disznóól és szalma lett a tűz martaléka.

Betörés. Bugyi János, Kalmár Péterhez csakánnyal betört. Elvitt 1 koronát, egy kalapácsot és egy forgópisztolyt.

Lemondás. Tábori János járási fászkerti felügyelő, — népies nyelven faskapitány — ezen állásáról való lemondását a faszolgabíróak benyújtotta.

Uj községváza. Jászalsószentgyörgy község képviselőtestülete elhatározta, hogy régi községváza helyébe egy új, modern községházat épített.

Utépítés. Az újszász — jászakiséri köút építése több ízben is elhatározott. Most már ott tartanak, hogy az építéshez is hozzáfognak, de még egy kellék hiányzik. Egy kis állami pénz.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KOZGASZDASÁGI HETILAP

MEJELIENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hírde-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

Egy-miniszter, aki nem tud beszélni.

Rettenetes dolog derült ki a keres-
kedelmi miniszterről, Harkányi János
bárómról: rossz szónok. Sőt, nemcsak
rossz szónok, hanem, hogy nyilvános-
ság előtt egyáltalán nem tud beszélni.
A kereskedők országos orgánuma,
a «Magyar kereskedők lapja» jellemző,

kommentárt ír ehhez a tényhez, ame-
lyet a következőkben ismertetünk.
Megállapították a miniszterről, nem-
csak az ellenzéki sajtó és a politikai
körök általában, hanem, úgylátszik, az
egész közvélemény is, hogy gyenge
legény, jelentéktelen miniszter: nem
tud szónokolni. Ebben az országban,
ahol olyan roppant nagy szerepe van
a szónoklásnak, ahol a miniszterelnök-
től kezdve le az utolsó segédjegyzőig
csupa született rétor szaladgál, ahol az
emberek a magánérintkezésben is, ká-
véházban és utcán patétikus beszédek-
kel cserélik ki gondolataikat, ahol a
sajtó nap-nap után tengernyi szónok-
latot kénytelen közölni: a közéleti fér-
fui értékelése és megbecsülése tisztára
azon fordul me, hogy milyen szónok
az illető.

Harkányi János báró a maga szó-
noki tehetetlenségében a magyar köz-
élet mezején egy egészen új típusú
képvisel. A csupa szónok országban, a
nagyszáj parlamentjében egy félénk, a
parlament rutinban járhatlan és vitára
képtelen miniszter ritkaság számba
megy, mert itt éppen azok tudnak leg-
jobban beszélni, akiknek nincs mondani-
valójuk. Ebből a magyar értékből azon-
ban Harkányi Jánosban egy szemernyi
sincs meg.
E felőgással szemben mi, mondja a
kereskedők lapja, külön véleményt je-

Az eső.

Kínai mese.

Irtó: W Dorsevics.

A nap fia — neve tul élje a földét! —
LI-O-U császár porcelánpalotája ablakánál
állott.

Fiatal volt és jó.
Az öröm és a fény között sem felejt-
kezett meg a szegényekről és a szerencsét-
lenekekről.

Eső esett.
Patakokban folyt a víz.
Az ég sirt és vele együtt hullatták köny-
ryeiket a fák és a virágok.

A császár szíve összeszorult és hangosan
mondta:
Rossz lehet azoknak, akik ilyen esőben
kalap nélkül járnak.

Kamaráshoz fordult és kérdezte tőle:
— Szeretném tudni, hogy olyan sajnálatra
méló ember hány van Pekingben, akinek
ilyen nagy esőben nincs kalapja?

— Nap fénye! — felelte térdre esve
Tsung-Chj-Tsang. Nem kérdezhet az tőlünk
olyan lehetlent, amit meg nem tennénk.
Naplementkor tudni fogod, királya a haj-
nali pirnak, amit kérdezte!

A császár mosolygott és Tsung-Shi-Tsang
olyan gyorsan szaladt San-Tschi-San minisz-
terhez, ahogyan csak tudott.

Egészen kimerülten érkezett meg s meg-
feledezett egy csomó tiszteletről, ami a
minisztert megillette volna.

— A föld boldogságn, leggyelmesebb
uralkodónk — mondja a kamarás — a leg-
nagyobb nyugtalanságban van. Szeretné
még ma tudni azoknak számát, akik
esőben is kalap nélkül járnak.

— Igen, akadnak ilyenek — felelte
San-Tschi-San. — Különben . . .

És megparancsolta, hogy hívják Pai-Chi-
Wo-t, a város fejét.

— Rossz hírek jönnek a palotából, mondta
a miniszter, mikor Pai-Chi-Wo fejét a föld
felé nyújtotta. — Urunk, ki életünk felett

rendelkezik, nyugtalanságot tapasztalt.
— Hogyan, kiált Pai-Chi-Wo kétségbe-
esetten, létezik csodálatosabb, árnyékosabb
kert, mint amilyen palotája előtt van?

— Én nem tudom, hogy hogyan történt,
ismételte San-Tschi-San, de uralkodónkat
nyugtalantitják ezek a naplopók, akik esőben
kalap nélkül járnak. Ezeknek a számát
szeretné tudni még ma. Nézz utána.

— Azonnal hívják ide az öreg kutyát
Chnár-Dsung-ot, kiált Pai-Chi-Wo és egy
csomó szltokkal fogadja az előhívottat.

— Te semmirekellő, te naplopó, te közön-
ségességű! Azt akarod, hogy mindnyájun-
kat felakasszanak!

— Magyarázd meg haragod okát — kérte
Chnár-Dsung, akinek már görcei voltak a
feleletől. Akkor megértem szavaid böl-
cességét.

— Te öreg kutya, akinek jobban illenek
disznót őrizni, mint a világ legnagyobb
városára figyelni. Még Kína fejedelme is
észre vette, hogy a városnál rendetlenség
uralkodik. Az utcákon olyan emberek is

A gyufa-árak fölemeléséről adott több
lap hírt. Értesülésünk szerint a magyar
gyufagyárak központi irodája, a Ma-
gyar gyújtóárusító rt, az árakat nem
emelte és egyelőre nem is szándéko-
zik fölemelni, mert az érdekelték állí-
tása szerint a folyó évi szükségletét
mindenki még a kartel megalakulása
előtt kötéssel fedezte és az áremelést a
gyakorlatban úgy sem lehetne emiatt
érvényesíteni.

Fehér és sulyos ludmájak. Közismert,
hogy a közönséges kukoricatörméstől a
ludak alaposan meghízhatnak, de koránt-
sem fejlődnek akkor májuk, mint ami-
nők a külföldről szállított ludmájak.
Boldamus Beeck egy munkájá-
ban azt írja, hogy a németországai
ludhizlálók 5 kg. kukoricakása közé
2 gramm antimontport kevernek s így
áztatják sósvízben. Ettől állítólag igen
nagy májak fejlődnek és színre nézve
fehérek. A porból többet használni nem
szabad, mert emésztési zavarokat okoz.

As orvosvilág egyhangú véleménye, hogy
manapság a gyermekápolás csak úgy lesz
tökéletesen végrehajtható, ha az elválasztás pi-
lanatától kezdve a gyermekek Phosphatine
Falgres-ek lesznek táplálva. -E kiváló tápszine
értéke megbecsülhetetlen, a gyermekeket a
fogzás nehéz időszakán zavartalanul segíti
keresztül és a fejlődés biztosításánál elsőrangú
szerepet játszik. Nemcsak csecsemők, de ser-
dülő gyermekek is szedik, mert a leghataso-
sabb tápláló anyagokat tartalmazza.

AKI
magot vet
fákat ültet
virágot tenyészít
és kertjében gyönyör-
ködni akar, az forduljon
Mühle Árpád
kertészeti nagytelepéhez
Temesvár.

A rendes üzletember
nem levelez mindenféle rongy papíron,
mert elveszti a bizalmát, hanem rendel
250 finom vonalás levélpapírt és 250
horitétot lapunk nyomdájában, hol az cég-
nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Szigethy Béla

hentes-rú üzletében készült
hideg felv-gottakat ajánl
Állandó raktár kitűnő izlettű
minden fajtájú hentes árak
ból Sonka, szalámi parizer,
szafoládé, virsli stb stb

Alkalmi megrendelések gyor-
san és pontosan elkészítet-
nek, vidékre postán, vagy
küldönc útján kézbesítetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron
vannak képek és tükrök. Izlé-
ses képkereteket gyorsan elké-
szít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a
Martfői Téglagár R.-t.

képviselőt Jászapáti és kör-
nyékére elvállaltam. A legfino-
o mabb minőségű falburkoló o-
préselt téglá

(tisztéglá), továbbá hornyolt vö-
rös, hornyolt kátrányos és
hód farku

tetőfedő cserép
nálam mindenkor a legjutányosabb
árakon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a
jászapáti vasutállomás mellett, az
előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy
cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jngyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIMUTATÓ TUDÁS
BEFORGÁSMENTES ÚJ FANELL
TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK
Tijon
PESTMEGYEI
TAKARÉKPENZTÁR Rt
BUDAPEST, IV. KÖZUTCA 8.

Elég tönkro tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen
tisztelt közönségét, hogy évek óta
fenálló vegytisztító és kelmefestő gyá-
rának kerületi képviselőjevel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bizta-
meg Jászapáti,
hol mint eddig úgy a jövőben is bár-
mily nemű ruha festés, tisztítás, galér,
kézzel keztyük tisztítása a legjutá-
nyosabb és kifogástalanul fognak esz-
közölneni.

Különös figyelmét felhívom a t. közön-
ségnek raktáromon levő férfi női,
gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-
ernyők, díszek, rőtös és modern
ékkéimre, melyek legjutányosabb ár-
ben kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-
háza Jászapáti. — Kovald Péter és
fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti
cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy ol-
csón jusson szép nyomtatványok-
hoz, forduljon rendeléseivel a
Jászárokszállási

Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi
nyomtatványokat. Köfelveleket, fal-
ragaszokat és béli meghívókat.
Nagy raktár levélborítékok és vo-
nalas finom levélpapírokból. —
selyemmel bélelt női levélboríték
és papírok százanként névnyomás-
sal is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont-vagy ala-
bástrom kartonon 15 perc alatt.
Gyászjelentések 1 óra alatt ké-
szülnek.

son és még főbb dolog, hogy amit tesz, az legyen helyes és jó. Az ipar és kereskedelem igazát csak tettekkel lehet kivívni; szavakkal és orációkkal nem.

Ezért szimpatikus nekünk a rosszul beszélő Harkányi János báró a kereskedelmi miniszteriségekben. Csak beszéljen továbbra is rosszul és dolgozzék ezután is mentől jobban. Legfeljebb nem fognak beszédei összegyűjtött kötetekben megjelenni. Inkább arra törekedjék, hogy munkájának eredményei és alkotásai hirdessék az ő tevékenységét. Legyen bármilyen rossz szónok, de legyen jó kereskedelmi miniszter. Ezt várjuk és a biztató kezdet után joggal ezt reméljük is tőle.

Riadalom a moziban.

Jászdózsán, folyó hó 14-én este az Iparoskör nagytermében egy vándormozis előadást akart tartani. Jászdózsán ritkán van ilyen látványosság, ezért nagy közönség gyűlt össze az előadásra, köztbe a falu intelligenciája is. Már megtelt a terem s eloltották a lámpákat, hogy a gépet körülvevő rongyok és kölcsönként postrócok közül az oxigénnel kevert karbidgáz fénye a színpadot tönkretévő vászonra rajzolja az előtte elszaladó képeket, amikor a gépet körülvevő rongyhalmaz kigyulladt. A felcsapó lángok láttára pánik tört ki, a közönség nagy zűrzavar között menekülni akart, a torlódás miatt azonban az ajtót nem tudták kinyitni s a nép egymást bökösve, tiporva végtelen jajgatás és kiabálásban adott halálos rémületének kifejezést. Az asszonyok gyermekeiket, az apák hozzátartozói nevét kiabálták.

járnak, akiknek nincs kalapjuk esőben. Intézkedj, hogy ilyen estig egy se maradjon Pekingben.

— Mindent pontosan megcsináltak — felelt Chnár-Dsung. Háromszor verte homlokát a padlóhoz és távozott. Öt perc alatt együtt volt Peking minden katonája.

— Ti nyomorultok! — rivalt rájuk Chnár-Dsung.

Felét közütek felakasztatom, felét szézen megpirítatom. Töletek kalap nélkül mehettek az emberek ilyen esőben. Megparancsolom, hogy egy órán belül összefogjátok azokat, akiknek nincsen kalap a fején.

A katonák mentek teljesíteni a parancsot s Peking utcáin valóságos vadászatot rendeztek.

— Fogd meg! Kötözd meg! — ordították s utána rohantak az embereknek, akiknek nem volt kalap a fején. Fél óra múlva ott álltak az összes szerencsétlenek.

— Hányan vannak? — kérdezte Chnár-Dsung.

Percek múlva csörmpölés hallatszott. Az iparos kör utcára néző ablakait verték be gyors egymásutánban s azon menekültek ki az utcára. A templombíró is az ablakon akart kiugrani, de a lábánál fogva fenakadt s úgy mentették ki veszélyes helyzetéből. Sok sebesülés történt. Többeket arcán és kezeiken sebesített meg az ablaküveg. A tüzet elnyomták.

Az egyik verzió szerint a mozi gépe valami kiérdemült verkli volt, amellyel, ha a katasztrófa be nem következik, talán akkor sem lehetett volna mozgóképeket bemutatni.

A fekete zászló.

Írta: Schaffer Vilmos.

Milyen különös és megmagyarázhatatlan, hogy a gyász jeléül a fekete színt választotta rég idők óta az emberiség. Ami fekete az gyászos, a ruha, a zászló, a papír. Még a természet is tud gyászolni. Amikor a határ, a föld alszik, mikor a növényzet csak gyökereivel él a föld alatt, mily sivár, mily letarolt képet nyújt. Talán ez is hasonlít a fekete, a gyász színéhez... Körül nézek községemben s minden erkölcsi testület épületén fekete zászlót lenget a tavaszi szellő. A tavasz, a szép tavasz életet hoz, életet... viz. Meghalt egy férfi, egy derék katona, egy munkás hivatalnok, de mily különös kontraszt, éppen akkor, amikor a természet megújul, ifjodik, él és gyönyörködöt... Ti fekete zászlók, ugye nem a tavasz ebredését, hanem a mulandóságot hirdetitek. A tavasz ebredése és az ember elmulása mily fölséges két szélsőség.

Mert ki nem hiszi, hogy a lélek fönséges ha örül, avagy borong. Az egyikben születik a szívhez szóló dal, a másikban „Az ember tragédiája.” Az egyikben tavasz van, mely életet hoz, derűt és kedvet ad, a másikban van a „memento mori” s a vigasz: föltámadunk... A tavasz és ősz a természetben. Oivassatok a természet könyvéből s mindent megtaláltok ott. A születés a fej-

lődés a hervadás és halál, mind ott vannak. A négy évszak tavasz, nyár, ősz és tél. Külön-külön színbolizálják. És mégis akkor, amikor a természet újra ébred, újra születik, akkor hal meg a teremés koronája, az ember. A természet és halál nem testvérek, még csak nem is rokonok, mert imre egyik a másikat — hogy is mondjam — szinte kigunyolja. Az egyik taplálja, a másik megfojtja az életet...

Hogy szóljak hozzá, úgy-e mint fiatal hadnagyhoz, úgy-e mint komoly hivatalnokhoz, úgy-e mint a vég osztályosához? Föl keltsenek-e síri álmoból? megmondjam-e mennyire fáj szeretteidnek, nőidnek, gyermekeidnek a te hirtelen véged, a te gyors elmúlásod? Megengedjem-e, hogy szíveikbe pillanthass, hol az emésztő bánat honol, hol a keserűség vert tanyát? Megmutassam-e a bánat keserű könnyeit, a tört arcokat, megakarod-e hallani a nehéz sóhajokat, melyek lelkük mélyéből törnek fel? Nem, nem! Itt nincs panasz csak élő fájdalom, itt nincs kétségbeesés, csak igaz és mély bánat. És igaz, mert aki oly nagy energiával birt mint Te, aki nehéz szenvedéseidben egyetlen jajszót sem ejtél, mert az életed keseritni nem akartad, az csak olyan és annyi élet-erőt hagyhatott hátra. A szenvedési áldalmakat csak kevesen bírják panasz nélkül, de Te a szívós katona, az erős férfi... Te elbirtad s mégis... Hát igazán nincs menekvés, nincs elég erő és nincs irtalom. A természet e jöghideg adóját csakugyan le kell róni annak, aki született?... Boldog vagy, sok szép reményeidet magaddal vived, boldog, mert az életet férfisan küzdöd meg, boldog mert mindenkori ideális családapa voltál, boldog vagy, ki szeretteidnek meleg szívet hagyta, melyekben mélyen zárva van a Te kedves emléked. Merjek-e még szólni emberi gyarlóságokról is? Nem, nem ez talán a krónikás dolga lenne, de itt megállunk, mert a gyengeség a gyarlóság nemcsak kizárólag egyes emberek, de a társadalom tulajdonai s az egyesből csak a társadalom váltja ki azt, amit gyengének nevezhetünk. Ha az emberek összessége egyszer majd ideálisan neveltetett, nem lesz többé idegesség, fölöndulás, irigység és rossz akarat, de lesz igaz szeretet és béke. — Bátyám! Ott vagy már, hol béke honol, ott, hol nincs

— A föld hatalmas uralkodójának kérését teljesítettük, felelte Tsing-Chi-Tsang és mélyen meghajolt.

— Hány a számuk? A tiszta igazságot mondjad.

— Kinában nincs többé egyetlen ember sem, akinek ne volna kalapja. Esküszöm ez tiszta igazság!

Tsung-Dhi-Tsang esküre emelte fel a kezét.

A császár arca nevetett a boldogságtól és az örömtől...

— Boldog város! Boldog ország, — kiált. És milyen boldog vagyok, hogy uralkodásom alatt népeimnek ilyen jóléte van.

És mindnyájan örültek a palotában, mikor látták a király boldog arcát.

San-Tchi-San, Pli-Dhi-Wo és Chnár-Dsung az arany sárkány érdemjelét kapták elismerésül, hogy alyallag gondoskodnak a népről.

többé szenvedés és fájdalom, ott, hol nincs keserűség és bánat, mert szeretteid könnyei mindent kiváltak. Te erős lélek, ki bátran és büszkén küzdél meg az élet nehézségeivel, fájdalommal, ki férfi voltál s mindvégig derék családapa, — de különösen jó szíved volt, ezért fogadd az utolsó búcsút: Isteneved!

HIREK.

Szabadság után. Dr. Szénássy Lajos h. főszolgabíró e hó 16-án szabadságáról visszaérkezett s hivatali működését megkezdette.

Március 15-én Jászapáti széles körben ünnepeltek. A Kaszinó, Iparos kör és a Gazdasági Polgári kör tagjai társas vacsorára jöttek össze, hol hazafias beszédek hangzottak el. A község e napon zászlódszt öltött.

Halálkozás. Andrassy Béla nyugalmazott honvédszázados, Jászládány község főjegyzője Egerben, folyó hó 14-én, életének 54-ik évében hirtelen elhunyt. Holttestét Abonyba szállították s ott temették el. Jászládány község a gyász-esetről külön jelentést adott ki.

Baleset a kastélyban. A báró Orczyak miskei uradalmát évekkal ezelőtt parcellázták. A birtok azon részét, melyen az ősi kastély áll, Fehér János járszárókszállási lakos vette meg. A főúri lakot, hogy új tulajdonosa célszerűen kihasználja, átalakította istállóvá. A nagy díszterem falait, melyet daltás vitézek olajfestésű képei díszítettek egykoron, most szénatartó, szerzőszámok és hámoz tarkítják s nyugodtan kérődzőnek benn az új lakók, az ökrök. — A mult héten az egyik ökrök szarvával ifj. Fehér János balszemébe vágott mi erős belső sérülést okozott. A sérültet az orvosi tanács ellenére sem szállították a kellő időben Budapestre, a kórházba, mely könnyelműség könnyen egyik szemébe kerül ifj. Fehér Jánosnak.

Szerencsétlenül járt kondás. Csuka Bálint járszárókszállási gazda tanyáján a kondászó megtámadta a kondást és súlyos sérüléseket ejtett a balláiban.

A kanyaró máshol. Az idén nagymértékben fellépett járvány betegség folyóan figyelemmel olvassuk a máshol előforduló esetekről szóló híreket is. Nem érdektelen egyik angol lap híre, mely azt újságolja, hogy Madagaszkár mellett egy szigeten 60 éve óta nem volt kanyarójárvány, az idén azonban kiütött és a sziget 1743 lakója kivétel nélkül beteg lett. A betegségek kimenetel is szomorú ered-

mennyel járt, amennyiben 721 halálozás történt. Nálunk 2 százalék volt a halálozás száma.

Szent Péter Sarudon. Özvegy Sallai Jánosné pár hétre, hogy az urát eltemette, eladta kocsiját és lovát. Az összeget elhelyezte a tiszafüredi bankba, Alig ért azonban haza, már ott hevert az asztalán egy levél a tulvilágról. Az ura irta, pañaszkodott, hogy Szent Péter nem eresztí a menyországba, hacsak a koci és a jó arát utána nem küldi Szent Péter által, aki megfog 3 nap múlva jelenni a pénzért. Az özvegy a levéllel bement a bankba, hol pénztét vissza adták, de telefonon értesítette a bank a füredi csendőrséget az esetről. Február 23-án este 9 órakor meg is jelent Szent Péter az özvegynél, ki a szelid zörgetésre világot gyújtott, leolvasta a 600 koronát. Szent Péter utána olvasván és zsebre vágta s épen elszállni készült, midőn újból kopogtattak az ablakon. Az arkangyalok jöttek Szent Péterért, mondták s kérték bebocsátásukat. Az özvegy az ajtót kinyitotta, mire két csendőr lépett be hozzá. Szent Pétert őrizetbe vették és reggelig a község házában tartották, reggel pedig égi ruházatában a község utcáin végig kísérték.

A napilapok hitelessége. Alig-alig látnunk egy tökéletesen megírt hírt a napilapban. Óriási felületességgel szerkesztik ezeket a lapokat, ugyannyira, hogy a mi korrekció hiányát annyiszor érzett lapunk a lexikon pontosságával van egyes lapokhoz képest szerkesztve. A fővárosi lapok akadémikus szárazsággal megírt híreiben a vezeték név vagy a községneve többnyire hibásan van szedve. Így mikor a néhai viszneki papot meglópták, Visznek község nevét a hevesmegyei Viszuek, községnek írták. Mennyi felületesség és tudatlanság. Hevesmegyében Viszuek, község! — Nemsokára Visznek Béla, a járszági felsőjárás orvosának neve is bekerült a napilapokba. Viszuek azt azonban nem Viszueknek, hanem Viszérinek keresztelték el. — A mult hetekben megjelent egy hír lapunkban „A feketekéz járszárókszálláson” címmel. Egy hétre lapunk megjelenése után a napilapokban ugyancsak közölve lett ezen hír. De már ott dr. Kóczián Géza orvost ügyvéddé változtatták — nagy rémületünkre. Mert dr. Kóczián Géza mint orvos is és mint bankigazgató is kiváló képességekkel bír, becsületes munkájával dugdagságra lett szert, de ha most még mint ügyvéd is megerezi a környéket, akkor

— elvéri. A Kis Ujság cikkének címe azonban egy pillanatra megvigasztal bennünket. Mert nagy betűvel újságolja, hogy „A feketekéz Szolnokon” Tehát nem Árokszálláson. De az első szövegsorban már lerombolja reményeinket, mert a járszárókszállási feketekézről ír és a járszág nagy szenzációjából országos kis szenzációt csinál. Igazán nagy fejtelenség. Szolnok a címben, járszárókszállás a szövegben. Milyen bizalommal lehetünk a kínai hírek iránt?!

A belügyminiszter a rendezett tanácsú városok 1914. évi államsegélyét folyóvá tette; e címen Szolnok 34000 koronát, Jászberény és Mezőtúr egyenként 24000 koronát, Karcag 17000 koronát, Kisújszállás 15500 koronát, Turkeve 14500 koronát mint állandóan megszabott évi segélyt kapott. Ezen felül Turkevének a miniszter úr az 1912. 58. t.-c. 7. §-a alapján 5000 korona rendkívüli segélyt adott. A rendőrség fejlesztésére folyó esztendőre rendelkezésére álló 2 millió koronából pedig Szolnok 16000, Jászberény 14000, Karcag 10000, Mezőtúr Turkeve és Kisújszállás egyenként 8000 korona állam segélyt kapott. A városi pótadóit 1914. évi mértékéről most megjelent jelentésében állapítunk a következő adatokat terjeszti elő:

Szolnok ez évi pótadója	130 %
Jászberény	88 „
Karcag	78 „
Mezőtúr	110 „
Kisújszállás	73 „
Turkeve	74 „

A községek közül az alábbiak viselnek terhebb pótadóit:

Mesterszállás, Szajol	112 „
Kötelek	111 „
Kunmadaras	110 „
Csépa és Pusztamonostor	99 „
Tiszastűly	97 „
Tiszavárkony	93 „
Jászapáti	92 „
Jászládány	91 „
Nagytrév	90 „

A legkisebb pótadóval adminisztrálnak:

Járszárókszállás földre	50 „
egyebek	63 „
Jászfényszaru	45 „
Jákóhalma	47 „
Janoshida, Jászfelsőszentgyörgy	51 „
Besenyözög	51 „

AKI
magot- vet
fákat ültet
virágot tenyészt
és kertjében gyönyör-
ködni akar, az forduljon
Mühle Árpád
kertészeti nagytelepéhez
Temesvár.

Diszfőárjegyek ingyen és
börmentve.

A tyuktolvaj. Rövid idő alatt rikordot ért el a többrendbéli tyuklopásban Bódy Barnabás jászapáti lakos. Ellopott Bagi Istvántól 13 drb tyúkot. Koczka Kálmántól 10 drb tyúkot. Urbán Mártontól 12 drb tyúkot. Barna Cergelynéől 12 drb tyúkot. Járvás Lajostól 6 drb tyúkot. Özv. Nagy P. Miklósnétól 4 drb tyúkot. Urbán Antaltól 4 drb tyúkot. — Ezért drága a tojás.

A sorozó-napok szaporítása. Érdekes két rendeletet küldött a vármegyéhez a honvédelmi miniszter, aki eme rendeleteivel egy mostanában elterjedt tévhitet cáfol meg. Az új véderőtörvénnyel kapcsolatban az a téves hír terjedt el, hogy ezután a besorozandó emberanyagban nem lesznek olyan válogatások, hanem a nyomorékok kivételével mindenkit besoroznak. Ez a tévedés onnan származik, hogy az új véderőtörvény értelmében, a tiszti szolgákat, a katonai irodák és műhelyek személyzeit a másodrendű anyagból válogatják ki s nem vonják el a csapatoktól az erősebb fizikumú legénységet. Együttal elrendelte, hogy az alapos vizsgálat érdekében a sorozónapokat szaporítsák. Baró Hazai Samu honvédelmi miniszter másik rendelete a közlegénység oktatására irányul. Azok a kísérletek, melyek egyes helyeken abban az irányban történtek, hogy a legénységet az írás és olvasásra tanítsák, annyira beváltak, hogy a miniszter a legénység oktatását általánosítani kívánja. Evégből érintkezésbe lépett a közoktatásügyi miniszterrel és a törvényhatóságokhoz intézeti rendeletben intézkedik a besorozott legénység elemi oktatásáról.

A tanítóság figyelmébe. Az 1913 évi t. c. értelmében az el. isk. VI. f. osztályok évvizsgálatára iskolafelügyelők lesznek kiküldendők. Annak megállapításához, hogy a tankerület területén miképp legyenek a vizsgálati körzetek beosztathatók elengedhetlenül szükséges a VI. *fluosztályba* járó és a más népiiskoláktól átutalt VI. oszt. tanulók pontos létszáma. Vall. és Közokt. miniszter úr Öméltósága az évi 34. 391 szám. rendeletéből folyólag felhívom a Cimet, hogy a *Néptanítók Lapja* külön kiadásában megjelenő s idevonatkozó miniszteri közzététel szigorú szemellett tartásával annak megjelenése után 48 óra alatt jelentését hozzám felelősség terhe mellett minden népiiskola igazgatója, vezetője terjessze be.

Szólnok, 1914 március hó 9-én.
Rhédei János s. k.
kir. tanfelügyelő.

A rendes üzletember
nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az cég-nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Szigethy Béla
hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. Állandó raktár kitűnő ízletű minden fajtájú hentes áruk-ból. Sonka, szalámi parizér, szafoládó, virsli stb stb

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészítettek, vidékre postán, vagy küldőnc útján kézbesítetik.

Ablak üvegek
bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR
kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Iszléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhöz megy.

Hirdetmény.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglyagyár R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elváltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o **préselt téglá** (disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be. Raktárhelyiségen közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.
FINTA GÁSPÁR
máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR
műkertészetéből való virágok állandó **eladása**
a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Gyngyön
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRÉSEMTERES ÚJ PÁNCÉL
TAKAREKPERSELYT BARKINEK
Trijon
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖTŐ UTCA 8.

Elég tönkre tehetetlen cipők.
Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel **Knöpfler Géza** férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galériakézeltő keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.
Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb áron kaphatók.
Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — **Kovald Péter és fia** vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.
Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat
akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a **Jászárokszállás Nigrinyi-könyvnyomdához.**
Készül: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és béli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként névnyomással is kaphatók.
Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR
Hirdetéseket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névalírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közül a szerkesztőség

BORONA.

Tavasszal előjönnek a — cirkuszok. Szerencsére hozzánk a talajviszonyok miatt nem jöhettek s így nem boronghatunk az újabb cirkuszi mutatványok felett. Gyöngyösön két nagy cirkusz éri egymást, ott — élvezhetnek. Az egyik most ment el, a másik most megy oda. Amióta a nyugati nép kísértette, hogy mennyivel műveltebb a keleti népnél, azóta csak úgy tődül kínai, indiai, japán a nyugat felé és ma már a vidéki cirkuszoknak is jut ezekből a nációkból. Akik most dolog nélkül megélnék a műveltebb népnakán. — Ugy halljuk, hogy Gyöngyösről az indiánok és a kínaiak falunkba is lerándultak egy előadás után. Megnézték a mi járdáinkat. Mert már összejárták a világot, jártak mozgó-járdán is, falábon is, de még sülyesztett járdán nem jártak soha. Különösen a Molnár János háza melletti járdarészlet tetszett nekik.

Halljuk ám becsületes őszinteséggel, hogy így nem jól van szerkesztve a lapunk s úgy nem jól van. — Lehet. De nagyon furcsa, ha olyan ember ter-

jeszti ezt a hirt, aki laptulajdonos akar lenni — potyára. Ha ilyen egygyűgyű politikának beugranánk, akkor elvárhatná a közönség a szerkesztőváltozást s azt a lapot, amelyiket ilyen hülye reafogással tönkre lehetne tenni, azt Mindentzsebeli ur is elzsebelhetné — potyára.

Az olcsó pénz, ami nincs.

(M.K.L.) Az Osztrák-magyar bank a rátát 4%-ra szállította le és ezzel visszatérünk ahhoz a kamatlábhöz, amely néhány évvel ezelőtt jó pénzüviszonyok között a normális volt. A 4%-os bankráta 1911. szeptember 21 ike, tehát több, mint két és fél esztendő óta, nem fordult elő. Érthető hát, ha a közvélemény hosszánával fogadja.

Sajnos, az alacsony kamatlábtól gazdasági életünk hamaros fellendülését alig remélhetjük. A pénznek gyors megolesóbbodása ezúttal nyilvánvalólag a válságot követő depresszió egyik kísérő jelensége. A nagy pénztömegek lassanként visszafolytak gyűjtő medencéjükbé: a nagy pénzintézetekhez, holott a gazdasági élet és főleg az ipar és a vállalkozás a fogyasztás nagyméru visszafejlődése miatt stagnál és a tőkéket egyenlőre igénybe nem veszi. A 4%-os kamattal, mint mondani szokás, jórészt csak névleges. Érvényes azokra a pénzintézetekre, amelyeknek az Osztrák-magyar banknál visszleszámitolási hitelük van és érvényesül azoknál a kiválasztott legprimább cégeknek, amelyeknek váltói az Osztrák-magyar bank szempontjából bankszerűek. A kamatláb olesóbbodásából továbbá kiyezszik részüket a nagy pénzintézetek klientélája, valamint általában azok a legelsőrendű cégek, amelyeknek váltói a nyílt piacon üzleti forgalom tárgyát képezik. Ezek számára van csak 4%-os, vagy e bankrátahoz igazodó alacsony kölcsönpénz. Ellenben a nagy pénzbőség dacára a közép és kisebb existenciák számára a hitelforrások csak úgy elvannak zárva, mint eddig és a pénz-

olesóbbodása ezekre a széles rétegekre nézve egészen közömbös.

Hiába 4%-os a hivatalos bankkamatláb, amikor nincsen, aki hitelt nyújtson a kereskedőnek és iparosnak. A kereskedői és ipari hitel hiányosságát a multban és teljes bedugulását és hiányát a jelenben már többször tettük szóvá és szüntelenül sürgetjük nemcsak az intéző köröket, hanem magát az érdekelt kereskedő és iparos világot ennek a legfontosabb problémának megoldására. Nem rettenetes-e nap-nap után észlelni és tapasztalni, hogy szolid, tisztességes gazdasági existenciák, becsületes és ügyes kereskedők, tőrekvő, hivatásuk magaslatán álló iparosok küzködnek a pénztelenség gondjaival és nem képesek üzletüket és vállalatukat kifejleszteni, csak azért, mert üzletük méretei oly szerények, hogy a nagybankoknak derogál velük hitelösszekötítésbe lépni?

Mit használ az olesókamatláb, amikor a kereskedőnek és iparosnak semmiféle kamattal nem adnak hitelt? Ma úgy áll a helyzet, hogy a bankráta magassága vagy alacsony-sága nem is érdekli a gazdasági élet legnagyobb számú egyedeit. Egy olyan olesó kamattal, amely csak a papiroson marad meg, de amely nem válik élő valósággá, örülni nem tudunk.

Beszámoló.

Nem értünk ugyan határköhöz, de megpihenünk. Megállunk, mert mondanivalónk van olyan fontos dolog, melyért megérdemlünk egy-két szuszszantást akkor is, ha messze van még a pihenés ideje.

Lapunk indításakor programmul tűztük ki a közönség érdekében való önzetlen munkásságot. Ezt a pontot persze figyelembe sem vette senki, hanem azon tünődött, hogy minek Jászapáti két ujság. Mi azonban komolyan haladtunk a cél felé, komoly munkával és feszült kíváncsisággal várjuk az eredményt. Az eredmény sokszor elmaradt, sokszor nem. Kisebb

sikereink többször voltak s jól megvilágított eszméink sokszor általános helyeslésre találtak.

Amit azonban most, rövid fenállása után ért el lapunk, ahhoz kevés a szorgalom és jóakarát, ahhoz bizonyos szerencse is kell. Ennél a kis szerencsénél állunk meg egy szóra, mint a nyárspolgár, ha nyer a sorsjegyen 400 koronát, hogy fejére ütve mosolygva konstatálja: milyen okos ember is volt ő, amikor megvette azt a sorsjegyet.

Es megmutassa hozzátartozóinak, hogy az idő nem haladt el még ugyan, de pénz már van.

Régi baja ugyanis Jászapáti közönségének, hogy a megye székvárosával, Szolnokkal, nem tudja hivatalos és üzleti ügyeit telefonon lebonyolítani. Órákba kerül, míg összeköttetést tud kapni, mi a telefon használat csődjét jelenti, amennyiben a mai mozgalmasságban senki sem rontja idegeit a várakozással. Ezért kisebb ügyek elintézése miatt is inkább felutaztak Szolnokra, mintsem a telefon kárhózatának tegyék ki magukat.

Lapunk múlt évi szeptember 18-án megjelent számában a postaigazgatóság figyelmét felhívtuk erre a „Halló! Halló!” című cikkünkben. Ezen lap-példányt a telefon előfizetők felküldték a postaigazgatóságnak, ki nem térhetvén ki a kérés jogossága elől, a bajokat alant leírat szerint többé-kevésbé orvosolni határozta el. **Elhatározta ugyanis, hogy Jászapáti és Jászapáti közt egy másik vonalat húzat.**

Ez nem teljesen ugyanaz ugyan, amit kértünk, de szerintünk is segít rövid időre a telefon mizerián. Örövendve adjuk ezt tudtul előfizetőinknek s kérjük, hogy működésünk eme eredményét méltányolni sziveskedjék. S köszönetet mondunk ezért a postaigazgatóságnak s egyben hathatós segítségét elismerjük a helyi postahivatal vezetőjének.

A leírat, mondhatni egy általános öröm előidézője a következő:

MAGY. KIR. POSTA- ÉS TÁVIRATI IGAZGATÓSÁG BUDAPESTEN.

28752/1914 szám.

A Jászapáti Ujság tekintetes szerkesztőségének

Jászapáti.

A jászapáti előfizetőknek múlt évi november 12-én kelt együttes beadvá-

nyára, melyben a távbeszélő beszélgetéseiknek késedelmes lebonyolítása miatt panaszt emeltek s egyúttal egy szolnok-jászapáti új távbeszélő áramkörnek létesítését kérték, a folyó évi február 20-án kelt, 11537 számú miniszteri rendelet alapján értesitem a tekintetes szerkesztőséget, hogy a távbeszélő forgalom simább lebonyolítása érdekében a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ur Ó nagyméltósága egy Jászapáti-Jászapáti távbeszélő áramkör hozzáfésztését határozza el, de a megépítés iránt költség fedezet hiányában ez alkalommal nem intézkedhetik. A munkát azonban előjegyzésbe vette s mihelyt a szükséges költségekre fedezetet biztosíthat, az építést elrendeli.

Szívgedjék erről a fentiek díjmentes közvételével — Jászapáti közönségét értesíteni.

Budapest, 1914. március 3-án.

Demény

Uj lőpor.

A hivatalos lapból vesszük: — A cs. és kir. hadügyminiszter urtól vett értesítés szerint újabban két fajta új lőpor lett forgalomba hozva, melyek egyike „Rauchloses Jagdpulver Nr. 6” felirással fekete színű lapos szemcsékből van alkotva s 9 mm. s ennél nagyobb öbnagyságú kemény köpenyeg (acél nikkel, vágó rez) golyós töltések céljaira van rendezve, míg a „Rauchloses Jagdpulver Nr. 7.” felirású, mely rózsaszínű gömbölyded szemcsékből áll, csak sörétöltések céljaira használható.

A 6-os számú vadászlőpor egyelőre 1/4 kg.-os, a 7-es számú azonban úgy 1/4, mint 1/2 kg.-os bádogdobozokban kerül forgalomba és pedig a 6-os világosbarna, a 7-es pedig rózsaszínűekben.

A bádogdobozok egyébként ugyanolyan alakúak és szerkezetűek, mint a hadügyi kincstár által eddig forgalomba hozott 1. sz. füstmentes vadászlőporok dobozai.

A 6. és 7. számú lőporok dobozai ezúttal is, a tartalmuknak megfelelő jelzéssel s a lőpor rendeltetésére vonatkozó felirással vannak ellátva.

Fel vannak tüntetve továbbá a dobozokon a lőporfajták legfontosabb alkateszei, a használatra vonatkozó utasítással.

A cs. és kir. hadügyminiszter úr eme 6. és 7. számú lőporfajták árát, valamint az eddig áruba bocsájtott 1—5 sz. lőporok árát is további intézkedésig következőleg állapította meg:

1. A kincstári raktárakból hatóságilag engedélyezett viszontelárusítók részére nagyban (legalább 5 kgr.) szállított lőpor:

1/2 kg.-os dobozokban, dobozonként 6.60 f.
1/4 kg.-os 3.40 f.

2. Viszontelárusítóknál kicsiny (5 kg.-on aluli) mennyiségben való vétel esetén a lőporfajta ára:

1/2 kg.-os dobozokban dobozonként 7.90 f.
1/4 kg.-os 3.75 f.

HIREK.

Papválasztás. A jászszentandrásai plébánosi állásra Magyar János jászapáti és Kiss Balázs jászberényi káplánok pályáztak. Hír szerint Magyar János megválasztása biztos.

Jászdózsai csendélet. Időnként, mintha megkerülnének a dózsai legények, az esztelen garazdalkodásokat gyors egymásután bonyolítják le. Levelekkel és személyesen keresik fel szerkesztőségünket, hogy átvegyük és továbbítsuk panaszhangjukat az illetékes fórum felé, mert ma már ott tartanak Jászdózsán, hogy nemcsak a polgárok, hanem a vagyonörzésre hivatott bakterok és belrendőr sem mernek este az utcára kimenni. E héten a következő esetekről számolhatunk be: Veres József és Ludmerczky János megverték a belrendőrt és Szikszai Ferenc baktert. Ezen hatóság elleni erőszak ügyének lebonyolítását illetve ennek kikutatását ajánljuk a felettes hatóság figyelmébe, mert ha kíváncsi a közrendészet kolerabacillusaira, itt remek példányt lát. — Ezen-sima elintézés virágai másnap már kinyíltak. Ludmercki és Veres e hó 17-én behatoltak Csonori János házába és ott megverték Bodonyi Pált. Onnan eljőve az uton leverték Gyurkó V. Istvánt. Egy napi pihenés után Ludmercki egy másik társával Koroknyai János vendéglőjébe bement, botrányos viselkedése miatt azonban kiutasították. Efelletti mérgekben összetörték az ajtót és betörték 4 ablakot. Revolverrel riasztotta el a vendéglős. Innen eltávozva Kis Vendel kapuját szétörték. — Ezek példáján feibuzdulva Fekete Miklós és Bugyi János megverte Juhász János molnarsegédet. Csunya állapotok!

Mese a varrógépről. Ajtai Ferencné varrógépét ellopta a veje, Rafael Lajos jászberényi lakos. Eladta és elmúlta az árát. Vő uramat a csendőrok feljelentették.

Tolvaj cseléd. Jászberényen, Birkás Józsefnél szolgált a 17 éves Nagy Piroška. Gazdasszonya szeretetét és bizalmát annyira birta, hogy mikor elveszett egyetmás, vagy a pénzt dézmálták meg, nem is mert gyanakodni a Piroškára. De hát addig jár a korszó a kutra, míg megtudják, hogy lopott. Piroška is addig járt lopni, míg el-tört — a bicskája. Utoljára 36 koronát lopott, ami miatt a csendőrség feljelentette.

Kutyatulajdonosok figyelmébe — Vadász-kutyák, luxusebek és házőrző ebek betanítását felelőség mellett elvállalja Kiss kutyajelzőző Kunhegyesen.

A Donkók. Az események vagy azok szereplői sokszor érdekesen összejátszanak. E héten a csendőri jelentések-ből két Donkó név került elő. Donkó József jászberényi szőlőbéli lakost azért jelentették fel, mert Kury Amália szőlőjéből 25—30 gyümölestát ellopott. Aligha fáknapját akart tartani, mert a fák iránti szeretetét kétségbe vonja azon-tette, hogy egy szőlőtőkét minden eél nélkül kivágott. Vagy lehet, hogy volt valami célja ezzel: lehet, hogy antialkoholista. — A másik Donkó, akit Bélának hívnak és jászladányi lakos, már nem vágta volna ki a szőlőtőkét, mert épen azért jelentették fel, hogy beszédett a szőlőnedvből és lövöldözött az utcán. Donkók, Donkók !!

Tüz. Folyó hó 17-én N. Szabó József jászberényi gazdálkodó szalmája megégett. A 22 méter hosszú és 6 méter széles nagy kazal szalma tüze messzire elvilágított a sötét éjszakában.

Öngyilkos számvevő. Szolnokon csütörtökön délután főbe lötte magát és azonnal meghalt Megyessy Vilmos 56 éves számvevő. Tették okát abban keresik, hogy fegyelmet indítottak ellene.

Elgázolta a vonat. F. hó 18-án d. e. 11 órakor a Hatvan-Szolnoki vasuti vonalon Jászfényszaru közelében a vonat elgázolt és teljesen összeronc-csolt egy 16—17 éves fiut. A korát nem is lehetett pontosan megállapítani, annyira felismerhetetlenül összetépték a kerekék. Azt sem tudják, hogy kicsoda. A nála lévő iratokon Csibi Ferenc név állott, de hogy ő-e az, nem tudják. Jászfényszarun, ahova beszállították, senki sem ismerte. Amennyire eddig a nyomozás alapján következtetni lehet, nagyon valószínű, hogy öngyilkos akart lenni és önszántából vetette magát a vonat elé. A szerencsétlen fiut 20-án, pénteken délután temették Jászfényszarun.

Vers a szagról. A jászberényiek évek óta tehetetlenül nézik, hogy a selypi és hatvani cukorgyárak elbüzösítik a Zagyvákat. A Zagyva környékén a kampany alatt dögletes levegő van, úgy, hogy mindenki menekül a közeléből, minek következtében a parti házak értéke leszállt. Ezen büzös viz a folyóból a halakat kiölte, — a kutak vizét megfertőzte s a jó berényieken nem segít senki. Most a bánatot fokozó verseléshez fogtak tehetetlenségükben s keservüket egyik ottani lapban imígyen öntik ki:

Zagyva vize folyik csendesen.
Bödös szaga van, mint rendszeren.
Zavaros a Zagyva vize, nem tiszta,
Nincsen olyan kispeje ló, mely megissza.

Jó étel a rák, meg a hal,
De a Zagyvából mind kihál.
Harcsa, csuka, kárász, ponty, kecsege,
Ezek közül egyik sincsen benne.

Hatvan városából fúj a szél,
A cukorgyár szaga utrakél,
Hol van a bacilus? Itt hagyta,
Berény lakossága megitta.

Nem messze van ide Hatvan,
Hej, de finom büze van,
Nincsen messze Selyp, Lőrinci,
Onnan se folyik jobb lé ki,

Zavaros a Zagyva vize ha árad,
Zagyva partján nem busulok utánad.
Nem busulok, nem ment el a jó dolgom,
Majd én ezt a bűdös Zagyvat szagolom.

Eresz alatt fészkel a fecske
Mi van a Zagyvában menyecske?
Édes cukor alja, de nem jó, jó jó izü
Szagolja csak, de rossz bűzű.

Elaltatta a gyermekét örökre. Hatvanból írják: Kazinczki Istvánné Ilona nevű kis leányának mákhéjből készült folyadékot adott be, hogy a gyermeke aludjon tőle. A gyermek másnap halott volt. A vizsgálat megállapította, hogy a kis leány halálát az altatófolyadék okozta.

CSARNOK.

Dal a dalról.

Mikor a mécses világító szemébe
Meritem a lelke bányatos tüzét,
Érzem, hogy égek én is
Elhamvasztva minden bűs álmat, — mesét...

S mig enyész a lelke ezer baja, bűja,
Mig minden keserv a szívemből kihál.
A hamvak felett a Muzsa keze munkál...
S phónixként támad fel, — születik a — dal,
Lőránt.

Jászapáti az egri út 5 szám alatt épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szvittek Ferenc
kir. bir. végreh.

Gyerünk moziba!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sch. V. Jászapáti. Cikkét köszönettel vettük. Jövő lapszámban közöljük.

Sz. B. H. Helyes. Tessék kijavítva beküldeni.

A cigaretta
csak akkor jó,
ha a papir
RATIO

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll 3 szoba, 2 üzemhelyiség, konyha, éléskamra, cseledszoba, pince s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Ritka alkalmi vétel.
Megvételhez 5000 K. szükséges.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bizott meg, ki az érdeklődőknek szivesen rendelkezésére áll.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni,

hirdessen lapunkban.

A rendes üzletember

nem levelez min lenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmát, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az cégnyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kikiáltott bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a jászapáti kir. járásbírósnak 1913. évi V. 186 és Sp. 383/3. sz. végzése folytán Dr. Elischer Vilmos ügyvéd által képviselt Mauthner Ödön és Dr. Dzurik József ügyvéd által képvis. Tóth Péter végrehajtóknak részére 283 kor. 69 fill és 292 kor. tökékövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 835 koronára becsült ingóságokra a Jászapáti kir. j. bíróság 1913. V. 186/2 és V. sz. végzésével az árverés elrendelvé, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, a peres keretbeni telephely Jászapáti mellett leendő megtartására újabb határidőül 1914. évi március hó 30 napjának délelőtti 10 órájára kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt, bútorok kocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy előbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kikiáltótnál bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapáti 1914. évi márcz 10.

Szvitok
kir. bírósági végrehajtó.

Szigethy Béla

hentesárú üzletében készült hideg felvágottakat ajánl. **Állandó raktár kitűnő ízletű minden fajtájú hentes áruk-ból Sonka, szalámi parizor, szafoládó, virsli stb stb.**

Alkalmi megrendelések gyorsan és pontosan elkészítettek, vidékre postán, vagy küldönc újján kézbesítetik.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít **STERN GÁBOR**

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képketeket gyorsan elkészít. Meghívásra házhöz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglyagyár R.-t.**

képviselőt **Jászapáti és környékére** elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o **préselt téglá**

(disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarkú**

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jugyeon
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRTÉSMENTES ÚJ PÁNCÉL
TAKAREKPERSELYT BÁRKINEK
Trijon
PESTMEGYEI TAKAREKPÉNZTÁR Rt.
BUDAPEST IV. Költő utca 4.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztalmeg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, galér, készült keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, diszek, rőtös és modern cikkeitre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — **Kovald Péter és fia** vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jasson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a

Jászárokszállás Nigrinyi-könyvnyomdához.

Értesít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falvagaszokat és bírói meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként nényomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZZAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Ifjuságunkért.

A napokban olvastam valahol, hogy az 1912. évi hivatalos statisztikai adatok szerint a 14—21 éves ifjak közül hazánkban a bíróságok 12.730-at ítéltek el. Bűnük nagyon sokféle volt, de legtöbb (7981) esetben lopás. Szomorú számok. Arra gondolunk, hogy e szerencsétlen fiatalok bizonyára nélkülöztek a szülői nevelést, azért nem tudták a különbséget az enyém és tied között. Csalódunk! A majdnem nyolcezer elítelt közül csak 373 volt teljesen árva. 664-nek csak apja, 1702-nek csak anyja él, de legnagyobb részének 6627-nek apja is, anyja is élnek. Sőt 2990 fiú épen a szülőitől lopott pénzen szerezte meg a bűnalkalmakat. Még azt említem meg, hogy csak a lopásért elítelt fiatal bűnösök közül 4839 földmives, 2996 iparos gyermek volt.

Nem tévedek, midőn állítom, hogy e tekintetben községünk fiatalsága nem kivétel. Sőt! Fiatalságunk nagy része henyéltésben, csavargásban, korcsmázásban találja örömét, mely pedig nemcsak őket teszi tönkre testileg — lelkiileg, hanem — és ez már közügy — általuk a jövő nemzedéket is.

Ki itt a hibás? Kétségtelenül elsősorban a szülői ház. Régi dolog, hogy az ember fia nem olyan, mint a kis csirke, mely alig jön a világra, mindjárt életképes, szalad

élelmé után. Abból a kis csirkéből minden különös gondozás nélkül tyúk lesz s a maga fajtája szerint, mondják, minden tyúk egyenlően jó. Nekik nincs szükségük nevelésre. Ám a gyermek szorgos, gondos nevelésre szorul, míg felnőtt s akkor sem egyforma a többiekkel, hanem jobb, vagy rosszabb aszerint, amint jól, vagy rosszul nevelték. Amilyenek a szülők s aminő nevelésük, olyanok gyermekeik. Ritka kivétel az, midőn jó szülőknek rossz gyermekeik vannak. Sok szülő az iskolát hibáztatja. Ámde nagy tévedés mindent az iskolára bízni. Ha iskola viszonyaink nem volnának olyan nyomoruságosak, az iskola akkor is legfeljebb kiegészítője lehet a szülői nevelésnek.

Az igazi hiba azonban akkor kezdődik, midőn a gyermek az iskolából s a szülői gondozás alól kikerül. Rövidesen eljön az idő, hogy ő is legények közé számítható s mint ilyennek kidukál a szivar, a korcsmázás, a csavargás és lányozás. Az öregebb pajtások nagy szeretettel viszik előre a romlás útján. Az apa, ha kérdőre vonjuk, vállát húzza, az anya siránkozik, hogy nem hallgat rá legény fia. Mi meg, kik a nép java és erkölcssei fölött hivatásunkból kifolyólag is örökdíj akarunk, törjük a fejünket, lehetne-e e szomorú állapotot segíteni?

Hát persze, hogy lehet, csak hogy nagy munka ám az! Kicsit több kell hozzá, mint mellverdesés s a nép szeretetéről dörgő szónoklat.

Érdekesnek mondják, amint a gólya fiait az életnek eresztí. Mikor már a fészekben jó erőre felnevelkedtek a kicsinyek, a mama egyenkint lehordja őket csőrében a földre. De hogy míg a többiekért jár, a lehozott el ne kószáljon, nem lábára állítja, hanem hátára fekteti. Felkelni magától nem tud, kénytelen a többit s szüleit megvárni. Így indulnak el együtt az első beka vadászatra.

Okos szülők, bölcs előjáróság szintén nem engedhetik a fiatalságot, a nemzet virágát, kincsét, szemefényét a maga tapasztalatlanságával szabadjára, a züllésbe. Kell valami utat, valami

eszközt találni az ifjuság gondozására, mielőtt az életbe kiindulna. A kaszárnyára nem lehet számítani, mert hiszen a katonaelet, a városi életmód alig vezet másra, mint rosra. Azt sem mondhatjuk okosan, hogy majd megváltozik a fiú, ha megházasodik. Sok családi élet boldogtalanságának, hej! sok ifjú asszony hulló könnyeinek volt már a férj legénykori kicsapongása az okozója!

Ifjuságunk gondozásának egyedül alkalmas és megfelelő módja: az egyesületi élet.

Ezek legnagyobb része, az utcán s mulató helyeken tölti idejét. Ezek vannak minden gondozás nélkül s ezek érdekében emelek szót, midőn kimondom, hogy részükre megkell alakítanunk a nekik való együletet s ez az ú. n. katolikus ifjusági egyesület. Ne ijedjenk meg a «katolikus» névtől. Azok, kik ez egyesület tagjai lesznek, kivétel nélkül katolikusok. Különbön is hazánkat s a jász népetez a vallás gondozta és tartotta tenn ezer éven át; népünk ma is törhetlen szeretettel ragaszkodik ősei hitéhez s örömmel és ami fő: bizalommal fogad mindent, amit egyháza kínál neki. Jól tudják ezt a miniszterek s azért sürgetik ez egyesületeket a püspökökön és papokon keresztül. Egyébként minden higadgian gondolkodó elismeri, hogy a vallásos érzelmeknek a nevelésnél rendkívül fontos szerepük van. Az igazi vallásosság emberszeretetre, hazafiságra, becsületes életre tanít. Mi pedig épen ezen érzelmeket szeretnők fiatalságunkban látni. Ezek a kath. ifjusági egyesületek az egész országban elvannak terjedve. Az egri érsek pl. a miniszter kérelmére kötelezőleg előírta azokat egyházmegyéjének minden községre nézve. E sorok írója, mint kaplán, négy megye különböző részein volt alkalmazva s hivatásszerűen majd mindenütt élénk szerepet vitt ezen egyesületek működésében. Mit csinálnak azokban földmives ifjak? Volt tanítóik ismételtetik velük az iskolában tanultakat, olvasnak, irnak, számolnak, gazdasági, földrajzi, természetrajzi és történelmi előadásokat hallgatnak. Mindez természetesen nem

leckersejűen, nem iskolás módon történik. Velített-képes előadások, egyházi énekek, szép magyar nóták, népies színelőadások, szavaltatok, jó könyvek és újságok olvasása, társas, szórakoztató játékok: ime ezek azok, amikkel az ifjuság szívét-lelkét nemesítik ezen egyesületekben. Tapasztalásból mondhatom, hogy egy kis jóakarattal csodás eredményt érhetünk el. Csak a vezetőség, amellyel, hogy lelkes és kitartó, leleményes is legyen, hogy az egyesületet az ifjakkal megszerettesse, előtűnik kedvessé, vonzóvá tegye.

Kis községben könnyű a helyzet. A plebános vagy káplán összefog egy derék tanítóval s mindent megcsinálhatnak. Nagy községben, főleg ahol, mint nálunk, a tanyarendszer divik, már sokkal nehezebb a dolog. Itt nem elég a pápás s a tanítóság; itt az egész vezetőségnek, a társadalom minden jóérzésű tagjának az ügy szorgálatába kell szegődni. És ezen jóindulat kérése ezen sorok célja. Úgy lehet, közel van az idő — hiszen már érik az észme — midőn a zászlót kibontjuk. Kedveljük meg mi magunk, azután pártoljuk s terjesszük ezen ügyet ismerőseink körében. Tegyük mindnyájunk, az egész község ügyévé. Akkor majd eljön az idő, hogy legényeink nem taszigálnak le bennünket az utról, nem bújnak el, nem húzódnak félre, ha valaki megszólítja őket. Káromkodás, ocsmány beszédek, bicskázás, tivornya helyett szelíd szórafozás és komoly önművelés lesz ifjuságunk öröme. Csendörnek, rendörnek nem sok dologa lesz községünkben; az erkölcsök javulnak, a szokások finomodnak; a családban kevesebb lesz a könny s a jaj, a községben és hazában több a nemzetfentartó, józan, munkás polgár. (m)

„A sárga lábú.”

Irta: Schaffer Vilmos.

Nem tudom, mert egész terjedelmében nem olvastam, de igazán szerétném tudni, hogy az új sárga lábú intézkedése arról, hogy a vásáros alkalmával a bőség szarujából hulló s minden szemérmel nélkülszerű nyomtatványkáknak nemesek szerzői, de terjesztői is — keleti és jogosult alanyok legyenek a kir. bíróságok előtt. — Hát merjük egyszerűen kijelenteni, hogy sokszor igen, de igen keletesebbek vagyunk mi emberek. Szívesen elismerem, hogy a hatóságoknak sem terjedhet ki figyelmük minden aprókékos dologra, különösen akkor nem, amikor azt látjuk, hogy a nép egyszerű embere, mily édes szórakozást talál a szebbnél szebb dalokban, énekekben s a mélyen szántó és még megfogható szavakban.

magyaros népköltészetben. — Bocsánatot kérvén első sorban is e lap becses olvasó közönségétől, vagyok bátor egy mintu példányt a népköltészet remekeiből ide iktatni azzal, hogy ennek a mély érzelmi, becses és sokat ígérő magyar dalnak szövege nyomtatásban van meg nálam.

Ime a dal szövege:

„Sárga lábú isteni” . . .

I.
Sárga cipőt vett egy kislány magának,
Éppen olyat, mint az édes anyjának
Meggondoltam jó előre, jó előre a szomszédjának.

Sárga lábú istenit az anyjának.

II.

Sárga cipő sárga selyem keszkenő,
Nincs már becsületes leány szerető,
Ha férjhez megy vissza viszi dunnát, párjait meg a nyoszolyát,
[Nát meg a nyoszolyát,
Sárga lábú istenit az anyjának.

Hát bocsánatot kérek, de amikor a helybeli hitoktató egy-kei példányt az iparos tanonciskola növendékeitől, én pedig néhány példányt az elemi iskola V-ik fú osztályába járó növendékeiktől koboztam el, mégis csak gondolkozóba esik az ember, hogy mily boldog a magyar s mily szép is az a vallás és erkölcsös nevelés. Én részemről különösen annak örültem meg, hogy mily sokan lehetnek hívatottak arra, hogy a zsenge gyermeki lélekben kertészkedjenek a fattyú hajúsokat nyesegetyén. — S azután, mily szépen is fest a kép, ha elgondoljuk, hogy az Isten házából hazatérő néptünk egy szép prédikáció meghallgatása után rágyújt a fentebbi mély vallásos érzelmektől csillagzó népdalra. — No nesze neked iskola, vallás-erkölcs, családi nevelés! És még azt mondják „nem boldog a magyar.” — Csak előre! Sic itur ad astra! Anyival is inkább eljutunk a csillagokhoz, mert ézzel már, mint daltal, de mint költészettel is az eget hasogatjuk. Azután még valamit. Igen szépen van ez a „ponyva” irodalom egy füzetékebe össze állva és rendezve, mert a fentebbi magasztos dal után következik: „Keresem az Istent sehol sem talalom” — pedig az elsőben már találja. Kérem alázattal én kézséggel elismerem, hogy van poétika licencia, de már mégis amondó vagyok, hogy itt a „licenciát” (deres hol vagy?) jó volna egy kissé kiköztetni a tisztességre es szemérmeltessegre s arra, hogy a magyar nép talán ma már nem veszi az Isten káromlást pénzen. Nem akarok e helyen jelzőket használni, legkevésbé botcsikózkodni, de én megvagyok róla győződve, hogy a jobb érzelű embertársaim tudorral fordulnak el az efféle mezitelen költői s szabadságtól. Nem hiszem, hogy ma meg ott tartunk, hogy ebben leli a nép egy része örömét, de mert feltalálják neki, hát keléköstöl. Talán elég ebből emyit.

Vörös-kereszt egyesület

Szólókön.

A Vörös-kereszt egyesület Szólókön választmányára folyó évi március

hó 24-én d. u. 5 órakor gróf Dessewffy Emilné szül. Baityán Emanuela grófnő cs. és kir. palota hölgy elnökléte mellett gyűlést tartott.

Elnöklő grófnő megnyitó beszédében megható szavakban esetezte a hölgyeknek a szenvedő emberiséggel szemben, a könyörületeség terén mozgó feladatait.

Majd kérte a választmányt, tegye magáéva az elnökség által kiűzött önkéntes és hívatásos ápolónői tanfolyamok szervezésére vonatkozó törekvését, egyben jelezte, hogy az önkéntes ápolónői tanfolyamban részt kíván venni.

A lelkes éljenzéssel fogadott, beszéd benyomása alatt dr. Hunyor Istvánné indítványozta, hogy a jelenlevők között, az önkéntes tanfolyamra való beiratkozásra iv köröztessek.

Kludik Gyula alelnök által elkészített nyilatkozatot azonnal aláírták gróf Dessewffy Emilné, dr. Küry Albertné, Pósa Károlyné, Berki Józsefné, özv. dr. Kludik Ignárné, dr. Hunyor Istvánné, dr. Furedi Ferencné, dr. Pesthes Lászlóné, Elmann Elvira és Zrumetzky Ilus.

Egyben elhatározottat, hogy az egyesületi tagjaihoz s általában a megye művelt női közönségéhez felkérést bocsát ki az önkéntes ápolónői tanfolyamban leendő részvevőkre vonatkozó jelentkezés iránt.

A tanfolyam április hó 15-én kezdődik, hat hétig tart, hetenként három napon keresztül, d. e. 9—12 óráig.

Az elméleti és gyakorlati oktatást a vármegyei közkórházban dr. Papp Gábor vállalta magára.

Az önkéntes tanfolyamba való beiratásra április hó 5-ik napjáig levéltelleg vagy szóval lehet jelentkezni dr. Papp Gábor főorvos, vagy Alexander Imre vármegyei jegyző választmányi titkárnál. Az oktatás teljen díjmentes.

Az önkéntes ápolónői tanfolyam befejezése után hívatásos ápolónők kiképzése céljából három, esetleg hat hónapos tanfolyamot rendez a választmány a közkórházban.

Ezen tanfolyamra felvesz a választmány oly nagykorú, de még negyvenöt évet be nem töltött, kifogástalan előéletű, egészséges, erős, polgári foglalkozású nőket, akik kötelezik magukat, hogy háboru esetén, a szolnoki nyugvó állomásokon elhelyezendő sebesült harcosokat, megfelelő díj mellett ápolják.

A hívatásos ápolónők kiképzésük ideje alatt a választmánytól napidíjat élveznek.

HIREK.

A nagyheti istentiszteletek sorrendje. A katolikusok leggyönyörűbb szertartásai a következő sorrendben lesznek megtartva: Virágvasárnap reggel fél nyolckor szentmise; 10 órakor ünnepélyes barkaszentelés, utána ünnekes nagymise. Szentmise alatt az énekar éneklé Krisztus Urunk kinszenvedésének történetét, szent Máté evangélista szerint. Délután fél három órakor nagybőjtői tanítás, utána vesperás. — Nagyszombatán délután fél három órakor Jeremiás próféta siralma (lamentáció). — Nagyszombatán reggel fél nyolckor ünnepélyes szentmise, utána az oltárok szétbontása; d. u. fél három órakor lamentáció. — Nagypénteken reggel 8 órakor csontkamise, alatta passió, utána a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele a szent-sírba; d. u. 3-kor szent beszéd; utána lamentáció. Este fél 7-kor szentség betétel. — Nagyszombatán reggel 6 órakor tűz-, viz-, husvéti gyertya- és keresztút szentelés; utána ünnepélyes szentmise; este 6 órakor feltámadási szertartás, körmenettel. — Husvétszombatán reggel fél 8 órakor szentmise, utána a husvéti eledetek megáldása. D. e. 10 órakor szent beszéd, majd ünnepélyes szentmise körmenettel és szentségkítetéssel. D. u. a szokott időben ünnepélyes vesperás. — Husvéthétfőn reggel fél 8-kor szentmise, 10-kor szent beszéd, majd ünnepélyes szentmise. D. u. fél 3-kor vesperás.

Hány óra? Ilyen kérdések alkalmával benyulunk a mellényzsebbe és kivesszük rendesen rosszul járó óránkat. Azután megkeressük szemünkkel a tornyot, a tornyon az órát, egy nagy fekete pontot. A fekete ponton a mutatót, a mutató alatt a számokat. Ez utóbbiakat azonban nem találjuk, mert a színek szerencsétlen megválasztása is gátolja ezt, a rozsdá meg a fekete alapot az aranyozott számok és mutatókkal teljes összhangba hozza. Jó szemű emberek is csak a közelből tudják kivenni, hogy mennyit mutat az óra. — Egy ilyen községben, hol a legtöbb helyen még hosszú rézláncra lógó körítés óra mutatja az idő haladását s ahol vasut van, hova vonatindulás előtt 2 perccel szeret kiérni az ember, igazán szükség volna egy pontos és könnyen meglátható toronyórára, melyhez óráinkat igazíthatnánk s magunkat esetenként hozzá tarthatnánk. Van híres szép templomunk, benne Vágó-freskók, melyek nagy környéken híresek és sok ide-

gent a templomba vonzanak; — van egy temetőnk, mely szépségéről nevezetes, harangjaink szép hangja kellemesen érinti az ember fülét; s vannak, mikben rendkívül lát itt az idegen s kedveset a helybeli s melyek nagy áldozatok árán létesülhettek s ezek mellett a toronyóra, melyre minden ember szeme naponként felvetődik, botrányosan láthatatlan. A toronyóra számlap festése számba alig jöhető költségbe kerül. Fehér alap s fekete számjeggyel, — vagy ha tesszik a bronz szín, fehér alap mellett az is meghagyható, mivelhogy az is feketének látszik, de feketelaponeme tulajdonsága nem előnyös. Kérjük és várjuk az óra átpingálást a fent elmondott okoknál fogva.

Rónay Mycu Budapesten. A nemzeti zenede igazgatósága 1914 évi március hó 29-én Budapesten a fővárosi vígadó termében rendezett hangversenyt, hol a közszeretben álló jászkiséri főjegyző bájos és kedves leánya, Rónay Mycu Nocturne (Gisz-moll) Chopin-tól és Scherzo-Etude Moszkovszky-tól című darabokkal lépett a közönség elé. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig szép játékát, melyben igazán gyönyörködött és oly nagy tapsviharral jutalmazta, hogy percekig kellett várnia, hogy másik darabját is lejátszhassa. Rónay Mycának szép játéka és magas képzettsége szép jövőre enged következtetni. Játékán igazán meglátszik, hogy a híres Bodó Alajosnak a tanítványa.

A Jászapáti létesítendő muzcum jászárokszállási osztálya részére adományoztak: Móczár Sándor 1 drb. vas villa, 1 drb. sarkantyú. Kalla János eszmadia 1 drb. prédikációs könyv 1768-ból. Szűcs Dezső 2 drb. pecsétnyomó, 1 drb. pecsétgyűrű és 14 drb. ezüst érem. Reisinger Béla 1 drb. kapu sarokforgóvas. Strasser Zoltán 5 drb. érem. (római pénz) Faragó István (Árpádtér 4) 1 drb. kétesövű elültető fegyver. Strasser Imre 1 drb. méceses, 1 drb. lakat. Sándor Ignác 6 drb. érem. Csalári Emán 1 drb. zár, 2 drb. érem.

Az új bélyegekről. A jelenleg forgalomban levő magyar kir. pénzügyi bélyegjegyek helyett 1914. április 1-től kezdve új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsátkozni. A jelenleg forgalomban lévő bélyegjegyek, amennyiben azokból készletek állnak rendelkezésre, 1914. évi szeptember hó 30-ig árusíthatók és teljes érvénytelenné válnak. 1914. évi október hó 1-ével azonban ezek a bélyegjegyek forgalom és ér-

vényen kívül helyeztetnek s e naptól kizárólag csak az új bélyegjegyeket szabad árusítani, használni és a régi bélyegjegyeket többé árusítani nem szabad.

Nyugalomba vonuló jegyzők. Mint jó forrásból eredő hírt közöljük, hogy Budapest Andor jászódzsa főjegyző és Kiss Lehel adóügyi jegyző hamarosan nyugalomba vonul. Ilyként Jászódzsa közönségének az óhajja is, hogy a jászódzsa alsójáráshoz csatoltassék, mielőbb beteljesül, mert elképzelhetetlen az, hogy a jelenlegi helyzet fonaóságába az új jegyzők beletörődjenek. Sőt elenkezőleg, mindent elfognak követni, hogy a község eme jogos és méltányos kívánsága teljesíttessék.

Állatorvos választás. Jánosházán a mult hó 30-án tartott körállatorvos választáson Reisinger Béla jászárokszállási közönségi állatorvos választották meg. Reisinger nemrég lett Jászárokszálláson megválasztva s megválasztása annak idején feltűnést keltett az egész környéken, amennyiben a jó modorú, de jánosházai származású Reisingert az árokszállási római katolikus kántor hával szemben választották meg. Most távozása felett az egész község közönsége sajnálkozik és ezen eltávozásával egykori riválisának enged helyet.

Apróságok.

A nedves lakás.

Közeledik május elseje és Pesten az utcák még tele vannak tétován járókelő emberekkel, akik szorgalmasan nézegetik a kapuk alá kiragasztott lakáshirdető cédulákat. Akármennyire nem bizalomkeltő is az olyan lakás, amelynek még ilyen későre sem akadt gazdája, az elkecsereedett lakáskeresők fásultan járnak végig a rengeteg lépcsőt, amelyet előtűk ki tudja, hány polgártársuk kopogtatott végig hasonló céltalattal. Persze, hogy ilyenkor azután a házmesterek olyan előnyököt is mondonak már a lakásról, amely előnyök kétségkívül az akasztóia-humor rovatóba tartoznak.

Savanyuan nézegeti a kivenni szándékozó a lakás falait, amelyen mértelen nagyságú penészfoltok ékeskednek.

— Nedves ez a lakás, kérem! — szól elkedvetlenkedve.
— Nem baj, nagyságos ur. — vigasztalja házmester, — legalább annál nehezebben fog tüzet, ha kigyulad a ház.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kötő feketehomok. Gazdasági épületek. Megvételhez pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly vevőknek bővebb felvilágosítást ad a lapok szerkesztője. Ügynökök kizárva.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

AKI magot- vet fákát ültet virágot tenyész és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon **Mühle Árpád** kertészeti nagytelepéhez **Temesvár.**

Diszfőrtjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-úton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll **3 szoba, 2 üzemhelyiség, konyha, előszoba, cselédszoba, pince** s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Ritka alkalmi vétel. Megvételhez 5000 K. szükséges.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bizatott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít **STERN GÁBOR** kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izsékes képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Teglagyár R.-t.** képviseltem Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o **préselt téglá** (disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be. Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van. **FINTA GÁSPÁR** máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatt épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szvitke Ferenc kir. bir. végreh.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az egy nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Járgyón ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRTI-MÉRÉS-ÚJRAÉLL
TAKAREKPERSELYT BÁRKINEK.
Trijon
PESTMEGYEI TAKAREKPÉNZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖTŐ ÚTCA 3.

Elég tönkro tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselével **Knöpfler Géza** férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel keztyük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak esz közöltetni. Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók. **Knöpfler Géza** férfi- és női divatárúhaza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja. **Csak nálam kapható.**

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendelkezésével a **Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.** Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként névnyomással is kaphatók. Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláirással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közül a szerkesztőség

Nagybójtai gondolatok.

A krisztusi vallásrendszer maradványának legerősebb bázisa: a vele gyökerében összenőtt pesszimizmus. Nagyon természetes is ez! Hisz jözan ésszel tagadni nem lehet, hogy a vallástól nem örömet, nem gyönyörököt, de lemondást várunk és kérünk. Mégpedig olyan lemondást, mely lemondás kárpótlást ígér. S hogy a csapások sulya alatt görnyedező emberféreg a kárpótlást nem a hűrik karjai között eltöltendő gyönyöröktől várja, az a mohamedánizmus kudarcának legfőbb, de legtermészetesebb oka. És, hogy a katólicizmus, — a kiállott győtrelemekért nem zajos örömekeket, de nyugalmas boldogságot ígér — az csak Krisztus mélységes emberismeretének bizonyítéka. Mert, hogy a szenvedésektől agyon győrt, zaklatott emberéletnek az elképzelhető legnagyobb boldogság: az abszolút nyugalom, az a pszichológus előtt oly természetes és kézenfekvő, hogy magyarázatra nem szorul. Már pedig, ha az emberiség törtérijájának annáleszeit végig lapozzuk, nem találunk egyetlen vallásalapítót sem, akinek rendszerében ez a mélységes emberismeret oly mélyen gyökerezne, mint: a Jézus Krisztusében. Ez volt szülője pesszimizmusának s végeredményében létoka: vallásrendszere világalalmának.

Mert, az emberiség milliói között mindig tulságban voltak a sírók s csak-kicsinyke töredék az örvendezők.

Es itt mindjárt előterbe nyomúl egy kérdés, hogy a mozeizmus, melynek főtételei szóról-szóra egyeznek a krisztusi tanokkal, sőt tulajdonképen annak ősforrása, miért nem tudott ily páratlan világalalmra szert tenni? Pedig a magyarázat oly közel esik!

A mózei vallás nemzeti vallás. Népe szük korlátai közé szoritkozik. Vallásrendszerét népe kiváltságának, nemzete boldogításának, akarta kizárólag szentelni! Mig a krisztusi rendszer egy egész világot, egy nyomorgó, eltaposott világot ölelt magához. S ezzel megalapozta világalalmát! S hogy ez nem frázis, azt maga a szent irás bizonyítja, mikor példákat hoz fel, melyekben a gazdagtól kívánják, hogy kincseit előbb szét ossza a szegények, árvák között, mielőtt egyházközségük tagjává lenne.

A sírók vallásának is nevezték Krisztus vallását alapításának első századában. A cézár dözsölő orgiájából mámorosan hazatérő római főnemések sokszor megreszkettek, a földalatti Róma katakombáiból felzokogó zsoitárok halatára. Hihetetlen, de ezek a felzokogó zsoitárok csalták — a fanatikus rajongás mosolygó rózsáit — a kerékbe-tört, máglyára dobott, karóhahúzott mártírok arcaira. És minden vértanú üdvözült mosolygása, ezer meg ezer hívővel gyarapította Krisztus vallását. Csak egy pillantást kell vetnünk az elmúlt évszázadok történetébe, hogy meggyőződjünk róla, miszerint a római egyház az üldözés századaiban izmosodott s terjeszkedett legveszedelmesebben.

A borgiák alatt már nem látjuk ugyanezt. Az inkvizíció sem tette te-rebélyesebbé egyházunk évezredes fá-ját. Sőt az ilyen elfajulások megszü-lték a reformációt!

Tőfuk telhetőleg igyekeztek sokan megtépnálni ezt az életerős fát. Fáj-dalmas volt, hogy e szentségtörők azok közül kerültek ki, kik e fa árnyékában s oltalma alatt lettek a semmiből po-tentátokká, de céljukat csak nem ér-hették el. Ez a hatalmas fa teljes pom-pájában virúl s osztja áldásait az em-beriség millióinak. Különösen ilyenkor, a lemondás, a gyász, a bűnbánat nap-jaiban. Ilyenkor mikor a napok hosszú során felhalmozódott bűnök nyugta-lanná teszik a gyarló, bűnétől undor-rodó, büntetésétől felő emberi lelket. Ilyenkor, mikor az élet küzdelmeiben — sokszor önkénytelenül — bűnökbe sodort ember-vergődve gondol az örök büntetésre. És, mert a legprimitívebb ember is érzi lelkében, hogy a bűn-nek büntetés az ára, akkor, — mint a tikkadt vándor a hús forrás helyei után, — úgy áhitozik a bűnbocsánat égi kegyelme után.

Ezt a kegyelmet pedig oly pazar bőkezűséggel ontja épen ilyenkor a katolikus egyház.

Aki már látott szomjuság győrt vándort csillogó szemmel felemelkedni a hegyi forrás habjaiból, annak nem lesz idegen a templomból megtisztulva távozó hívő arca.

Ott a gyóntatószék számolyán meg-könyvebbül a hívő lélek. Bűneit ki-kérdezik s bevallja. Feloldozást nyer. De van egy bűn, melyet nem kér-dez a pap, nem vall be a bűnös és nem érzi lelkére nehezédeni annak győrtő súlyát. Pedig minden bűnnél szörnyűbb, amelynek méltó jutalma csak kárhózat lehet. De hisz még a tizparancsolat-ból is kifelejtették!

Csak szép hazánkban millió ember viseli a szörnyű bűn terhét és szomorú: mégsem érzi lelkére nehezédeni.

A tizparancsolatban így hangzik a párja: „Tiszteljed atyádat. stb.”

Es ez az elfelejtett így kellene, hogy hangozzék minden szülő lelkében: „Gondoskodj legjobb erődből gyermeked jövő boldogulásán, hogy nyugalmad legyen a sírontól is.”

Ennek a parancsnak mélyen kellene bevésvé lenni minden szülő szívébe!

Mert ennek a parancsnak a teljesítése ad igazán jogot az előbbinek köve-telésére!

Halásnak kell lenni a gyermeknek azért, hogy szülője nyújtotta neki a lehetőséget az élet végigküzdésére: de halálának a végtelenségig s a megmérhetetlenségig kell fokozódnia, ha látja, hogy szülője töretlenül képesé is tette e küzdelem eredményes megvívására.

Nem lehet tagadni, hogy majd minden szülő törekszik is e cél elérésére, de eszközeinek megválasztását már csak igen kevés találja el szerencsésen.

Mert mi által gondolja legtöbb szülő biztosíthatni gyermeke jövőjét?

A pénz, a vagyon által. Nem gondolva meg, hogy éhhalál ember kezében a vagyon hamar elolvad. Az élnitudo ember kezében a por is aranyá lesz!

És mit látunk?

A gazdálkodó, hogy egy libapásztor bérét; az iparos, hogy egy inas kosztját megspórolja: elvonja gyermekét az iskolától. S hogy egy hold földdel, egy ezres bankóval többet hagyasson gyermekére, megfosztja az élnitudo alapjától — az elemi iskolától.

Szomorú, hogy ez így van! S még szomorúbb, hogy erre oly kevesen gondolnak!

Most a bűnbánat napjaiban ezt a bűnt kellene legjobban bánunk, ettől kellene leggyorsabban megtisztulnunk. Akkor — talán — bizhatnánk nemzetünk jövőjében!

ifj. A. J.

A halastó.

A maradiság, éhhalálosság vádjával sokszor illették már minket, apátiakat. Mindig fájdalmasan érintett bennünket, mert éreztük, hogy a vádlóknak igazuk van.

Maradiak és éhhalálosság voltunk a muliban. A maradiság már foszadozik. Hanem az éhhalálosság még teljes pompájában virul.

Vagy talán nem hangosan kiáltó bizonyossága éhhalálosságunknak a Szentgyörgyi-út mellett elterülő és az artézikutból táplálkozó tavunk? Hiszen ha ez a tó beszélni tudna, régen meginterpellálta volna az előjáróságot, hogy mi az Isten csudájának csinálták őt, ha semmire sem tudják felhasználni. Elmondaná, hogy a jó Isten már más községeknek is ajándékozott az ő testvéreiből, de azok másformák lehetnek, mert azok az ő testvéreit nem hagyják az unalomtól megposzadni. Hanem télen sokan korcsolyáznak rajtuk s az pénz

hoz a konyhára. Mikor a télnek vége felé járnak és nehéz már a jégpán-ejük, hát kijönnek szekerekkel az emberek a jeget földarabolva elviszik és pénzt adnak érte.

Aztán meg kedves, apró halacszkákat helyeznek el bennük s azok ott vigan élnek s nagyra nőnek. S mikor már jó kövérek kifogják őket, elviszik a piacra és pénzt kapnak érte.

Mások meg csolnokokat építenek az odajövő embereket megcsolnokoztatják és azok pénzelt fizetnek érte.

Igy szeretik, hasznosítják az ő testvéreit mindenütt. Csak itt olyan közönyösek és éhhalálosság az emberek, hogy se szórakoztatásra, se haszonhajtásra nem tudják őt fogni.

Igen, ilyenformán szólna az a szegény, árván unatkozó tavacska, ha beszélni tudna.

És mert a tó néma, bátrak vagyunk mi hozzá szólni a dologhoz.

Szerény véleményünk az, hogy hasznosítani kell, ami hasznosítható. S ez a tó hasznosítható.

Pöl lehet használni: jégtermelésre, korcsolyázásra, csolnokozásra és — s mi ezt akarjuk különösen ajánlani — haltermelésre. Azért tartanánk legajánlatosabbnak az utolsó hasznosítási módot, mert legnagyobb jövedelmet ebből lehet várni.

Ha, ezt a haltenyésztésre olyannyira alkalmas tavat, okszerű kezelés alá veszik (kimerítő tájékoztatást nyújt a földmivélségi miniszterium) akkor — eltekintve attól, hogy egy új és számottevő jövedelmi forrást nyitnak a községnek, a községet is olesó halhushoz juttathatják. S ezzel elejét vennék a húsinségnek és önmagától megoldást nyerne a hús kérdés.

Amos.

HIREK.

Lapunk mai száma nyomdai okokból kifolyólag jelent meg előbb, csütörtök helyet, szombaton.

Öyilkosság a csendőrkaszárnyában. Vasárnap éjjel revolver durranások zaja verte fel Füzesabony község csendjét. A veszedelmet sejtető lövések zaja a csendőrlaktanyából hangzott, onnan, ahonnan ép a veszedelmek lokalizálására kapjuk a törvény fegyveres embereiben rejülő hatalmas erőket. A fegyelmezett emberek hideg agya is ki van téve a szív befolyásának, uralmának s az ilyen bolondos pillanat elkövetett vele a legnagyobb és utolsó bolondságot is, az öngyilkosságot.

Végh Lajos csendőr három lövéssel agyonlőtte a csendőrszakácsnét, Zombori Franciska nevű gyöngyösi származású 32 éves leányt Mindhárom lövése halálos volt. Ekkor ért az ablak alá a szabadságáról hazaérkező Biácsi János csendőr, akiről Végh azt hitte, hogy szigorúsága miatt gyűlölt őrmestere, Rozsnyai Mihály leselkedik utána. Egy pillanat alatt határozott és az ablakon keresztül lelőtte a Rozsnyainak vélt Biácsit. Aztán állához szorította a fegyvert s szerelmese ágya mellé a földre zuhant. A golyó az agyát furta át. A két súlyosan sebesült csendőrt Pestre szállították, Zombori Franciskát pedig a múlt hó 30-án temették el. A vizsgálat azt állapította meg, hogy Végh Lajos csendőr valószínűleg életuntagságból követte el rémes tettet.

Temetés — pap nélkül. A napokban elhalt Jászárokszálláson Tóth B. Balázné született Bugyi Márta. Az idősebb asszony közismert volt a községben s az emberek bizonyos derűltséggel újságolták két évvel ezelőtt egymásnak azt a hírt, hogy Márta néni férjhez megy. Mert bizony a férj és Márta néni idejét ha vették, nem a szerelem, hanem a „moringolás” volt alapja a házasságnak, amelynél fogva nem is csaptak hét országra szóló lakodalmat, — nem ültek pántlikás lovak által huzott kocsira, hanem eltötyögtek a kerületi anyakönyvvezető elé, aki törvényt tett a mórinos házasság élvezetére. Rövid házasságuk úgy látszott, a papi áldás nélkül is elég boldogan telt el s ezt a boldog életet csak az zavarta meg, hogy elment hozzájuk a halál s elvitte a menyecske öregasszonyt. Az itt maradt férjnek ezt a kellemetlenségét tetézte az is, hogy Sipos Géza árokszállási plebános nem temette el a halottat azért, mert egyházilag is nem kelt a két öreg egybe. Hiszen annélkül is elporlad az öreg asszony, de zugolódó tömeg nem ért meg egyes dolgokat. Nem érti azt, hogy a „bagóhiten” előket miért temetik el akkor, ha a törvényes hitvest nem temetik el? Azt sem értik, minek szedik be az ilyen „pogányoktól” a párbert? — Sipos Géza ellen egyébként feljelentést tettek.

Főjegyző választás. Az Alattyányon Magyar Béla lemondása folytán megüresedett főjegyzői állásra a képviselőtestület múlt hó 31-én tartott közgyűlésén Puzza Nándort választotta meg.

A választókerületek új beosztása. A belügyminiszter, az új törvény szerint rendeletileg megállapította az új kerületi beosztást. Jászapáti eszerint választási székhely lett, s a kerületbe tartoznak Besenyőszeg, Jászalsószentgyörgy, Jászkisér, Jászládány, Jász-szentandrás, Kótelek, Nagykőrű és Tiszasüly községek. A megyében a beosztások a következőként történtek: Jákóhalmi választókerület. Szék-helye: Jákóhalma. Alattyán, Jákóhalma, Jánoshida, Jászárokszállás, Jászózsza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jásztelek, Pusztamonostor. (9 község.)

Jászberényi választókerület. Jászberény r. t. v.

Karcagi választókerület. Szék-helye: Karcag. Karcag r. t. v. Kisujszállás r. t. v.

Kunhegyesi választókerület. Szék-helye: Kunhegyes. Dévaványa, Kenderes, Kunhegyes, Kunmadaras. (4 község.)

Kunszentmártoni választókerület. Szék-helye: Kunszentmárton. Csépa, Cibakháza, Kunszentmárton, Mesterszállás, Nagyrév, Rákóczi falva, Szelevény, Tiszaföldvár, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszasas, Tiszaug, Tiszavárkony, Vezeny. (14 község.)

Mezőturi választókerület. Szék-helye: Mezőtúr. Kuncsorba, Mezőtúr r. t. v. Turkeve r. t. v.

Szolnoki választókerület. Szolnok r. t. v.

Törökszentmiklósi választókerület. Szék-helye: Törökszentmiklós. Abádszalók, Fegyvernek, Szajol, Tiszabó, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszapüspöki, Tiszaroff, Tiszszentimre, Törökszentmiklós. (10 község.)

Hevesmegyében a környéken: Egeri választókerület. Szék-helye: Eger, Demjén, Eger r. t. v. Füzesabony, Kerecsend, Maklár, Nagytálya. (6 község.)

Gyöngyösi választókerület. Szék-helye: Gyöngyös. Abasár, Adács, Detk, Domszóló, Gyöngyös r. t. v. Gyöngyöshalás, Gyöngyöshalmaj, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöspüspöki, Gyöngyösosolymos, Gyöngyöstarján, Hevesugra, Karácsond, Kiskaná, Ludas, Markaz, Pálosvörösmart, Vécs. Visonta. (19 község.)

Hatvani választókerület. Szék-helye: Hatvan. Apc, Atkár, Csány, Ecséd, Gyöngyöspata, Hasznos, Hatvan, Hort, Negyredé, Pásztó, Rózsaszentmárton, Szurdokpüspöki, Szűcs, Tar, Vámosgyörk, Zagyvaszentjakab. (16 község.) Hevesi választókerület. Szék-helye:

Heves. Átány, Besenyőtelek, Boconád, Dormánd, Erdőtelek, Erk, Heves, Kál, Kápolna, Kompolt, Kömlő, Mezőtárkány, Nagylüged, Tarnabod, Tarnaméra, Tarnaörs, Tarnaszadány, Visznek, Zaránk. (19 község.)

Tiszafüredi választókerület. Szék-helye: Tiszafüred. Hevesvezekény, Kisköre, Nagyiván, Örvény, Pély, Poroszló, Sarud, Tarnaszentmiklós, Tiszafüred Tiszaigár, Tiszánána, Tiszáörs, Tiszaszőlős, Ujlőrincfalva. (14 község. Megszűnt a kápolnai kerület.)

1914. XIV. t.-cz. Lapunk legközelebbi számának közleményei már a címtörvény szempontjából bíráltatnak el, tehát ezen számunk a sajtószabadság törvényétől bucsúzik. De azért nem sirunk, nem jajgatunk. Mert aki gazember, ezután is gazember lesz, aki meg becsületes ember, azt eddig is a sajtó tisztelte legjobban. Eddig is megtettük, hogy a tévedést helyreigazítottuk, ezután is megteszük minden kényszerítés nélkül. A lopások, verekedések, melyek a vidék lapjait betöltik, eddig is befejezett dolgok voltak tehát ezután is minden aggály nélkül közölhetjük. A törvény alapja az, hogy mindent szabad írni, ami igaz s ez a fő, mert akik olyan nagyon várják az új sajtótörvényt, azt szeretnék ha az igazat sem volna szabad megírni. Az új törvény e hó 11-én lép életbe.

Apróságok.

Nászuton.

Tavas van, nászutas párok kelnek utra verőfényes Itália felé. Az egyik fiatal asszonyka, alig hogy elhelyezkedett a vasúti kupé dagadó párnáin, legelső sorban is ezzel a meglepő és hamisítatlanul pesti kéréssel fordult legelőször az újdonsült férj felé:

— Ugye, drágám, ha majd visszajöttünk a nászutról és berendezkedtünk, két cselédem lesz?

— Nem szivecském, — felelt rá a mámoros hangulatból kikökökelt családó — én azt hiszem, nem két cselédem lesz, hanem husz.

— Husz?

— Igen, husz. Csakhogy nem egyszerre, hanem — egymás után.

Gyerünk moziba!

Szám 1303/914.

Pályázati hirdetés.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye járszági alsó járáshoz tartozó Jászkisér községben megüresedett adóügyi jegyzői állásra és az ezen állás betöltése folytán esetleg ugyanott megüresedő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az adóügyi jegyzői állás javadalmazása 1800 korona fizetés és 200 korona lakbér és a szabályrendelet alapján szedhető magánmunkálati díjak.

A segédjegyzői állás javadalmazása 1000 korona fizetés és 200 korona lakbér.

Felhívom mindazokat, akik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a törvényes képesítésüket valamint az eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket hivatalomhoz, folyó év április hó 8-ig adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Jászapáti, 1914 március 23.

Szénássy

h. főszolgabíró.

1200 szám.

1914.

Pályázati hirdetés.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye járszági alsó járáshoz tartozó Jászládány községben megüresedett jegyzői (főjegyzői) állásra és az ezen állás betöltése folytán ugyanott esetleg megüresedő adóügyi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Mindkét állás egyenkint 1600 korona fizetéssel, 500 korona lakbérrel és a vm. szabályrendelet alapján szedhető magánmunkálati díjakkal van javadalmazva.

Felhívom mindazokat, akik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a törvényes képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket hivatalomhoz folyó évi április 9-ig adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Jászapáti, 1914 március 23.

Szénássy

h. főszolgabíró.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron
vannak képek és tükrök. Izlé-
ses képkereteket gyorsan elké-
szít. Meghívásra házhoz megy.

Jugyeon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BEFORRESZTÉS-ÚJÍTÁSSAL
TAKAREKPERSELYT
BÁRKINEK
Trigon
PESTMEGYEI
TAKAREKPÉNZTÁR Rt.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

Hirdetmény.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a
Martfői Téglagyár R.-t.

képviselőt Jászapáti és kör-
nyékére elvállaltam. A legfino-
mabb minőségű falburkoló o-
préselt téglá

(lisztégla), továbbá **hornyolt vö-
rös, hornyolt kátrányos és**
hódfarku.

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb
árakon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a
jászapáti vasutállomás mellett, az
előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen
tisztelt közönségét, hogy évek óta
fenálló vegytisztító és kelmefestő gyá-
rának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bizta
meg Jászapáti,
hol mint eddig úgy a jövőber is bár-
mily nemű ruha festés, tisztítás, gallér,
kézzelő keztyűk tisztítása a legjutá-
nyosabb és kifogástalanul fognak esz-
közlötni.

Különös figyelmet felhívom a t. közön-
ségnek raktáromon levő férfi női,
gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-
ernyők, diszek, rőfös és modern
cikkeimre, melyek legjutányosabb ár-
ban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-
háza Jászapáti. — Kovald Péter és
fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti
cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Araim verseny nélküliek

Kényelmes amerikai cipők.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az építő vasút
mellett levő 480 magyar holdas birtok
ELADÓ. Kitűnő fekete homok. Gazda-
sági épületek. Megvételhez pénz nem
kell, csak biztosíték. Csak komoly ve-
vőknek bővebb felvilágosítást ad e la-
pok szerkesztője. Ügynökök kizárva.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik
Nagy környéken olvassák, tehát ha
eredményt akar elérni,

hirdessen lapunkban.

AKI

magot vet
fákat ültet

virágot tenyészt

és kertjében gyönyör-
ködni akar, az forduljon

Mühle Árpád

kertészeti nagytelepéhez

== **Temesvár.** ==

Diszfőárjegyzék ingyen és
bérmentve.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy
cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatt
épült, modern, új, 4 szobás lakó-
házam, mely 10 évi adómentes-
séggel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szviték Ferenc

kir. bir. végreh.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron
mert elveszti a bizalmat, hanem rendel
250 finom vonalas levélpapírt és 250
borítékot lapunk nyomdájában, hol az cég-
nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy ol-
csón jusson szép nyomtatványok-
hoz, forduljon rendeléseivel a

Jászárokszállási

Nigrinyi-könyvnyomdához.

Tisztelt: Községi, üzleti és ügyvédi
nyomtatványokat. Körleveleket, fal-
ragaszokat és bá' meghívókat.
Nagy raktár levélborítékok és vo-
nalas finom levélpapírokból. —
selyemmel bélelt női levélboríték
és papírok százként névnyomás-
sal is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy ala-
bástrom kartonon 15 perc alatt.
Gyászjelentések 1 óra alatt ké-
szülnek.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő
Strasser Sándor-féle ház, mely áll
3 szoba, 2 üzlethelyiség, konyha,
eléskamra, cselédszoba, pince s egy
műhelynek alkalmas külön helyiségből.

eladó.

Ritka alkalmi vétel.

Megvételhez 5000 K. szükséges.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bizatott
meg, ki az érdeklődőknek szivesen
rendelkezésére áll.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FÉLELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

*Hirdetéseket dijszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal*

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

*Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közl a szerkesztőség*

Szocialistáink.

Vannak még ma is, kik a szocializmus nevének már hallatára is megborznak. És talán van is okuk rá! Pedig az emberiség megszokhatta már a szocializmust, hiszen majdnem egykorú vele. A régi római rabszolgák, mikor szabadságra törekedtek, szocialisták voltak. Hazánkban Dózsa György és társai, midőn a jobbágyság érdekeiért fellázkodtak, szocialisták voltak. Csak épen a nevük nem volt az. A szocializmus, mint név, a mult század

Ha a lélek szeret.

Irta: ifj. Andrassy János.

(Folytatás.)

Clarissa arcát láng borította el, baljával szívéhez közeledett, jobbját vágyva nyújtotta előre, váró, kéjes borzongással emelkedett ágyában . . . egy, halk sikoly . . . egy tompa zuhanás és . . . az apácák-már halott felől imádkoztak, halkán . . . csendesén . . .

A zárda . . . letti kórház legszélső pavilonjának egyik szobájában kiéhezett arcú, megtört tekintetű beteg alszik csendesén. A mellérendelt ápolónő aggódva figyel, de látva a beteg nyugodt alvását, a közeli ablaknál melázó spácához lép.

Új betegünk alszik! Szóllítja meg Benigona nővér. Az apáca megfordul a szőra. Tekintete visszafolyt könnyektől fátyolos.

Tisztelendő nővér úr? Mi történt?

Nem hallja? A zárda tornyában a lélekharang szól! . . . egy testvérünk az imént kiszendedett!

Hogyan? Ki?

Nem tudja még? Clarissa nővér! Tegnap, hogy az új betegot hozták, ő is itt volt ebben a terebben, neki lett volna kiössztva,

közepén kezdett elterjedni, mikor a munkásság mozgalma nagyobb arányokat öltött. A munkásság ugyanis ebben az időben valóban nyomoruságos sorsban volt. A gépek feltalálása folytán a régi gazdasági rend teljesen megváltozott, a dolgozó nép roppant hátrányára s a tőke nagy javára.

A tőke, a nagypénz eddig is sokat jelentett a gazdasági életben. Ha pl. X-nek 100 korona megtakarított tőkéje volt, megkövetelte, hogy a társadalom neki évi 5 K-t fizessen és pedig minellenszolgáltatás nélkül, csupán azért, mert ő ezzel a tőkével rendelkezett. Akinek pedig egy milliója van, évente már 50 ezer korona kamatot követel, anélkül, hogy csak a kis újját is megmozdítaná. E kamatért vagyontalan embertársainak kell megdolgozniok. Az ilyenformán, sőt még lelketlen módon is megszorított nagytőke valóban kizsákmányolója lett a munkás népek. Különösen az angol bányász és gyári munkások életéről a leglátványosabb adatokat olvashatjuk. Ezen embertelen állapotot lehetetlen volt eltűrni. A munkásnép vezérei sorakoztatták a kizsákmányoltakat s méltányosságot, emberi bánásmódot követeltek. Követelésükkel szemben találták magukat az egész meglévő társadalmi renddel, a többi összes osztályokkal, a hazával, mely pénz és

véradót vett tőlük, a vallással, mely mérsékletre intette őket. Azt gondolták tehát, hogy csak úgy javíthatnak helyzetükön, ha gyűlölik a többi társadalmi osztályt, szakítanak a hazafias érzéssel, eldobják a vallást, fenekestől felforgatják az egész meglévő társadalmi rendet s a magánvagyon eltörlése után egy új világot, egy munkás világművelő társaságot teremtenek. A szervezkedés, összetartás óriási erőt adott nekik. Azonfelül hozzájuk csatlakoztak a többi osztályokból mindazok, kik valami okból a hazát, vagy a vallást gyűlölték s akik a munkásság mozgalmából, a szociáldemokráciából — hasznot húzni reméltek. Az európai társadalom két részre oszlott; az egyik tábor a szociáldemokratáké, a másik a megtámadott régi világ, mely a kereszténység elvein rendezkedett be. Így lett munkásság kérdéséből világnézeti kérdés; így keveredett be a keresztény, név e mozgalomba; ezért gondolják még ma is sokan, hogy szocializmus és kereszténység — föld és ég, tűz és víz, szóval halálos ellenségek.

A szociáldemokrácia, hol a szervezkedés erejével, csöndes úton, hol kemény harcok után sok tekintetben szépen előrevitte a munkásság helyzetét. Ezért tiszteletet érdemel. Igaz, hogy nem született ellenségét, a nagytőkét koppasztotta meg, hanem a többi társadalmi osztályt, melyeknek megélhetését, az általános drágaság elő-

de amint megpillantotta, megtántorodott, ájultan esett össze s míg a láz teljesen erőt nem vett rajta csak egy nevet sohajtozott! . . .

„Pista, Pista . . .”

Többet nem tért eszméltre. Halálának titkát magával viszi a sirba. Az Úr legyen neki irgalmas . . . Imádkozzunk érte . . .

Az új beteget pedig jótékony álmom viszi magával . . . vissza az elmúlt boldogság honába. Egy csendes kis falucskába.

A lármás élet zajától messze, égbenyuló hegyektől határolt csendes völgy ölében fekszik a kis falu. Boldog, megelégedett földművelők szalmás viaskói között áll a szerény falusi iskola és tanítói lak. Még templom sincs a faluban. A nép mégis szelid, jó, becsületes. Ritkán hallanak predikációt, csak ha sátoros ünnepeken a távoli város templomát fölkeresik. De ott a környező szűz természet! A legszebb s legigazabb templom. A virágulat, a madárdal, az erdő zugás a legszebb és legszentebb imára tanít. Hisz

a természet szava, Isten szava! Aki szereti

a virágillatot, megérti a madárdalt, szívébe fogadja az erdő zugás szózatát: az leborúlva imádja alkotóját. Az egyszerű, romlatlan szívnek nem kell hitet prédikálni, törvényt szabni. Leike egybe van forrva Istenével. A romlott, vagy romlásra hajlandó — már inficiált — léleknek van szüksége igére és büntetőtörvénykönyvre . . .

A szalmatedeles kunyhók során csendesén huzódik meg az iskola szerény hajléka. Nincs rajta semmi cicoma! Talán egy méterrel magasabb a fala s cserép a teteje, de rajta semmi dísz. — Hacsak annak nem vesszük a legújabb rendeletre fölrakott anyag-cimert. Idegen ember parasztháznak nézné s legfeljebb azt gondolná, hogy no ennek felvitte isten a dolgát.

A krizanthemos kert ölen folyik egy kis patak. A patak partján vad mezei virágok tarkállanak.

A virágok szinkellegében tarka pillangók röpködnek.

Ha fáradtak, megpihennek a virágzirkon s pihenésükben édes kéjjel szívják fel a

idézésével, szinte elviselhetlenül megnehezítette. Már ez is megbocsájtálatlan bűne a szociáldemokráciának. De van még több is. A politikai jogok féltelen követelése, melyek miatt a haza érdekeit is szívesen feláldozná; az osztálygyűlölet s a harc minden vallás ellen, — ime ezek a főbb bűnök. — Ezek miatt — sokak előtt ellenszenvessé vált az egész mozgalom s az emberiség legnagyobb kincseit veszélyeztetve látván, ellenszerről gondoskodtak. Mivel a legerősebben ostromolt fél a kereszténység elvein berendezkedett társadalom volt, az ellenmozgalom innen és ezen a néven indult meg.

Ime, így jött létre a keresztényszociálisták.

Mit akarnak hivatkozni, a keresztényszociálisták? Mindazt, ami a szociáldemokráciában jó. Akarják tehát első sorban a munkások anyagi helyzetének méltányos javítását. De nem csak az ipari munkásokét, hanem a mezőgazdasági és szellemi munkásokét is. Akarják a megbontott társadalmi béke helyreállítását, a hazafias érzés ápolását, a megtámadott vallás békében hagyását. Javítani akarják az egész emberiség helyzetét, de nem egyik — vagy másik osztály hátrányára; nem forradalom által, hanem a jelen társadalmi rend fentartásával; nem gyűlölet, erőszak vezetői őket, hanem az a megértés és szeretet, melyet Krisztus s a kereszténység hozott a világnak. Az a Krisztus, aki azt hangoztatta, hogy minden ember egyformán ember, hogy felebarátok vagyunk s úgy kell egy más szeretőnk, mint önmagunkat, hogy a munkás méltó az ő bérére s hogy a császárnak meg kell adnunk, ami csás-

záré s az Istennek, ami az Istené. Az a kereszténység, mely a felebarátai szeretet elvének az életbe való ültetése által s nem a forradalom útján — felszabadította a rabszolgákat s a barbár népeket kultúrnemzetekké alakította s amely — helyes értelmezésben — a más vallást is keblére öleli. Ennek a mérsékelt, kinővéseitől megtisztított, egyedül életképes, tiszta szociálistának az egész világon egyre több híve van. A mozgalom — hála Isten — hazánkban is, bár lassan, de egyre terjed.

Mint minden kezdő mozgalomnak, lehetnek ennek is hibái, — külföldön is, hazánkban is. Megengedjük. De hangsúlyozzuk, hogy itt nem úgy mint a szociáldemokráciánál — a lényegben, gyökérben van a hiba, hanem egyes oldalhajtásokban, egyik-másik taktikai kérdésben. A mozgalom a gyermekbetegségeken előbb-utóbb túlesik s a magazazi fölségében áll majd előttünk. Igyekezzünk megérteni lenni e mozgalom iránt; esatlakozásunkkal, nemetsük és irányítsuk jelenlegi követőit.

(ml)

A sorozás

környékünkön a következő sorrendben lesz megtartva:

Jászvári alsójárásban. Jászapátiban május 27, 28, 29, 30, június 2, 3. Hadvárasok száma 445. Polgári elnök Antal Sándor vm. biz. tag.

Jászvári felsőjárásban. Jászberényben május 31, június 3, 4, 5, 6, 8. Hadvárasok száma 921. Polgári elnök Bagossi Károly nyug. alispán.

Jászberényben május 14, 15, 16. Hadvárasok száma 507. Polgári elnök Balogh Sándor nyug. főszt. alispán.

Tiszai felsőjárásban. Dévaványán április 24, 25. Kunhegyesen április 27, 28, 29, 30. Hadvárasok száma 390. Polgári elnök dr. Cséh József vm. főszt. alispán.

Szolnokon május 9, 11, 12, 13. Hadvárasok száma 550. Polgári elnök dr. Kürty Albert alispán.

A polgári orvosok a sorozó járá- sokban dr. Lenk Gusztáv vármegyei főorvos, kivéve Turkeve és Mezőtúr városokat, melyekben mint sorozó polgári orvos dr. Tóth Ignác tb. vármegyei főorvos fog közreműködni.

A kenyér.

Ira: Schäffer Vilmos.

Egy társaságban ahol, kizárólag csak nők, tehát gazdaszonyok voltak jelen a kenyérről is szó esett, amikor is az egyik jelenlevő »próza« dolognak nevezte, melyről felesleges soketecsegni. — Lehet igaz az Önagságának, mert hisz ez a lisztből és kovászból készült alkalmatlanság nagyon gyakori minden ház asztalán, akár terített akár terített legyen is az. — Ha nem hallottam volna már számtalan esetben a kis gyermeket, azt a mindenkor kedves bogárkát imígyen szólni: Anyuskám kenyérkét kérek (ő már kicsinyit, — mert szereti) — talán magam is úgy vélekednék, hogy prózai dolog. De mondjuk talán ily formán, hogy a kenyér egyszer prózai, mert realis dolog, máskor nem prózai, mert idealis dolog. Sokszor halljuk emlegetni, bár nap-nap után előttünk van. Emlegetik a következőképen: „Neki nagyobb darab kenyér jutott az életben” „Aki kövel dob meg, dobát vissza kenyérrrel” „Kenyer harcot folytat” „Lekenyerez-

tapad a leány karcsú alakjára. Hanem a leány már elmélázva tekint maga elé. Azután lágyan, édes mosolygással szól a fiúhoz.

Ereztem Pista, hogy így lesz! Hogy ez bekövetkezik! Hisz első találkozásunknál megéreztem, hogy a lelkünk rokon. Hogy szeretőnk kell egymást.

Higye el Pista, hogy én küzdöttem elene. Emlekezhetik, mily hideg voltam magához egész mostanáig. Hogy kerültem. Pedig maga oly állhatatos volt. Még az iskolában is mennyire megragadott minden alkalmat, hogy nekem, a kezdőnek segítségére lehessen.

Tekintetből kiolvastam, hogy egy köszönő szavammal mily boldoggá tehetném. S én oly fukar voltam a köszönetben, pedig mily sokszor rászolgált. Ereztem, tudtam, hogy hidegségemet lekicsinylésnek veszi. Hisz maga is szobahozta néha. Hogy miért nézik le a tanítónők kollegáikat. Jó, jó Pista! Tudom, hogy sokszor így van ez, de nálam igaztalan volt ez a vélemény. Ennél több magamat tartottam méltatlannak magához.

(Folyt. köv.)

ték. »Kenyeres pajtasok« stb. — Én jelen írásomban nem a realis, hanem az idealis kenyérről szeretnék egy kissé beszélgetni. Eszembe jut Petőfi Aposztol, című költeménye és itt észre kell venni, hogy a kenyér lehet prózai annak, akinek asztalán naponként bőségesen jelenik meg, de idealis annak, ki éhező gyermekének egy falatot sem adhat. Ismertem egy szerény, de derék hivatalnokot, kihez egyik »próza« gondolkodású kis gyermeke azt a kért intézte, hogy kenyéret adjon neki. »Fiacskám! Sokat kértél, kenyérem nincs, elvették az emberek.« Istenem! Szinte mosoly ül meg az ember arcát s hihetetlennek tartja, hogy e boldog országban még olyan ember is akad, kinek kenyere nincs éhező gyermeke számára! — Ugy történt, hogy igazat mert e szerencsétlen apa mondani, azt merete megkockáztatni, hogy rosszak az emberek s ezért ma éhezik a gyermekek. — Hát csakugyan léteznek még olyan hűvös állatok is ebben a »derék« emberi társadalomban, kik a szerencsétlen éhező gyermek elől még a kenyéret is eleszik. Nem ez nem lehet. Mert hogy is mernék azt elvenni halakítól, amit nincs módunkban vissza adni, hisz ez lopás, rablás sőt a tettebb vázolt esetben egyenesen gonosz tett, emberölés és gyilkosság, ezért pedig a büntető törvénykönyv halált oszt. . . .

Szegény gyermek, szegény család! — Oh hányan vagytok, kik a kenyéret prózai dolognak tartjátok, hányan, kik Isten bocsá! talán nem is az életre szükséges tápláléknek nézitek. Ti boldogok, Ti prózaiak, adjátok a gyermeknek, ki azt becsülni tudja.

— A kenyér különben átvitt értelemben hivatal, keresetforrás. Aki hivatalát becsüli, az kenyéret is becsüli, aki pedig valakinek csupán fenhéjazás és irigységéből hivatalára tör, az egyuttal kenyéretre pályázik, kenyér harcot folytat és embert, családot éhségre kárhoztat, tehát öl. — Panem nostrum da nobis hodie, könyörögjünk naponként a Mindenek Urához és mégis vannak, akik a kenyéret nem tudják kellőképen megbecsülni, de ügylésznek csak akkor, ha nem az övékről van szó. — Bizony kérem több megbecsülést a kenyérnek és még sokkal több becsülést egymás iránt, mert ismét csak az Úr imádságából: — és bocsásd meg mi is megbocsátunk. . . . Jó példával és egy kevéske jó szívűséggel járni elől azoknak, kik még a kenyér tekintetében is prózai világot élnek. De szomoruan kell tapasztálnunk, hogy az nagyobb társaságból alig-alig lehet

egy esetleg két jószívű embert kihorgászni, mindenki a realiskor embere s bár nagy darab kenyér jutott mégis szeretne egy darabot a másiktól is szegni, helyesebben egy másikba is beletörni. — Mélyen sajnálom azokat az embertársakat, kik apróbb emberi gyarlóságokért mindjárt kenyértörést emtegetnek. — Legyen vége annak, hogy akinek nagyobb hivatal jutott, lenézze a kisebbet, mert úgy lehet az utóbbi több hasznára van a társadalomnak, a nemzetnek és a hazának egyaránt.

— A nagy és kicsi egyaránt vegye ki részét a komoly és becsületes munkából, mely után jól esik nemcsak a pihenés, de a kenyér is.

HIREK.

Áthelyezés. A jászárokszállási vasút-állomás eddigi előjáróját, Szarka Lajost az üzletvezetőség Királdra (Putnok mellé) helyezte át. Helyébe Szabados Pál Fenyvesről lett áthelyezve.

Panaszos levél. Tekintetes Szerkesztő úr! Alázattal kérem becses lapjába, a Jászapáti Ujságban ennek a kis cikkemnek helyt adni sziveskedjék és egyben kérem a tek. szerkesztő urat ha esetleg lenne benne ami büntetendő, kihagyni: Leszakadt a menyezet. A múlt hó 28 éjjel 1 óra néhány perckor Mihályi Ferencné háza, hol jelenleg Király Ferencz cipész mester lakik, az egész szoba menyezete leszakadt és alá temetett egy két éves kisleányt, kit még sikerült élve a romok alul kihuzni. Ime itt egy intő példa a házi uraknak. Pedig Király Ferenc még a múlt év ősz elején többször figyelmeztette a ház tulajdonosnét, hogy a ház tető cserép hiányos felrakása miatt több helyen becsepeg és a katasztrófa előtt 3 nappal pedig szintén figyelmeztette Király Ferencné ismét a háztulajdonosnét, hogy becsepeg és a menyezet a konyhán már nagyon meg is van repedezve, de mind hiába az ígérés mindig meg volt, hogy meg lesz csinálva de, mert pénzbe került volna ez ideig megcsinálva nem lett és így a menyezeten felázott a tapasz, míg az említett éjszaka leszakadt és a konyha szintén le akart szakadni az említett éjszaka, de a szomszédok segítségével még azon éjszaka fel lett támogatva. Csak a véletlenek lehet köszönni, hogy az 5 tagból álló család azon éjjel ott nem lelta halálát, ez pedig csak azért nem következett be, mert 3 részben sza-

kadt le és azon a helyen először, ahol csupán csak a 2 éves kislány aludt a másik részben a többi 4 aludt a kis lány pedig egy gyermek kocsiába aludt és vastagon le volt takarva és a menyezet azon a részben egybe szakadt le mert össze fogta a nádi a tapaszt és csak azután omladozott már a kocsin széjjel és maga alá temette a kis lányt. A háztulajdonosné hanyagsága és zsigorisága miatt 5 ember lelhetne volna halálát, ideje volna, hogy a hatóság ebben az ügyben szigorú vizsgálatot rendelne el. (Alíráás.)

Nem Nagyvárad, hanem Budapest. Hirt adunk már róla, hogy a jász vasutat szept. 1-én a miskolci üzletvezetőség köréből elvonva a nagyváradai üzletvezetőséghez csatolják. Ujbóli forrásból fentartással közöljük azon értesülésünket, hogy nem a nagyvárad, hanem a budapesti-jobbparti üzletvezetőség hatáskörébe osztják be a jász vasutat.

Heresen új községházát építenek. A legolcsóbb ajánlatot egy budapesti cég tette és az kapta meg a vállalatot. Az emele's községház építése 214 ezer koronába kerül.

A főkantor bűne. A szolnoki főkantor, Meggyesi Géza, kit a város képviselőtestülete, mint a kath. egyház kégyura 3 évvel ezelőtt választott meg, fölfüggesztették állásától. A főkantor az a bűne, hogy a minap feleségül vett egy református vallású nőt, aki miatta vált el az urától.

Jászvári alsó járás főszt. alispánja.

798 szám.
1914.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán Besenyaszögön megüresedett községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetnek és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy rendszeres felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb április 22-ig adják be, mert a később beérkező kérvényeket tekintetbe nem veszem.

Javadalmazás 800 korona fizetés 200 korona lakbér, rendszeresített vizsgálati és husvizsgálati díjak.

A választást a pályázati határidő letelte után fogom kitűzni.

Jászapáti, 1914. április 4.

(P. H.)

Dr. Horváth.
tb. főszt. alispánja.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELIENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

Jó uraim!

Sok tüntetést láttam már. Kisebbit-nagyobbat. Komolyat, komolytalant. De az a felséges tüntetés, mellyel jász-népünk a feltámadás ünnepén tüntetett az életre kelt Istenemberbe vetett, apától örökölt hite mellett, a szívembe markolt.

A természet is ünnepelt. Minden tavaszi pompájával. Mosolygó, kék égbolt; ragyogó, hűvös nap sugar, enyhe szellő nézte, simogatta, vitte sok ezernyi jó népünk erős hittől

Ha a lélek szeret.

Irta: ifj. Andrássy János.
(Folytatás.)

Hisz ismeretségünk első idejétől ismertem ragyogó, csábító álmait. De épen ez volt az, amiért igyekeztem elnyomni érzéseimet s lehűteni a magáét. Mert lássa Pista, elgondoltam, hogy magának hoztam, vagy az álmai közt kell választania s éreztem, hogy én — a magam igénytelenségében — nem tudnám kárpotolni elveszett álmait.

Hogy maga volt az első férfi, kinek csókja ajkamat érte, azt nem kell bizonyítanom ugye? De hogy az utolsó is volt, arra esküszöm! De hagyjuk ezt édes Pista! Legyen ez egy szép álom. Majd az ifuságunk elmúltával jól esik rá emlékezni. Hanem most tanuljunk felejteni, lemondani. Nem sért meg azzal, hogy magának könnyű lesz, de lássa én gyöngébb vagyok s mégis elfogom tudni viselni. Hát tegyen maga is így! Hagyja itt ezt a kis falut, mely szűk a maga vágyainak, menjen ki a nagy világba s keresse

fénylő arcát, öröm lángjában lobogó szemét, ajkáról züggő vig allelujáját. Az ablakokban gyertyák gyúlnak föl s ami különösen kedves és dicséretre méltó, izraelita felebarátaink ablakai is fényesek... Harangzugas, csengő cstlingelés, alleluja, alleluja! Az emberáradat egyre növekszik; hozzánk csatlakoznak olyanok is, kiket talán egy világ választ el tőlünk s a máskor önállóan, büszkén, mindenkitől szabadon gondolkodók lehajtott, fedetlen alázatossá válnak követik a Feltámadottnak szent Testét... Talán példát akarnak adni, talán viszi őket a hangulat áradata, talán gerjedez szívükben a kicsiny korokban, édes jó anyjuktól belecsepegtetett szent hit, talán fölébred bennük a magyar, a jászvér, mely mióta megismerte Krisztusát, mindig hű volt hozzá? Ki tudja, ki tudja?...

Vannak a világon e napokban fényesebb, pompásabb körmenetek. Vannak. De ilyen egyszerűségében is mélységesen, természetességében is csodálatos, mint a jász földön sehol nem tudják ünnepelni a feltámadást. Igaz, szent hitünk az égből kaptuk. De itt vert legerősebb gyökert, ebben az áldott földben, itt bontotta ki legpompásabban szárnyait, a mi népünk jó lelkében. Miért?

Ennek a mi népünknek első, leg-tisztább szerelme volt mindig és lesz mindig a föld az édes anyaföld. Ki tudja a földet úgy művelni, róla oly szeretettel beszélni, őt úgy megérteni, mint a jász? És ha ez igaz, akkor ki értheti át jobban, mélységesebben az alvó a szendergő földnek ébredését, feltámadását, mint — a jász?

A mi népünk tehát a természetébredésének idejébe eső húsvétban, a feltámadás szent ünnepében az örökéletnek, a feltámadásba, a másvilági életbe való mélységes, igaz hitének, az élet egykoron újra kezdődő tavaszának ünnepét üli. Ezért oly felemelő, ezért oly nemzeties és jellegzetes nálunk a feltámadás ünnepe. Ki tudná elhiálni, hogy ez a jóöszöntő, ősejű nép ámitás, csalódás, mese után indulna, midőn órák hosszat fáradtig a templomba eljut a feltámadt Istenembert imádni?

Lehet, hogy rövid időre, mint minden érzés a földön, ez a hit kissé elhalványul, elgyöngül egyesek lelkében. Lehet, hogy a nyugatról jövő idegen szellők, áramlatok itt a mi földünkön is megérintik a hitnek virágait... De csak virágait, mert gyökereit nem téphetik ki, nem pusztíthatják el!

A jász nép élete úgy összeforrott a keresztény hittel, a Krisztusban való újra és újra való feltámadással, hogy

sorsának megérdemelt osztályrészét, a hirt, a dicsőséget...

Aztán... diadala mámoros perceiben gondoljon rám is. Reám, aki magát úgy szereti, ahogy soha, senki nem szeretheti.

Szeme megnevedesült, hangja el-el csuklott, de uralkodott magán. Pedig a fiú tekintete oly esdve könyörgött: „Ne folytasd!” „Hidd el, hogy szeretlek s légy az enyém!” „Még lásd könnyen felejttem majd álmaimat. Te-mellette, te édes, te drága!”

A leány lelke megérezte e kinem mondott gondolatokat, lelkét édes melegség járta át, de tekintete a jövő fatyola mögött kutatott s mintegy álomban folytatta:

Elhiszem Pista, hogy szíve őszintén érzi azt most, amit lelke gondol. És lássa, ha nem annyira szerelném, mint amennyire szeretem hát elhallgattatnám gondolataimat és elfogadnám a boldogságot, amit kínál. De nekem nem az én boldogságom a legfőbb élmény, hanem a magáé. És ha tudnám, hogy szerelnemmel egy egész életre boldoggá tehetem, hát nem haboznék.

De amint most hiszem magának, hogy ké-sőbb nagyon fájának lelkének elvesztett ál-mai. És mert becsületes lelke visszarettenne attól, hogy ezt velem észrevétesse, benséjében annál mélyebben szenvedne. Mi lenne akkor a nagy boldogság vége?... Ne így gondoljunk erre! A szerelem halála biztos volna.

Pedig lássa, én a szerelmet úgy képzelem, hogy elindul két lélek a semmiségből s bolyong a mindegyikben. Keresik egymást. Ha találkoznak egymással, egygésznek örökre Nem egy rövid életre! Hisz ez a földi lét csak egy rezzenés az örökkévalóságban. Csak egy rövidke jelenség. S mégis hány lélekpar van, amely egyesül erre a röpke létre, hogy aztán egymás meggyűlöve, egye-dül bolyongjon tovább a végtelenbe.

Váljunk hát el Pista! Legyünk itt árvák, elhagyottak, — lelkeink azért fölkereshetik egymást, — hogy ne legyünk társaitan maganyra kárhóztatva egy örökéleten át. Maga-menjen a világba keresse lelke álmaid, az én imám követni fogja mindenütt.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kötendő feketehomok. Gazdasági épületek. Megvételhez pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly ve-vőknek bővebb felvilágosítást ad e la-pok szerkesztője. Ügynökök kizárva.

Eredeti magyar alföldi szakácskönyv

Irta: özv. Szűcs Antalné
BAGOSSY KLÁRA
Kapható fűzött példányonként 3 K. 20 fillér. kötött példányonként 4 K. 20 fillér.
Szűcs Dezső gyógyszeráránban
JÁSZÁROKSZALLÁS.

MOST JELENT MEG!

A JÉGVI-LÁG- A SARKKUTATÁSOK TÖRTÉNETE

Irta dr. OHOLNOXI JENŐ egyet. tanár.
Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanúinak, a Polusok meghódításáért évszázadokon át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres világutazó és tudós. E nagy értékű írásban élénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklin, Scott — megrázó drámáit, amelyek az örök fagy misztikus ködében lejárászótak. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.
A gazdagon illusztrált kötet ára 6 K. s megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján

AKI

magot vet
fákat ültet
virágot tenyész

és kertjében gyönyör-ködni akar, az forduljon

Műhle Árpád

kertészeti nagytelphöz
Temesvár.

Díszfőirjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyerünk moziba!

Jágyon
ADUNK HASZNÁLATRA
TAKAREKPERSELYT BARRIKÉK
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, KÖTŐ UTCA 8.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyá-rának kerületi képviseletével

Knöpfler Géza
férfi- és női divatárú kereskedőt bizta meg Jászapáti.

hol mint eddig egy a jövőben is bár-mily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő keztyük tisztítása a legjutá-nyosabb és kifogástalanul fognak esz-közöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közön-ségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-erpyők, diszek, rőtös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb ár-ban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-háza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy ol-csón jusson szép nyomtatványok-hoz, forduljon rendelésével a Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készül: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, fal-ragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vo-nalás finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok szárazanként névnyomás-sal is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy ala-bástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt kész-ülnek.

Ablak üvegek

beragasztását készséggel teljesít
STERN GÁBOR
kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükörök. Izlé-ses képkereteket gyorsan elké-szít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagár R.-t.**

képviseletét Jászapáti és kör-nyékére elvállaltam. A legfino-o mabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(dísztéglá), továbbá hornyolt vö-rös, hornyolt kátrányos és hódfarku

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb áralton szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatti épült, modern, új, 4 szobás lakó-házam, mely 10 évi adómentes-séggel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szvittek Ferenc

kir. bir. végreh.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalás levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az ég-nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Nyomatja, kiadja a tulajdonos Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

e nép életgyökerét tépi, pusztítja az, ki hitét tépi, pusztítja.

Jó uraim, értsék meg népünk, értsék meg jászverűk ösztönét, mely ott, a feltámadási körmeneten az önök szívében is gyulladozott! Ápolják e nép hitét s akkor önök lesznek a világ legjobb, legboldobbb emberei!

Zágoni.

Impressiók.

Irtá: Schäffer Vilmos.

A közel múlt napokban én is megértem, hogy kimozdulhattam egy kis időre községemből, rettentően rossz magyarsággal mondva: „el voltam utazva”. — Már a vonaton éreztem, hogy nagy hibát követtem el, mert sok helyen be kellett volna jelentenem a tavozásomat, legelsősorban is az én dérék szerkesztőimnek. No de se baj! Ő ha keres is addig, majd csak kimentem valahogyan mulasztásomat, csak a nagyközönség ne keressen. E felől azonban nyugodt lehettem annyival is inkább, mert meggyőződés, hogy talán örülnek is, ha nem kell olvasniok az én írka-firkáimat! Méltóztassanak azonban megengedni, most megint itt vagyok, elmondandó a címet.

Sietős utam lévén, a gyorsvonattal mentem vagy 200 kilométert, helyesebben gyalogoltam egy II. osztályú kocsit folyosóján, mivel az egész kocsi-ban nem volt számomra ülőhely. — Nem tudom, mindenki olyan kíváncsi-e utitársaira, mint én, de biz én régi rossz szokásomhoz híven most is végig néztem az összes szakaszokat; egyrészt az azért is, ha nem volna-e egy talpalatnyi hely, vagy egy jó ismerős. Egyik sem volt. De azért mégsem tet-

tem meg hiába ezt a földkörüli utat, mert ebben az egy máv. kocsi-ban benne volt az egész élet. — Az első szakaszban egy kicsi édes gyermek tartott hallgató közönségének előadást valamelyik filharmonikai hangverseny gyermekpróbájáról, ideális magasságban s még is könnyed előadással fujván az „oát”. Igen szép szimfónia, mert bizonyos könyörgés volt kiérezhető, azt hiszem egy kis táplálék irányában. — A második szakaszban csinos önkéntesek forgatták az ördög bibliát, bodor füstöket s még kacskaringósabb megjegyzéseket eregetvén. — A harmadik szakaszban magas csengésű tenor iparkodott elcsapni a mostani kormányt egy mély baritonnal szemben, aki erősen védte jogos álláspontját s iparkodott kimutatni, hogy bizony mi a mostani politikai helyzettel kudarcot nem vallunk, nem fogunk sem a szlávság, sem a germánosság hideg karjaiba pottyanni. Igazán szép vita volt, végét azonban nem 200, de 1000 kilométeres uton sem lehetett volna kivárni. Szép, szép, de szívesebben hallgattam volna, ha a magyar gyáriparról, kisiparról avagy a kereskedelemről folyik. Jobb is volt innét átrohanni a másik szakaszhoz. E negyedikben egy középkorú nő és férfiakból álló csoport volt, mindnyájan feketében s mindkét nemű embertársaim szeme tele könnyel. Itt szinte félelmetes volt a csend. Temetésre utaztak szegények. Innét még gyorsabban az ötödik elé loholtam, csak fél szemmel mervén bepillantani, mert azonnal észre vettem, hogy fiatal házaspár siet az olasz partokra tengert szemlélni s a narancs fák árnyékában megpihenni. Itt ugyan lett volna hely, de az előzékenység és a kíváncsiság tovább tuskolt az utolsó szakaszhoz. —

Nem tudom csudálatos véletlen-e vagy az összetartozandóság hozott össze oda 65—70 év körüli öreg urakat. Egyik idegesen csapott az újságra és kinézdte az egyhangú vidékre. Ez kereskedő gondoltam, mert újságja a gabona piacznál volt felnyitva. A másik elegáns szemüvegen böngészte a lapból a politikai foltokat. Pár pillanat múlva zsebre gyömöszölte s látható haragját csendes mormogás mellett egy regalia-médiába folytva. Föl mertem volna rá tenni egy vagyont, hogy kormánypartit. A harmadik kedélyes mosolygás közepett olvasta a Fjédibuszt. Piros szegfű vala gomblyukában; politikai hitvallására ugyan nem következtettem, de azt hiszem esküvőre utazott, mit leginkább az látszott bizonyítani, hogy a fejeföltött fűző papirdobozon Holzer áruháza ékeskedett. Kettő közülök csendesen szunyókált, gondolván, hogy ritkán esik ez meg pompás Pullmann kocsi-ban. — Hogy azonban a mezőgazdaságról is legyen szó, az én lelkesem meg szántotta a kétségbeesés, hogy miként is fogom én kis fiam előtt magamat kimenteni, kilenc hónapi távollétem után nem viszek semmi ajándékot. Közben azonban azt is észre vettem, hogy a folyosón velem együtt künn rekedt még két uti társam. Az egyik csinos fiatal asszonyka, a másik egy daltás hadnagy. Tekintetük néha, néha találkozott, majd az asszonyka idegesen forgatott egy közismert újságot, melynek címlapja a tiszt felé fordítva könnyen volt olvasható; finom ujacskáival pedig az apró hirdetések között keresgélte önagsága. Mit tudom én miért, mit tudom én mit. Nem is gondolkodtam rajta, mert én diszkrét ember vagyok, méltóztatnak látni jelen-

Aztán . . . ha fáradt a küzdelemben — mert eleinte nehéz harcot kell vívnia — hát engem itt talál. Én várom magat! Várom, hisz' e földi lét után együtt s egygylestűnk. És most ne szöljön semmit, tegyen úgy, ahogy mondtam. Ne felejtse, hogy ha célját nem érné, engem itt talál s amennyire tudom, kárpótolni fogom lelke elvesztett álmáiért. — De én kívánom, hogy győzzön, hogy boldog legyen. Ez engem is boldoggá tesz. Most menjünk. Mentek föl a dombra. A fiú lecsüggesztett fejjel, szomorúan. A leány biztató, meglete-kintettel, diadalmasan. Belátta a fiú, hogy igaza van a leánynak s érezte, hogy amit mondott, az megmáshatatlannal akarata . . . Bensejében ádáz harcot vívott a szív és lélek. A lélek az örök együttilétért epedett, a szív, a földiboldogságot követelte. A vad belső harc szólni kényszeríté. Meghajlok akarata előtt éles Margit, de mégis egy talizmán kérek magától. Hisz emberek is vagyunk. Vér és húsból lévő emberek. Hát ígérjen valamit. Ígérje meg, hogy

nem csak az örökkévalóságban, de e földi létben is várni fog rám. Nemcsak a lelkével, de a szívével is. Ezt ígérje meg s akkor könnyebb lesz az elválás! Aztán nézze, fogadja el tőlem ezt a gyűrűt, legyen ez a jegygyűrűje! Az én szegény, jó, édes anyámé volt. Itt hordtam mindig a szívemen, most viselje maga! Engedje, hogy ujjára huzzam! Ez összekapcsol bennünket! Aki viselte, egyedül szeretett s most aki viseli, egyedül szeretem. A leány engedelmesen nyújtotta kezét. És míg reszkető kezével felvonta kis kezére a gyűrűt a fiú, ismét az a delejes áram futott át ereiken, amely az imént, ott a patak partján csókba forrasztotta ajkukat. Csókoltak egymást hosszan, boldogan s aztán egy önfeléd pillantással — melyel egymást elnyelni látszottak — elváltak. Naponta találkoztak ezután is. Az iskola össze hozta őket. A leány erős akarata megacélozta a fiú önbizalmát. A szerelemről nem esett szó többet. Ha a

fiú rá is akarta terelni a beszédet, a leány okosan, sinán irányította másfelé a beszéd foralát. A fiú indulatos lelke elhidegülésnek ítélte a leány józan óvatosságát s nem sejtette, hogy annak nyugalmas tekintete háborgó érzelmeinek oceanján csak olajcsepp, melynek hártya-vékony túlkre vadul tomboló vihart takar. Nem érezte a leány szívének szörnyű gyötrődését. Csak a hideg mosolyt látta. S ugyanazzal a fagyos mosollyal igyekezett beszélni a jövő terveiről, a válás óráiban . . . Még később is, künn az élet fegetegeiben, kételkedéssel olvasta a leány forró, visszahívó, visszaváró leveleit. Nem érezte meg azt a forró, örök nagy szerelmet, melyet a leány lelkében fakasztott. Nem tudta, hogy míg nyugalmat erőszakolt arccal küldi őt az élet küzdőterére, az alatt verének minden csepje marasztalni, bírti akarja. Azt hitte, játszott vele a lány. S most, hogy távol volt tőle, vissza atarta adnia a kölcsönt. (Folyt. köv.)

soraimból is. Jó szerencse, hogy sorba-be nem mutatkoztam a „vagonvilágnak”, mert még úgy lehet a szereplők neveit is kikottyantottam volna. Ez pedig már különösen a folyosón szórakozók részére járt volna egy kellemetlenséggel, — no meg azt hiszem rám is . . .

Bámultam ki a szép természetbe — s bár nem volt küldetésem célja mező és nemzetgazdasági tapasztalatok gyűjtése, — mégis jól eső érzés töltötte el látván, hogy erre felé szépen fejlődnek a vetések.

Villanyvilágítás. Heves község rég óhajtott vágya, úgy látszik végre megvalósul. Egyik legelőkelőbb budapesti elektromos vállalat az egyesült Villamosági és Gépgyári r.-t. vette újabban kezébe a villanyvilágítás ügyét és nagy buzgalommal igyekszik megoldásra vinni. A gyár mérnöke e héten ott tartózkodott, a jövő héten pedig egyik igazgatója megy le egy helyi érdekelttség szervezése végett.

Öyilkosság Erdőtelken. Folyó hó 1-én az erdőtelki országos vásáron Csillik Miklós erdőtelki legény idogálni kezdett egy vásári sátorban, amikor több társával összeszólalkozott. Az összeszólalkozás hevében Csillik Miklóst egyik társa megszurta. Sérülése következtében f. hó 17-én halt meg. — A boncolást az egri törvényszék kiküldötte ejtette meg.

Az első sajtótárgyalás. Bizonyára mindenkit fog érdekelni az első tárgyalás, a melyet az új esküdtzéken sajtótügyben Nagyváradon tartottak meg. A nagyváradi törvényszék tárgyalta Szabó Károly asztalos mester nyomtatvány útján elkövetett rágalmasági ügyét, amelynek az az érdekessége, hogy itt az első sajtóper, amelyet az új esküdtzéken törvény alapján tárgyaltak. Az asztalosmester egy vasúti hivatalnokról azt írta, hogy „tejeles száju ficsur”, mert a pénztárnál gorombáskodott vele. Az esküdték vádlottat becsületsértés vétségében bünsnek mondták ki, de a valódiságot bizonyítva látták és így a bíróság Szabót fölmentette.

HIREK.

Tövist a fák mellé! A tavaszi faültetés a községben nagy mérveket öltött. Ha olyan jó volna a talaj is, mint amilyen nagy a faültetési kedv, úgy nem soká kifejődne a gyümölcskereskedelmünk. A talaj azonban az utca fainak, az akácoknak kitűnő csupán, de ezen fák sem szerencsések, mert ezeket meg az ugyancsak műveletlen vad síhederek tördelik ki. Ilyen kitérdelt fát az idén több száz helyen pótolnak. Azonban sem karót nem tettek mellé, sem tövissel nem kötötték körül az új fákcskákat. Kiteszik így az újabb pusztulásnak. A Mátrafüredi uton tén- tén és kecseksorda és disznókonda jár napról-napra, mégis megmaradtak a fák, mert csak nem nehéz aljelketlen barmok eszén tuljárni!

Lelekészválasztás. A gyöngyösi professzorság egyház tanácsa folyó hó 5-én tartott egyházközségi közgyűlésén Csötönyi János helyettes lelkészt, egyhangú lelkesedéssel, lelkészévé választotta meg.

Közgyűlés. A jászberényi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár f. évi április hó 26-án 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését Gyöngyösi-ut 24. szám alatti hivatalos helyiségeiben.

A tartalékos tisztek tanfolyama. Az idén valamennyi hadtestparancsnokságnál tanfolyamot állítanak föl tartalékos tisztek részére. A tanfolyamok célja a tartalékos tisztek kiképzése a gyakorlati táborig szolgálásban, harc-szerű lövészetben, továbbá a hadilét-számú gyalogsági és lovassági szakaszok vezetésében. A tanfolyamra tartalékos tisztek, tiszthelyettesek és zászlósok önként jelentkezhetnek és a tanfolyam sikeres elvégzése után a hallgatókat a legközelebbi bevonuláskor elő fogják léptetni. A tanfolyam három hétig tart.

2092. szám
1914.

Hirdetmény.

Jászpáti község tulajdonát képező piacsteri Nagyvendéglő az 1914 évi szeptember 1-ső napjától 1920 évi augusztus 31-ik napjáig terjedő 6 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján bérletbe kiadatik.

Az árverésre határidőül 1914 évi május 19-ik napjának d. e. 10 órája a község-ház tanácsstermében kitézetik. Az évi bér kikialtási ára 3500 korona, a mely összegnek 10%-a óvadékul az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Utőajánlatok nem fogadtnak el. A község képviselőtestülete fenntartván azon jogát, hogy az ajánlatot tevők közül szabadon választhat.

A bérleti feltételek a főjegyzői iró-dába a hivatalos órák tartama alatt meg tudhatók.

Jászpáti 1914 ápril. 16-án.

Rusvai Lajos
h. főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

2093. szám
1914.

Hirdetmény.

Jászpáti község tulajdonát képező, a Piacster és a Hevesi út sarkán levő hat üzlethelyiség az 1914. évi október 1-ső napjától 1920 évi szeptember 30-ig terjedő 6 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján bérletbe kiadatik.

Az árverésre határidőül 1914. évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órája a község-ház tanácsstermében kitézetik.

Az üzlet helyiségek évi bér kikialtási ára és pedig az I. szám 529. kor. II. szám. 460 kor. III. szám. 632 kor. 50 fillér IV. szám. 200 kor. V. szám 400 kor. VI. szám 253 kor.; a mely összegnek 10%-a óvadékul az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Utőajánlatok nem fogadtnak el. A község képviselőtestülete fenntartván a jogot arra, hogy tett ajánlatokat el, vagy elnem fogadja.

A bérleti feltételek a főjegyzői iró-dában a hivatalos órák alatt meg tekinthetők.

Jászpáti 1914. ápril. 16.

Rusvai Lajos
h. főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

Lőránt.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazásbás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névalírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és jelszóalálást körül a szerkesztőség

Szekfü, a mi virágunk.

Ennek a vadontermő, alföldi virágunk a kéllábon járó spécieszéről patantotta ki az elmúlt hetekben a fővárosi sajtó, hogy könyvet irt.

Könyvet, a magyarszabadság legglóriózusabb alakjáról, II. Rákóczi Ferencről.

A legnagyobbról irt, a vadvirág! Rákócziról, kiről nagyon keveset mondtunk, ha azt mondjuk, hogy félisten volt. Hisz ha a magyar história könyvét lapozzuk, — az Árpádok nagyjai-

Ha a lélek szeret.

Irt: Ifj. Andrássy János.
(Folytatás.)

Lángoló sorokban választ a leány leveleire, de nem szíve legbensőbb érzéseiből, hanem számításból. Eggyűgyű tervet eszelt ki bosszúja végrehajtására. Számított, hogy lángoló soraival végsőkig hevít a leányka érzelmevilágát, hogy aztán egyszerre, átmenet nélkül beszűnteti majd a levélírást. Öntelt bizakodással hitte, hogy leveleinek váratlan és hirtelen megváltozása kétségbe ejtik majd a leányt s akkor majd az fog ő hozzá sirva, vágyva könyörögni.

Ahogy tervezte úgy is cselekedett, hanem a várt hatás elmaradt. A síró, visszahívó levelek csak nem jöttek. Pedig várta fokozódó türelmetlenséggel s minél inkább teltek a napok, türelmetlensége annál vehemensebb, gyótródása annál rémesebb lett. Nyugalmit teljesen elvesztette.

Barátai nem ismertek rá. Mintha kicserélték volna. Az eddig öntelt, elbizott író, cse-

ről nem szólva — Anjouk, Hunyadiak, Zrinyiek, Frangepánok és még itt el nem sorolható glóriás alakok légiójjal találkozunk, akik életüket, vérüket s mesébe illő kincseiket áldozták hazájuk oltárán, nem a boldogságukért, nem a dicsőségért, de népük boldogulásáért.

És ezeknek a honfiai erények szinpompájában tündöklő nagyoknak táborából, úgy emelkedik ki II. Rákóczi Ferenc pusztán, fenséges alakja, a biborosok pompázó tömegéből a pontifex maximus hófehér ornátusa.

És akkor előjön egy ember, a semmiségből, az ismeretlenség homályából, hogy porba gázolja azt, akinek nagyságát — épen gyarlóságánál fogva — még megmérni sem tudja.

Be akarja feketíteni a makulátlan-ságot, önzéssel vadolja az önzetlenséget és rideg spekulánsá aljasitaná a hazaszeretet mártírját. El akarja hitetni a magyarsággal, hogy az, — akinek neve a Magyarok Istene után a legelső a magyarnép ajkán — közönséges kéjenc, gyalázatos iparlovag volt.

Ennyi gyalázást egy embertől, aki tollat forgat kezében s magyarnak vallja magát, nem tűrhet a magyar!

Mert ne felejtjük, hogy a fényes alakok nemzetboldogító munkásságának lapjai között, ott feketéllenek az

átkos hazaárulók aknáinak füstölgő romjai is. És ezeken a romokon jajveszékélő nemzetünk megmentői, mindig a multak fényes csillagai volt.

A kétségbeeséstől csak ők menthették meg elárvult nemzetünket. Csak ők adhatták költőnk ajkára, hogy régi dicsőségünk, hol késel az éjjeli homályban.

Csak az ő glóriás alakjuk adhatott reményt, hogy jön még egy szebb kor Érezte is ezt népünk mindenkor és azért emelte őket olyan piederesztálra, amilyenre egy nemzet sem — nagyjait. Hisz mi volnánk, mint maroknyi magyarság, a népek nagytömegében, ha nem volna fényes történelmi multunk s lángoló honszerelmünk, mely előjövendő dicsőségről mesél? Elnyelne bennünket a népek óceánja!

A szláv, oláh, germán hármass gyűrűje összeroppantana szívesen, de megfeszült izma elenged, bosszút lihegő keble megdöbben, ha eszébe jut a Hunyadi neve!

Kizárólag elhunyt nagyjainknak köszönhetjük ma már fennállásunkat. És híres honszerelműnknek. De hát, hogy is merne ellenünk támadni az a nép, melynek nemzeti hősei Hóra Janku és Jellasicus voltak. Hisz nekünk legkisebbjeink is nagyobbak voltak!

Kulturánk nincs! Anyagiakban koldusok vagyunk! Sehöl egy rokon nép, kinek testvéri jobbában bizhatnánk! Árvák, elhagyatottak vagyunk! Ideig-

valamikor . . . régen . . . ott abban a nap-sugaras, kicsiny falucskában . . .

Elröppent az álom, tekintete a levélre esett és aztán felzokogott . . . vadül . . . kínosan. Az asztalra borulva áztatta könnyeivel az — ő levelet . . . az utolsót.

II.

A kiéhezett arcu beteg pedig alszik — csendesen. Teste a kórágynon pihen, lelke a patak partján. Ott sétál egy lánnyal, akit Margitnak hívnak. Karjuk egymásba öltve, tekintetük ölelkezve. A leány boldogsága biztos tudatában halkán, de nyugodtan szól: Rosz álom volt az éjjeli Pista!

Maga mindjárt tegnapi beszélgetésünk után elment innét messze, messze. Az álmai után. S engem itt hagyott. És én szomorú lettem. Szinte hálni járt belém a lélek. Csak olyankor kelt új életre, mikor magától levelet hozott a posta. De hát az olyan ritkán volt.

Akkor — igaz — szépek, derűsnek láttam az életét, biztatónak a jövőt, de máskor sokat, nagyon sokat szenvedtem. Úgy reszkelttem magóbról s annyit imádkoztam.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kötőnő feketehomok. Gazdasági épületek. Megvételhez pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly vetőknek bővebb felvilágosítást ad eladók szerkesztője. Ügynökök kizárva.

Eredeti magyar alföldi szakácskönyv

irta: özv. Szűcs Antalné
BAGOSSY KLÁRA
Kapható fűzött példányonként 3 K. 20 fillér, kötött példányonként 4 K. 20 fillér.
Szűcs Dezső gyógyszerárában
JÁSZÁROKSZÁLLÁS.

MOST JELENT MEGI A JÉGVIILAG- A SARKKUTATÁSOK TÖRTÉNETE

Irtá dr. CHOLNOKI JENŐ egyet tanár.
Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanúinak, a Polusok meghódításáért évszázadokoa át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres vihgutató és tudós. E nagy értékű irásban élénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklán, Scott — megrázó drámáit, amelyek az örök fagy misztikus ködében lejátszódtak. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.
A gazdagon illusztrált kötet ára 6 K. s megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján

AKI magot vet fákát ültet virágot tenyészt és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon Mühle Árpád kertészeti nagytelepéhez Temesvár.

Diszfőarjegysék ingyen és bérmentve.

Jágyon ADUNK HASZNÁLTRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TÜZ ÉS BETÖRESMENTÉS, ÚJ PÁNCÉL
TAKARÉKPERSELYT BARKINEK
Tízjón
PESTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖTŐ UTCA 8.

Elég tönkro tehetetlen cipők.
Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselőségével
Knöpfler Géza
férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapátián, hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő keztyűk tisztítása a legújanyosabb és kifogástalanul fognak eszközöletni.
Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáronon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rőtös és modern cikkimre, melyek legújanyosabb árban kaphatók.
Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapátián. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.
Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a jászárokszállási
Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és paprok százanként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefülcsonit vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR
kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Iztléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra huzhoz megy.

Hirdetmény.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagyár R.-t.** képviselőségét Jászapáti és környékére elvállaltam. A legújanyosabb minőségű falburkoló o **préselt téglá** (díszteglá), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarkú tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legújanyosabb árakon szerezhető be.
Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.
FINTA GÁSPÁR
máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkerítészetéből való virágok állandó

eladása

a piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatt épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szviták Ferenc
köz. bir. végreh.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmát, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az előnyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Nyomatja, kiadja a tulajdonos Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

óráig véd még az a glória, melyet nagyjaink homlokára font a história! Aztán . . . a pusztulás jön már csupán . . .

De: • Qyi habet tempus, habet vitam. És nekünk időt kell nyernünk, hogy életet nyerjünk. Egy volna az öngyilkossággal, ha engednők, hogy az ilyen székfüléle alakok aknamunkája sárba tiporja nagyjainkat.

Hogy Rákóczi — aki fejedelemséggel fölérő birtokait itt hagyva, a száműzetés keserű kényerét ette, sárba tiporhasson; ha ezt engednők: méltók volnánk a kárhozatra.

Szegyenyfoltja volnánk Európának, ha türnének, hogy — a legnagyobb magyar által alapított s a nemzet bőkezűségéből fentartott Magyar Tudományos Akadémia — egy ilyen szenyirat terjesztéséhez odaadja magát.

A jászok kipróbált hazafiaságának egetrázó dörgéssel kell egyesülnie az ország felháborodásával! Messze halló hangon kell tiltakoznotok jásztestvéreim az ellen, hogy egy Székfü bemocskolni merészelve azt, akit — koronás királyunk kegyelete és népünk szeretete — fejedelmi pompával kísért utolsó útjára. Emlékezzetek!!!

Ifj. Andrássy János

A mi leányaink.

Néhány éve lehet, hogy községünk lakosságának nagy része beleesett a nagyzási mánia betegségébe.

Hogy honnan jött a jászságra ennek a bacillus, nem tudom, de nagyon valószínű, hogy valami nyugati szél szórta reánk, s — ugylátszik — rajtunk veszett.

Sajnálattal tapasztalom, hogy több községben a földmives urak családja, különösen a családban felnőtt leányok-

nak nagy része már megunta azt a jó, tiszta levegőt szivni a tanyán, mely az egészség fentartására a legszükségesebb kellék; nekik erre szükségük nincs, nekik már ez kevés, nekik városi poros, rossz levegő kell. Ugy gondolkoznak, hogy nevelje a csirkét, libát, kacsát, pulykát akinek tetszik, ők aszerint akarják biztosítani az egzisztenciájukat, hogy férjhez mennek, ha lehet úrhoz, de ha ilyen nincs, némelyike meglegezik egy egyszerű iparossal is. Mert akkor úriasszony lesz s nem kell a tanyán laknia, apró jószágot tenyészteni és gazdasági teendőikkel foglalkozni. Sokkal könnyebb szerrel jutnak ezekhez a piacon.

Viszont a mi iparos férfiaiunk nősülési szándékát manapság már nem a komoly elhatározás irányítja, hanem a hozomány. Ennélfogva tehát iparkodnak a rédemtus gazda leányához közeledni és azoknak udvarolni. De mint mondom, legnagyobb része a hozományért, mivel ő előtűk ez üzlet; ép olyan, mint mikor egy kocsi, bundát, kalapot, vagy egy pár csizmát eladnak. Nem tesznek magukban számítás, hogy annak a gazda embernek a leányai közül nem lehetnek jó iparosnak, mivel ők ezen foglalkozást nem tanulták, nem látták azt a szüleiktől, ha meg nem látták, hogy kell a kalapba bélest varrni, fel pántlikázni és még azt szükség esetén eladni, a vevővel jól bánni, lehet-e jó iparosné?! Én nem hiszem!

Egy pár éve ismertem a szomszédomban egy csizmadia mestert. Többször megfordultam nála s volt alkalmam meggyőződni, mikor annak az iparosnak az egyik felnőtt lánya niosogatótt, a másik meg a kerekcséken ült és segédkezett az édes atyjának a lábbei elkészítésben.

nagy gyerek az én völégényem, aki még a rossz álmoktól is fél és felejt, hogy a rossz álomnak is megvan az a haszna, hogy föl ébredve, annál jobban tudunk örülni az életnek?! De most mindjárt megharagszom, ha nem mondja, hogy igazam van és hogy szép, nagyon szép az élet. — Durcás nehezettel készül karját kivonni a fiúéből, de az kérőleg tartja vissza.

Szép, nagyon szép az élet édes Margitom, de mégis lássa olyan különös, hogy mi most ugyanazt álmodtuk. Csak én még tovább is álmodtam. Láttam: magam levele után letörni, lezúlleni s láttam magát cellájában a halálos ágyon és láttam, hogy — botorálmain miatt — nemcsak a földi édent, de az örök együtt létet is elvesztettük s akkor már ez a tudat volt nekem az igazi kárhozat!

Teste a zárdá kriptában pihent, az enyém a koldusok temetőjében. A maga lelke üdvözült s az enyém elkárhozott. El voltunk választva az egész örökkévalóságra.

Egyszer aztán az történt, — mint aminek meg kell történni minden egészséges testben lakozó léleknél, — hogy az idősebb leány férjhez ment. Ugyanolyan iparoshoz, mint az apja volt, kinek egyebe nem volt, mint a tudása, hogy megtanulta a csizmát jó elkészíteni. És csodák-csodája, a nősüléssel nem csak egy jó, áldott feleségre tett, szert, hanem egy meglehetősen szorgalmas csizmadia segédre is, kik egy pár évi szorgalmas takarékoság után készpénzért egy lakóházat vásároltak. Ma is ott laknak és már egy kis megtakarított pénzük is van.

Én tehát attól tartok, hogy ez a visszás állapot, ami most kezd egyes jászközségben lábra kapni, nemcsak egyesekre, sőt az országra nézve is hátrányos, azért, hogy az iparosok nem maguknak alkalmas feleséget keresnek, mivel attól tartok, hogy a gazdaember leányai lesznek iparosnék, az iparosok leányai pedig a gazdaembernek a menyei. Nézetem szerint megtörténhet, vagy bekövetkezhet az az is, hogy a hozomány rövid idő alatt elpárolog és sok boldogtalan házasság könnyei lesznek láthatók. Mig a jól megválasztott feleség mellett a kevés is megszorodhat annyira, hogy az emberek öregebb napjait nyugodtakká és gondtalanokká tudják tenni.

Redemptus.

A gazdaemberek között ez a „kiházasodás“ nagyfokú elkeseredettséget okozott az utóbbi idők folyamán, különösen egy nemrég történt s mindegyiküket felháborító eset kapcsán, szívesen rendelkezésére bocsátjuk tehát a gazdáknak is lapunk hasábjait, ha gondolják, hogy ezuton is megpróbálkozhatnak ezen reájuk nézve igazán kétségbejítő helyzet reményteljes javításával.

— De csacsi vagy te, Pista! Hát azt hiszed lehetnék én üdvözült nélküléd s elkárhozott veled?!

— Nem Margit, nem! Hiszem, hogy méretlenül szeretsz s én téged ugyanúgy. Vesszenek az álmok, hisz' itt vagy te, az édes valóság. Nem válunk el soha, édes, édes . . .

III.

Utolsó álma volt ez a kórház új lakójának. Sokat szenvedett arcának ráncai elismultak, mint vihar ütével a tenger hajjai.

Csak felakadt szemhéjai mutatták a halált. Az ápolónő lezárta azokat. Aztán Benignával az ágyhoz térdelt, hogy imádkozzék a halottért . . .

A lélekharang felsírt újra . . .

A végtelenben meg: két rabságból felszabadult lélek ölelte egymást némán, boldogan . . .

(Végo.)

Fenti cikkirő úr reámutat a bajra. A baj pedig az, hogy a leányok sutba dobják a rédemptus tekintélyt s a legtöbb esetben a vagyonosabb gazdák leányai nem a vagyonosabb gazdák fiaikhoz mennek feleségül, hanem hivatalnokhoz, rosszabb esetben meg az iparos nyugodt tűzhelyével is felesérelük a tanyát. Ezen baj megkülönbösen baj azért, mert a gazdák fiaai a házasságnál kénytelenek a vagyoni igényüket redukálni, amennyiben fenti oknál fogva nem vehetik azt házastársul, akit szeretnének.

Ezen baj azonban egy osztálynak, a gazdaosztálynak a baja. S annál nehezebben elszenvedhető ez, mert tehetetlenül állnak vele szemben. S kénytelenek, miként fenti cikkirő úr teszi, az ellentétnek adandó jó tanácsokkal helyes mederbe terelni a házasságok ügyét, — ami jelenthet ugyan részleges, de semmiesetre sem jelent gyökeres orvoslást.

Mi, mielőtt az ügy részletes tárgyalásába belemennénk, megjegyezzük, hogy a gazdák panasza az itt uralkodó osztály panasza. A gazdák voltak vezetői mindég a községnek s itt csak olyan helyzet található, amilyent a gazdák teremtettek maguknak. A gazdák által teremtett helyzet miatt meg csak önmaguknak s legteljebb vezetőiknek lehetnek szemrehányást, azért, mert nem bírtak annyi előrelátással, hogy a maguk által teremtett helyzetből ne meneküljenek ki a saját véreik, hanem a vallás és haza iránti szeretettel ragaszkodjanak osztályosaikhoz, mely alatt a gazdatársadalom, a szülői ház és ezen ház rokoni köze értenőd.

Mert ha egy más osztályhoz tartozó férfihez megy egy gazdaleány férjhez, bizony az újabb környezet átalakító hatása alatt szakít a fentiekkel. Ezt már évekkkel ezelőtt megirtam az „Akác a fenyők között“ című tárcámiban, érdeklődőknek azonban szívesen reá mutatok példákra is.

A baj fő okát abban látom, hogy a földek fokozódott értéke következtében előállott jó mód fokozta az igényeket abban is, hogy a leány-családtagok felmentessenek a tanyai és sok esetben a házi munka alól is. A szülő a tanyán, a leány a faluban lakik nyáron. Ezen kényelem azonban az életnek induló útja párnak nem adható meg; a menyecskét a tanyára viszik, hogy együtt dolgozzék a férjével. Ettől félnek a kényelmes és különösen a társadalmi életbe beléköltő leányok.

Ezen ok szült egy másik főokot. A leány az itthon való olvasgatás és társalgás útján bizonyos műveltségre tesz szert. Ha pedig a leány ebbe beléköstol, fokozott vággyal óhajtja azt fejleszteni, vágyik a műveltebb társasága után és iszonyodik az olyan embertől, aki szűkebb körű ismerettel bír, mint ő.

Mig ellenben, ha a gazdafuk helyzetét vesszük, a legtöbb esetben 10 éves korukban a tanyára kerülnek azok s a tanya kiöli belőlük az elemi iskolában tanultakat is, Ujság, könyv, testet-lelket üdítő szórakozás még ma is neveltséges dolgok sok apa előtt. Uri leányok tanintézetekben kerti munkákkal is foglalkoztatják a leányokat. Tehát a leányokkal már egészség és fejlődés szempontjából is, akármilyen gazdag is, mérsékelten erősebb munkát is kell végeztetui. Megszűnik az első főok.

Eddig, úgy vettem észre, itt az volt a politika, hogy a népet műveletlenül kell hagyni. A leányok ismereteit azonban elvenni nem lehet, sem őket ezek szerzésében gátolni nem szabad. Sőt! Fokozni kell amennyire lehet, mert már közepes műveltséggel is meglehet szeretni a természetet s a tanyát annyira, hogy vágyódjék az után. Hanem a flukat kell a középiskolába szorítani s ha az a gazdafu elvégez 4 középiskolát, nagyon helyes emberré s a leányok szemében is rokonszenvesse nővi ki magát. S különösen nem fordul elő, mint legutóbb egy vagyonos háznál, hogy a leánykérőbe ment gazdaleányt a szalonba vezették, de egy félórai ottléte alatt nem jutott eszébe, hogy a kalapot talán le is kellene venni.

Szerk.

HIREK.

Jegyzőválasztások. Az elhalálozás folytán megüresedett jászladányi főjegyzői állást folyó hó 23-án töltötte be választás útján a község képviselőtestülete. Az elnöklő főszolgabíró jelölési jogával fogva Nagy Zoltán kunszentmártoni adóügyi jegyzőt, Gerő Zsigmond tiszaföldvári főszolgabírói irodaségédítstet és Szabó Károly tiszai alsójárásban működő jegyzőt jelölte. A jelöltek közül Nagy Zoltán 22 szavazatot, Gerő Zsigmond 21 szavazatot kapott, így 1 szótöbbséggel Nagy Zoltán lett főjegyzővé megválasztva. Hat képviselő a szavazástól tartózkodott. — Jászkiséren folyó hó 24-én ejtett meg az adóügyi jegyző választás. Egyhangulag dr Sárközy János választott meg.

Udvarzárlat. Jászapatin az újból fellépett vörhenyjárvány terjedésének megállítására a hatóság a gyermekekre udvarzárlatot rendelt el. Egyben a mozi előadásokat beszüntette s táncmulatságra engedélyt nem ad, hogy összejöveledek által sem terjesztődhessen ezen betegség. — Hir szerint a vörhenytől félo szülők a templom bezárásainak szükségességét is hangoztatják.

Uj érseki helyettes Egerben. Begovcsevich Róbert val. püspök nagyprepost, érseki helyettes és a főszentszék elnöke, 48 esztendő életkora és az azzal járó gyakori gyengékedésére való hivatkozással, hivatalaitól való felmentését kérvén, dr. Szmrccsányi Lajos egri érsek elismerésének és köszönetének kifejezésével, teljesítette a kérelmet és érseki helyettesé, a főszentszék és a zsinati vizsgálóbizottság elnökévé Debreceni János apátkanokot nevezte ki, aki egyszerűen a nagypreposti teendőket is végzi.

Védekezés a koleraveszély ellen. Szolnokmegye alispánját az elmúlt év október és november havában a tiszai középjárás és Szolnok város területén előfordult kolera járvány arra indította, hogy a koleraveszély megelőzése és megállítás végett szükséges intézkedések kellő időben való foganatosítására a főszolgabírók és a r. t. városok polgármestereinek figyelmét már most felhívja. A kolera ugyan a múlt év végével megszűnt, de azért tekintve, hogy a betegség baktériumát a hideg nem pusztítja el teljesen, a koleraveszély a melegebb idő beálltával ismét kiújulhat. Ezért tartotta szükségesnek az alispán, hogy a főszolgabírák, polgármesterek és a rendőrkapitányok, tisztí orvosok a járvány fellépésének megállítás szempontjából a kellő intézkedéseket már most foganatosítsák. Az alispán szóban levő körrendelete szerint a kolera járvány föllépését legjobban az általános köztisztaság megőrzésével, a nyilvános helyek fertőtlenítésével, a piaci és élelmiszerek ellenőrzésével s a lakosságnak a kolera mibenlétéről való felvilágosításával elterjedését pedig a betegség gyors megállapításával, a gyűlekezések betiltásával s különösen a föltétlen elkülönítésével a járványkórházak segítségével lehet megakadályozni. Ez okból részletes utasítást ad az alispán az említett hatóságoknak. Végül felhívja az alispán a főszolgabírákat és polgármestereket, hogy eljárásukról, részletes jelentés alakjában, május elsejéig számoljanak be. Körrendeletének végrehajtását kiküldöttjei által a helyszínen ellenőriztetni fogja az alispán.

Esküdték a jászságból. A folyó évi második esküdtészi ciklus esküdtbíráivá a következők soroltattak ki a jászságból: Horváth Kálmán jeptulajdonos, (Besenyözög) dr. Dzurik József ügyvéd és Borbás Mihály birtokos (Jászapati), dr. Szénássy György birtokos (Tiszasüly), Petrovay Béla birtokos (Nagykörű), Lantos László birtokos, dr. Grünvald Ármán és Kátóna János birtokos (Jászberény).

2092. szám
1914.

Hirdetmény.

Jászapáti község tulajdonát képező piactéri Nagyvendéglő az 1914 évi szeptember 1-étől 1920 évi augusztus 31-ik napjáig terjedő 6 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján bérletbe kiadatik.

Az árverésre határidőül 1914 évi május 19-ik napjának d. e. 10 órája a község ház tanácstermében kitűzetik.

Az évi bér kikialtási ára 3500 korona, a mely összegnek 10%-a óvadékul az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

A község képviselőtestülete fenntartván azon jogát, hogy az ajánlatot tevők közül szabadon választhat.

A bérleti feltételek a főjegyzői irodába a hivatalos órák tartama alatt megtudhatók.

Jászapáti 1914. április 16-án.

Rusvai Lajos
h. főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

2093. szám
1914.

Hirdetmény.

Jászapáti község tulajdonát képező, a Piac-ter és a Hevesi út sarkán levő hat üzlethelyiség az 1914. évi október 1-étől 1920 évi szeptember 30-ig terjedő 6 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján bérletbe kiadatik.

Az árverésre határidőül 1914. évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órája a község ház tanácstermében kitűzetik.

Az üzlet helyiségek évi bér kikialtási ára és pedig az I. szám 529. kor. II. szám. 460 kor. III. szám. 632 kor. 50 fillér IV. szám. 200 kor. V. szám 400 kor. VI. szám 253 kor.; a mely összegnek 10%-a óvadékul az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

A község képviselőtestülete fenntartván a jogot arra, hogy tett ajánlatokat el, vagy elnem fogadja.

A bérleti feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jászapáti 1914. április 16.

Rusvai Lajos
h. főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglyagyár R.-t.**

képviselét Jászapáti és környékére elváltam. A legfinomabb minőségű faiburkoló o **préselt téglá**

(disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos** és hódfarku

tetőfedő cserép nálam mindenkor a legutányosabb árákon szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelvigyázó.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-teren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatti épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szvittek Ferenc

kir. bir. végreh.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszti a bizalmát, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapirt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az cégnyomással előlva is csak 8 koronába kerül.

Nyomatja, kiadja a tulajdonos Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Jngyon
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰSZERKIVITELÉSEZÉS
ELŐRE MÉRTELTÉSEZÉS
TAKAREKPERSELYT BÄRKINEK
Trijon
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖTŐHILLA 33.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőber is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézwellő keztük tisztítása a legutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölneni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legutányosabb árában kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a

Jászárokszállási
Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készül: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és béli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selymmel bélelt női levélboríték és papírok százanként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona

Fél évre 4

Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Készpénzert — féláron.

Aki látja a községek és városok fejlődését és keresi ezen fejlődés okait, az ijedten fogja tapasztalni, hogy ezen haladás sok ezer okát vágy mondjuk, hogy rugóját egy név alá gyűjtve lehet legjobban kifejezni, hogy: természetsszerűség.

Azért ijedtünk meg, mert ha nem helyi különleges okok teszik szűk-séggé a villanyvilágítást, az aszfaltozást, a kulturházak építését, hanem a nép természetsszerű fejlődése és ezzel kényesedő igénye, akkor ezt a fej-

lődési proceszsszust nekünk is keresztül kell szenvednünk s mi, amennyire edzettelnek vagyunk az ilyen betegségekkel szemben, könnyen belepusztulunk.

Ha egy ipari, kereskedelmet vagy szülőkkulturát üző nép megengedheti azt, hogy milliókat költsön városa szépítésére azt értjük, mert például Gyöngyös közönsége az 1911-ik évben csupán szállóért kapott 5 millió koronát, a másik 5 millió meg befolyhatott kereskedelmi és ipari árukért, 10 millió koronás bevételből meg ugyan lehet költeni a fényűzésre is.

De egy buzatermésből élő népnél ilyesmire gondolni sem szabad. Igénytelenül, munkával élve es avas szalonnán tengődve szépen megélünk úgy, ahogy vagyunk, de így sem valami fényesen; — a földből kiizzasztottuk amit lehetett; takarékoskodtunk is, még sem vittük valami sokra. Nem lehet hát nekünk semmi költséges dologba belemenni, mert nem termi ki a föld, egyéb bevételünk meg nincs.

A haladás azonban természetsszerű. Termétszerű az is, ha a ménkü beléüt a fába. Termétszerű lesz az is, ha a községünkben egy áramlat emelkedik felül, mely nem vet számot azzal, hogy miből telik, hanem szenvedéllyel hozzáfog a romboláshoz, hogy építhessen és a költségre való tekintet nélkül megcsinál mindent, ami ezen munkája között észbe jut. A tevékenykedés újabb tért szerez a tevé-

kenykedésre. A tapasztalt öreg emberek meg ijedten vonulnak félre az ilyen veszedelmes pazarlás elől és nem lesz egy gondolkodó fő, hanem megy minden, mint a karikacsapás s amit meglehetett volna építeni 1 millió koronából, az bele kerül 2 millió koronába. S miután hasznót hajtó befektetés alig történhet ebből, a föld termése 50 évre előre megterhelte az eddigiéknél kivül a 2 millió korona amortizációjával.

Nem bizonyos, hogy így lesz, de így lehet. A ménkü nem üt bele minden fába, de hogy minden fá kihajt, ha megfújja a tavaszi szél, az bizonyos. A nyugat fejlődésének szele átjárta az ifjú generációt s ha az veszi kezébe a gyeplőt, lehet, hogy óvatosan, de keresztül hajtja fejlődési terveit.

Akár így lesz, akár úgy lesz, nem lesz kár, ha óvatossá leszünk. Ha évenként 10000 koronát felveszünk a költségvetésbe s mint nagy rendezésialapot kezeljük. Az ilyen évi 10000 koronák ezidőszert könnyű terhek lennének, 20 év alatt meg olyan tekintélyes összeggé nőhetné ki magát; — különösen majd ha a vasut tekintélyes osztalékából is csatolhatunk hozzá, amellyel kilehetne elégiteni a fejlődési mániát azon időre, amig újabb összeg össze nem gyűlik. Ekkor az öregek sem húzódnának félre és készpénzzel féláron megszereznék a fejlődést.

Suttogva szálló lomha fellegek . . .

Suttogva szálló lomha fellegek
Olyan leverten hozzánk miért jövétek.
Kit sirattok el — öh feleljetek?!

Szemüknek árja hurot az földre . . .
Elfula — néman, — könnyük elsratva
Remélve-félve küldik meg a választ:
— Egy faj pektünk csak, — s ez hozott ide . . .
Nem! nem beszélünk, hisz' tudod te már azt
Csúcsos fenyő ma mért csüggeszti karját,
Eg tűz urának mért hideg szive? . . .
Tudod — nagyon, ő meeszo elmegy . . .

A sok vidám nap látta vén falak
Zordon magányban — búsan állanak! . . .
Igen! — Tudom már! — Öh csak menjetek
S elérve őt am könnyt ne sirjatok
Talan neki is könnyebb így a válás.
Elég, ha miénk lesz a fájdalom
Néma könny, siró — csendes alkonyon . . .

Vigyétek meg a válasznak a napnak
Elkomorult hárs fatyolós szívéhez.
Te minden gyással! — Imára az éghez,
Enyhe sugáron szálljon az tovább! . . .
Találja föl az egészség honát! . . .
El nem feledjük — a mig visszavárjuk
Kit úgy szerettünk, kit az isten áldjon!

Utazás — Vámosgyörk körül.

Egy hajításnyira van ugyan tőlünk Vámosgyörk határa, de ép úgy megvárakozunk a vonatra, ép olyan ünnepélyességgel helyezkedünk el zöld plüss, vagy fekete viaszkos vászon ülökéjén, mintha a berlin-konstantinápolyi utról volna szó. (A könnyebb megérthetés kevéért: Két folyosós azaz inkább előszobás II-od osztályu kocsija van a jász-sági vasutársaságnak. Azaz két fél, mert a felét az I. osztály foglalja el. Az egyik II-od osztályu két fülke viaszkos vászonnal, a másik II-od osztályu két fülke élénk zöld plüssel az I. osztályu fülkék halvány zöld plüssel vannak behuzva. Megállapítható még az is, hogy a viaszkos mellett levő elsőgy kényelmes terem, tehát azt egy arisztokratikus érzésű vagonmester építette, az élénk zöld mellett levő halványzöldek meg fülkékre vannak osztva, mi az építő demokratikus érzéséről tesz tanuságot. Megállapítható még az is, ha egy II-od osztályu utasa van ennek a kétféle népnek épített kocsinak, az a jegykilyukasztás után az elsőbe húzódik át. Ha egy első osztályu utasa van, az mezeződik, mert emezek nem nyitogatják rá az

ajtót — tévedésből; ha több II-od osztályu utasa van, azok időnként át-át mennek az elsőbe — letörölni a puha plüss párnába poros cipőiket.)

Erre a vonatra ültünk fel a multkorában Bródi polgártársunk vezetésével. (Valakinek mindég kell vezetni ebbe a rangkórságos világba.) Bródi bevezetett bennünket egy első osztályu fülkébe, ahol két úr aludt. Ez a két úr két vasuti altiszt volt, mint utóbb megtudtuk. A kalauz meg, a aki kizevert bennünket a bitortolt elsőszobából, az meg csak közkatona. Bródi rém dühös lett, mi meg a felszögyenben is kárörvendtünk, mert megjósoltuk neki ezt a kizeverést, sőt, a kalauz beléptekor mi már az ajtón kívül állva vártuk vezérünk meggyalázását.

Ez azonban nem ment könnyen Bródi a kalauz nál mindég magasabb hangon beszélt; — a kalauz azonban méltóságtejes volt. De egy jottányit sem engedett az igazságból. Már rekedtre beszéltek magukat, már latszott Vámosgyörk fénye, de még mindig ott tartottak:

— Nekem maga beszélhet!
— Mondom magának Bródi úr, velem nem lehet vitatkozni!
Györkre értünk, de az önévélemények nem változtak meg, ellenben az utat végig álltak

Marakodás.

Irtá: Schäfer Vilmos.

Akkorát ütöttem az asztalra, hogy megfájdult belé a kezem. Ne méltóztassanak rossz néven venni, de az ember néha meg is haragszik s ha emberhez méltóan akar viselkedni, káromkodás helyett valami más alkalmat keres, hogy bosszúságát kiöntse. Dehát, kutya meg a májal minek is született a közép európai ember társadalmi életre, ha egymást megakarja marni, dehogya, fölfalni. — Látom mostanában nap-nap után, hogy a fecskék az ártalmas férgékből több ezret fölfalnak. Helyesen teszik, üdvös is, meg természetes is; de már kérem alázattal, hogy lassan-lassan az emberek is fölfalják egymást a művelt Európában, azt már alig hiszem, pedig néha úgy látszik. Hej, pedig úgy is pusztulnak a szép magyar alföldön a tudóvsz s a gyermekbetegségek kegyelméből bőségesen. A bíróság helyesen mondja ki az apa és testvérgyilkosra: felkötni, — de hogy az emberek, azok a szelid és békés együttélésre teremtetett eszes lények is beállanak cápának, az már több mint lehetetlen. Az egyik ember „aszonyja”, a másik elmondja, a harmadik megtoldja, a negyedik meg szépen beugrik, fel-fortyan és üt, vág, rúg, kapál stb. Az ötödik pedig biztatja, hogy ez már csakugyan „vért kíván”.

Minekutánna pedig meg vagy on állapítva, hogy manapság drága az élelem s kevés a kereset, tehátlan mérsékelt a táplálkozás, ritkul a vér, ebből pedig nehéz egy kicsit is kicsapolni, keresünk tehát egy másfajta érmetszést, mit úgy hívunk, hogy anyagi, ha jobban tetszik kenyér. Azután úgy lehet mind a ketten megbánjuk, minnek utánna ügyünkben egy harmadik ítélkezik tárgyilagosan, igazságosan.

Behuzódunk a II-od osztályú váróterembe. De nem volt hely. A harmadosztályú utasok minden helyet elfoglaltak. Milyen igazságtalanság. A máv. másfélszer annyit fizettet velem, mert rossz gyomru és rossz lábú ember vagyok. Se a szagot, se az állást nem bírom el. Alni a cipézem sem enged, mert jobb ügyhöz való törekvéssel igyekszik elérni, hogy a lábam a legkisebb levegőt is kiszorítsa a cipőmből. Pedig a lábunk is kell levegő. Ezt érteinek meg azzal a cipész ural azok a szaktanarak!

Sajnálom, hogy a máv. elleni ülhömbben elem kerültek a cipész urak s így ők is kaptak azért, mert Vámosgyörkön nem ülhettem le. De hát nem is olyan nevelésesen kis dolog ez! A II-od osztályú utas a váróteremben és a kupében is tarthat a III-od osztályú utas csizmájától, öklétől, az I-od osztályban nyugvó altiszt urak miatt meg Bródi-nak gyűlik meg a baja. Gyűlik a váróteremben is kéréte a jegyeket.

Az asztalnak bizonyosan nem fájt, de fájt nekem. Ha pedig egy ember-társamra ütök, fájt neki, de nem fájt nekem. Hát éppen itt van a hiba kérem alásan. Node hagyjuk ezt, mert ez csak „elméleti megállapítás”, hanem elmélkedés helyett szűrjünk le egy igazi szép intelmet: „Szeressétek egymást atyámfiai”. Ez és mindig ez legyen előttemek s ha sérteni akartok, állítson meg ez egy igazság s akkor sértett nem lesz található ezen a föld golyón. De mert gyarlók vagyunk, ezt nem tudjuk megtartani, akkor legalább csak annyit, hogy aki sértett, tudja hibáját helyre is igazítani férfiasan, mondjuk önértetének csorbulása nélkül; akit pedig sértettek, lássa be, hogy emberek vagyunk s vegye ki jobbát zsebéből. Nehez ezt megtenni, tudom, de . . . de a béke és rend kedvéért . . . muszáj.

Egy igen eredeti, természetes gondolkodású magyar ember egyszer azt mondotta: „Ugyan kérem, hozzanak már a tanyáról be másokat, mert ezek már szépen kitudnak fészülkődni.” Én véges elmémrel ezt az egyszerű mondást úgy magyarázom, hogy ezek az urak már az értelmesség koháján végig főzettek, mehetnek rendet és becsületet prédikálni. Bocsánatot kérek, de így kellene egy kissé megfésülni a szociális életünket s azután meg a borona, meg a kenyér is elmaradhat. — Nagy emberek hirdették a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget s ma arra azt mondják: frázis. Tehát frázis, hogy az ember szabadság után vágyik, frázis, hogy törekszünk mindtökéletesebbek lenni, frázis a barátság, a jószívűség, a jótett, frázis az egész társadalmi rend és összhang, sőt talán még az egész élet is egy nagy frázis. De nem frázis az ököl, a bicska a hajbakapás, rossz indulat, a kenyérharc a gyil-

Egy órát kell a sorokban állva eltöltenem. Elémbe áll egy vén asszony. Bizalmasan sutogni kezd. Mi a ménkűt akar? Alamizsnát kért szegény. S kapott azidást. Babonás ember vagyok s hétfőn reggel egy vén asszony bizalmasan sutogtamikor a convertált sorsjegy huzása lesz — szombaton? Azóta minden vonatinduláskor ott látom sutogni a vén asszonyt. Utána egy utazó kártyavető lép be. Közben, hogy darálását ne halljuk, csizmás, batyus emberek sietnek a várótermen keresztül — jegyet váltani. — Igazán jó keleti kép, különösen ha szűk cipőben, állva nézi keresztül az ember.

A jászvasut létesítésekör úgy tervezték, hogy Gyöngyösig megy a jászvonat. Gyöngyös ezért 30000 koronával hozzá is járult volna a vasut költségéhez. Azonban olcsó volt az építkezés, pénz meg volt bőven s így nem kellett az előbbi nagyon kerti 30000 koróna; — a hirtelen támadt nagyjólétben a vonatnak

kosság. — A nagyok intelméből és élet bölcsesletéből kapcsoljuk hát ki az első kettőt s fogjuk üstökével az utolsót, de el ne eresszük azt soha, ezért aztán még kapálózhatunk is. Ha pedig majd egyszer, később, soká, de valamikor mégis megkérdezzük, hogy miért is tudunk mi egymás mellett megférni, mondjuk akkor, de bátran, büszkén, önértettel és nyomatékosan: „Testvérek vagyunk!”

H I R E K.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi kormány Paál István jászárócsallási tanítót Jászapáti székhellyel iskolafelügyelővé nevezte ki. Ezen kitüntetésszámba menő kinevezés mindnyájunkat örömmel töltel, amennyiben egy szorgalmas és közszeretben álló jászvási tanítót ért az. Nem érdektelen megjegyezni, hogy ezen állások most lettek szervezve s a kormány által az nagyobb részét nyugtanfelügyelők, képezdei és középiskolai tanárokkal lett betöltve s így ezen kinevezés rendkívüli számba megy. — Gratulálunk!

Anyagi gondok elől a halálba. A rossz pénzügyi és kereskelemügyi viszonyok újból két emberéletet követeltek áldozatul. Gyöngyösön, múlt hó 27-én öngyilkos lett az azelőtt nagyon jó polgári sorban élő Zrubka József szőlőbirtokos, ki atyjának a gőzfűrészgár mellett levő nyaralójában fűbe-lötte magát. — Múlt hó 28-án meg egy hosszú munkában töltött élet fejeződött be azért, mert nem tudott tovább tülekedni a kenyérért. Korn Adolf 63 éves üvegáru kereskedő a Csathó kertben felakasztotta magát. Régi üzletét az előtte való nap árverezték el.

se kell felprűszköltni Gyöngyösre, a lapályon szépen ide-oda tityögve is megélő vigan, nem kell partokat mászkálni mint a szénégetőtótnak. Amilyen kényelmes a nép, olyan a vonatja is. — S ezen kényelemért kényel-mellenkedünk mi. Átszállások másfélórás várakozással, hordár-költés, vén koldus asszony kellemetlenkedése, csavargó jónő, ököl és csizma. Jó pálinkaszagú városokból álló prés, hogy jusson mindenkinek az áldomásból s reá jöhetsz arra is, hogy nemcsak az ásitás ragadós, hanem a vakaródzsi kedv is.

Mintha csak a távoli keleten volna Vámosgyörk, ahol a nép színes keveréke oly érdekes látvány, s ahol nem ismerik ugyan a kulturát, de nagy divat a baksiskérés, — erény számba megy a vutki ivás, a vakaródzás meg a legkedveltebb sport, amelynek bainokja egyszerre a háta közepébe kap, akár a hóna alatt, akár a vállain keresztül.

Varjak irtása és védelme. Turkeve határában a télfolyamán sok kárt tettek a varjak az őszi buzavetésekben. A város azért az alispán utján fölterjesztést tett a földmivélségi minisztériumhoz, hogy miképpen védekezzen a kártevő varjak ellen. A miniszter a fölterjesztésre most érkezett leiratában arról értesítette a várost, hogy az egyes vidékeken esetről-esetre tulságosan elszaporodó varjak megfelelő gvértését a madárvédelemre vonatkozólag fenálló törvényes rendelkezések nem tiltalmazzák és a varjak tulságos elszaporodásának meggátálása érdekében nincs akadálya annak, hogy a Turkeve temetőinek fái fészkelő varjukolóniákon a tojások és varjufiókák elszedes-senek. A vetési varjak erősebb irtása azonban mellőzendő, mert azoknak pótolhatatlan rovarirtó munkájára éppen a turkevihez hasonló területeknek van legnagyobb szükségük, mivel azoknak a varjun kívül alig akad más rovarirtó madár.

Községi bírák alkonya. A „Községek Lapja” legutóbbi száma közli, hogy a készülő községi törvény sok olyan állást szándékozik megszüntetni, melyek el eddig mintegy az adminisztrációt intézték. Az érdekes híradás, mi valószínűleg nem csekély feltűnést fog kelteni a falvakban, hol a régi tradíciókhoz ragaszkodni akartak az emberek, a következő: Az érvényben levő községi törvény egész sereg oly állást kreált, melyekre voltaképpen semmi szükség nincsen. Ilyenek a községi bírói, az ugynevezett helyettes bírói, vagy törvénybírói, esküdt és közgyámi állások. A konkrét ügyek intézését csakis élethivatásos, szakképzett tisztviselő láthatja el, s tényleg mindazon teendők, melyeket törvények, szabályrendeletek a fent elősorolt című, de más élethivatású községi lakosokra névleg ráruháztak, már évtizedek óta a jegyző által teljesíttetnek. A községi bírói és egyéb című állások az ügyek jó és gyors intézésének csak akadályát szolgálnak, s ha vannak igen ritka kivételek, hol a község bírása hasznos funkciót is teljesít, ez a funkciót sem áll szoros összefüggésben az ügyek konkrét intézésével, ez a körülmény pedig csak megerősíti azt a tenyt, hogy ezek az állások megszüntethetők anélkül, hogy bárki annak hiányát megérezné. Mint értesültünk ezeknek az állásoknak jelen szervezetükben való megszüntetése elhatározottnak tekinthető, s helyébe a községi tanács szervezete lép, mely a község vagyoni ügyeinek lesz intézője.

A községi férj. X.-né, nagyságos asszony válik az urától. A minap egy ismerőse érdeklődött a pere iránt.

— Nagyságos asszonyom, — kérdezte tőle, — hogy áll a válópera?
Önagsága nagyot sóhajtott.

— Istenem, mit mondjak magának, — sose hittem volna, hogy a férfiak ennyire aljasak tudnak lenni. . .

— Nemondja . . .

Nézze itvan például az én férjem. Nagy nehezen beleegyeztem a válásba és most nem akar nekem egy ruhát csifáltatni a tárgyalásra . . .

CSARNOK.

Levél a pusztáról egy barna leánynak.

Jánospuszta, 914 IV.22.

Joly!

Künn a pusztán, ahol nincsenek lábalatt magas kőketrecek, ahol őszinte-hangon beszél minden: megcsókolt egy puhaszajú asszony: a levélírás Műzsája.

Künn a pusztán, ahol korán kelnek és korán fekszenek, egészséges álommal alszik már mindenki, csak én vagyok ébren . . .

Langyos, tavaszi este van. Az ablakom ki van nyitva s millió kicsi csillag leselkedik be rajta. Nekem olyan, mintha az egyiknek fényesebb volna az arccsokája s mintha az volna a csillaga Valakinek a messze Metropolisban.

Szóval én is álmodom, aki ébren vagyok s érzem, hogy az esti szél virágszagot hoz. Lármás hazámban csak most hajnalodik. Csak most gyulnak ki az összes villamos lámpák. Csak most boldondulnak meg a sima fejű pincérek a mégsimábbfejű neuraszténiasok parancsaitól s csak most kezd bele a cigány is a legékesebb nótájába. Most: a harmadik felvonás után . . .

Itt az öreg-béres a komikus; a lovászgyerek meg a bonviván, de nyolc órára már úgy letakarodnak a szintérről, mintha nem is ők járszották volna le napközben a főszerepeket az ökrök, lovak és liba kuzinokkal súlyosbított előadásban. Igaz, hogy hajnali háromkor kezdik, mi pedig (ott fenn) jó ha eltudjuk „végezni” akkorra.

Egyébként — ha nem untatom véle — elmondhatom, hogy mivel szórakozom naponta: 7-kor reggelizés van, igazi tejszínből készült kávéból, mézből és vajból álló.

8-kor lovaglás két csintalan amazonnak és a „bonviván”-nak a társaságában (az utóbbi is „benn” van ebben a társaságban.)

10-kor megint evés.

11-kor kertészkedés (két csintalan és nő-nemű botanikussal enyhítve.)

12-kor megint evés.

1-kor diskurzus, eszmecsere a lugasban, a város fiainak a szidalmazása, (nagy néni részéről), annak zsebredugása (részemről). A mi életünk egyszerűen és könnyörtelenül „léhaság”-nak minősítetté (még ők beszélnek, akik mindig esznek), annak pótlása „hasznos munkával” (Évés?)

2-kor ebéd (enni muszáj.)

3-kor alvás (ez is a pusztai poézise)

4-kor kis séta (2 csintalan stb.)

5-kor megint evés.

6-kor tennisz (2 csintalan stb.)

Fél 8-kor megint evés. Kevés diskurzus és alvás (az idevalók részéről) Irás vagy olvasás (az én részemről.)

Évés, alvás, evés, evés . . .

Rosznak nem rossz vagy mi, ámde éppen jó se s azt hiszem — miként előre is terveztem — hamarosan vége leszzen a kis kirándulásnak, amely kúszált idegeimnek nem válik kárára máskülömben.

A viszontlátásra, hogy gyönyörködhessem a szép szemöldökébe, amely — mint mondan szokta — egyedül szép Magán. Magán, Maga Horn Ede utca szépsége.

Kezeit csókolja: *Osau.*

140. szám.

1914 végrh.

Árverési hirdetés.

Atulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszéknek 1912 évi 17283 P. sz. végzése folytán Dr. Hasznos József ügyvéd által képviselt Jászsalsószentgyörgyi Takarékpénztár r. t. végrehajtó részére 1225 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesitől lefoglalt és 2830 koronára becsült ingóságokra a jászapáti kir. járásbíróióság 1912. V 198/8 sz. végzésével az árverés elrendelvéten, annak a korábbi vagy felúlfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Jászsalsószentgyörgyön leendő megtartására **határidőül 1914 évi május 15-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzetik**, amikor a bíróság lefoglalt cséplőgép s egyéb ingóságok a legtöbbet igézőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnek bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapáti, 1914 április 23-án.

Szvittek

kir. bírósági végrehajtó.

Törlesztéses kölcsönök
nyújtunk földbirtokra
előnyös feltételek mellett ::

Kölcsön kérvényekhez a tkvek és kataszteri birtokívek csatolandók, melyek személye-
:: sen is betérjeshetők. ::
Magasabb kamatozású kölcsön előnyös feltételű törlesztéses kölcsönre átváltottható ::

Agrár Takarékpénztár
részvénytársaság Eger.

Árverési hirdetmény.

A képviselőtestület 44/kgy 1914. számú határozata alapján közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező s a Kossuth Lajos-téren levő **Fekete Sas**, nagyvendéglő, szálloda és kávéház épület **Törökszentmiklós** község község-házának **kistanácsstermében** (emelet 1 sz.) nyilvános szóbeli árverésen és zártajánlati versenytárgyalás után haszonbérbe fog adni.

A bérleti idő tartama **6 év**, mely kezdődik 1915. évi január hó 1-én és tart egymásután 1921 év december hó 31-ig.

Kikiáltási ár **4800** korona, Bálnapénz 480 korona, mely összeg árverezők által az árverés megkezdése előtt árverési vezető kezéhez készpénzben leteendő; zártajánlatot beadók által pedig előzőleg a községi közpénztárba készpénzben befizetendő, s anyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bérösszeg negyedévenként előre fizetendő be, 4 egyenlő részletben a községi pénztárba.

Zártajánlatot beadók kötelesek szabályszerűen felszerelt és felbélyegezett ajánlataikat a következő felirattal: **Ajánlat 3330/1914. számhoz a „Fekete-Sas” vendéglő bérletére** a község iktató hivatalába folyó évi június hó 3-ik napján délelőtt 11 óráig beadni, mely ajánlatok folyó év június 4-én délután 3 órakor megtartandó előljárási gyűlésben fognak felbontatni.

A szóbeli nyilvános árverés pedig folyó évi június hó 3-án délelőtt 10 órakor fog a fent jelzett helyen megtartatni.

A képviselőtestület fenntartja magának azon jogot, hogy az árverezők és ajánlattevők közül — tekintet nélkül az általuk megajánlott bérösszegre — szabadon választhasson.

A részletes árverési feltételek alantírótt főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető.

Törökszentmiklós, 1914. április 21-én.
Bakos Gyula s. k. Czigény Mihály s. k. főjegyző főbíró

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

Ablak üvegek
bevágását készséggel teljesít
STERN GÁBOR
kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagár R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o **préselt téglá** (disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarkú tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be. Raktárhelyiségem közvetlenül a Jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.
FINTA GÁSPÁR
máv. pályafelvigyázó.

KIENTZL NÁNDOR
műkertészetéből való virágok állandó eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatti épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből
E L A D Ó.

Szvittek Ferenc
kir. bir. végreh.

Hirdetések
olcsón felvételnek

Elég tönkre tehetetlen cipők.
Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselővel
Knöpfler Géza
férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti.
hol mint eddig úgy a jövőben is bármely nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.
Különös figyelmet felhívom a t. közönségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőtös és modern eltkéimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.
Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.
Csak nálam kapható.

Aram verseny nélküliek

Kényelmes amerikai cipők.

A rendes üzletember
nem levelez mindenféle rongy papíron mert elveszi a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítót lapunk nyomdájában, hol az éginnyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat
akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a Jászárokszállási
Nigrinyi-könyvnyomdához.
Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok száczanként névnyomással is kaphatók.
Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

NÜBER ANTAL borbély
Jászkiséri-uton levő üzleti céloknak is megfelelő háza szabadkézből eladó.
A megvételhez 500 korona szükséges.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR
Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

A „betyár emberek“.
Ira : Schäffer Vilmos.

A népről, az Isten adta népről óhajtának beszélni. Arról a népről, aki nehéz, földdel megrakott talicskákat tologat nap-nap után, arról a népről, aki igaz a pacsirta bájos dala mellett, de kora tavasztól késő őszig verejtékezik, arról a népről, aki fáradtságos munkával keresi mindennapi kenyerét s aki valljuk meg őszintén, a legmostohább elbánásban részesül minden vonalon, akire a legkevesebb jut

abból, mit úgy hívnak, hogy figyelem, jóindulat. Ez az a nép, akivel foglalkozni kell, ez az a „gyalog ember“, akit talán egy kevésse meg is lehet és kell becsülni, ez az a kicsi emberke, aki a nemzetek erejének legeredetibb, leglényegesebb, legerősebb exponense, ez az a kis apró ember, akiről sokat lehet regélni és akit én őszintén szeretek és becsülök. Van hibája, van gyengéje van ereje fizikailag, erkölcsileg. Tömegben büszke, haragos, talán kegyetlen is, mert érzi fönségét, erejét. — Láttam. Külön-külön beszélve vele, közlékeny, majd zárkózott, hogy is mondják csak „kamukéros“, attól függ kivel és miről beszél. De egyet bátran merek állítani, hogy kevés kivételével becsületes. Ez utóbbit meg tapasztalásból tudom. Azt is megsughatom, hogy nem egyszer hallottam imígyen bölcselkedni: „Az úrcsak akkor jó, ha ki van hülve“. Szomorú tények, keserű tapasztalatok. Vegyen bárki egy kevéske fáradságot magának és tekintsen körül, lásson, tapasztaljon. Bár most nyílt kérdésnek hagyom a fentebbi nyilatkozat okát, de majd egyszer visszatérek még erre is. Azt is hallottam már, de hányszor olyanoktól, kik e nép lelkületét, ott-honát nem ismerik, hogy csak ütni és szidni lehet. Nem a kérem! Igaz, vele

foglalkozni az ő lelki világát megismerni, a sebeket gyógyítani, panaszait meghallgatni, egy kis jó indulatot tanúsítani bizonyára nehezebb. Pedig kérem alázatosan egy kevéske jó szó, egy adjon Isten, meg egy fogadj Isten, fűszerezve egy jó adag tanítással, műveléssel, aztán meg egy szemernyi jóindulattal kevervén, hozzá a magyar barátságából egy atomnyit és készen van az intelligens, jóindulatú alföldi „betyár ember“. — Elismerem, hogy sok és jogosult panasz van a napszámos, de különösen a gazdasági cselédekre, de kevésnek jut aszébe keresni az okot, melyet megszüntetvén, vele együtt az okozat is elföldelődik. Az ok, úgy lehet a bánásmódban, az illető munkabírásában, a fokozódó igényekben, a drágasági viszonyokban s az ennek esetleg meg nem felelő munkabérekben s a nép műveletlenségében rejlik. Keresni, kutatni kell s ott ahol a betegség csirája vagy, oda kell egy jó orvos és kis patika. Nyáron nehéz, majdnem kivihetetlen, de télen alkalmas is, még üdvös is úgy egy szocialis egyesületben velük kevésse foglalkozni. Ma már, amikor örömmel lehet tapasztalunk, hogy itt is, ott is ügyes, céltudatos vezetés mellett, mint pl. községemben is egyik tiszteletre méltó káplánunk irányítása

Haláltusa!
Valami különös érzés riaszt ma Torkomat — örli — szoritja az asztma. A kezem reszket, a szemem olyan bágyadt — Talán a halál ül már szivemen? — Istenem! jaj, de rég nyomom az ágyat.

Nem ismertem mást, csak a tapsok házát Csak a fényt — csak a diadalok lázát... Csak neki daloltam, csak Tháliának, Csak közöny, olykor — szitok is került Csak egy nem: Ének az Isten fiának.

Csak közöny — s olykor szitok is került. Az elvakított — a bűnbe merült Ajak — torok, nyelv gunyolni tudott csak, Hajnalhasadás — új esti bibor: Mind — újraszülött bűnfakat hoztak.

Hajnalhasadás — új esti bibor... Most mind nyomorult a földre tipor. Mintha ezer kes torkomat hasitná... Milliányi manó vádolja szivem... — „Oh mond csak, ez utra mi vitt rá? —“

Milliónyi manó vádolja a szivem Elémbetárnak most mindent híven... És nincs mentségem, — torkomat ha nyílik Vadul ragadja meg az önvád karja... Fogva, szoritva tartja azt a siring.

Vadul ragadja meg az önvád karja... Mentségemet hát tudni sem akarja! — Csak jönne végre... óh bár jönne már Elhallgattatná hörgő ajakam Az irgalmas, a csitított halál.

S ha elhalgatna hörgő ajakam, Ha oda — hol az alvók álma van Elérek — is — hah! félek — a nyugalma Nem lesz szivemnek — oly nem nyujt soha Örök időkig a rög siri halma.

Nem lesz nyugalmam, óh nem lesz soha, Lesujt rám ott is az Úr pallosa!... Fejtani fog a torkom ott is... holtan... Amiért a földön, — tapsból tébolytva... Eg s erkölcs sértő dalokat daloltam.

mellett egy népkörben folynak az igazán nagy horderejű gyógykezelések, — bizony ma már sok tekintetben érezhető ennek hatása a kis emberre. Lassan-lassan finomodnak az erkölcsök s közelebb jutnak az embereink az urak jóindulatához s talán némi képen távolodnak a pálinkától. Bizony lassan, nagyon lassú tempóban megyen ez, de hát kérem a gyógyszer is kanálankint szokták az orvosok adagolni. Egyik embertársam többet kap a digitálisból, mert erősebb a szíve, helyesebben keményebb a feje a másik kevesebbet, mert gyengébb a szervezete, de finomabb értelmesebb a koponyája. Beszélgettem én már néhány kubikus napszámmal, kik még a „grániton” is túl voltak s bizony kérem olyan értelmes, mondhatnám ügyes megfigyelésekről tettek tanúságot, hogy bármelyik német, vagy olasz munkással kiállják a versenyt. Az a nép pedig, melynél a tisztesség, tudás iránt van egy kis érzék, amelyik szívesen tanulna és simulna az tanítható, azt tanítani és nevelni kell. Becsület is van itt kérem, mint a színarany. Egy igen jószívű és jó anyagi helyzetű bíró egyik barátommal, akihez beállított egy szegény, beteges asszony s arra kérte, hogy adjon neki 5 koronát, mert özvegyen maradt 4 gyermekkel s most beteges lévén, dolgozni nem bír, gyermekei pedig már három hét óta csak kenyér alamizsnán tengődnek, főtt, meleg élt meg nem adtak nekik, könyörüljön rajta. Ha jobban lesz és mosni mehet, apránként meg hozza, visszafizeti. Egy hét sem múlt el, az utcán találkoztam vele, amikor is az első részletet, 80 fillért akart átadni azzal, hogy ma volt először munkán. Keresett 1 kor. 40 fillért,

A harang.

Írta: Jules Leandre, francia Akadémia tagja.

A kis Lande-Fleuri-i plébánia harangja igen öreg volt és bizony öreg ember volt már a plébános is.

A harang annyira berozdásodott, hogy hangja egy vén asszony köhögéséhez hasonlított, amibe belefájdult az ember füle és a mezőn dolgozó parasztokat málabussá tette.

A plébános, Coentín abbé ellenben hetvenöt éves kora dacára még elég jó erőben volt, Kerek gyermekarca ráncos volt ugyan, de hatalmas pir borította s fejét fehér fültök övezték s azt lehetett volna hinni, hogy olyan fejkötőt visel, mint a falubeli asszonyok. Hívei jó lelkűsége és nagy jótevéysége miatt végtelenül tisztelték. Amikor közeledett a nap, amelyen Coentín ötven éves papi jubileumát ünnepelte volna, nyája elhatározta, hogy ez emléknapot egy értékes ajándékkal fogják még szebbé tenni.

Az egyházközség három előjáróját ültökben

a megmaradt 60 fillér elég lesz a családnak. Őszintén meghatótt ez a porbecsületesség s még inkább az a finomság, mellyel az én derék, ember-séges barátom az egész tartozást elengedte.

Végül, kikben él az a nemes és majántos érzélem, mit úgy fejezzünk ki, hogy emberszeretet, akik látják, hogy a szesz mily pusztítást visz végbe alföldi népünk között, akik érzik és tudják, hogy milyen eszközökkel, mikor, hol és hogyan kell munkába állani, akik egy kevéske időt és fáradságot nem sajnálnak a közérdekben, akik megérdemlik, hogy e nép erkölcsi cseinek finomodásával, értelmi és érzelmi vivójának emelésével egy szebb, egy boldogabb jövő pespektívája nyíljon meg e sokat szenvedett haza előtt; azok előtt azok álljanak sorompóba. Hogy is mondjuk a Szechenyi: . . . „aki másoknak szenvedéseit részvételelenséggel viszonzozza, az nem érdemel és nem nyer szeretetet másoktól, mert a szeretet, csak szeretésnek lehet jutalma”.

Letartóztatott lapszerkesztő.

A „Hatvani Járás” című lapban olvassuk, hogy Sebők Jenő hatvani lakost, a „Hatvani Hírlap” szerkesztőjét, volt községi tanácsost és fogyasztási adókezelőt, a törvényszék bírójára Egerben, hová nevezett a fogyasztási adók hűtlen kezelése miatt e hó 5-ére mint vádlott volt beidézve, kihallgatása után letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte.

Sebők Jenő a jázságban gyakran megfordult, Jászárokszálláson meg, egy időben lapot is akart indítani.

Lapunk felelős szerkesztője régebben, amikor a „Pászói Hírlap”-ot szerkesztette, hírlapi vitát folytatott vele s reá mutatott néhány trükkjére, mellyel igazát dhajtá feldiszníteni. Mit azért említünk meg, mert ha ellenszenves valaki egy lapnak, utóbb lássák az ellenszenv bebizonyítható okait is. Szomorú igazság, de azt tapasztaltuk hírlapírói működésünk alatt, hogy jól ismerjük az embereket s akiket kerültünk, nem egy után csukódott be a börtönajtó.

Maga a „Hatvani Járás” című hatvani lap is ilyen hangokat hallat. Az is „gyanúsított”, „burkoltan rágalmazott”, s kitette magát egy társadalom haragjának, bosszujának; — a nyárs-polgárok nyugalmát magzavarta, az öregek csendes békéjét elűzte, mert a fülükbe harsogta, hogy hiba van a kréta körül, s ezzel kellemetlenkedett, mint az álmos embert a szép hajnalhasadásra felköltő légy s most utólag kiderül, hogy veszély lett volna a hallgatás, mert nem ok nélkül gyanúsított s csak óvatosságból, csak bizonyíték hiányában rágalmazott, burkoltan; — kiderült, hogy a közönség érdekében kellett a kellemetlenkedés és ennek érdekében vált szűkségessé, hogy kitegye magát a lap, egy nagyhatalmú társadalom bosszujának.

Igy fest szokszor a vidéki lapok revolvereskedése. Különösen akkor, ha az ilyen harcokban a „véres száj” veszi át a toll szerepét s a „véres száj” úgy „gyekszik magát tisztára mosni, hogy befecskeli a másikat. Ilyenforma harcok előzhetők meg e letartóztatást, legalább ez olvasható ki a „Hatvani Járás” ezen hírének alanti idézeteiből:

„Lapunk volt az, aki annak idején,

haladt utján s teremőjét dicsérte, mint hajdanában Szent Franciskus vándorlásai között.

Mikor már közelébe ért Rozy-lea Rose-hoz egy vándor komédiás kocsija tűnt szemébe. Néhány lépésnyire a kocsitól egy vén gebé feküdt a hátán, kifeszült, merev lábakkal, véresre hasított bőrrel és megtört szemekkel.

Tarka rongyokba öltözött öreg ember és öreg asszony ült az állat mellett és együtt siratták a hű, vén ló halálát.

Egy tizenötéztendő leány guggolt az országút szélén, aki mikor meglátta az abbét, így kiáltott hozzá:

— Könyörüljön meg rajtunk, tisztelendő úr, az Isten szerelmére, könyörüljön meg rajtunk.

Hangja durvasága daczára édes volt és kérése csaknem úgy hangzott, mint egy dal! A gyermekleány bőre meleg, vérvörös tónusú volt és csak egy piros szoknyájából és piszkos ingből állt egész ruházata. De nagy szemei úgy ragyogtak, mint fekete csillagok és ajkai friss cseresznyére hasonlítottak. Barna karjaira kék virágok voltak tetoválva, fényes rézkarika tartotta össze fekete haját, mely

midőn ezek s visszaélerek történtek, állandóan tárgyalt, sőt gyanúsított is és megírta, hogy hiba van a fogyasztási adó kezelése körül, mert a község érthetetlen módon ráfizet annak kezelésére.

... mert mikor Sebők Jenő megunta lapjában, az erkölcsös sajtó orgánumban, héber és más léle nyelven átkokat szórva lapunk, s „Hatvani Járás” felé, oda hagyta a helyettes birói és adókezelői széket — az előjáróság nevétséges szereplése igazán megdöbbentő volt, még csak felül sem vizsgálta szereplését, vakon bizott Sebők Jenőben, az uralkodó párt szemétnye, édes gyermeke, kártyázó cimborája becsületbirája, meg Isten tudja micsoda özönvíz előtti esudájában.”

HIREK.

„Gondolkozzál!” Épen vasuton utaztam, midőn e füzetet olvastam. Elővástam egy-egy fejezetét s eltűnődve azokon, néztem a tájat, mely gyors futamban változott előttem. Egyszer csak megszólal szemközti ülő utitársam, kinek külseje is elárulta, hogy velem nem egy vallást követ: „Uram, a kezében levő füzet egyik fejezetének oly érdekes címe van, hogy ha megengedi, elolvassam.” Odaadtam neki az Egri Népkönyvtár ezen egyik kiadványát s magyarázatokkal kísérvé olvastattuk együtt az érdekes okfejtéseket Isten létezéséről, az ember teremteséről, a lélekről, a vallásról, az egyházról s általában a főbb vallási kérdésekről. Mert erről szól a füzet, melyet Vágássy Gyula írt, majdnem mindenki

sovány arcát beárnyalta. Az abbé lépteit meglassította és egy-két sous-a pénzdarábot vett ki erszényéből. Mikor azonban tekintete találkozott a gyermekével, megállt és megkérdezte, hogy tulajdonképpen mi a kívánsága.

— Fivérem a tömlőben van — magyarázta a kicsike — mert azt mondják, hogy egy tyukot lopott. Ó kereste meg a kenyerünket és most már két napja, hogy semmit sem ettünk.

Az abbé visszatette a két sous-s pénzdarábot erszényébe és egy ezüstpénzt szedett ki belőle.

— Én zsonglirózni tudok — folytatta a leány — az anyám pedig kártyákból jósol. De nem akarják többé megengedni, hogy kunsztjainkat, nagyon lerongyolódunk! Es most azonfelül még a lovunk is megdögölt!

— Hát nem tudok a vidéken munkát keresni? — kérdezte az abbé.

— Az emberek félnek tőlünk és kövekkel dobálnak! Meg aztán sohasem tanultunk meg, hogyan kell dolgozni, csak a kunsztjainkat tudjuk mutogatni! Hej, ha volna megint lovunk

által könnyen érthető nyelven. Utitársam, mondhatom egészen el volt ragadtatva; elkérte tőlem a füzetet s én szívesen ajándékoztam meg vele. A munka érdekességét és közkedvelt voltát legjobban bizonyítja, hogy rövid idő alatt harmadik kiadásban jelent meg. Bizonyosság, hogy a lét nagy kérdései érdeklik a mai kor fiait is, csak okosan, természettudományos alapon és élvezetes nyelven irjanak róluk. Az ötven oldalnál többre terjedő füzetet, melynek ára 20 fillér, legalább tíz példány rendelésénél 15 fillér, minden gondolkodó embernek figyelmébe ajánljuk. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában. (m.)

Vakmerő betérés. Kunhegyesen Elek Imre házába ismeretlen tettesek az irodaajtájának befeszítése után behatoltak és a Wertheim-szekrény kulcsát megtalálva, abból 2400 koronát elloptak, míg a váltókat összetépték és szélszörták.

Adoma.

Megtörtént . . .

A Back korszak adófelügyelői úgy látszik csak olyanok voltak, mint a mostaniak: a köből is olajat szerettek volna préselni.

Egyik akkori adófelügyelő arra a gondolatra jutott, hogy jó volna a cigányokra is jövedelmi adót vetni. S legott felhívta magához a cigányprimást.

— Ugy-e Jancsi, kerestek ti egy évben 600 forintot?

Jancsi mindjárt észrevette, hová lyukad ki a dolog s nagy alázattal felel:

— Keresünk bizson idezs nagyságos uram, hatszáz forintot, de még többet is, minden estendiben.

és egy kis pénzünk, hogy ruhaneműt vásárolhatnánk, mindjárt más sorsunk volna! . . . De így nem vár más ránk, mint a halál!

Az abbé visszacsusztatta az ezüstpénzt erszényébe és így szólt:

— Szereted a jó Istent?

— Szeretném ha megsegítené bennünket — Válaszolt a gyermek.

Az abbé megtapogatta övét, melyen egy zsákocskában pihent hiveinek száz tallérja.

A kis koldusleány mohó pillantást vetett cigányszemeivel a papra:

— Szófogadó vagy-e? — kérdezte a pap.

— Szófogadó? — ismételte a kicsike leg.

nagyobb csodálattal, mivel nem értette meg tisztán a kérdést.

— Mondd hál utánam: Istennem szeretlek.

A gyermek könnyeláradt szemekkel dacosan hallgatott. Az abbé levetette derekáról övét és kioldotta a pénzzel telt zsákocskát.

A cigányleány majomszerű fürgeséggel ragadta meg a zsákot és így kiáltott fel:

— Abbé ur szeretlek.

Aztán a két öreghez iramodott, akik még

— Talán 800 forintot is kerestek — Nem tagádkozhatjuk, nagyságos uram, keresink mi nyócösszást is, de még annál is tebbet.

S addig vallatta a cigányt a cs. kir. adópréselő, hogy az már 1200 forintig ment, a mit aztán ilyen tán yérző cigánytól ő maga is megsokallott s kételkedve kérde:

— Hát aztán, Jancsi, igazán kerestek ti 1200forintot?

— Hogy keresink-e, nagyságos uram? Meghisem azt! De mi hasna, ha nem találunk, — teled a furfangos cigány a lefőzött adófelügyelőnek.

93 szám.
vegr. 1914.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi 60 t.-cz. 102 §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszéknek 1913 évi 17395 sz. végzése következtében Dr. Sziráczky János ügyvéd által képviselt szarvasi hitelbank r. t. javára . . . ellen 3000 K. s jár. erejéig 1914 évi február 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 3060 koronára becsült következő ingóságok u. m. lovak, szarvasmarhák, gazdasági felszerelések stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbíró-ság 1914 évi V. 1/2 sz. végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés, ennek 1913 évi október 1-től járó 8 % kamatai, 1/2 % váltódíj és eddigi összesen 277 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a tisztasügyi határban leendő megtartására 1914 évi május hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi 60 t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet igérőnek, szűkség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Jászapátián, 1914 évi május hó 6.

Szvitok

kir. bir. végrehajtó.

mozdulatlanul ültek és sűrűn hullatták köny-nyeiket az öreg ló teteme felett.

Az abbé pedig folytatta útját Rozi-les-Rosen felé és folyton arra borzasztó nyomorra gondolt amibe, az Uristen jónak látta, hogy némely teremtményét döntse. [Könyörgött hozzá, hogy vonuljon be a kis csavargó lány szívébe, aki szemmel láthatóan mit sem tud a szent vallásról és valószínűleg a keresetelés szentségében sem részesült. Az öreg embernek ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy most már fölösleges Pont l'Archevéque-be mennie, miután úgy sincs már több pénz a zsebében, hogy megvegye az új harangot.

Es lassabban lépdéglét. Csak nehezen tudta megérteni, hogyan ragadhatta al magát annyira, hogy egy ismeretlen koldusleánynak, egy komédiásnak ilyen összeget ajándékozzon, ami azonfelül nem is volt kizárólagos tulajdona.

Hirtelen megfordult és sietős léptekkel iparkodott a vándorkomédiásokat utólni. De mi sem volt már ott, ahol még az előbb tanyáztak látható, csak egy üttöt-kopott talnya és ü

dögölt ló.

(Folyt. köv.)

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névelésként küldenek be, minden közérdekű kérdést és jelszólatást közzé a szerkesztőség

Vallástalan iskola.

El kell ismerni, hogy a vallásos világnézet ellenségei következetesek. Szerintük Isteben hinni, az egyéni, társadalmi és állami életet a vallás parancsai szerint berendezni, e földi élet után másikat remélni: ostobaság; a vallásos eszméket hirdetni: népbolondítás. Azt mondják, azért nem boldogul az emberiség, mert még mindig ez a sötét, középkori babona rágódik rajta. Az emberiség legnagyobb jótöveje az lesz, ki e buta képzelődéstől megszabadítja az elméket. Nekik is

A harang.

Irtja: Jules Leamlire, francia Akadémia tagja.

(Folytatás.)

Felhők kezdtek gyülemleni az égen, a fűket heves szélrohamok rázogatták, egy-egy villamsugár is megvillant az égbolton. Lassan eső kezdett a földre hullni.

— Már megjött abbé ur? — kérdezte Skolasztika, az öreg cseléd. — Hát nem is tetszett Pont l. Archevqué-ben lenni?

— Az abbé valami kifogást keresett. — Elkéstem Rozy-les-Roses-ban a postakocsit — válaszolta. — Majd máskor megyek. . . De te ne szólj senkinek sem, hogy már hazajöttem!

Másnap reggel az abbé nem misézett. Bozárkózott szobájába a még kertjébe sem mert lépni.

A rákövetkező nap azonban Clos-Mossu-be hívták egy haldoklóhoz, hogy adja fel az utolsó kenetet.

— Az abbé ur még nem jött vissza — szólt a cseléd. — Skolasztika téved, itt vagyok — mondta az abbé.

Mikor visszatért Clos-Mossu-ból, egyik legkedvesebb hívével találkozott össze az utcán.

ilyen ambícióik vannak s ezért törnek tüzzel-vassal mindaz ellen, aminek köze van ehhez a gyűlölt szóhoz: *vallás*.

A szülői házon kívül minden szépek és nemesnek az iskola a legelső, legjobb melegágya. Sokszor pótolni kell a szülői kéz gondos ápolását is. Ezért nagyon fontos, hogy milyen az iskola, mily eszméket csepegtet az ártatlan, tiszta gyermekeknek lelkébe. Az iskolában szerzett irányítás legtöbb esetben egész életre szól. Igensokan vannak, kiknek késő öregségükben is az cseng fülükbe, mit első, kedves tanítójuktól hallottak. Valóban igaz a régi mondás: akié az iskola, azé az ifjuság s akié az ifjuság, azé a jövő.

Jól tudják ezt a hitelenség harcosai s már évtizedek óta kitaró elkeseredettséggel vetették rá magukat az iskolára hazánkban is. Eddig suttymóban, bujkálva dolgoztak; jobb érzelmű embereket tetszetős jelszavakkal beföntak s így akarták alá ásni a vallásos nevelés várait. Ezt a lassú, vakondok-munkát azonban megunták. A legújabb időben nyílt harcba szállottak s ma már az egész országban hirdetik: ki a vallással az iskolából, — a hitoktatás ne legyen kötelező tantárgy!

Hozzánk, a sűrű jász levegőn át, tompítva hangzik e harci riadó, de vi-

szont ez a sűrű jász levegő igen jó arra, hogy az új, hangzatos jelszavakat megszűrje és kellő értékűre szállítsa alá.

A másnézetűek is elismerik, hogy az emberiségnek szüksége van bizonyos erkölcsi elvekre, mert tudják nagy Napóleon szavait, hogy ezek nélkül agyonütnék egymást az emberek egy izletes körtéért vagy egy szép asszonyért. Ámde ők az erkölcsöt általános elvekre akarják építeni s kivetni alóla minden vallási alapot. Ez az úgynevezett független erkölcs, laikus morál lépjen a hitoktatás, a vallás helyébe.

Hát ez a független erkölcs teljesen halvaszületett eszme. Az egyetlen Francia ország, minden szépnek és jónak, de egyuttal minden szokatlanságnak hazája, — megkísérelte iskoláiban s mi az eredmény? A néperkölcsteljes elfajulása, a gyermek-gonosztevők egész nemzedéke. Ma ezt már minden józan itéletű ember látja Franciaországban. Bonjean, a Szajna-törvényszék egyik bírása így ír: Franciaország pusztulásnak indul . . . nyilvánvaló, hogy az erkölcsstelenség és elfajulás főoka a vallástalan nevelés. A vallástalan iskolák, mondja Quillot, párisi tanfelügyelő, borzasztó csődöt mondtak; mert a vallási eszménnyel oda minden más eszmény is: az istentelennel egy fán terem — a hazátlan. Szeretném

lendő ur, az egész butorzat nem ér meg négy sous-t.

— Skolasztika — kezdte el újra az abbé, mátlól fogva nem eszem többé húst! Nem bírja már a gyomrom!

— Tisztelendő ur — válaszolt az öreg cseléd — itt valami nincs rendjén. Tisztelendő urat szorítja a cipő valahol . . . még pedig mióta Pont l' Archenéque-be utazott! Mitörtént önnel akkor?

A hü cseléd oly helyesen ostromolta kérdésével, hogy az abbé végre is elhatározta, hogy mindent el fog neki mondani.

— Hm! — szólt Skolasztika ezen éppenséggel nem csodálkozom. Jó szívvel megint gonosz tréfát üzött a tisztelendő urral. De hidegvér! Majd csak elhuzom a dolgot addig míg tisztelendő urnak sikerülni fog száz tallért előteremteni.

Az abbé szemét hunyt mindezekhez napról napra szerencsétlenné érezte magát, mert saját hazugságain kívül most már Skolasztika hazugságait is feltehetőleg kellett vallani aminek ha a sikkasztás bűnét is hozzászámította, ez jó hosszú bünlajstromot jett ki. Csak-

Elég tönkre tételten cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegyztisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegyztisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselőjével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő keztük-tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegyztisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható.

Arami verseny nevelők

Kényelmes amerikai cipők

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít

STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhöz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Martfüi Téglagyár R.-t.

képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló o

préselt téglá

(disztéglá), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarkú**

tetőfedő cserép

nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerezhető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron. mert elvész a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az egyenlősséggel ellátva is csak 8 koronába kerül.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a

Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és béli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapírokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnék.

Törlesztéses kölcsönöket nyújtunk földbirtokra előnyös feltételűlek mellett ::

Kölcsön kérvényekhez a t. kevek és kataszteri birtokívek csatolandók, melyek személye: sen is betérjeszthetők. :: Magasabb kamatozású kölcsön **előnyös feltételű** törlesztéses kölcsönre átváltoztatható ::

Agrár Takarékpénztár részvénytársaság Eger.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni,

hirdessen lapunkban.

Eladó ház.

Jászárokszálláson; a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll **3 szoba, 2 üzemhelyiség, konyha, oléskamra, cselédszoba, pince** s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből.

eladó.

Ritka alkalmi vétel.

Megvételhez 5000 K. szükséges. Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kötőnő fekete homok. Gazdasági épületek. Megvételhez pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly vetőknek bővebb felvilágosítást ad a lapok szerkesztője. Ügynökök kizárva.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Jászapáti az egri út 5 szám alatt épült, modern, új, 4 szobás lakóházam, mely 10 évi adómentességgel bir szabad kézből

ELADÓ.

Szvittek Ferenc kir. bir. végreh.

Hirdetések

olcsón felvételnek

NÜBER ANTAL borbély

Jászakiséri-uton levő üzleti célokknak is megfelelő háza szabadkézből **eladó.**

A megvételhez 500 korona szükséges.

ideiktalni a párisi „Institutur Francais” folyóiratnak, mely az állami tanítók egyesületének hivatalos közlönye, a napokban megjelent egy cikkét, melyben egy tanító, azelőtt a független erkölcs-tanítás buzgó híve, tapasztalatatain okulva a legmélyebb meggyőződéssel veti el a vallástalan nevelés eszméjét és vágyakozik a vallásos nevelés után.

De ne menjünk messzire. Mi itthon is látván-látjuk, mi a különbség az igazán vallásosan nevelt és így érző ember és az olyan között, ki a legszentebb érzések nélkül nevelődött fel. Mi tudjuk, hogy ha tanyai népünk mégis kiválik azon élőlények közül, melyekkel együtt növekedett fel: az a hébe-korba hallott prédikáció és vallásos oktatás eredménye. Évszázadokon át senkisé foglalkozott e néppel, csak az egyház. Az egyház nevelte annyira, hogy ma már kulturigényei vannak. Épen azért mi, ha iskoláinkat rábizzuk az állam vezetésére, félt gondossággal a legmesszebbmenő biztosítékot kötünk ki a vallásos nevelés számára. A józan jásznép nem ugrál ily életbevágó kérdésekben idegen-lelkűek ki sem próbált eszméi után. Nem akarjuk a kísérleti nyúl szerepét betölteni.

Jól esik tudnunk, hogy az államhatalom teljesen ezen a véleményen van. Midőn pár hete az ü. n. „szabadgondolkodók” a piacra kiállottak, hogy hadat üzenjenek a vallásos nevelésnek, a kultuszminiszter az országgházában kijelentette: „sem kulturális, sem társadalmi, sem a felekezeti béke fenntartása érdekében nem tartom helyesnek, hogy ezt a kérdést felvessük és ennek folytán határozottan kijelentem a kormány nevében is, hogy amennyiben ilyféle tervek megvalósítására egyesek törekednének, azokkal a leghatározottabban fogok szembe szállni.”

Ha ez ügyben állást kell foglalnunk, nekünk is ez a válaszuk. (ml)

nem belepustult lelki furdalásaiba, napról-napra fogott és az öreg ember egykoron rózsás és gömbölyű arcát halálos sápadtság lepte el.

A jubileum napja, amelyen az új harang beszentelésének is meg kellett volna történnie, már rég elmúlt. Mindenféle hírek keringtek a faluban. A zugolódókból nensokára egész párt támadt a szegény abbé ellen. Ha végig ment most az utcán, adig köszönt neki valaki, sőt sokszor a háta mögött is morogtak.

A szegény jámbor ember a szemrehányások s lelkiismereti furdalásait sulya alatt csaknem összeroskadt. Egy nap, mikor hosszú ideig imádkozásban talált vigaszt, elhatározta, hogy titkát felfedi és bűnét nyilvánosan fogja hívei előtt beismerni.

A következő vasárnap a városzokra lépni és így kezdte szavait:

Májusi eső.

A rég várt májusi eső megeredt s keresztül áztatta a föld felső kérgét. A buza ritkasága miatt már ugyis panaszkodó gazdák megszabadultak egy nagy rémnyomásától, a szárazságtól. A sárgulásnak indult növényzetet megkínozta a hideg is, mert fagyoszeniek napján nem annyira a szentek, mint a napot áhító növényzet és az emberek fagyoskodtak. Az eső elűzte a hideget is és mi most már a meleg májust kezdjük élvezni addig, amíg bele nem izzadunk az élvezetbe.

A vasárnap délelőtti sörözések már vidámabb hangulatban folytak le. A legnagyobb veszedelem, a szárazság elmúlt, most már közelebb vagyunk az aratáshoz. Ahhoz a naphoz, amikor a gazdák egyszerre kapják meg évi bérüket — a földtől.

Károlyi György gróf kocsisa szerint a májusi esővel Bécs minden kincse sem ér fel. Az egyik ujság már példával is bizonyítja azt, felemlítvén az 1863-iki aszályt, amikor áprilistól augusztusig nem volt eső az Alföldön. 40 év alatt fizették ki ezen év inség kölcsönét és hosszú idők után állott helyre a 2—4 forintjával elköttyavetett jószágállomány.

Most azonban jobb idők járnak! Örvendezzünk!

Az új képviselő-választói jogról.

A választói névjegyzékek, melyek alapján a jövő évben a választások végbemennek, a folyó évben már az új törvény szerint állítottak össze.

Akik a középiskola legmagasabb (pl. a gimnázium 8-ik) osztályát sikeresen elvégezték, betöltött 24-ik életév, mindenki másnál a betöltött 30-ik életév a választó életkor.

A másik felkellék az állandó lakhely. Ez az általános kellék annál van meg, aki legalább egy év óta lakik ugyanegy községben.

A felsőbb iskolákat végzettek szavazók. Utánna következik az elemi népiskola hatodik

— Drága testvéreim, drága barátaim, drága gyermekeim! Egy vallomást kell nektek tennem!

Ebben a pillanatban a templom csöndjét csodálatos tiszta hangzás törte meg, mely valami kéjes érzéssel hatotta át a hívők szívét. Minden fej felemelkedett és izgalmas sutogás szállt padról-padra.

— Az új harang, az új harang!

Csoda történt volna? Avagy talán Skolasztika elmondta volna a két amerikai urhölgynek abbé baját s ezek szereztek az öreg papnak ezt a pompás meglepetést? . . . Azt hiszem az utóbbi feltevés valószínűbb, mint az első s a hívek sohasem tudták meg, mit akart mondani a plébános ezen az emlékeztetés napján.

(Vége.)

osztályának sikeres elvégzése. A hatodik elemi osztály sikeres elvégzését kiegészítő pótkelléket a törvény ötöt sorolt fel. Ezek közül legalább egynek még meg kell lennie ahoz, hogy a VI. elemi osztály alapján valaki választó lehessen.

Ez az öt különös kellék a következő:

1., két korona adó. És pedig csak az egyenes állami adó; hová tartoznak a föld, ház, kereseti és tőkekamat adók. Tehát sem a közvetett adók, sem a nem állami, hanem pl. községi, megyei, egyházi adók nem számítanak be. Azonban a közös háztartásban élő feleség és kiskorú gyermekek föld és házádjára hozzászámítandó a férj, illetve atya adójához, ha ennek saját adója kevesebb lenne két koronánál. Azonban csak a föld és házádjánál van helye ezen összeszámításnak. Ellenben a feleség vagy kiskorú gyermek kereseti, vagy tőke kamatadójánál ilyen hozzászámításnak nincsen helye. Az ideiglenesen adómentes föld és házbirtok után kivett adót is számításba kell venni. Ha valaki több községben van megróva, ezeket az adókat össze kell számítani.

2., A második különös kellékek, mely a VI. elemi osztály sikeres elvégzésével együtt választói jogosultságot ad az önnálló iparüzés vagy kereskedés. Tehát a V. osztályt sikeresen elvégzett önálló iparos vagy kereskedő, még ha nem is fizet két korona állami egyenes adót, ami az életben szinte kizárt dolog, választói joggal bír.

Az ipari munkások közül azok, kik VI. elemi osztályt végeztek, választói joggal bírnak, bármilyen rövid idő óta vannak is alkalmazva akár közönséges munkásoknak is. Tehát egy 6 elemi osztályt (amivel egyenértékű: a) két közép, vagy polgári iskola [tanonciskola 3-ik osztályának, vagy b) elemi iskola 4-ik osztálya]-tanonciskola 2-ik osztályának elvégzése) végzett iparos vagy kereskedő segéd, vagy gyári munkásnál csak az kívánthatik, hogy a névjegyzék összeállításakor valahol alkalmazva legyen, az, hogy mennyi idő óta, közömbös. És az ilyen egyének csak abban az esetben nincs választójoga, ha a névjegyzék készítésekor sehol sincs alkalmazásban, ha munka nélkül van.

Az östermelés körében alkalmazott VI. elemi osztályt végzettekkel szemben a törvény már szigorúbb. Ezeknél különbséget tesz vezető munkások és felügyelők (munkavezető, bérésgazda, magtáros, fővinecllér, stb.) és közönséges testi munkát végzők között. És csak az előbbieket részesíti az ipari alkalmazottakkal egyenlő bánásmódban, midőn nekik a választói jogot megadja, bármennyi idő óta vannak alkalmazva, csak tényleg östermelés körében alkalmazva legyenek.

Az östermelés körében alkalmazott VI. elemi osztályt sikeresen elvégzett közönséges munkások (pl. kocsis, béres stb.) csak akkor bírnak választói joggal, ha ugyanazon a gazdánál legalább 3 év óta vannak állandóan alkalmazva.

F.

H I R E K.

A gyermekhalál ellen. Az egyke rendszerben való megnyugvás más tereleli azok figyelmét, akik tudják, hogy a nemzet legértékesebb eleme, a dolgozó emberiség kipurstul ilyként.

Tudott dolog, hogy a gyermekhalandóság megállításával némiképp helyre lehetne hozni az egyke rendszer által okozott károkat, tehát nem az eredménytelen szaporaságra való buzdítással töltik már az időt, hanem arra törekednek, hogy a már meglévő gyermekek életét megtartsák. John H. Károly egyetemi tanár egy új gyermektápszert fedezett fel, mely aludt tej szerű és az anyától elválasztott csecsemőnél nemcsak az anyatejet pótolja, hanem a gyermek szokásos hasfájását sem idézi elő. A gyermekmenhelyi gyermekek részére most vezeték be ezen új tápszert azon a helyeken, hol a községi orvosok érdeklődnek ezen fontos találmány iránt. Folyó hó 22-én Jászárokszállásra megy John H. Károly egyetemi tanár és dr. Szana Sándor kir. tanácsos, ig. főorvos, akik bizonyára csak örülnének, ha a jász községek orvosai felhasználnák az alkalmat arra, hogy ezen találmányt megismerjék. Fontos volna ez azért is, mert dr. Murányi Károly jászárokszállási községi orvos, volt egyetemi segédtanár ismert agilitása folytán sikerült ezen első kirándulásra reá bírni a felfedezőt, s a Jászárokszálláson szerzett tapasztalatok bizonyára egy országos mozgalom megindítására fogják a megjelent faktorokat bírni.

Szerkesztő változás. A Hatvani Hirlap feje megváltozott. Sebők Jenő eddigi szerkesztő mint lapfőlapos, felelős szerkesztőként meg dr. Székely Szilárd volt jászárokszállási ügyvéd van feltüntetve.

Uj telefon központ. A budapesti m. kir. posta és távirat igazgatóság közzé teszi, hogy a kereskedelem ügyi miniszter rendeletére Pély községben törvényhatósági távbeszélő központot létesített és azt távirat közvetítéssel megbizva, a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba bevonta.

Változik a világ. A magyar közönség humoros kuriózumként fogadja azt a hírt, hogy a francia képviselőházba két bolti szolgát és egy ujságárust is beválasztottak. Nálunk joggal nézhetik ezt kuriózumnak, mert itt nagy vivmálynak kell tekintenünk azt is, hogy egy intelligens iparost megválasztanak nem országgyűlési, hanem csak községi képviselőnek és állandóan szellemi főlényben kell annak lenni s hozzá még valami rátartó embernek, hogy Böhöncz Lojzival leülhessen egy asztalhoz. Ahol azonban művelődik a nép, változik a világ. Mert már Franciaországban nem

azt nézik ki tud az íróasztal mellett napi 500 koronát keservesen megkeresni és így szorgalmas munkával milliókra, bárói rangra szert tenni, hanem értelmessége után itélik meg az embereket. Hát biz ez furcsa azok előtt, akik az értelem helyett az ökröt nézték, de már így lesz ez ezután.

Szökés a fogdából. Füzesabonyi tudósítónk jelenti: 15-én este 8—9 óra között a füzesabonyi toloncfogdából 2 cigányférfi, 15 nő és gyermek — most már másodizben — megszökött. Valahonnan egy kőműves-csákányt szereztek és miközben pokoli zenebonát csináltak, — daloltak, ordítottak — a falat kibontották. A szökés éjjel történt. A pokoli zaj egyszerre elcsendesült. Az ügyeletes rendőrnek gyanus volt a dolog és odasielt a fogdához. A cigányok nagy része akkor már a szomszédos nyílt kerten menekült, még egy csecsemő siránkozását is hallotta a rendőr, aki kettőt el is fogott közlök és segíségeért kiáltott. A rendőr a menekülő cigányok után lövöldözött, de azok eltűntek az éj sötétjében. A szökevény cigányok után a csendőrség erélyesen nyomoz.

A kis ártatlan. A tanító ur a világ teremtését magyarázza, mikor észre veszi, hogy Kókai Jancsi nem figyel, hanem nagy buzgósággal könyvet olvas a pad alatt. Hirtelen a háta megé lép és fölön csipi János urat: no, te haszontalan fickó ugy-e nem figyeltél! Hát most mond meg rögtön, hogy ki teremtette a világot? Jancsi ijedten: En nem tettem tanító ur! Bizonyosan a Kun Miska volt.

Repülőgép-gyár Aszódon. Aszódon repülőgép-gyár létesül. A javítónevelő-intézet telken már a mult év óta készen áll egy nagy motorgyári épület, melyet azonban az építető gyári részvénytársaság a rossz pénzügyi viszonyok miatt nem tudott berendezni és üzemét nem tudta megkezdeni. A gyárépületet most egy új társaság vette át, amely repülőgépeket fog gyártani benne. A repülőgépgyárat, — amely Magyarországnak első repülőgépgyára — Bier Henrik szolgálaton kívüli főhadnagy, a kiváló aviatikus fogja mint vezérigazgató vezetni. E kiváló szakember és a mellette működő mérnökök vezetése alatt az új gyár bizonyára csakhamar fel fog lendülni és kiváló konstrukciója, kellő biztonságot nyújtó gyártmányokkal a külföldön is a magyar ipárnak dicsőséget szerezni.

A Jászapáti Ujság vezetésére szerkesztőt vagy munkatársat keresünk.

Ajánlkozhatik a foglalkozásra való tekintet nélkül bárki, aki az 1914. XIV. t.-cz. követelményeinek megfelel; — szélesebb látókörű, helyes ítéletű ember és jászapáti lakos. A lapok jelenlegi szerkesztője szükség esetén megmarad csendes munkatársnak.

A szerkesztő a lap bevételének 25 százalékát kapja.

Levelék e lapok szerkesztőségéhez intézendők.

491. Szám
vegrh. 1913.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött kir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a jászapáti kir. járásbírósnak 1913. évi V. 189 és Jp. 383./3. sz. végzése folytán Dr. Elischer Vilmos ügyvéd által képviselt Mauhner Ödön részére 283 kor. 60 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 835 koronára becsült ingóságokra a jászapáti kir. bíróság 1913 V. 186/2 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes kertészeti telepén Jászapáti mellett leendő megtartására **hataridőül 1914 évi május hó 22 napjának délelőtti 10 órája kitűzetik**, amikor a bíróság lefoglalt butorok, kocsik s egyéb ingóságok szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárvarendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelését megelőző kielégítéshöz jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapáti, 1914 május hó 5-én.

Szavitek
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll **3 szoba, 2 üzemhelyiség, konyha, eléskamra, cselédszoba, pince** s egy **műhelynek** alkalmas-külön helyiségből,

eladó.

Ritka alkalmi vétel. Megvételhez 5000 K. szükséges.

Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐ: IFJ. ANDRÁSSY JÁNOS.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

Vissza vagy előre?

Néhol elfojtott keserőséggel, de sok helyütt siró kétségbeeséssel szemléli az alföld jóléthez szokott népe betevő falatjának pusztulását. Keze tehetetlenül szorul ökölbe, vagy — ami jobb eset — reszketve fonódik imára.)

De helyzete így is, úgy is sivár, reménytelen.

Az ökölbe szorított kéz, csak súlyosabbá teheti — amugy is elviselhetetlen — helyzetét és a vallás égi malasztja sem hallgatja el éhező gyermekeinek szivettépő zokogását.

Elhibázott élet.

Irtá: ifj. Andrassy János.

A kaszinó társalgójában szokatlan élénk hang uralkodott, dacára a falakat átlüszesítő júniusi nap bágyasztó forróságának. Az öreg bőrfotelok, melyekben máskor — a déltől söradagoktól elbágyadt falusi urak — oly kitartóan szoktak alkonyatig tartó „csendes félórát” szundikálni, most üresen ásitottak. Az urak pedig élénken tárgyalták — csoportokhoz oszolva — a falu azenzációját, Csatóry Tóni öngyilkosságát.

A vélemények megoszoltak az öngyilkosság okát illetőleg.

A cingár, de rendezetlen fogviszonyok között élő patikus határozottan reménytelen szerelmet sejtett a kulisszák mögött s álláspontjának igazolására fogrendszerének megfelelő példás rendszertelenséggel sorolta fel hallgatóinak az esetek légióit, melyekben a falu öngyilkosságának kiváltó okaként szerelem volt az oka.

Mert a vallásnélküli tudás vadállatot nevel, de a tudásnélküli hit csak az éhenhalásra jó.

Egy ma is élő jeles esztetikusunk — aki amellet filozófusnak sem utolsó — nemrég mondotta: hogy a tudás az élet művészete s a hit a meghalás művészete. Tette e kijelentést akkor, amikor egy vezető politikusunk fennen hangoztatta: hogy büszkék lehetünk, boldog itt a paraszt, mert szépen tud meghalni.

Két oly homlokegyenest ellenkező villágnézet, melyet ha összeakarnánk — és ha akarnánk, tudnánk is összekapcsolni — akkor csak egy út volna előttünk a nemzetek világversenyében: előre — a boldogulás felé.

De így — uralkodjék bármelyik — sorsunk csak a bukás lehet.

Első esetben: a gazdasági tönk — második esetben a mindent felforgató és összeromboló: anarchia,

És ezt nem tudják vagy nem akarják népünk vezetői belátni?

Nem látják, hogy az időjárás mostohaságával kezeltfogó buta élhetetlenség lejtőre sodorja népünket s — mint nemzetünk hajójának vezetői nem látnák azt a második rémet, mely már felütötte fejét — a vallásoktatás kiküszöbölésének cégére alatt, melynek igazi célja anarchia és nem tudják még azt, hogy e két ellenséges

A huszonhat percentes bankdirektor holmi elhibázott börzespekulációra engedett következtetni és közbe fontoskodó arccal magyarázta, miszerint a börzejáték mennyi veszedelmet rejt magában a laikusokra nézve.

Mellesleg a direktor úr szerette mimelni a szakavatott s agyafűrt börziánert, bár a börzéhez csak annyi köze volt — hogy mérszároslegény korában vett egyszer egy konvertált sorsjegyet részletre s azt Morganstüek m. n.-nél elhelyezte megőrzés végett.

De hát régmúlt idők, boldog idők . . . és a hajdani Morgenstüek egykori üzletfele ma már legfelsőbb olyan formában hajlandó nevét összeköttetésbe hozni a taglóval, hogy ha a konkurens Fillerbank szóba jön „direktor úr börzebölc” kijelenti — miszerint ő egyetlen börzemanőverrel úgy agyonfogja ütni a Fillerbankot, mint a jó mérszáros taglójával az ökröt.

Addig is míg a direktor úr ezt az épületes cselekedetet végre hajthatja, hallgassuk meg az asztal sarkára föltelepedett nyurga kör- orvos szakszertű fejtegetését, az öngyilkosságot illetőleg.

áramlat szennyes hullámai az elmerülés veszélyével fenyegetik államunk évezredes hajóját?

Lehetetlen, hogy egy állam vezetésére hivatott nagykaliberű koponyák ezt megérteni nem tudnák és szomoruan kell megállapítanunk, hogy tudni tudják, de — nem akarják.

És ennek a nemakarásnak igazi rugója az önzés, szülőoka a kétségbejítő rövidlátás. Hogy mennyire az önzés oka népünk elmaradottságának, arra elég legyen fölemlítenem, hogy egyik vármegye első választott tisztviselője mondta a közelmúltban — mikor a népoktatási törvény szigorúbb végrehajtását kértük tőle — hogy: de mit akarnak az urak, hisz nekünk buta népre van szükségünk.

Ennek a kijelentésnek — mely pálám et publice tététt — rut önzésénél csak a rövidlátása nagyobb.

Hiszen, ha a gyermekcipőkből rég kinőtt Európa mértőföldes csizmákkal lépő népei között e maradiaskodó elv dominálja tovább is kulturmunkánkat, akkor a kivánt alacsony népnívó megmarad ugyan, de e nivó korlátai között egy éhenhalásra kárhoztatott aszkéta, vagy anarchista tábor fogunk találni.

Ne felejtjük, hogy a műveletlen föld előbb-utóbb gyomot terem.

Gondolják meg a nemzet sorsának

— Azzal tisztába vannak önök, hogy senki e helyen nem ismerheti jobban nálam emberi élet és lélek anyagi elváltozásainak és szellemi abnormitásainak mibenlétét és szülőokait.

A hosszú kördoktor, hogy a fenti kacskaringós mondat sikerülte fölötti örömenek kifejezést adjon, hatalmas ivben lendítette magát a veleszemben álló s szájátva hallgató helyi lap szerkesztője nyakába.

Áhítatos hallgatói kissé különösnek találták ezt a nagyon is lendületes mozdulatot s a doktor — hogy valamivel elüsse a dolgot — a ceruza után kutató zszurnaliszta kezét lefogva szólt rá:

— Kedves szerkesztő úr hagyja. Ne zavarjon firkalásával, ha befejeztem, szivesen le-diktálom. Megbízhat a memóriában!

Hát mondom uraim, megbízhatnak véleményemben ez esetet illetőleg is. Annális inkább, mert szegény elhunyt barátunknak háziapocsa valamelyik fia volt, akit én ismertem az ő testi és szellemi életét. De ezenkívül legbizalmasabb barátja is voltam

CSARNOK.

A közigazgatás államosítása a korcsmában.

— Hát iszen Derce sógor, jó vóna az az államosítás vagy mi csak azt engedje meg a törvény, hogy akinek mi fizetünk, azoknak mi parancsoljunk.

— Eddig se parancsoltak Korpa bácsi, szólt egy csupasz száju, uri ruhába öltözött fiatalember, akinek átszellemülten arcából is kiokoskodhatta az ember, hogy az a nagy pohár vörös lé, ami előtte van, az nem bor hanem málnaszörp.

— Eddig se parancsoltak Korpa bácsi, szólt újból, hogy csend lett szavai után. — A jegyző az úr, az azt csinál amit akar, maguk se nem tudnak, se nem mernek neki parancsolni.

— Hászen elvégzi a dolgát. — Ezen megjegyzésre felemelkedtek a fejek és többféle ellenvetés hangzott, a szörpös azonban vitte a szót.

— El hát. Annyira-mennyire. Nagy hirtelen is reá tudnék mutatni 25 elintézetlen ügyére. Nagy a különbség a jegyző és jegyző között.

Korpa sógor Derce felé hajlítja a fejét. Látszik rajta, hogy nem akar túrni okosabbat a társaságban. Az ő fain magyarságukkal tudják ők legjobban megérteni egymást.

Már szólni akar, mikor egy gazda merengései közt elszólja magát; — Ez mindég vadászik.

— Meg azt is engedje meg a kormány (Derce sógor, hogy azt válasszuk meg magunknak, akit akarunk.

— Ne is ültessen a nyakunkba olyat, akit nem szeretünk

— Aki lenézi a parasztot!
— Valami gyütt-ment!

letéteményesei, hogy a kellő mértékben alkalmazott tudás vegyítve a hit enyhítő balsamával, tehát csak igazán boldoggá egy nemzetet, mert a tudás fegyvereivel ellensúlyozhatja a sors mostohaságát s ha mégis kudarcot vall egyik-másika hite — melyet igazán erőssé csak környező embertársai boldogulásának látása tehet — meg fogja menteni a kétségbeeséstől és keze a megpróbáltatás napjaiban ököl helyett imára fog kulcsolódni.

Hogy pedig a második rémet az anarchizmust tehetetlené tegyék, védjük magunkat az ő fegyverével. Tegye magáévá az állam és az egyház egyaránt azt az elvet, melyel az ellen-tábor igyekszik hálójába csalni a tömeget.

A meghalás művészetének eszközein kívül adja meg hűveinek és polgárainak a jól elhelyezhető legbiztosabb eszközét, a tudást.

Lengje át a templomok csarnokait és az államkormányzat termeit az a gondolat, hogy egy tudással fegyverezett, jólételeben élő hű nép vezetőinek nincs oka pirulni se Isten se a világ előtt. (ifj. a. j.)

A megyei közigazgatás reformjáról.

Három törvényjavaslat került a törvényhozás elé. Az egyik a vármegyei alkalmazottak kinevezéséről, a másik a szolgálati viszonyról, a harmadik a közigazgatásról szól.

Az első szerint a V. és VI. osztályba tartozókat a király nevezi ki. A V. és VI. fizetési osztályba a javaslat szerint az alispán, a főjegyzői, árvászéki elnöki és főügyési állások egyharmada, a főszolgabírói állások két nyolcada és a főorvosi állások két nyolcada tartoznak. A VII.—IX. fizetési osztályba tartozókat a belügyminiszter nevezi ki.

Az eddigi alkalmazottakat csak az esetben tartja meg az állam, ha jönnek látja. Ha valakinek nem tetszik a képe, egy évig még megmaradhat, de aztán mehet. A világba, vagy nyugdíjba. Vagy akár a más földre, nem száll senkire a lelke, mert ha nem kap kinevezést egy évig, felmentettnek tekintheti magát. Felmentettnek érzelheteti magát az evés ivás alól is, esetleg a család eltartásáról is, más szóval: kirugják és nem lesz kenyerre. Csak az a vigasztaló, hogy a dzensztrihivatalnokok közül nem rugdosnak ki senkit s ha kirugnának is egykettőt nem repedne meg a szívünk utána; Ott van a befolyásos rokonság és kéz kezet mos, majd kapnak egy kis kilincselésért viszontszolgálatot.

Ha a kidobottak ellátására sok volna a megyei nyugdíjalap, a felesleges összeget közjóléti intézménynek adják. Az alkalmazottak szolgálati viszonyán fordít egyet a törvény. Ezután azoknak kell gondolkozni és dolgozni, akik nagyobb fizetést kapnak.

A javaslat a régi vármegye alkotmány védő bástyáit meghagyja. Az alkalmazottat megesküdötti, hogy az önkormányzat törvényes jogát tiszteletben tartja. Nem hajthatnak be meg nem szavazott adót, nem állíthatnak ki, meg nem ajánlott újoncot stb.

A törvényhatósági bizottság megmarad, de kevés lesz reá bízva. Nagyon szerepe lesz a közigazgatási és a szervező járási bizottságnak. Ezek megosztva intézik el a községi ügyeket. A bizottságok fele, illetve 2 személlyel több mint fele, választva lesz.

A vármegyének 1 táblabírója lesz. Ez fizetés nélküli állás és a közönségre nézve sérelmes intézkedések ellen felelhet.

A községekre nézve ezen javaslatban nincs intézkedés.

— ebben a pillanatban éles fájdalmat érzett jobb halántéka fölött s kezével oly ideges gyorsasággal kapott a fájdalmas helyre, hogy puskája elsült s a vad, a levegőt lyukasító lövés zajára nyomtalanul ellúnt a vízben. A tó — melyben a vad eltűnt — oly nagy méretű volt, hogy fölkeresése napokba került volna s mert Tóni barátunk a legközelebbi hajóval indulni akart, nem késlekedett tovább, megindult kíséretével a kikötő felé. A biztos préda elmenekülése azonban annyira bántotta, hogy a halántéka fölött érzett csipő fájdalomról teljesen megfeledkezett. A hajón azonban az apró — alig látható — csipés pokoli fájdalmakat okozott szegény barátunknak. Mihelyt Európába kikötött, egyik tanártól a másikig futkosott, de gyógyulást fájdalomra nem talált. Sőt ki-nevezték vele. Mert a csipésben semmiféle fullánkot nem sikerült felfedezni s az a leg-határozottabban hasonlított egy ismert házi állat csipéséhez. Hanem rettentő fájdalomról pánaszkodott s én aki közelről láttam szenvedő arcát, az orvostudomány tehetetlenségével voltam kénytelen nézni vergődését. Így tartott ez egész addig, amíg egyon-gyórt barátunk egy jól irányzott, lövéssel

át nem ütötte koponyáját, pont ott, ahol ez a végzetes vörös folt volt. A többi tudjátok. Az urak érthetetlenül bámultak — az egész társaság a doktor körül volt már, majd... a pagátulimó ellen indítottak író hadjáratot és folyt a nemzeti csendes.

Csatári Tóni pedig lent a családi sírboltban alussza örök álmát. És ha a kripták mélyében helyt találnak az álmok, hát álmodik arról az aranyhajú asszonyról, aki őt valamikor régen nagyon szeretete.

És akit ő már csak akkor szeretett igazán, amikor már másé volt és amikor már boldog volt...

Mert a doktor által elmondott együgyű mesét csak igazi sebének eltakarására találta ki, tudatosan hazudott annak az embernek azért, hogy félve őrzött halálós sebtét ne boncolhassák a léha, mosdatlan száju egykori jócimboraik.

Utolsó rendelkezése között nem ütköztek meg végrendeletének végrehajtói azon, hogy naplóját erre a címre kívánta sártellen állapotba elküldeni:

Véghelyi Márta Zaránd.

Pedig ha olvashattak volna belőle, halálának titkát és életregényét feljuttatott volna meg.

Folyt. köv.

— Meg Derce sógor, a bíróság is maradjon meg. Milyen fain igazi bíróságra volt a Ocsu Péter is. Hát csak látta?

— Az megengreciroztatta a jegyzőt is, szólt egy magyar.

Mindnyájan mosolyogtak s a mosolygásból kilépett venni, hogy mindnyájan ismerik az esetet.

A málnaszörpös a hangulatot előnyösnek találja a megjegyzésre:

— A bíróság akár volna, akár nem. Kinos szünet. Korpa fordít egyet a fején. Az előtte szóló nézete ellenkezett a övével, de ezt legjobb semmibe venni.

— Meg hát ha államosítanának, tanult ember lenne a szalásbiztos, az is elvonnék tőlünk, meg a többi is?

— Négy helyett 1 kellene, — szólt a málnaszörpös.

— Hát iszen az kéne!

— Hogy kiszorítsanak bennünket a községházából!

— Hogy elhatalmasodjanak itt rajtunk.

— Az kék még. Most is kevesen vannak, szólt egy fiatal, — aki előjáró szeretne lenni.

— Ippen elegen vannak, mondta egy másik, akit nemrégén választottak meg.

— Még ilyet mondani. Sose választjuk meg a fiatal urat!

Az izzó hangulat egyszerre megszűnik. Derce sógor, aki egy szót sem szólt eddig, feláll és elmegy. Az ott maradtok hátradülnék széklükön és szóltalan néznek jobbra-balra, mint akik elégedetlenek a társasággal. Hogy elment a 100 holdas Derce bácsi, nem érdemes tovább politizálni.

HIREK.

Eljegyzés. Ifj. Andrassy János, lapunk szerkesztője eljegyezte Boczföldéről bozerédi Horváth Annuskát.

Új szerkesztő. Lapunk fején egy új nevet fedezett fel a figyelmes olvasó. Ifj. Andrassy János ismert nevét, ki lapunk fenállása óta sok tehetséget eláruló cikkekkkel és tárcákkal gazdagította lapunk tartalmát. Midőn ezt örömmel adjuk a t. Olvasó tudomására, előkészítjük azon változásra is, hogy új munkatársunk neve a katonasághoz való bevonulása miatt rövid ideig lesz a lap fején, de azután... ismét felkerül oda. — Működése alatt a közönségnek minden a laphoz tartozó ügyben szolgálatára áll.

Gazdaggyűlés Temesvárott. Az idei gazdaggyűlés folyó hó 17-ikétől kezdődőleg Temesvárott tartatik meg. Gyűlés

után a Herkules fürdőre és Ada Kahlera rándulnak ki a résztvevők, akik közt az idén meglehetősen szép számmal vesznek részt községünkben is. A kirándulás helyiszervezését Kanzsó Mátyás végezte, kinél részvételüket alantiak jelentették be: Mihályi Kálmán, Berente Miklós, Antal Sándor, Dósa Dezső, Dósa Imre, Horváth Pál, Horváth Béla, Berente Lajos, Borbás Kálmán, Bathó Lajos, Kálmán Miklós, Farkas L. Mihály, ifj. Rusvay Pál, Rusvai Péter, Utassy Béla.

A ladányi tanú. Az alanti hírt az egyik fővárosi lapban olvastuk. Azt hiszszük, hogy a jászok Ladányjáról szól ez a hír, illetve ezek szolgabírójának mulatságos tévedése került a pesti lapba. Bárhol történt azonban, ártatlan dolog, olvasóink szórakoztatására leközljük mi is. „Nem mondjuk meg, hogy melyik Ladányról van szó. Elég, ha ott kezdjük, hogy a ladányi legények nagyon verekedő természetűek lettek. Bicskázák egymást jobb ügyhöz méltó buzgósággal. A szolnoki legényeknél csak annyival különbek, hogy mást nem bántanak — csak egymást bántják. A hatóságok összefogtak, hogy megfékezzék a garázda legénységet. Különösen a közönséget s a rendet kedvelő, egyébként hatalmas tenyerű szolgabíró buzgólkodik. A napokban is be volt idézve hozzá vagy husz ladányi legény. Belép az első. Mutatja az idézőt. A szolgabíró csak egy pillantást vett az idézőre. Látja, hogy közönséget elleni kihágásról szól. Pofonúti tehát a legényt jobbról is, de bizony balról is. Öröm látni, hogy milyen szép piros lesz az inémt még fekete gyerek.

— Nesze fiam, — mondja a szolgabíró. — Ha megint idekerülsz, meg többet is kapsz.

A legény végre szóhoz jut és mély lélegzettel rebegi: — De tekintetes uram, hiszen én most csak tanu vagyok!

A szolgabíró elképedve néz a legényre. Végre feltalálja magát.

— Látod, látod!... De ha ladányi vagy akkor mint tanu is megérdemled, amit kapsz. Különben pedig most már mondd el, hogy mit tudsz...“

Igazolt albaró. Előkelő idegen pompázik pár nap óta Jászapáti. A bárói címet arrogánsan követelte, de vasárnap, mikor igazolásra szólították fel kísült, hogy csak lakatos legény.

Iskoláink megnyitása. A vörhenyjárvány miatt hónapok óta zárva tartott iskoláinkban — tekintettel a járvány megszüntére — az előadások f. hó 15-én megkezdődtek és tartanak 27-ig bezárólag. Vizsgát csak IV—VI osztályok tesznek. Záróünnepély f. hó 28-án.

A főgimnázium vizsgái Gimnáziumunkban az egyes osztályok vizsgái f. hó 16—24-ig tartatnak meg. Az ének és torna vizsga 25-én, a záróünnepély pedig 28-án lesz.

Lopás. Práger Móról a nála levő 18 éves leányrokona közel másfél ezer koronát lopott részletekben. Bűnét a nyomozó csendőröknek egyetemlegesen bevallotta. Állítólag valami ellenzéki újságírócska (vagy talán rikkancs!) is bele van keverve. Mindkettőt az ügyészség őrzi.

Megszökött tolonc. Folyó hó 11-én Zagyvarékason csavargás miatt elfogott Szabó Antal nevű fiút a jászok-szállási rendőrtanácsos illetőségű helyére, Jászokszállásra akarta toloncolni. A fiu a vonatban Jászapátiig nyugodtan viselkedett, Jászapáti azonban, amíg kísérője vizet inni kiszállt, megugrott.

Meggyegülés. Szolnokon f. hó 20-án évnegyedes rendes közgyűlés lesz. Bennünket érdekel, hogy a Jászapáti főszolgabírói állás most kerül betöltésre. Továbbá a községnek a gőzmalommal a villanyvilágítás tárgyában kötött és megfellebbezett egyeszségének sorsa fölött is ez a gyűlés dönt.

Bérbeadták a nagyvendéglőt Stern Dezső Jászapáti korcsmárosnak.

Betörték a kriptába. Boconádon, a Gosztonyi-család kriptáját feltörték. A betörés f. hó 12-én virradóra történt és az urasági kertész leánya vette észre. A kriptában Gosztonyi Elemér 2 év óta átalakulás alatt álló tetemet őrző koporsó üvegfedelelt feltörték és a halott karperecét ellopták. Az üvegcserpeken a csendőrök vérnnyomokat vettek észre. Ez alapon a nyomozást meg is kezdték s még az nap elfogtak egy vándorkomédiást, kinek keze sérült, ruhája véres és gyertyacseppek voltak, egyéb bizonyíték hiányában azonban szabadon eresztették.

SZERKESZTŐI ÖZENETEK.

Lexi Ne jósolj koma, nem lesz igazad! Mi hir az Ohympon?

S. Ladány. Sajnálom, hogy nem mehettem át. Legközelebb! Cikket várunk.

Fer. Bföldö. A babérkoszorús atyáról cikk helyezésé miatt lemaradt. Talán a jövő számban. Arpi bácsi féle dolgokat kérünk. Mi ujság Sajtörön?

Bex. Ez az úr már egy éve is ültözött bennünket stílusgyakorlataival, úgy látszik másútt szerencsésebb, sőt egy év óta szédületesen kifejődött.

Zord. Nem kösöhet.

Akácmez

igen finom. 1 kor. 30 fillérért kapható: özv. Kalmár Antalnéál Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐ: IFJ. ANDRÁSSY JÁNOS.

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névalírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Sztrájkol a piac.

Az általános drágaság miatt panaszkodnak már 10 év óta. Teljes joggal, mert például, különösen ami a piaci drágaságot illeti, a legszemérmelenebb merészséggel adtak el mindent drága pénzért. Termelt a tyukól mellett egy kis fű fele. Az öreg asszonyság lesöpörte róla a piszkot, leszedte és vitte a piacra. Ott 5 csomóba rakta, mellé telepedett egy puttonyra és drága aranyos asszonykám, olyan szép mint egy lány, vegye már meg a spinótomat, — 10 krajcár egy csomó. És

Csalódás.

Kalmárt egyáltalában nem hódította meg a nagy kitüntetés. Inkább bosszus volt, mint meglegedett. S abból, hogy éppen most kellett őt a kávéárosból a kultuszminisztériumba behívni, — a sors mindent elrontó, irigy kezét látta. Ugy gondolta, hogy Margittal, a nyugalon:ba vonult kereskedő vagyenes és művelt leányával való-nennyire már renjében volna. S érezte, hogy ha most eltávozik Margit közeléből, ez a nő, — akít álmai eszményképének tartott, — örökre kisiklik a kezei közül.

Barátai és tanártársai őszinte arccal, de irigy szívvél üdvözöltek Kalmárt a nagy siker miatt, de ha nem hallotta, a megbotráncolás hangján tárgyalták, hogy éppen a nagyon fiatal s nem is olyan tehetséges Kalmárt viszik be a sokkal jobban javadalmazott, tekintélyes állásba.

S míg Kalmár mélyen gondolkozóba esett, hogy válasszon a minisztérium, vagy Margit között, észbe jutott az a szimbólum, amit

a drága aranyos asszonykám arca fel-derül, eltűnnek róla a vénség ráncai és megveszi a spinótnak keresztelt fűvet. A kofa kiárul 1 koronát a semmi- ből s otthon az aranyos asszonyka, mikor felteríti az izetlen, színtelen szöszöt, komoly, szinte vésses arccal mondja: «10 krajcár volt ez a kis semmi, beletettem egy hatosára tejfelt és még sincs ize!» — Te pedig azt találd mondani, «hát iszen nem étel ez,» — akkor a lány-nagyságának áll feljebb, hogy «majd volna ize, ha ez meg ez főzné, a fráz törje ki, — nem is bánja, ha «el is válnak»

Mit csináljon az ember. Nem akar kabinet-kérdést csinálni abból a kis szószból, tehát halgat. Azaz dehogya halgat. Szép csendesen elhúzódik a kávéházba és ott beszél szent megyőződéssel a drágaságról. Elmegy a hivatalába, ott félredobja az aktákat és cikket ír a helyi lapra a drágaságról. A szép, meggyőző erejű cikk elkészül, felolvassa hivatal társának, s a cikk hatása alatt mindjárt elhatározzák, hogy drágasági pöttléket kérnek a községtől. A képviselők, akiknek a «lány naccsága» feleség szintén vett a fűből, pártolják a kérvényt és megszavazzák a drágasági pöttléket.

Mint a tenger morajlása (nem tudom ugyan, hogy ez milyen, de mindegy.) úgy halljuk minden zegből-zugból, hogy milyen drágaság van. Az öreg asszony-

ság meg eladta a fűvet, más üzlet után néz. Ásogot az árnyékszék körül és valamilyen fűvek a gyökér kinézésű tövére akad. Szépen összeszedi a cérnaszál vastagságú gyökereket, csomókba köti és eladja, mint a fűvet. A lányos kinézésű nagysága meg viszi haza örömmel a «gyökereket,» hogy az új zöldséggel milyen kitűnő huslevest főz. A huslevest azonban izetlen. A férj megszózza, paprikázza, hogy ize legyen, de nem szól semmit. Az asszony konstatalja, hogy nem valami jó a leves, «pedig képzeld, egy hatos volt az a kis rongy gyökér.»

A tanítók zúgolódnak, hogy ez meg ez kapott drágasági pöttléket, övelők meg senki sem törődik. Megírnak egy kérvényt és «kértilletmény» és «lak-bér» címen kéri a drágasági pöttléket. — A községi szolgák, éjjeli őrök — no igen, ők sem tudnak megélni, ők is kérnek.

A kereskedők felcsapják az áruk árait, még jobban, mint ahogy az eddigi reájuk való szorulás érzete alatt tették. Az iparosok a kereskedők és a piac áraihoz alkalmazkodnak és a spinót, meg a cikk megtette a hatást, csakugyan drágaság lett az egész vonalon. Még a bankok voltak hátra, de ott okos emberek vannak, egy-kettőre megtudták, hogy nekik elől kell járni. S a bankok a pénzügy mezején elől hordták a drágaság ezres bankó zászlóját.

Meddig tarthat a drágaság? Amíg pénz van. A drágaság hadjáratában

azonban, amikor így belemerült Margit iránti szerelmének örvényébe s rágondolt, hogy egyszer majd Margit a felesége lesz, — megrezzent s úgy találta, hogy valami bünt követe el, ha az ártatlan, szeplőtlen Margitot feleségévé tenné. Ilyenkor, szerelme hajnali fényénél Margitot úgy képzelte, mint az üveg alá rejtett virágot, akihez a méhek, pillangók, legyek közel se férközhetnek s akik örökké ilyen elzárt, megközelíthetetlen nebántságvirágnak tudni, látni is boldogság lenne.

Kalmár a ma züllött, erkölcstelen levegőjében úgy élt, mint egy középkori lovag, aki napokig éhen szomjan eludta nézni a kastély vasrácsos ablakában a várur szöke leányát s ha néha a várkisasszony a hold szűz sugaránál leszökött, a lovag víjzúl elfutott a találkozás elől, nehogy valamit vétsen a lovagi erények ellen.

Ilyen volt Kalmár a nagyon jó, a túl naiv professzor, aki szentül meg volt győződve, hogy a világ csupa jóizésű és szigorúan szolid leányokkal van tele, akik semennyiért

Ha szép, divatos esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a Jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Készít: Községi, üzleti és ügyvédi nyomtatványokat. Körleveleket, falragaszokat és báli meghívókat. Nagy raktár levélborítékok és vonalas finom levélpapirokból. — selyemmel bélelt női levélboríték és papírok százanként névnyomással is kaphatók.

Névjegyek elefántcsont vagy alabástrom kartonon 15 perc alatt. Gyászjelentések 1 óra alatt készülnek.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll 3 szoba, 2 üzemhelyiség, konyha, előszobára, cselédszoba, pince s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Ritka alkalmi vétel. Megvételhez 5000 K. szükséges. Az eladással Nigrinyi Ferenc bízott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Eladó földbirtok!

Köteleken a község s az épülő vasút mellett levő 480 magyar holdas birtok ELADÓ. Kötőnő fekete homok. Gazdasági épületek. Megvételhez pénz nem kell, csak biztosíték. Csak komoly vevőknek bővebb felvilágosítást ad eladó szerkesztője. Ügynökök kizárva.

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít STERN GÁBOR kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izléses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Martfői Teglagyár R.-t. képviselést Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű fallakozó o

préselt téglá (disztégla), továbbá hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hód farku

tetőfedő cserép nálam mindenkor a legjutányosabb áron szereshető be.

Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasútállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.

FINTA GÁSPÁR

máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

MOST JELENT MEG A JÉGVILÁG- A SARKKUTATÁSOK TÖRTÉNETE

Irta dr. CHOLNOKI JENŐ egyet. tanár.

Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanuinak, a Polusok meghódításáért évszázadokon át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres világtutató és tudós. E nagy értékű írásban élénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklin, Scott — megrázó drámáit, amelyek az örök fagy misztikus kódében lejtászódtak. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.

A gasdagon illusztrált kötet ára 6 K. s megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján

Macska helyett gyermeket lőtt. Gyön-gyös-halászon Bíró Lajos komornyikja, a galambducban mozgást vett észre és mivel azt hitte, hogy oda macska szabadult be, egy jól irányzott lövéssel a mozgó alakot lelőtte. Ekkor tűnt csak ki, hogy a tubuzgó komornyik nem macskát, hanem egy 8 éves kis fiút lőtt agyon, aki játszani ment be a galambducba. A szerencsétlen kislit még élve szállították a gyöngyösi kórházba, ahol azonban csakhamar ki-szenvedett.

Érdemes volna követni más országok-nak is Norvégia példáját, a melynek képviselő házában a napokban 85 szavazattal 29 ellenében elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy a hadseregben és a hadtengerészetben egyaránt tilos egy a tiszteknek, mint a legénységnek is az alkohol élvezete.

Ingyenes balatoni kalauz. A Balatoni Szövetségnek most jeleut meg az ingyenes balatoni kalauza. A szép képekkel díszített kalauz a szövetség 60 ezer példányban nyomtatja és osztja szét. 10 filléres bélyegdíj mellett a esinos füzetet bárki megkaphatja a szövetség titkári hivatalánál Balaton-türeden.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyá-rának kerületi képviselével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapáti-n,

hol mint eddig úgy a jövőber is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak esz-közöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közön-ségnek raktáron levő férfi női, gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-ernyők, diszek, rőfös és modern cikkeimre, melyek legjutányosabb ár-ban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-száza Jászapáti-n. — Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható

A rendes üzletember

nem levelez mindenféle rongy papíron, mert elveszti a bizalmat, hanem rendel 250 finom vonalas levélpapírt és 250 borítékot lapunk nyomdájában, hol az cég-nyomással ellátva is csak 8 koronába kerül.

legelőször a kis pénzü emberek dőlnek ki. Akinek pénze van, annak ereje van a drágaságot is a saját hasznára fordítani és így előállt a helyzet, hogy akinek két millió koronája volt, az másik két milliót szerzett a drágasággal, de aki azelőtt 300—400 koronát megtakarított egy évben, az a drágaság alatt 1 fillért sem tudott megtakarítani, — sőt a kész is fogyott.

A mult heti piacon egy kocsi tökött láttam. 30—40 fillérért akartak adni egy darabot. Nem vett senki. A piac sztrájkolt. A magyar meg megvakarta a fületét és 10 fillérért kezdte árulni a tökött. Mind eladta. Megszűnt a drágaság. Csak az a félo, hogyha újból pénze lesz a népnek, 40 fillért is megad egy tökött!

Beszédes számok.

Lapunk mult számában ezen a helyen mutattunk rá nemzetünk sivár helyzetére, sötét, kétségbeesítő vigasztalan jövőjére. Alább számokkal fogjuk bizonyítani, hogy a mai állapotok fixálása mellett soha... soha se remélhetjük eljöveteletét ama jobb korának, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajkán.

Hangsúlyozzuk, hogy ezen állapotok állandósulása mellett egyelőre még azzal a bizonyos eszkéttá tömeggel lesz benépesítve szegény hazánk, de — ez már csak idő kérdése aztán, hogy ez az öntudatlan nyomorgó tömeg mikor dobja magát — végső kétségbeesésében — az anarchizmus mindent elsöprő áradatának karjai közé.

sem tértünk le az erény és illem keskeny gyalogutjáról... Ilyennek képzelte Margitot is...

Az nap ilyen zűrzavaros gondolatokkal indult esti sétájára. S amint a kisváros gyéren világított utcáit járta, önkénytelenül megállott a virágkereskedés nagy, kivilágított kirakata előtt. S mert nem szűnt meg egy percre is Margitra gondolni, ott a virágkirakat előtt különös ötlete támadt: Vesz egy cserépet törpe rózsabokrot s belopja a Margit kertjébe a vadszőlőlugas mellé. Ez a figyelmesség legmegfelelőbb a Margit szepölten, naiv ártatlanságának. Hiszen a még szinte gyermek Margitnak, az ő fehér lelkének ugysem lehetnek egyéb kedvencei, mint a virág, a harmat, a fülemiléének s csupa ilyen tiszta ártatlan dolgok... S aztán óvatosan, nem hengegve, nem dicsekedve, hanem szerényen, egy szerelmes töredelmével majd elárulja Margitnak, hogy egy éjszaka ő lopta oda a törperőzsát hódolata és szerelme jeléül...

A virágkereskedő jobb emberismerő volt

Mert borzasztó tévedés azt hiinni, hogy a vallás a nyomorgó tömegek háborgó indulatának, egekig tornyosuló panaszszavának eme bevezető csatornája — a végtelenségig és örökké fékmentes tartani a népindulat hullámainak.

Nyomor mindig lesz a földön, de ez a nyomor sohasem veszedelmes a nem nyomorgókra, addig míg észszerűen tudunk azzal bánni.

A templom tornyának kimagasló keresztjén át — bizonyos feszültségi fokig — kiegyenlítődik a légkör és a föld villamos feszültsége. De csak egy bizonyos fokig! Mert, ha a feszültség ezen a fokon túl emelkedik, akkor — a természet ereje nem törődve azzal, hogy az a kereszt a vallás jelvénye, nem törődve azzal, hogy az a ház — a természet Urának — az Istennek háza, rettentő erejével szétzuzza a keresztet s fölperzseli az ő Urának a házáat.

És lárd, a hit szolgálai az ésszerűség parancsszavának engedelmeskedve — nem restelik a kereszt mellé oda tűzni a villámhárítót sem. Nem tartanak a vallástalanság gunyhahatójától sem, mikor egy arasszal még följebb is emelik a villámot mentő rúd hegyét a kereszt csúcsánál.

Tehát a vallás — a konzervativizmus eme sarkköve — nyiltan elismeri, hogy a természet erővel szemben kevés a hit ereje, szükséges még a tudás eszközei is.

És mégis, az államsorsának intézői — nyilván tőlük instruálva — elégségesnek tartják a népyomor sakkban tartására csupán a hit erejét.

Hogy így van, hogy csupán a hitre támaszkodnak és a tudásra semmit

mint Kalmár s a kis, alig két arasznyi, lombos, virágos törperőzsát hat korona helyett tizenkét koronáért eladta Kalmárnak. Igaz, hogy Kalmár szerelmében tán még többet is adott volna érte...

Féltéken, mint a tolvaj, közeledett a Margiték házához. Ott már minden ablak sötét volt. A Margit is. S Kalmár elképzelte, hogy Margit már aluszik ágyában s barna, gyűrűs hajfűrtjei lágyan pihennek a pelypárna rózsaszínelyem huzatán, — mint fekete kigyók a fehér homokon.

Az egész környéken néma, halotti csend ült, csak szive zakatolt erősen, hangosan, — mit Kalmár szinte hallani vélt...

Közel lopódzott a sűrű vadszőlőlugashoz, mely Margit kedvelt nappali pihenő helye volt... Letérdelt. S mig csendben, folyton Margitra és a sikerre gondolva, zsebkésével ásta a kert laza, nedves földjét, hogy a kis gödröcskében a virágcserepet elhelyezze, — halk neszt ütötte meg a fület. Előbb csak alig hallható lehetőséglány. Majd nagyon

sem adnak, azt az alábbi számadatokkal fogjuk bizonyítani.

Az 1913 évi költségvetés adatai szerint 124,112,006 koronányi az összeg, melyet a kultuszminisztérium rendelkezésére bocsájtanak. Nagynak látszik így ez az összeg, de kiesinyre zsugorodik mindjárt, ha figyelembe vesszük, hogy ez mindössze 6 százaléka az 1913 évi összes állami kiadásoknak. Ijesztően kicsinynek fogjuk pedig találni akkor, ha látjuk, hogy ennek az összegnek is csak 49 százaléka jut népnevelésre. Összesen 62 millió korona az az összeg, mely 18 millió állampolgár összes kulturigényeinek kielégítésére fordítatik. Talán nem lesz fölösleges fölemlíteni, hogy — a csak néhány száz ezer állampolgár által igénybe vett — közép- és főiskolákra 30 millió koronát költenek a népadó filléréiből.

A helyzet tehát az, hogy az adó súlya ahatt görnyedező népmilliók jövő reményességének — gyermekeiknek — nevelésére összesen 3 százaléka jut a keservesen kiizzadott adópénzeknek.

Szegény nyomorgó hazámfiai, tegyetek le a reményről, (talán az egyetlenről, mely képessé tesz benneteket az életiga emelésére) hogy majd a gyermekeiteknek jobb sors lesz osztályrésze!

Minden befizetett 100 koronától 3 mond három korona jut gyermekeitek nevelésére. Ugye ijesztően picinyre zsugorodnak össze a sok milliók?!

De lássuk tovább!

Az 1911-ik évben járt iskolába 1,942,438 gyermek. S amint az 1910 évi népszámlálás adatait lapozzuk,

nehezen kivethető lehetőszerű hang.

— Az sok. Annyiszor nem, csak ötvenszer.

— Százban togadok. — Feleit egy halk női hang.

— Én magán kívül még senkit sem csókoltam meg, Margit...

— Épen azért. Ki akarom magát szomjasztani. Mert úgy tudom, hogy egymásután sok, igazi csókot adni nem lehet. Bizonyos mennyiségben túl a csók már csak az ajkak száraz érintkezése. Az már nem csók... Senmi. Nos, fogad?

— De mibe? — szólt a férfi.

— Holnap este ismét ki tudok szólni. Ha elveszti a fogadást, hoz egy stanieli rumos csokoládét. Ha én vesziem el, én hozok...

Kalmárral forogni kezdett a világ s megszibbadva térdelt a nedves homokon. Ugy érezte, mintha valami kimondhatatlan csapás érte volna s erőtellenül, mint a haldokló, csalódva támaszkodott ki a keretből.

Nigra Nervis.

Telefont a toronyba! Mi van a vasuti vendéglővel?

— rájövünk, hogy szép hazánkban 993000 gyermeknek nem jut helye az iskolákban.

Tehát a 3 és fél millió tanköteles gyermekek 36%-a (közel 1 millió gyermek) részére, még az a lehetőség is kivan zárva, hogy az élni tudás legszükségesebb föltételéhez — az elemi iskolához — hozzá juthasson.

Kétségbeesítően sötét perspektíva a jövőbe! Honfitársaink egyharmada fog felnőni úgy, hogy nem bírva a tudás legkisebb mértékével sem, itthon tengődhet állati sorban s ha ezt megubna, az új hazában és csak a fehér rabszolgák szárnalmas tömegét gyarapíthatja.

És ezeknek a mizériáknak az enyhítésére mit tesznek az illetékesek?

A felekezetek mint legnagyobb iskolá fenntartók, még a nép természetesen szaporulatának megfelelően sem állítanak iskolákat. A községi iskolák száma fogyóban van s az állam évente 5—600 tantermet állít be.

Tekintetbe véve pedig, hogy egy tizennyolc milliónyi népességű államtól van szó és évszázadok mulasztását kellene pótolni, beláthatjuk, hogy a 45 éve meghozott, általános népoktatást elrendelő törvény megéri a százéves jubileumát, mire az írott törvény végrehajtott törvényté lesz. De hát ezekért a szomorú állapotokért még sem hibáztathat senkit a nép — Hisz ki hallotta valaha, hogy a nép így kiáltott fel: „Adjatok iskolát gyermekeinknek!” S néma gyerekek atyja se érte szavát. Azaz nem volt néma a nép. Hisz választásokon tele torokkal üvöltötte, hogy nemzeti bankot, külön vámterületet, titkos szavazati jogot adjatok!

És szinte helyeselni lehet azt az iránymutat, mely fenti követeléseknek helyt nem ad.

De ébredjen öntudatára a nép, lássa be, hogy neki elsősorban tudásra van szüksége. Lássa be, hogy neki — a gyermekeikben járó népnek — veszedelmes játékszer volna a csak érett nepeknek kijáró jog.

Gyermekeknek ABC-s könyv való. Kérje ezt s megtogja kapni.

Európa népei között mi — 49 százalék analfabétánkkal — gyermekek vagyunk és akceptálnunk kell a vezető körök fellegását, amikor ily veszedelmes játékszereket megtagadnak tőlünk. Majd ha tudással leszünk vertezeve, önként megkapjuk a minket megillető jogokat. Addig követeljük iskolát, tanuljunk és várjunk!

(If. a. j.)

Akár nappal, akár éjjel halljuk a rémhirt, tűz van! majdnem minden esetben kétségbeesítő kapkodás, fejtelenség, tájékozatlanság az, amit tapasztalhatunk. Ha a toronyőr veszi észre a tüzet, föl zúg a rémes harangjelzés, de az állandóan permanenciában levő előfogatos nem tudja, hogy hová vigye a fecskendőt. Az irányt megjelöli ugyan a kitűzött vörös zászló, (éjjel a lámpa) de hát az édes kevés. Ha éjjel támad a tűz, még nagyobb a veszedelem.

Köztudomású, hogy a toronyőreink tűzöri szolgálatot is teljesítenek s ebből a célból minden negyedóránban kürtjelt kötelesek adni.

De vegyük az esetet, hogy tűz támad a kürtjel elhangzása után és szélvész idején! Mondjuk 12 óra 1 perckor.

Az ő — ha megadta a kürtjelt — bevonul a torony szobába és ott is marad egynegyed 1-ig. Mi akkor a helyzet?

Teljes tizennyég perccig tombolhat a tűzvész, anélkül, hogy a község lakosságának tudomása volna róla.

És, hogy szeles időben mit művelhet majd egy negyed óráig a tűz, arra nem jó még csak gondolni sem.

Pedig a helyzet ez! Hisz azok, kiknek fejük fölött ég a ház a rémület első perceiben gondolni sem tudnak arra, hogy a toronyba is fel kellene szólni.

Aztán meg az sem bizonyos, hogy a jó öreg toronyőrök meghalják-e mindjárt a kiabálást.

De ezen a sajnálatos állapoton könnyű változtatni. Községünk százazekről szóló kiadási tételei között szépen megférne egy házi telefon felállításának költsége. Semmi más nem kell hozzá, mint ésszerűség és jóakarát. S mert szomoruan tapasztaljuk, hogy indítványaink rendszerint síket fülekre találnak az előjáróságál, fölkerjük a képviselőtestület tagjait, tegye valamelyikük magáéva indítványunkat s lépjen azzal a képviselőtestület elé. Jelentse ki, hogy ez sürgős közérdek, mert ha egy ilyen — igazán kevés összegbe kerülő — házi telefon köti össze a toronyőrszobát és a község-háza őrszobáját, akkor tűz esetén nem lesz tehetetlen kapkodás a község-házán s rögtön megadhatja a harangjelt a toronyőrség.

Ha a toronyőr vesz észre tüzet, le szól a község házai őrszobába hol a tűz s ha a toronyőr nem látja a tüzet, de jelentés jön róla a község-házához, ekkor az ügyletes községi rendőr föl-hívhatja rögtön kongatásra a torony-őrséget.

Sürgős közérdek! Intézkedést várunk!

(a. j.)

Az elmúlt nyáron foglalkoztunk — e lap hasábjain — a felállítandó vasuti vendéglő gondolatával. Akkor visszhangra is talált cikkünk, — nem ott ugyan, ahova adresszáltuk.

Ajánlat hangzott el, komoly formában s ajánlattevő egy illetékes sem kért a községtől. Saját költségén ajánlkozott átálakitani a faiskolai házat s mindössze az épület — illetve már vendéglő — használhatását kérte bizonyos időre.

Tehát egy — a községnek — semmi hasznót nem hozó épületből csinált volna egy jóforgalmú vendéglőt és így, bizonyos idő mulva, egy fillér befektetés nélkül jelentékeny bérleti összeggel szaporodott volna a község-pénztára.

Ne felejtjük, hogy Apátin a közterhek állandóan és szinte fenyegetően emelkednek. Fedezett pedig majdnem kizárólag a pótdadó. Nem kellene hát az ilyen kínálkozó alkalmak fölött csak úgy — előkelő fölényvel — napi rendre térti.

Igaz, hogy egy kis üzleti szellem, na meg az adózó polgárság szeretése kellene hozzá!

(a. j.)

Egy ünnepség középpontja mellett.

Akit sorsa hétfőn délelőtt 8—10 óra között a vámosgyörki állomásra vetett, látott egy kis katonai parádét. És látott Salvator főherceget.

A huszárok sorsala között haladt kocsink az állomás felé és haladt a sorfal is. Gyönyörű szép paripák, rajta kemény huszár gyerekek, mintha hintán ülnének. A teherpályaudvaron sorakoztak. A bejáratnál balról nemzeti színű, jobbról fekete-sárga zászló volt zöldgallyakkal díszített oszlopokon. Az állomás előtti téren csendőrség várta a községséget, hogy egy kis rendet tudjon tartani. De nem igen jöttek. Bennünket helyezgettek hát ide-oda, de végre mi is meguntuk a dícsőséget és bementünk a pályaudvarra.

A folyosó feletti tető ripegett-rofogott, valami felrást igazgattak rajta. Az első osztályú váróterem ajtója tölgy koszoruba van, belől valódi preparált pálmák, kívül meg, azaz kívül-belül egy nagy kopott szőnyeggel bibe-lődnek a huszárok.

Kiváncsi társam megkérdezi, „itt megy keresztül az öreg?”

— Igen, a fenség itt megy keresztül. — feleli a felügyelő őrmester.

Most a percek változtatják a képeket. Beér egy gyöngyösi vonat s az ezredes vezetése alatt vagy 20 tiszt száll ki. A járási főszolgabíró és 2 újságíró. Több úri leány. Egy csapat huszár.

A csendőrmester az ezredes elé lép, bemutatja magát és jelenti, hogy 12 emberrel van itt.

Köszönöm. Na jó. Mi is hoztunk 20 embert, rendelkezzen azokkal is.

Miskolcra felől is bérdből 1 vonat. Az alispán és 2 újságíró száll ki. — A portás kiabál: Hatvan, Ázód, Gödöllő, Budapest felé beszállni.

Az alispánt a katonák fogadták, beszélgettek. A vonat már indulni akar, mikor az öreg pipaáluló ember, közismert alak, a fényesség között terem és keres egy neki való kocsi. Mindnyájuk idegessége közt egy II-os osztályú kocsiba segítette az állomás főnök és biztára, hogy csak maradjon ott.

Még nem ment öt lépést a vonat, már hallatszott a kalauz döngő hangja: „Mért szállt maga ide?”

De szerencse, is, hogy elment a Samu bácsi, mert a távolból már hallatszott a huszárok trombita jelzése. A fehérbe öltözött iskolás fiúk alig helyezkedtek el, beért a vonat.

A kalauz egy közönséges I-ső osztályú kocsi lépcsőjéről leugorva mutat maga mögé. Oda fordulnak s nyomban kilép a főherceg. Mint ezredtulajdonos, a 15-ik huszárezred ezredesi ruhájába volt öltözve. Közép erős termetű, szép arcu ember. A Habsburgok dudzadit ajak jellegzetességét hiába keressük rajta, sőt inkább élcs, magyaros arca van.

Az ezredes jelentést tesz. Utánna kezét fogják, de úgy magyarasan. Az ezredes bemutatja a tisztelket, mindegyikkel kezét fog. Mikor a hadnagy ural is végzett, az alispán és a civil előkelőségekkel kezelt. Feltűnő erősen megtráván kezüket.

A várótermen keresztül a tere mentek, hol Ferenc Salvator alá is lovat adtak és a csapathoz lovagoltak. Szemle után a főherceg a tere vezete a csapatát, hol később gyalog ment el a csapat előtt. Eközben történt, ami legjobban megkapta a felgyűlémet nézők figyelmét. A lovak visszakoztak 5 lépést, s hogy egyéb látni való nem volt, ez a rükkverz sokáig megmarad a nézők emlékezetében.

A pálmák raktárba vivésére ott maradt huszárok is visszaemlékeznek erre a parádéra, mert egy jász úr két hordó sört fizetett nekik. Bertigva mentek haza gyöngyös hazájukba.

111.

HIREK.

Új főszofigabiró. F. hó 20-án vármegyéni törvényhatósági bizottsága az eddigi helyettes főszofigabirót, Szénassy Lajost a jászvási alsójárás főszofigabirójává választotta meg.

Villanyvilágítás. Ugyan ez a gyűlés határozott villanyvilágításunk kérdésében is. Elyben hozzájárult a képviselőtestület ismeretes határozatához, de tekintettel a felebbezésekre — kikötötte, hogy előbb a gőzmalom értékét egy miniszteri szakértővel kell felbecsültetni.

Közgyűlés. Mint hirdetéseink közt olvasható, a Jászvasut R.-T. f. hó 30-án d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését Jászapáti a Kölcseőnpénztár helyiségeiben.

Színészek. Földessy Sándor staggione társulata néhány előadásra községünkbe érkezik. Repertoárjukon Cilinder, Pygmalion s egyéb újdonságok szerepelnek. Hírük jó. — Kárpáthy Rózsi, Bodroghy Kató, Kertész Margit, Kassay Munczi, Földessy Sándor, Kárpáthy Nándor, Heltai stb. a társulat tagjai. Köztük pár ismert nevet is fedezhetünk fel.

A jászszentandrászi plébánia betöltésére vonatkozólag az egyházközség e hó 22-én tartotta meg a jelölést. A két pályázó közül Kis Balázs jászberényi káplán 25, Magyar János jászapáti káplán 14 szavazatot kapott. Minden valószínűség amelleit szől, hogy az érsek a több szavazatot nyert pályázót nevezi ki.

Kirándult a gimnázium ifjusága — tanárainak vezetése alatt — ma reggel Jászdozsára.

Vizsgák. Főgimnáziumunk vizsgái befejeződtek. Sajnálattal jegyezzük meg, hogy az érdeklődés teljes hiánya mellett. Hírlik, hogy az eredmény jobb, mint tavaly. A záróünnepély, mint már jeleztük is, 28-án lesz.

A tanonciskolában f. hó 25-én tartják meg a vizsgákat a következő sorrendben: a II-ik osztályban d. u. 4—5-ig, az I-ső osztályban 5—6-ig és a III-ik osztályban 6—7-ig.

A mindennapi iskola VI-ik osztályának vizsgája f. hó 25-én d. e. 8 órakor kezdődik „Paál István” iskolafelügyelő jelenlétében. Más osztályban vizsga nem lesz.

Elemi iskolai záróünnepély f. hó 28-án reggel 8 órakor kezdődik.

Vásár. F. hó 21-én szép, derült időben zajlott le községünkben a nyári országos vásár. A reménytelen gazdasági helyzet hű képe volt ez a vásár. Eladó réngeteg sok és vevő — alig. Állatárak a képtelenségig alacsonyok voltak s eladás mégis csak szorványos volt. Az állat forgalom silánysága silánnyá tette a kirakodó vásárt is.

Vizbefut. Bolya Erzsébet 13 éves dozsai kislány folyó 17-én a Tarnán átvezető egy szál padlón hátrafelé menve egy kis kutyát csalogatott a folyó másik partjára. Eközben félre lépett és a vízbe zuhant. A megáradt folyó elsodorta a kisleányt s ezeldeig sem találták meg.

Baleset. Csomor Györgyné jászdozsai lakos folyó hó 18-án kenyeret vitt sütés végett a pékhez. Eközben az uton elesett és karját törte.

Táncmulatság. A jászdozsai Iparos kör folyó hó 28-án a Nagyberekben táncmulatságot tart.

Mérkőzés. A Jászárokszállási Torna Club. f. hó 28-án Jászapáti, a Jászapáti Torna Club-bal barátságos fociball mérkőzést tart.

Füst nélkül égő szén. Füst nélkül égő tüzelőanyagról ad hírt egy német újság. A füst nélkül égő szénről, amivel a mult napokban tettek égetési próbákat — s a megejtett kísérletek valóban ideális sikert mutattak föl, mert a szoba közepén szabadon elégetett füstelen szén tényleg tényleg egy szemernyi füstöt sem hagyott maga után. A füst nélkül égő szén emellett pompás hőfejlesztő is, mert egy kilogramm ilyen szén tizennégy kilogramm vizet képes gőzzé alakítani. Az új fajta tüzelő anyagot briquette formában osztják és hozzák forgalomba és pedig kilogrammos darabokban az ipari és egyegyed kilogrammos darabokban háztartási célokra. Londonban a füsttelen szén mázsája 3-60 fillér. Van azonban rá remény, hogy az előállítás tökéletesítése és a gyártási eljárás javítása mellett idővel még olcsóbb lesz, ami annál érdekesebb, mert ez az új tüzelő anyag Angliában már is jelentékeny olcsóbb, mint nálunk használatos füstös, kormos, bűzös kőszén. A német szaklap közlése, illetve szabadalmi leírás szerint a füstelen szén hét százaléka kátrányból és marómészből, továbbá 93 százalék szénporból készül s ezt a keveréket oly erősen sajtolják, hogy az új szénbriquette a tüzelés és elégés alatt sem esik szét.

SZERKESZTŐI OZENEK.

K. K. Cikkét személyeskedő hangja miatt nem közölhetjük, bár elismerjük, hogy igaza van. De hát ha jól láttak annak az urnak a zsarnokoskodásával mért nem fordítottak felletes hatóságokhoz. Hisz a nyári fortelek rovásián, hogy föllépésüknek — minden protekciója dacára is — sikere lenne? Bár. „Angur angurem videns ridet.” Elvégre, intelligens úri emberek nem tűhetnek ennyi meggyalázást.

Sch. Jászladány. Gratulációit hallásán köszönöm. A vizsgákhoz sok sikert kívánunk. Az ígéretet örömmel vesszük tudomásul és ezután mondunk érte előre is köszönetet. Jó vakációt!

Licsi Z. E. Ertesítésed s hírcidőt köszönöm. Györben jó mulatást! Cimed, kérem! Jó kívánataidért fogadd halás köszönetem.

— Van. Sok mindenben igaza van, de — legnagyobb sajnálatunkra — nem közölhet.

Sólyom. Repülni nem tud. Verset közlökben nem közlünk.

Sz. J. Ha elolvashatjuk, majd megmondjuk a véleményünket. Egyébként szíves üdvözlés. Mikor jön át?

Arpi bácsi. Megválasztásodhoz őszinte szerettel gratulálok. Jókívánataid halálán köszönöm. Lap menni fog. Hosszú leveled nagyon várom.

Gubics. Üdvözléted köszönöm. Ertesíteni foglak. Mitének a rózsáid? Hozsána a magyar Olymp védszellemeinek! Üdvö nekem, darak és rózsák babá! Loszorus királyi atyja!

R. J. Besenyő. Miért nem írsz? Megküldöd levelem? Üdv! Pityunak is.

Kevés a kispap.

Feljegyzések Samassa érsekről.

Zichy Gyula gróf pécsi püspök most kiadott körlevele felrissziti azt a régi aktualitást: kevés a kispap. A vakáció elején tartott konkurzusokra egyre kevesebben jelentkeznek. És akik mennek is, már nem a legelső, a legkiválóbb tanulók, mint régen. Most többnyire gyenge diákok jelentkeznek, akik úgy érzik, hogy nem tudnának a maguk lábán megállani az erettség után az egyetemi vergődésben Farfarral nézik ezt a dekadenciát az egyházmegyék vezetői s nem tudják okát adni. Holott a dolog nem ujkéletű. Vissza lehet menni jó tizenötévtel a multba addig, amikor még kispapbőség volt, amikor még egy-egy zászlóajra menő ifjuság jelentkezett a nagyobb egyházmegyék konkurzusán. Azóta egyre kevesebb a pályázó a kék vagy a fekete reverendáért. Kevesebb a legnagyobb egyházmegyékben, a legelső színvonalú teológiákon: Egerben, Esztergomban, Kalocsán, Nagyváradon, Veszprémben, Temesvárott is. Tavaly például Váradon csak hat ifju jelentkezett a főlvételre. Megvolt az az eredménye ennek, hogy nem fumigáltak az elégséges bizonyítványt, hanem mindnyájukat fölvettek. Csupán néhai Samassa egri érsekről tudjuk, hogy fűtyült a bizonyítványra s a maga egészen egyéni módján válogatta meg a kispapjait. Előtte legjobb ajánlat volt: az egészség, erő és szépség s azért volt olyan sok daliás papja az egri főegyházmegyének. Az orvosi vizsgálat talán még szigorúbb volt akkoriban Egerben, mint a sorozás. Aki ezt megállotta, a szurós tekintetű érsek elé került. A konkurzusnál jelen volt teljes díszben az egész káptalan, de senkinek se volt beleszólása, sőt a kanonoki protekció sem ért semmit. Emlékszem egy konkurzuson egyszer érsek elé, akiszemüvegén és lorgnonján keresztül szemlélgette nagy megelégedéssel. Ahogy kinyitotta a száját, rögtön fölzott a legényen, hogy nem találná föl a puskaport. Kérde Samassa: — Mióta érzesz hivatást a papi pályára? — Már... már... a legelsőbb idők óta. (Derűltég a káptalan sorában.) — Te pesti fu vagy, miért nem mentél a magad egyházmegyéjébe, Esztergomba? (Valószínűleg hozzágondolta: Oda való volnál!) — Nagys... kegyelmes, föltisztelendő uram — dadogott a legény —

tanultam a földrajzban, hogy Eger Dobó városa, híres város, jó bora terem, gondoltam, ide jó lesz jönni. (Elfojtott nevetés, kuncogás a káptalan soron.)

Samassa komoly arccal hallgatta e jámhorságokat s védül fölvette kispapnak a jelentkezőt.

— Legyen meg a kívánságod: itt maradsz Dobó városában.

Egyszer néhai Szaszkovszki kanonok megmeréselte kérdezni Samassától: miért vesz föl mindig néhány tökfilkót is a pályázók közül.

— Persze, te számár, — förmédt rá az érsek, — ezt nem érted. Hát mond meg: kit küldjek és kit felejtsek én az isten háta mögött levő apró falukban. A tehetséges ember elkekeredik, csupa forradalmár és szekularizáló lesz belőle. Az én legényeim kártyáznak és isznak, tanítóval derüsen átkártyázzák az életüket.

Samassa érseket tehát nem busította a gyenge bizonyítvány, talán azért tödült egyházmegyéjébe a sok tehetséges fiatal ember.

Bizonyos, hogy általában nincs elég kispap s természetes is, mert kinek van kedve nyolc-tíz évig káplánsorban nyomorogni. De az is bizonyos, hogy Majláth grófnak és Prohászka Ottokárnak nincs oka még most sem a kispap-hiányról panaszkodni. És bizonyára Zichy gróf sem tehet róla, hogy éppen az ideálistákat, az önfeláldozó lelkeket elriasztják a papi pályáról a legutóbbi szomorú jelenségek.

(Egri Napló.)

SZOMBAT ESTE.

A kézfogás.

Lencsét fűzött a ház japánblúzós barnaszemű asszonya. Szép legyen minden gyermekem, az uram, — jó magam is... holnapra... imigyen mondogatta hangtalan szóval a régi mondáit, — mialatt készült a lencse és mialatt eltűnt az elkészült lencse. — Estére meg a fáradt jó asszony kitalarított mindent; sifont, stelázsit, a holmit rendbehozta, — az egyheti port meg a tükör tetejéről is letörölte (pedig abba csakugyan rákán néztek bele; — ördög tudja miért, — de aki csak belenézett nyul arcot látott abban...) — jaj mennyi por van mindenfelé... Istenem micsoda hanyagság... az a cseléd, — jaj — így hagyott itt mindent... (a cseléd nyavalya tragikusan szocialis kérdése...) a rossz, a hanyag; — (s az is minden második hónapban más és minden második hónapban semilyen se...) Mindezt én, — hétről-hétre megfigyeltem... akkor.

Most, hogy rá gondolok, arra is gondolok némi „vizsgai érzelmekkel,” — hogy hozom ki én ebből a praeludiumból (szép praeludium)

a kézfogást, — mivel hogy címül ezt vettem fel... (Nem az eljegyzésről van itt szó!) Nincs baj.

A japánblúzós barnaszemű jó asszony szombat este kitalarított, miután a lencsét már megfőzte. És én arra gondolok, háha a szombat dél lefcseje lesz egy-egy gondolat pergetésim, hébe-hóba, így, e kis szerény helyen, hogy az „életvasárnapján meg-szépülünk.”

Egy kis szellemi takarítás.

Fura teremése az ember a jó Istennek. Sok-sok megokolatlan szokásával mintha csak esztelenül törne minden jó, szép, egészséges ellen.

A kézfogítás, kézfogás. — Egy a sok közül. Mennyire helytelen.

(Az ifjuság tarka, illatos, mosolygó, sangvinikus serege megbocsát ezért; — az ő „meleg kézfogításuk” villanyos értéke ellen nem emelen fel szavam; — céltalan.)

Másról, az életéről! — Méltóztassanak figyelni.

— Reggel hivatába megy az angolbajusz; — „kezel”, közben találkozik A-val és még sok más angol és nem angol bajusszal és nem bajusszal; — újra kezel. Azelőtt és azután sok kaput és sok küszöböt átlépve, még több kilincset megfogva — újra és újra kezel. — Kezel a följeválójával, az alattvalójával. Kezel a piros, tüzesvérrel és kezel a nyavalyás tudóveszessel, avagy rossz vértűvel. — Egyiknek a keze száraz, — de a másiké izzadt. Ezzel is, azzal is kezel. — Mert így szokás ez mi felénk, ez az illem, a szeretet... etc etc... Es mindezek után haza jön s újra kezel, — sok-sok piszkot csókolatva meg picike gögécseő Duncikájával és sok-sok láthatatlan, piszkos bakteriummal ajándékozva meg, — ha nem is picike, — de ép oly édes — anyuskáját.

Oh de nemcsak a hivatal robot galléros munkása, hanem akár az istenadta föld ingujjas szántóvetője, — akár az „Élet-boltjának” bármely üzletvezetője — kilincset nem mos (még mit nem!) — de kezel (még azt sem!) — Kezel, és ha viszket a szeme, — megvakarja, közbe a fogát is piszkálja... Oh be a szokás rabja vagy homo sapiens!! Valóban sapiens vagy-e?! — okos vagy-e?!

Arók.

Elég tönkre tethetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegyztisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesíti kertületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegyztisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselőivel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőber is bármily nemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelű keztyük tisztítása a legújabb nyosabb és kifogástalanul fognak eszközöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktárámon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőfös és modern eikkeimre, melyek legújanyosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. — Kovald Péter és fia vegyztisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kapható

Arám verseny nélkülök

Kerületi képviselői

CSARNOK.

Álom.

A szerkesztőség fűlölője, más szóval riportere megbízást kapott, hogy tudja meg népünk véleményét a legujabb s az őket oly közlelő érdeklő törvényjavaslatokra vonatkozólag.

A szerkesztőség fűlölője elment azonnal a korcsmába és fűlelt. A vasárnap délelőtti álmos, egész heti munkája után a pihenést élvező társaság azonban unottan, nagyon is közömbös dolgokról diskurált. Egy-két mázsa buza volt a fő tárgy, de hogy Pité Pál eladott egy tehenet, az is érdeklődést keltett. Általános részvét lett azon hirre is, hogy Rozs Pistának beteg a svájci tehene. A fűlölő dühös lett. Reá jött, hogy a magyar ember ha nem iszik, nem tud politizálni. Hogy felébressze a politizáló kedvet, az ivásra buzdította őket. Maga járt elől jó példával s mire dél lett, 12 pohár sörrel gyarapodott meg, de ami a gazdák politikai állásfoglalását illeti, annyit sem tudott, mint előbb.

A fűlölőnek az ebéd nem ízlett, ebéd után meg elnyomta az álmot. S álmodott a gazdák politizálásáról, megálmodta a közigazgatás államosításáról való véleményüket s mikor felébredt, sajnálattal látta, hogy ez csak álom.

A nap már Vámosgyörk felett úszott. Fűlölő a zugó fejére kalapot tesz és rohan fűlelni. A gazdák már politizáltak. Szidták a betegpénztári és a mértékhitelítési törvényt. Mert mi még ott tartunk, e törvények bírálatánál roppant haladásunk közepette is. Fűlölő fűlelt és ivott. Addig ivott, míg berugott s miután a legtöbb újságíró berugva tud írni, hazament és leírta a hallottakat. Csakhogy tévedett. Amit álmodott azt írta le, s amit hallott, azt meg álomnak hitte.

Igy született meg a mult heti „A közigazgatás államosítása a korcsmában” című cikk. Amely cikk megzavarta az egyhanguságot. Akik nem érzik magukat Dercze és Korpa sógoroknak azok nevetnek, akik meg, vannak vagy huszan, a szerepbe találják magukat, mérgesen sanditanak felénk a kalap alól. A szörpös csupas szájú szerep miatt — sohsem hittük volna, hogy ennyi szörp ivó csupas van a faluban — öten kértek magyarázatot, egy magát távolról érinteni vélt meg kifakadásában összepiszkolva akarta visszaküldeni az ujságot. (Szerencsére a cseléd szobából kérte kölcsön s így nem téhette meg.)

A más kasztbeliek találgtják, hogy ki az a Derce és ki az a Korpa sógor. Közben határozott hangok hallatszanak, hogy: én tudom! A másik zavart jósló a cikk nyomán s jóslata egy-kettőre beteljesedik. A harmadik (munkatársunk még az is ellenünk) az ő rendszerét helyesli, hogy ő mindég névről szólítja a gyermeket. (Pedig 20 közül 16 szor éppen ellenkezőleg cselekedett.)

Fűlölő meg meglapult fűlekkel rója esorokat és restelkedik tevédeése felett. Csak azon szerencséjének örül, hogy talán két év mulva beszélgetnek erről a témáról és a közönség is, meg maga Korpa és Derce sógor is reá ismert önmagára.

Akácmez

igen finom. I kor. 30 fillérért kapható: **özv. Kalmár Antalnéál Jászapáti.**

Ablak üvegek

bevágását készséggel teljesít

STERN GÁBOR

kereskedő, hol állandó raktáron vannak képek és tükrök. Izzé- ses képkereteket gyorsan elkészít. Meghívásra házhoz megy.

Hirdetmény.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Martfői Téglagyár R.-t.** képviselőt Jászapáti és környékére elvállaltam. A legfinomabb minőségű falburkoló **préselt téglá** (disztégla), továbbá **hornyolt vörös, hornyolt kátrányos és hódfarku tetőfedő cserép** nálam mindenkor a legjutányosabb áron szerzhető be. Raktárhelyiségem közvetlenül a jászapáti vasutállomás mellett, az előrakodó szomszédságában van.
FINTA GÁSPÁR
máv. pályafelügyelő.

KIENTZL NÁNDOR
műkertészetéből való virágok állandó **eladása**
a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Közgyűlési meghívó.

A Jászsági helyi érdekű vasut részvénytársaság részvényesei

Jászapáti a Jászapáti Kölcsönpenztár helyiségében 1914. évi június hó 30. napján délelőtt 10. órakor tartandó

rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

A gyűlés tárgyai:

1. Az Igazgatóság jelentése.
2. Az 1913 évi számadás és mérleg és a felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése.
3. Igazgatósági tag választása.
4. Felügyelőbizottság kiegészítése.
5. Indítványok.

A számadás, mérleg s az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg Jászapáti község házában lesznek közszemlére kitéve.

Az alapszabályok 27 §-a értelmében a részvények szelvényeikkel együtt a közgyűlés napján s annak helyéül kijelölt helyiségben reggel 8 órától fél 10. óráig az e végre kirendelt küldöttség előtt leteendők.

A letéti elismervények belépti, illetve szavazati jegyül szolgálnak.

Horváth Lajos s. k.
alelnök.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

1914. /2.évf./ . jan. 1-jun. 25. 1-27.szám.

Hiány: 16., 23-25.sz.